

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.7.2012 r.
COM(2012) 362 final

2012/0195 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską (decyzja o
stowarzyszeniu zamorskim)**

{SWD(2012) 193 final}
{SWD(2012) 194 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

1.1. Kontekst ogólny

Kraje i terytoria zamorskie (KTZ) są stowarzyszone z Unią Europejską od momentu wejścia w życie traktatu rzymskiego w 1958 r. Są to wyspy regionu Atlantyku, Antarktyki, Arktyki, Karaibów, Oceanu Indyjskiego i Pacyfiku. Nie są one suwerennymi państwami, lecz są powiązane z czterema państwami członkowskimi UE: Danią, Francją, Niderlandami oraz Zjednoczonym Królestwem. Stowarzyszenie KTZ z Unią wynika z relacji konstytucyjnych tych krajów i terytoriów z czterema państwami członkowskimi.

Zasadniczo KTZ cieszą się szeroką autonomią, obejmującą takie obszary jak stosunki gospodarcze, rynek pracy, zdrowie publiczne, sprawy wewnętrzne i cła. Kwestie obronne i sprawy zagraniczne pozostają zwykle w kompetencji państw członkowskich. KTZ nie są częścią obszaru celnego Unii ani rynku wewnętrznego. Prawodawstwo Unii nie ma zatem do nich zastosowania.

Jako obywatele państw członkowskich UE, z którymi ich kraje i terytoria są konstytucyjnie powiązane, mieszkańcy KTZ są obywatelami Unii. Całkowita populacja KTZ stanowi zaledwie 0,02% ludności świata (1,2 mln). Ich całkowita powierzchnia lądowa obejmuje zaledwie 80 000 km².¹

Od czasu przyjęcia w 2001 r. obecnie obowiązującej decyzji o stowarzyszeniu zamorskim otoczenie regionalne oraz międzynarodowe KTZ diametralnie się zmieniło. Na szczeblu europejskim i międzynarodowym pojawiły się nowe priorytety polityczne (takie jak ochrona środowiska, zmiana klimatu, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi). Zaszły również zmiany w strukturze światowego handlu. W strategii „Europa 2020” Komisja Europejska przedstawiła projekt strategii² opartej na trzech priorytetach: inteligentnego wzrostu, zrównoważonego wzrostu i wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu jako odpowiedzi na kryzys gospodarczy i finansowy.

Ze swojej strony KTZ w dalszym ciągu zmagają się z problemami gospodarczymi i społecznymi lub borykają się z trudnościami związanymi z budowaniem swoich gospodarek na zrównoważonej podstawie. Jednocześnie borykają się z licznymi trudnościami związanymi z ich delikatnym środowiskiem naturalnym oraz potrzebą dbałości o ekologiczny filar zrównoważonego rozwoju.

Największe wyzwanie stojące przed KTZ polega na wprowadzeniu ich gospodarek i społeczeństw na ścieżkę zrównoważonego rozwoju poprzez zwiększenie konkurencyjności, poprawę ich trudnej sytuacji, zwiększenie odporności środowiskowej, współpracę z sąsiadami oraz w miarę możliwości integrację z gospodarkami w aspekcie regionalnym lub światowym. W przypadku Unii wyzwanie polega na wspieraniu KTZ poprzez realizację tych celów i celu stowarzyszenia, określonego w art. 198 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, za

¹ Nie licząc Grenlandii (największej wyspy świata) oraz Brytyjskiego Terytorium Antarktycznego, których powierzchnia wynosi odpowiednio 2,2 mln i 1,7 mln km².

² Komunikat COM(2010) 2020 final z dnia 3 marca 2010 r. „Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”.

pośrednictwem ram dostosowanych do potrzeb, realiów, cech szczególnych i różnorodności KTZ.

1.2. Obowiązujące przepisy

Obecne zasady i procedury stowarzyszenia UE-KTZ zostały określone w decyzji Rady 2001/822/WE z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską, (Dz.U. L 314 z 30.11.2001, s. 1), zmienionej decyzjami 2007/249/WE (Dz.U. L 109 z 26.4.2007, s. 33) oraz XXXXXXXX (decyzja dotycząca Saint-Barthélemy).

1.3. Spójność z pozostałymi obszarami polityki UE

Strategia „Europa 2020” stanowi punkt odniesienia dla oceny spójności polityk UE oraz propagowania wartości, standardów oraz interesów UE³. Należy dążyć do spójności ze strategią „Europa 2020” w zakresie inteligentnego wzrostu i priorytetów dotyczących zrównoważonego rozwoju, promowania wsparcia w zakresie badań, innowacji i technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) oraz potencjału w zakresie zrównoważonego wzrostu jako katalizatorów rozwoju społeczno-gospodarczego.

Decyzja o stowarzyszeniu zamorskim na lata 2014–2020 odegra istotną rolę w tym względzie. W istocie idea ustanowienia „ośrodków promowania doświadczenia i wiedzy specjalistycznej” może mieć związek z wdrażaniem i propagowaniem wysokich standardów, w tym standardów międzynarodowych, np. w dziedzinie środowiska naturalnego, bezpieczeństwa żywności i zdrowia konsumentów. KTZ charakteryzują się bogatą różnorodnością biologiczną. Lepsza dokumentacja naukowa i dostęp do wyników badań i innowacji byłyby korzystne z perspektywy wykorzystania i ochrony różnorodności biologicznej. Podobnie wdrożenie międzynarodowych standardów w dziedzinie bezpieczeństwa żywności oraz zdrowia zwierząt i roślin mogłoby ułatwić wymianę handlową między KTZ i ich partnerami handlowymi, w tym państwami członkowskimi UE. Zaangażowanie Unii na rzecz standardów ochrony środowiska, jak również jej rola jako podmiotu aktywnie uczestniczącego w światowej walce ze zmianą klimatu może mieć duże znaczenie zarówno dla Unii, jak i KTZ. Komisja jest zdania, że różnorodność biologiczna i inne zasoby naturalne KTZ mogłyby być przedmiotem ściślejszej współpracy w dziedzinie badań, innowacji i ochrony. Partnerstwo w dziedzinie środowiska naturalnego leżałoby we wspólnym interesie obu stron.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCENY SKUTKÓW

Przegląd decyzji o stowarzyszeniu zamorskim był w latach 2008–2011 przedmiotem różnych konsultacji z podmiotami zainteresowanymi. Obejmowały one konsultacje społeczne, a także regularne i doraźne spotkania między KTZ, państwami członkowskimi, z którymi łączą je powiązania konstytucjonalne, i Komisją Europejską, jak również dialog w organach dialogu przewidzianych w art. 7 obowiązującej decyzji o stowarzyszeniu zamorskim: doroczne fora, regularne spotkania trójstronne i grupy robocze partnerstwa poświęcone kwestiom środowiskowym, handlowym, integracji regionalnej KTZ, usługom finansowym w KTZ oraz przyszłym relacjom UE-KTZ.

³ COM(2010) 2020, 3 marca 2010 r.

2.1. Konsultacje

Wynik konsultacji z zainteresowanymi podmiotami uwypuklił poniższe kwestie.

W swoich odpowiedziach na zieloną księgę z 2008 r.⁴ zainteresowane podmioty wzywały do przesunięcia aktualnego punktu ciężkości stowarzyszenia z ograniczania ubóstwa i współpracy na rzecz rozwoju na bardziej wzajemne relacje skoncentrowane na zrównoważonym rozwoju KTZ (tj. modelu rozwoju, który godzi działalność gospodarczą z dobrostanem społecznym w długiej perspektywie czasowej przy jednoczesnym zachowaniu zasobów naturalnych i ekosystemu dla przyszłych pokoleń), co mogłoby jednocześnie wspierać propagowanie wartości i standardów UE w świecie.

Zostało to podkreślone w wypowiedziach podczas konferencji z udziałem zainteresowanych podmiotów w październiku 2008 r., na której zebrało się ponad 100 zainteresowanych podmiotów spośród organów KTZ, ich państw członkowskich, instytucji i organów unijnych oraz ogółu społeczeństwa obywatelskiego.

Rada Unii Europejskiej⁵ także z zadowoleniem przyjęła zmianę paradygmatu i wyraziła dla niego swoje poparcie.

W dokumencie wyrażającym wspólne stanowisko⁶ przyjętym w lutym 2011 r. KTZ i powiązane z nimi państwa członkowskie wezwały do szerszego uznawania KTZ za członków europejskiej rodziny, stowarzyszenia opartego w większym stopniu na wzajemnych interesach Unii i KTZ oraz do skoncentrowania się na potencjale i słabych stronach KTZ. Dokument zwraca również uwagę na konieczność uznania i uwzględnienia interesów KTZ w następujących obszarach: ograniczanie preferencji i kwestie handlowe, jak również budowanie potencjału.

Podkreślono także, że priorytetowe znaczenie dla przyszłych relacji UE-KTZ powinny mieć kwestie dotyczące środowiska naturalnego, zmiany klimatu i zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi: zrównoważone wykorzystanie i ochrona różnorodności biologicznej i zasobów naturalnych KTZ, bezpieczeństwo w zakresie środowiska, energia i energia ze źródeł odnawialnych, ochrona ekosystemów, walka ze skutkami zmiany klimatu oraz ich łagodzenie, gotowości na klęski i katastrofy oraz zdolności do reagowania w przypadku ich wystąpienia, inwazyjne gatunki, zrównoważone rybołówstwo. Zainteresowane podmioty⁷ wezwały do wzmocnionej współpracy Unii z KTZ i regionami najbardziej oddalonymi w dziedzinie ochrony różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych.

Solidarność między Unią a KTZ powinna opierać się na fakcie, że mieszkańcy KTZ, będący obywatelami odnośnych państw członkowskich, są także obywatelami UE. Podkreślono, że pomagając KTZ w zwiększeniu swojej konkurencyjności i odporności, poprawie swojej

⁴ COM(2008) 383, 25 czerwca 2008 r.

⁵ Konkluzje 17801/09 z dnia 22 grudnia 2009 r.

⁶ Zob.:

<http://www.octassociation.org/Visual%20Identity%20and%20Publications/Reports/joint%20position%20280211.pdf>

⁷ W lipcu 2008 r. na wyspie Reunion odbyła się konferencja zatytułowana: „Unia Europejska i jej terytoria zamorskie: strategie przyjmowane w obliczu zmian klimatu i utraty bioróżnorodności”, na której zgromadzili się przedstawiciele Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, organów publicznych i cywilnych zainteresowanych podmiotów z KTZ, najbardziej oddalonych regionów UE i państw członkowskich UE.

trudnej sytuacji i angażowaniu się w kwestie regionalnego środowiska naturalnego, Unia w rzeczywistości inwestowałaby w strategiczne placówki zdolne do propagowania unijnych wartości w świecie.

2.2. Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy specjalistycznej:

Stowarzyszenie UE-KTZ zostało przeanalizowane w różnych opracowaniach wykonanych na zamówienie Komisji lub KTZ. Opracowania te obejmowały takie kwestie jak system handlu opisany w decyzji o stowarzyszeniu zamorskim, profile środowiskowe KTZ, systemy i zdolności statystyczne KTZ, gotowość KTZ na klęski i katastrofy oraz współpraca Unii z KTZ w latach 1999–2009⁸. Ostatnia kwestia została przedstawiona zainteresowanym podmiotom i omówiona z nimi przy okazji dorocznego forum UE-KTZ w marcu 2011 r.

Najważniejsze zalecenia różnych opracowań w zakresie pomocy finansowej UE na rzecz KTZ obejmują:

- (1) uwzględnienie priorytetów politycznych, które sformułowano w ostatnim dziesięcioleciu, w programowaniu współpracy UE-KTZ;
- (2) dostosowanie zasad i procedur programowania pomocy finansowej w celu ograniczenia czasu uruchomienia pomocy;
- (3) propagowanie współpracy między KTZ i krajami z nimi sąsiadującymi, m.in. poprzez lepszą koordynację odnośnych instrumentów finansowych dostępnych KTZ, państwom AKP i regionom najbardziej oddalonym;
- (4) ułatwienie dostępu do unijnych programów horyzontalnych, do udziału w których KTZ się kwalifikują.

Najważniejsze zalecenia różnych badań w zakresie handlu i kwestii związanych z handlem, zawartych w decyzji o stowarzyszeniu zamorskim obejmują:

- (1) dostosowanie uzgodnień dotyczących handlu towarami, tak aby lepiej uwzględnić trudności strukturalne, m.in. poprzez wprowadzenie bardziej elastycznych reguł pochodzenia dla wywozu towarów z KTZ do Unii;
- (2) umożliwienie KTZ zawierania korzystniejszych stosunków handlowych z innymi KTZ i krajami rozwijającymi się, aby odzwierciedlić rosnące znaczenie handlu usługami w gospodarkach światowych i regionalnych w ostatnim dziesięcioleciu oraz ułatwić integrację regionalną w tej dziedzinie;
- (3) zapewnienie pomocy i budowania potencjału na rzecz rozwoju polityki KTZ związanej z handlem oraz wspieranie KTZ w przeprowadzaniu reform regulacyjnych;
- (4) wspieranie rozpowszechniania informacji w KTZ na temat warunków wejścia na rynek UE;

⁸ ECO Consult et al., Region Level Evaluation: Overseas Countries and Territories (OCT), contract N° EVA 2004/geo-acp, Final Report, lipiec 2011 (dalej zwany ECO consult et al. (2011)).

- (5) utrzymanie bezpośredniego dialogu między Komisją Europejską a KTZ na temat np. handlu i kwestii związanych z handlem oraz zadbanie o to, aby interesy KTZ zostały wzięte pod uwagę w kontekście negocjacji handlowych UE.

W odniesieniu do kwestii środowiskowych w różnych opracowaniach zalecano, aby Unia i KTZ w większym stopniu współpracowały ze sobą w następujących dziedzinach:

- (1) zmiana klimatu,
- (2) klęski żywiołowe,
- (3) zagrożenia dla fauny i flory oraz różnorodności biologicznej, niszczenie siedlisk,
- (4) nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy,
- (5) gospodarowanie odpadami,
- (6) zaopatrzenie w wodę i kwestie sanitarne.

2.3. Ocena skutków

W ocenie skutków poddano szczegółowej analizie trzy warianty strategiczne.

Wariant 1: status quo – odnowienie obowiązującej decyzji o stowarzyszeniu zamorskim bez żadnych zmian.

W ramach wariantu 1 struktura i treść obowiązującej decyzji o stowarzyszeniu zostają utrzymane na lata 2014–2020.

Utrzymanie *status quo* mogłoby zgodnie z prawem zostać uznane za możliwy wariant przyszłości stowarzyszenia UE-KTZ, ponieważ obecnie obowiązujące ustalenia okazały się korzystne dla rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ, m.in. poprzez zapewnienie swobodnego dostępu do dużego rynku UE i związaną z tym możliwość uzyskania wsparcia na rzecz wykorzystania możliwości wywozu. W zewnętrznych opracowaniach uznano współpracę UE-KTZ w okresie 1999–2009 za zgodną zarówno z celami stowarzyszenia, jak i priorytetami politycznymi KTZ. Stwierdzono w nich również, że nie wystąpiły żadne wyraźne sprzeczności lub niespójności między współpracą UE-KTZ a innymi politykami Unii. Mimo że wariant 1 jest zgodny z częścią czwartą TFUE i jego preambułą, nie spełniłby on wspólnych ambicji KTZ, ich państw członkowskich i Komisji w zakresie przekształcenia i modernizacji stosunków UE-KTZ na zasadzie wzajemności. Zamiast modernizacji stosunków i wprowadzenia bardziej wzajemnego partnerstwa, w którym wzajemne interesy mogłyby być w większym stopniu brane pod uwagę, zachowano by logikę opartą na zasadzie dawcy/beneficjenta, która tradycyjnie leżała u podstaw stosunków UE-KTZ.

Dostęp do rynku Unii dla towarów i usług KTZ odbywałby się w dalszym ciągu na obecnych zasadach, co mogłoby doprowadzić do utraty dostępu do rynku przez KTZ (z powodu ograniczania preferencji). Miałoby to negatywny wpływ na sytuację społeczną i gospodarczą KTZ.

Wariant 2: modernizacja decyzji o stowarzyszeniu zamorskim i jej dostosowanie do ram polityki UE

Wariant 2 oznaczałby modernizację i dostosowanie decyzji o stowarzyszeniu zamorskim do ram polityki Unii. Dokonany zostałby przegląd jej celów i zasad przy uwzględnieniu kierunków polityki wytyczonych przez Radę Unii Europejskiej, wniosków KTZ i ich państw członkowskich zgłaszanych przy różnych okazjach, jak również wyników badań zewnętrznych.

Wariant 2 doprowadziłby do zacieśnienia współpracy UE-KTZ w oparciu o wspólne interesy zainteresowanych podmiotów wskazane w trakcie całego procesu konsultacji. Sprzyjałby on również bardziej wydajnej współpracy poprzez lepiej ukierunkowane i skoordynowane działania między UE, KTZ i powiązanimi z nimi państwami członkowskimi. Obszary współpracy uznane za priorytetowe przez KTZ będą otrzymywać większe wsparcie ze strony Unii (np.: zachowanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, badania i innowacje).

W ramach wariantu 2 UE wspierałaby KTZ w rozwiązywaniu najbardziej problematycznych kwestii, takich jak zmiana klimatu, które hamują ich zrównoważony rozwój, a których nie mogą rozwiązać w pojedynkę. W obliczu tego rodzaju problemów obszary wyspiarskie nie są w stanie same rozwijać skutecznych środków, muszą znaleźć partnerów i zostać włączone w globalne rozwiązania.

Wariant 2 przyniósłby KTZ zmodernizowany system handlowy z Unią, który 1) obejmowałby udoskonalone przepisy dotyczące reguł pochodzenia oraz 2) gwarantowałby traktowanie handlu usługami i przedsiębiorczości na zasadach nie mniej korzystnych niż zasady dotyczące traktowania przez UE innych partnerów, czego nie gwarantują obecnie obowiązujące przepisy.

Wariant 2 byłby spójny z częścią czwartą TFUE i jego preambułą. Odzwierciedlałby również polityczne wytyczne Rady UE dotyczące trzech celów w zakresie konkurencyjności, odporności i współpracy. W wariantcie 2 ramy stowarzyszenia uwzględniałyby ostatnie zmiany w polityce i dyskusje prowadzone w ostatnim dziesięcioleciu. Wariant ten zapewnia i wzmacnia spójność polityki. Skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe byłyby bardziej pozytywne niż w przypadku wariantu 1.

Wariant 2 lepiej niż obecnie odzwierciedlałby pojęcie wspólnych interesów. Umożliwiłby włączenie priorytetów agendy politycznej UE do stosunków między UE a KTZ oraz zwiększenie wartości dodanej UE jako partnera na arenie międzynarodowej w rozwiązywaniu pojawiających się problemów globalnych. W ten sposób KTZ przyczyniałyby się do lepszego promowania wartości i standardów UE na świecie.

Wariant 3: zawarcie kilku umów o partnerstwie

Wariant 3 wiązałby się ze zróżnicowaniem stosunków UE-KTZ. W obszarze handlu i współpracy gospodarczej przyjęto by dwa podejścia. Stosownie do potrzeb i możliwości niektóre KTZ mogłyby zostać uwzględnione w innych dwustronnych uzgodnieniach handlowych, zwłaszcza w umowach o partnerstwie gospodarczym lub umowach o wolnym handlu. Dla pozostałych KTZ przewidziano by w ramach stowarzyszenia system handlowy, który odpowiadałby wariantowi 1 lub 2. Nie obejmowałby on wprowadzie współpracy handlowej i gospodarczej z tymi KTZ, które zostałyby włączone do innych umów handlowych, mogłyby jednak obejmować współpracę z wszystkimi KTZ we wszystkich innych obszarach. Alternatywna opcja polegałaby na prowadzeniu całej współpracy z KTZ wchodzącej w zakres umów o partnerstwie gospodarczym lub umów o wolnym handlu w kontekście tych

umów. Oznaczałoby to, że pomoc finansowa również byłaby świadczona poza zakresem stowarzyszenia.

Poprzez włączenie KTZ do innych umów handlowych lub stowarzyszenie ich z takimi umowami, można by osiągnąć niektóre cele stowarzyszenia UE-KTZ. Odbychałoby się to jednak poza stowarzyszeniem jako takim. Ponadto wariant 3 może nie być w pełni dostosowany do potrzeb i warunków większości lub nawet wszystkich KTZ. Może on pociągać za sobą negatywne skutki również dla samej Unii, jeśli okazałby się, że konieczna jest znaczna kompensacja przy włączaniu KTZ do istniejących umów. Na skutek włączenia KTZ do innych umów handlowych, stowarzyszone kraje i terytoria posiadające konstytucyjne powiązania z państwami członkowskimi pod względem prawnym i rzeczywistym straciłyby status KTZ. Ponieważ wdrożenie wariantu 3 mogłoby spowodować konieczność wypracowania przez Unię nowych rozwiązań w zakresie ustanawiania różnych rodzajów stosunków z każdym KTZ, procedury prawne byłyby bardzo skomplikowane i należałoby przeprowadzać je osobno dla każdego KTZ. Prawdopodobnie spowodowałoby to jeszcze większą niejasność w odniesieniu do statusu krajów i terytoriów i ich mieszkańców. Niektóre zasady obecnie zawarte lub rozpatrywane w różnych umowach mogą nie mieć zastosowania w odniesieniu do mieszkańców KTZ, w zakresie, w jakim mają one zastosowanie do obywateli UE. Dlatego też wdrożenie wariantu 3 może zwiększyć napięcie między terytorialnym a podmiotowym zakresem TFUE. Zwiększyłyby się niejasności dotyczące różnych rodzajów współpracy na mocy różnych przepisów.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

3.1. Podstawa prawna

Stowarzyszenie UE-KTZ opiera się na części czwartej Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Szczegółowe zasady i procedury stowarzyszenia UE-KTZ zostały określone w decyzjach Rady na podstawie art. 203 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który przewiduje, że tego rodzaju akty są przyjmowane w drodze specjalnej procedury ustawodawczej.

3.2. Zasada pomocniczości

Szczegółowe ustalenia odnoszące się do postanowień części czwartej TFUE muszą odbywać się na poziomie Unii, ponieważ cel stowarzyszenia, jakim jest rozwój społeczny i gospodarczy oraz bliskie stosunki gospodarcze między KTZ a Unią jako całością, nie może zostać osiągnięty poprzez działania na szczeblu państw członkowskich. Ponadto w odniesieniu do systemu handlu KTZ, działania państw członkowskich nie byłyby możliwe, ponieważ wspólna polityka handlowa wchodzi w zakres wyłącznej kompetencji Unii (część piąta tytuł II TFUE).

Podejście do współpracy z KTZ zawarte we wniosku legislacyjnym Komisji przestrzega zasad partnerstwa, komplementarności i pomocniczości. W jego ramach proponuje się, aby unijna pomoc finansowa na rzecz KTZ opierała się na dokumentach programowych, za które właściwe władze KTZ i Komisja ponosiłyby wspólną odpowiedzialność i które określałyby strategię współpracy między UE a KTZ. Wspomniane strategię współpracy opierałyby się na celach rozwojowych, strategiach i priorytetach przyjętych przez właściwe władze KTZ. Decyzje na temat działań byłyby podejmowane w ścisłej konsultacji między Komisją, KTZ i powiązanymi z nimi państwami członkowskimi, z pełnym poszanowaniem odnośnych kompetencji instytucjonalnych, prawnych i finansowych każdego z partnerów.

Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji, główna odpowiedzialność za wdrożenie działań uzgodnionych w ramach strategii współpracy spoczywałaby na władzach KTZ. Komisja odpowiada za ustanowienie ogólnych zasad i warunków dotyczących tych programów i projektów.

3.3. Zasada proporcjonalności

Cele stowarzyszenia opisane w art. 198 i art. 199, wymagają wszechstronnego partnerstwa, obejmującego ramy instytucjonalne oraz uzgodnienia handlowe. Dotyczą one wielu obszarów współpracy, jak również podstawowych zasad regulujących pomoc finansową Unii na rzecz KTZ. Konieczny jest więc szeroko zakrojony i dalekosiężny instrument prawny.

Cele określone w traktacie przekładają się na perspektywę długoterminową. Wymagają więc decyzji o wystarczająco długim okresie obowiązywania. Ponieważ w trakcie obowiązywania wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 KTZ będą korzystać zarówno z 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju, jak i budżetu ogólnego Unii Europejskiej, właściwe jest dostosowanie czasu obowiązywania decyzji do wieloletnich ram finansowych.

We wniosku Komisji przedstawiono podejście elastyczne i dostosowane do sytuacji każdego KTZ. Proponuje się, aby skuteczność współpracy UE-KTZ była monitorowana poprzez kontrole oraz oceny *ex ante*, śródkresowe i *ex post*.

4. WPLYW NA BUDŻET

W komunikacie Komisji⁹ w sprawie przygotowania wieloletnich ram finansowych dotyczących finansowania współpracy UE na rzecz państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku oraz krajów i terytoriów zamorskich na lata 2014-2020 (11. Europejski Fundusz Rozwoju), na współpracę z KTZ przewidziano kwotę 343,4 mln EUR.

Kwota 343,4 mln EUR zostanie przydzielona zgodnie z decyzją Rady, która zostanie podjęta przed dniem 31 grudnia 2013 r., wprowadzającą w życie stowarzyszenie z KTZ, z czego 338,4 mln EUR przeznaczone zostanie na finansowanie programów terytorialnych i regionalnych, a 5 mln EUR w formie kwoty przydzielonej EBI na finansowanie dopłat do oprocentowania i pomocy technicznej zgodnie z decyzją o stowarzyszeniu zamorskim.

⁹ COM(2011) 837 z 7 grudnia 2011 r.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską (decyzja o stowarzyszeniu zamorskim)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 203,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzję Rady 2001/822/WE z dnia 27 listopada 2001 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich ze Wspólnotą Europejską¹⁰ stosuje się do dnia 31 grudnia 2013 r. Zgodnie z jej art. 62 Rada musi ustanowić przepisy, które należy przyjąć w celu późniejszego stosowania zasad określonych w art. 198 do 202 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
- (2) W swoich konkluzjach z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie stosunków UE z krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ)¹¹ Rada zwróciła się do Komisji o przedstawienie wniosku ustawodawczego w sprawie zmiany decyzji o stowarzyszeniu zamorskim przed lipcem 2012 r. Rada poparła propozycję Komisji, by oprzeć przyszłe partnerstwo między UE a KTZ na trzech filarach obejmujących zwiększenie konkurencyjności, wzmocnienie odporności i poprawę trudnej sytuacji oraz wspieranie współpracy i integracji między KTZ a innymi partnerami i regionami sąsiadującymi.
- (3) W okresie od czerwca do października 2008 r. Komisja przeprowadzała konsultacje społeczne i zaproponowała szereg wytycznych dotyczących nowej decyzji o stowarzyszeniu. Wyniki tych konsultacji zostały streszczone w komunikacie zatytułowanym „Elementy nowego partnerstwa UE z krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ)”¹².

¹⁰ Dz.U. L 314 z 30.11.2001, s. 1.

¹¹ Dokument Rady nr 17801/09.

¹² COM(2009) 623 final.

- (4) Traktatu i wynikającego z niego ustawodawstwa wtórnego nie stosuje się automatycznie do KTZ, z wyjątkiem niektórych postanowień jednoznacznie stwierdzających inaczej. Pomimo że KTZ nie są państwami trzecimi i nie należą do jednolitego rynku, muszą przestrzegać zobowiązań nałożonych na państwa trzecie w odniesieniu do handlu, w szczególności reguł pochodzenia, norm zdrowotnych i zdrowia roślin oraz środków ochronnych.
- (5) Szczególne stosunki między UE a KTZ powinny odejść od klasycznego podejścia opartego na współpracy rozwojowej na rzecz wzajemnego partnerstwa w celu wsparcia zrównoważonego rozwoju KTZ. Ponadto solidarność UE z KTZ powinna opierać się na ich szczególnych stosunkach i przynależności do tej samej „rodziny europejskiej”.
- (6) Rola społeczeństwa obywatelskiego w przyczynianiu się do rozwoju KTZ może zostać zwiększona przez umacnianie organizacji społeczeństwa obywatelskiego we wszystkich sferach współpracy.
- (7) Biorąc pod uwagę położenie geograficzne KTZ, współpraca między partnerami i ich sąsiadami, pomimo różnego statusu względem prawa Unii poszczególnych podmiotów w danym obszarze geograficznym, będzie realizowana w interesie wszystkich stron, ze szczególnym naciskiem na obszary wspólnego zainteresowania oraz promowanie wartości i norm Unii.
- (8) Unia wspiera politykę i strategię KTZ w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, w oparciu o szczególne potrzeby, możliwości i wybory danego KTZ.
- (9) Stowarzyszenie powinno zmierzać do zapewnienia zachowania różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych oraz ich przywrócenia i zrównoważonego użytkowania jako podstawowego elementu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.
- (10) KTZ charakteryzują się dużą różnorodnością biologiczną środowiska morskiego i lądowego. Zmiana klimatu może mieć wpływ na środowisko naturalne KTZ i stanowić zagrożenie dla ich zrównoważonego rozwoju. Działania w dziedzinie zachowania różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, zmniejszania ryzyka wystąpienia katastrof naturalnych i zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi oraz promowanie energii odnawialnej przyczynią się do dostosowania się do zmian klimatu i ich łagodzenia w KTZ.
- (11) W stosunkach między UE a KTZ należy uznać znaczącą rolę, jaką KTZ mogą odegrać w przyczynianiu się do realizacji zobowiązań Unii w ramach wielostronnych porozumień w sprawie środowiska.
- (12) Należy wspierać KTZ w ich dążeniach do stopniowego zmniejszenia zależności od paliw kopalnych w celu zmniejszenia ich wrażliwości na dostępność paliwa i jego zmienność cenową, dzięki czemu ich gospodarka stanie się bardziej odporna i mniej podatna na wstrząsy zewnętrzne.
- (13) Unia może pomagać KTZ w zmniejszaniu podatności na klęski żywiołowe i wspierać działania i środki podejmowane przez nie w dążeniu do tego celu.
- (14) Oddalenie KTZ stanowi barierę dla konkurencyjności, a zatem bardzo ważna jest poprawa dostępności KTZ.

- (15) Unia i KTZ uznają znaczenie kształcenia jako dźwigni zrównoważonego rozwoju KTZ.
- (16) Dalszy rozwój ekonomiczny i społeczny KTZ powinien wzajemnie się uzupełniać i dążyć do wzmocnienia konkurencyjności KTZ, jak również osiągnięcia gospodarki socjalnej i integracji społecznej, w szczególności w odniesieniu do najsłabszych grup społecznych i osób niepełnosprawnych. W tym celu współpraca między UE a KTZ powinna obejmować wymianę informacji i najlepszych praktyk w omawianych dziedzinach, w tym rozwój umiejętności i ochrony socjalnej oraz promowanie praw osób niepełnosprawnych z uwzględnieniem zasad Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Ponadto stowarzyszenie między Unią a KTZ powinno przyczyniać się do promowania godnej pracy, w tym najlepszych praktyk w zakresie dialogu społecznego, jak również przestrzegania w KTZ i regionach, w których są położone, podstawowych norm pracy i zasad równości szans, niedyskryminacji i dostępności.
- (17) Występowanie w KTZ chorób zakaźnych, takich jak denga w regionie Karaibów i Pacyfiku lub gorączka chikungunya w regionie Oceanu Indyjskiego, może mieć wysoce negatywne skutki zdrowotne i ekonomiczne. Poza zmniejszeniem wydajności ludności dotkniętej omawianym problemem, epidemie w KTZ mogą poważnie wpływać na turystykę, która stanowi cenny wkład w gospodarkę wielu krajów i terytoriów zamorskich. Duża liczba turystów i pracowników migrujących przemieszczających się do KTZ jest narażona na przywóz chorób zakaźnych. Odwrotnie rzecz ujmując, duży przepływ osób powracających z KTZ mógłby przyczyniać się do wprowadzenia chorób zakaźnych w Europie. Zapewnienie „bezpiecznej turystyki” jest zatem kluczowym czynnikiem zrównoważonego rozwoju gospodarek KTZ w znacznym stopniu zależnych od turystyki.
- (18) Stowarzyszenie między Unią Europejską a KTZ uwzględnia zachowanie różnorodności i tożsamości kulturowej KTZ i przyczynia się do niego.
- (19) Unia uznaje znaczenie rozwijania bardziej aktywnego partnerstwa z KTZ w odniesieniu do zasad dobrego sprawowania rządów i walki z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, terroryzmem i korupcją.
- (20) Współpraca w zakresie handlu i kwestii związanych z handlem powinna przyczyniać się do osiągnięcia celu zrównoważonego wzrostu w rozwoju gospodarczym, rozwoju społecznym i ochronie środowiska.
- (21) Globalne zmiany, odzwierciedlone w trwającym procesie liberalizacji handlu, mają szerokie implikacje dla Unii, głównego partnera handlowego KTZ, jak też dla ich sąsiadów z AKP i innych partnerów gospodarczych.
- (22) KTZ są wrażliwymi środowiskami wyspiarskimi wymagającymi właściwej ochrony, włączając w to zarządzanie odpadami. Kwestia odpadów radioaktywnych uregulowana jest w art. 198 Traktatu Euratom i związanym z nim prawodawstwie wtórnym; przepisy te nie obejmują jedynie Grenlandii, do której Traktat Euratom nie ma zastosowania. W przypadku pozostałych odpadów należy określić które z unijnych zasad mają być stosowane w odniesieniu do KTZ.
- (23) Niniejsza decyzja powinna przewidywać większą elastyczność reguł pochodzenia, w tym nowych możliwości kumulacji pochodzenia. Kumulacja powinna być możliwa nie

tylko z państwami KTZ i państwami uczestniczącymi w umowie o partnerstwie gospodarczym, ale pod pewnymi warunkami obejmować również produkty pochodzące z krajów, z którymi Unia stosuje umowę o wolnym handlu, i, również zależnie od spełnienia określonych warunków, produkty wprowadzane do Unii bezkontyngentowo i bezcłowo w ramach ogólnego systemu preferencji taryfowych Unii¹³. Warunki te są niezbędne dla zapobieżenia obchodzeniu przepisów handlowych oraz zapewnienia właściwego funkcjonowania przepisów dotyczących kumulacji.

- (24) Procedury certyfikacji pochodzenia z KTZ powinny zostać uaktualnione w interesie odnośnych podmiotów gospodarczych i administracji w KTZ. Przepisy dotyczące współpracy administracyjnej między UE a KTZ powinny również zostać odpowiednio uaktualnione.
- (25) Należy określić metody współpracy administracyjnej oraz przewidzieć możliwość tymczasowego zawieszenia preferencyjnego traktowania w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z KTZ w przypadku nadużyć, nieprawidłowości lub systematycznego braku zgodności z zasadami dotyczącymi pochodzenia produktów lub braku współpracy administracyjnej. Ponadto należy ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące środków ochrony i nadzoru. Dzięki temu właściwe organy KTZ i Unii, jak również podmioty gospodarcze, będą mogły korzystać z precyzyjnych i przejrzystych reguł i procedur. We wspólnym interesie leży zapewnienie właściwego stosowania procedur i uzgodnień, które umożliwiają KTZ bezcłowy i bezkontyngentowy wywóz towarów do UE. Właściwe jest zatem włączenie przepisu precyzującego, jakie są konsekwencje błędów administracyjnych w stosowaniu tych procedur i uzgodnień, prowadzących do strat dla budżetu Unii w zakresie należności celnych przywozowych. Taki przepis powinien wyraźnie potwierdzić, że ciężar finansowy takich strat nie jest ponoszony przez budżet Unii, ale przez państwo członkowskie, które utrzymuje szczególne stosunki z KTZ, którego władze popełniły błąd. Taki przepis nie powinien wprowadzać rozróżnienia między towarami pochodzącymi z KTZ i towarami pochodzącymi z krajów trzecich i powinien obejmować obie sytuacje.
- (26) Biorąc pod uwagę cele integracji i rozwoju globalnego handlu w dziedzinie usług i przedsiębiorczości, należy wspierać rozwój rynków usługowych i możliwości inwestycyjne poprzez poprawę dostępu KTZ do rynku usług i inwestycji na rynku unijnym. W tym zakresie Unia powinna proponować KTZ możliwie jak najbardziej uprzywilejowane traktowanie, jakie oferuje wszystkim innym partnerom handlowym poprzez kompleksowe klauzule najwyższego uprzywilejowania, przy jednoczesnym zapewnieniu bardziej elastycznych możliwości stosunków handlowych dla KTZ poprzez ograniczenie traktowania Unii przez KTZ do tego, co oferują one innym największym gospodarkom handlowym.
- (27) Prawa własności intelektualnej są istotnym elementem pobudzania innowacji i narzędziem wspierania rozwoju gospodarczego i społecznego. Państwa wykorzystują je do ochrony twórczości intelektualnej i dóbr intelektualnych. Ich ochrona i egzekwowanie przyczynia się do ułatwiania handlu, wzrostu gospodarczego i

¹³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 732/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. wprowadzające ogólny system preferencji taryfowych na okres od dnia 1 stycznia 2009 r. oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 552/97, (WE) nr 1933/2006 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 1100/2006 i (WE) nr 964/2007 (Dz.U. L 211 z 6.8.2008, s. 1).

inwestycji zagranicznych, a także do zwalczania zagrożeń dla zdrowia i bezpieczeństwa powodowanych przez podrabiane produkty. KTZ mogą korzystać z polityki w zakresie praw własności intelektualnej, w szczególności w kontekście zachowania różnorodności biologicznej i rozwoju technologii.

- (28) Środki sanitarne i fitosanitarne oraz bariery techniczne w handlu mogą mieć wpływ na wymianę handlową i wymagają współpracy. W ramach handlu i współpracy związanej z handlem należy również uwzględnić politykę konkurencji oraz prawa własności intelektualnej, które mają wpływ na sprawiedliwy podział korzyści z handlu.
- (29) W celu zapewnienia, aby KTZ mogły uczestniczyć w unijnym rynku wewnętrznym, a także rynkach regionalnych, lokalnych i międzynarodowych na jak najlepszych warunkach, ważne jest rozwijanie zdolności KTZ w odnośnych dziedzinach. Obejmują one rozwój zasobów ludzkich i ich umiejętności, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, dywersyfikację sektorów gospodarki oraz wdrożenie odpowiednich ram prawnych w celu osiągnięcia klimatu biznesowego sprzyjającego inwestycjom.
- (30) Współpraca między UE a KTZ w obszarze usług finansowych powinna przyczyniać się do stworzenia bezpieczniejszego, solidniejszego i przejrzystszy systemu finansowego, jaki jest niezbędny do zwiększenia globalnej stabilności finansowej i stworzenia podstaw dla zrównoważonego wzrostu. Wysiłki w tym obszarze powinny skupiać się na dążeniu do osiągnięcia konwergencji z międzynarodowo uzgodnionymi normami i zbliżenia ustawodawstwa KTZ do dorobku Unii w dziedzinie usług finansowych. Należy przywiązywać znaczenie do wzmacniania zdolności administracyjnych władz KTZ, w tym organów nadzoru.
- (31) Pomoc finansowa dla KTZ powinna być przyznawana na podstawie jednolitych, przejrzystych i skutecznych kryteriów, uwzględniających potrzeby i osiągnięcia KTZ. Takie kryteria powinny uwzględniać liczbę ludności, poziom produktu krajowego brutto (PKB), wykorzystanie poprzednich środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) i ograniczenia wynikające z odizolowania geograficznego KTZ.
- (32) W interesie efektywności, uproszczenia i uznania zdolności władz KTZ do zarządzania, środki finansowe przyznane KTZ powinny być rozdysponowywane na podstawie wzajemnego partnerstwa. Ponadto władze KTZ powinny przyjąć odpowiedzialność za opracowanie i wdrażanie polityk uznanych przez strony za strategię w zakresie współpracy.
- (33) Procedury dotyczące pomocy finansowej, o których mowa w art. 9 i 82, przenoszą na KTZ główną odpowiedzialność za programowanie i realizację współpracy w ramach 11. EFR. Współpraca będzie prowadzona przede wszystkim zgodnie z rozporządzeniami terytorialnymi KTZ i będzie ona zwiększała wsparcie dla monitorowania, oceny i audytu zaprogramowanych działań. Ponadto konieczne jest doprecyzowanie, że KTZ kwalifikują się do różnych źródeł finansowania, które przewidziano w art. 76.
- (34) W celu przyjęcia szczegółowych zasad w zakresie przygotowania dokumentów programowych, działań następczych, kontroli, oceny, przeglądu i realizacji, jak również sprawozdawczości i korekt finansowych, w odniesieniu do części czwartej niniejszej decyzji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, powinny zostać przekazane Komisji. W celu

uwzględnienia rozwoju technologicznego i zmian w przepisach prawa celnego, uprawnienia do przyjmowania aktów zmieniających dodatki do załącznika VI, zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, powinny również zostać przekazane Komisji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić terminowe i odpowiednie przekazanie właściwych dokumentów Radzie.

- (35) [Zasad stowarzyszenia ustanowionych w niniejszej decyzji nie powinno stosować się do Bermudów zgodnie z życzeniem Rządu Bermudów.]
- (36) Na mocy niniejszej decyzji, Rada powinna być w stanie przedstawić innowacyjny dokument, który będzie uwzględniał wszystkie elementy wymienione powyżej, i będzie zarówno spójny, jak i dopasowany do wielu różnych sytuacji.
- (37) Niniejsza decyzja powinna zastąpić decyzję 2001/822/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Część pierwsza

Przepisy ogólne dotyczące stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią

Dział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Cel

1. Stowarzyszenie krajów i terytoriów zamorskich (KTZ) z Unią (zwane dalej „stowarzyszeniem”) stanowi partnerstwo oparte na art. 198 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, mające na celu wsparcie zrównoważonego rozwoju KTZ oraz szerzenie wartości i standardów UE na świecie.
2. Partnerami w stowarzyszeniu są UE, KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one powiązane.

Artykuł 2

Cele, zasady i wartości

1. Stowarzyszenie między Unią Europejską a KTZ opiera się na celach, zasadach i wartościach podzielanych przez KTZ, państwa członkowskie, z którymi są one związane, oraz Unię.
2. Stowarzyszenie dąży do osiągnięcia ogólnych celów ustalonych w art. 199 Traktatu przez rozwój KTZ, wzmocnienie konkurencyjności i odporności KTZ, poprawę trudnej sytuacji oraz wspieranie współpracy między nimi a innymi partnerami.
3. W realizacji tych celów stowarzyszenie szanuje podstawowe zasady wolności, demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności oraz rządów prawa, dobrego sprawowania rządów i zrównoważonego rozwoju, podzielane przez KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one związane.
4. W dziedzinach współpracy określonych w niniejszej decyzji nie ma dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
5. Partnerzy uznają wzajemne prawa do określenia polityki zrównoważonego rozwoju i priorytetów, ustanowienia własnych krajowych norm w zakresie ochrony środowiska i ochrony pracy oraz do przyjęcia lub zmiany w związku z tym odpowiednich

przepisów ustawowych i polityk, zgodnie z zobowiązaniami zawartymi w normach i umowach uznanych na poziomie międzynarodowym. W ten sposób dążą do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska i ochrony pracy.

6. Wprowadzając w życie niniejszą decyzję, partnerzy kierują się zasadami przejrzystości, pomocniczości i potrzebą efektywności i uwzględniają trzy filary zrównoważonego rozwoju KTZ: rozwój gospodarczy, rozwój społeczny i ochronę środowiska.

Artykuł 3

Zarządzanie stowarzyszeniem

Zarządzanie stowarzyszeniem należy do Komisji i władz KTZ oraz, w razie potrzeby, państw członkowskich, z którym KTZ są powiązane, zgodnie z uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi.

Artykuł 4

Terytorialny zakres stosowania

Stowarzyszenie ma zastosowanie do KTZ wymienionych w załączniku II do Traktatu [z wyjątkiem Bermudów].

Artykuł 5

Wzajemne interesy, komplementarność i priorytety

1. Stowarzyszenie stanowi ramy umożliwiające dialog polityczny i współpracę w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.
2. Pierwszeństwa udziela się współpracy w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak:
 - a) dywersyfikacja gospodarcza KTZ, w tym ich dalsza integracja z gospodarkami światowymi i regionalnymi;
 - b) promowanie przyjaznego środowisku wzrostu gospodarczego;
 - c) zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi, w tym ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystywanie bioróżnorodności i usług ekosystemowych;
 - d) dostosowanie do zmiany klimatu i łagodzenie jej skutków;
 - e) wspieranie działań zmniejszających ryzyko związane z klęskami żywiołowymi;
 - f) promowanie badań naukowych, innowacji i naukowych działań w ramach współpracy;

- g) promowanie wymian społecznych, kulturalnych i gospodarczych między KTZ, krajami sąsiadującymi i innymi partnerami.
3. Współpraca w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania ma na celu wspieranie samowystarczalności KTZ i rozwoju zdolności KTZ do opracowywania, wdrażania i monitorowania strategii i polityk, o których mowa w ust. 2.

Artykuł 6

Promowanie stowarzyszenia

1. W celu zacieśnienia wzajemnych stosunków, Unia i KTZ dokładają starań, aby rozpropagować stowarzyszenie wśród swoich obywateli, w szczególności poprzez promowanie rozwoju kontaktów i współpracy między władzami, środowiskiem naukowym, społeczeństwem obywatelskim i przedsiębiorstwami z KTZ z jednej strony a ich odpowiednikami w Unii z drugiej strony.
2. Państwa członkowskie wspierają starania KTZ na rzecz wzmocnienia oraz rozpropagowania ich stosunków z Unią jako całością.

Artykuł 7

Współpraca regionalna, integracja regionalna i współpraca z innymi partnerami

1. Z zastrzeżeniem postanowień art. 3 niniejszej decyzji, stowarzyszenie ma na celu wspieranie KTZ w ich wysiłkach zmierzających do wzięcia udziału w odpowiednich międzynarodowych, regionalnych lub lokalnych inicjatywach w zakresie współpracy, jak również regionalnych lub lokalnych procesach integracyjnych, zgodnie z własnymi aspiracjami i zgodnie z celami i priorytetami określonymi przez odpowiednie władze KTZ.
2. W tym celu Unia i KTZ mogą prowadzić wymianę informacji i najlepszych praktyk lub ustanowić inne formy bliskiej współpracy i koordynacji z innymi partnerami w kontekście udziału KTZ w organizacjach regionalnych i międzynarodowych, w stosownych przypadkach w drodze umów międzynarodowych.
3. Stowarzyszenie ma na celu wspieranie współpracy między KTZ a innymi partnerami w dziedzinach współpracy określonych w częściach drugiej i trzeciej niniejszej decyzji. W tym zakresie, celem stowarzyszenia jest promowanie współpracy między KTZ a regionami najbardziej oddalonymi, o których mowa w art. 349 Traktatu, sąsiadującymi państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) i państwami nienależącymi do grupy państw AKP. W dążeniu do osiągnięcia tego celu Unia usprawnia koordynację i synergię między programami współpracy wspieranymi przez różne instrumenty finansowe UE.
4. Wspieranie udziału KTZ w odpowiednich organizacjach integracji regionalnej koncentruje się w szczególności na:

- a) budowaniu potencjału odpowiednich regionalnych organizacji i instytucji, których członkami są KTZ;
- b) inicjatywach regionalnych lub lokalnych, takich jak realizacja reform polityki sektorowej odnoszących się do obszarów współpracy określonych w części drugiej i trzeciej niniejszej decyzji;
- c) świadomości i wiedzy na temat KTZ w kontekście skutków procesów integracji regionalnej w różnych dziedzinach;
- d) udziału KTZ w rozwoju rynków regionalnych w ramach organizacji integracji regionalnej;
- e) inwestycji transgranicznych pomiędzy KTZ a ich sąsiadami.

Artykuł 8

Szczególne traktowanie

1. Stowarzyszenie bierze pod uwagę różnorodność KTZ pod względem rozwoju gospodarczego i zdolności do pełnego czerpania korzyści ze współpracy i integracji regionalnej, o których mowa w art. 7.
2. W odniesieniu do KTZ odizolowanych należy ustanowić szczególne traktowanie.
3. W celu umożliwienia odizolowanym KTZ przezwyciężenia strukturalnych i pozostałych przeszkód w rozwoju, to szczególne traktowanie uwzględnia, między innymi przy ustalaniu wielkości pomocy finansowej i jej warunków, napotymane przez nie szczególne trudności.
4. KTZ, które uznaje się za odizolowane, wymieniono w załączniku I.

Rozdział 2

Podmioty współpracy

Artykuł 9

Podejście ogólne

1. Stowarzyszenie opiera się na szerokim dialogu i konsultacji w kwestiach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania między KTZ, państwami członkowskimi, z którymi są związane, oraz Komisją, a także, w stosownych przypadkach, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI).
2. KTZ organizują, w stosowanych przypadkach, dialog i konsultacje z władzami i podmiotami, takimi jak:

- a) właściwe organy lokalne i inne organy publiczne;
- b) partnerzy gospodarczy i społeczni;
- c) inne odpowiednie podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, partnerzy zajmujący się zagadnieniami z zakresu środowiska naturalnego, organizacje pozarządowe oraz podmioty odpowiedzialne za wspieranie równości mężczyzn i kobiet.

Artykuł 10

Podmioty współpracy

1. Podmioty współpracy KTZ obejmują:
 - a) organy rządowe KTZ;
 - b) władze lokalne w KTZ;
 - c) dostawców usług publicznych i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, takie jak stowarzyszenia społeczne, gospodarcze, stowarzyszenia pracodawców i związki zawodowe, oraz lokalne, krajowe lub międzynarodowe organizacje pozarządowe;
 - d) organizacje regionalne i działające na szczeblu lokalnym.
2. Państwa członkowskie, z którymi powiązane są KTZ, w terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej decyzji przekazują Komisji informacje o lokalnych i rządowych organach, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b).

Artykuł 11

Obowiązki podmiotów pozarządowych

1. Podmioty pozarządowe mogą odgrywać rolę w wymianie informacji i konsultacjach dotyczących współpracy, w szczególności tych, które dotyczą przygotowania i wdrażania pomocy na rzecz współpracy, projektów lub programów. Mogą im być przekazywane kompetencje do zarządzania finansami w ramach realizacji takich projektów lub programów na potrzeby wspierania inicjatyw dotyczących rozwoju lokalnego.
2. Podmioty pozarządowe uprawnione do zarządzania zdecentralizowanego projektami ustala się w drodze porozumienia między władzami danego KTZ, Komisją i państwem członkowskim, z którym ten KTZ jest związany, biorąc pod uwagę dany podmiot, jego doświadczenie i dziedzinę działalności. Identyfikację przeprowadza się w każdym KTZ jako element szerszego dialogu i konsultacji, o których mowa w art. 9.
3. Stowarzyszenie ma na celu przyczynienie się do działań KTZ na rzecz wzmocnienia organizacji społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza w zakresie tworzenia i

rozwoju środowiska niezbędnego do otwarcia ich zaangażowania w planowanie, realizację oraz ocenę strategii i programów na rzecz rozwoju.

Rozdział 3

Ramy instytucjonalne stowarzyszenia

Artykuł 12

Zasady przewodnie dialogu

1. Unia, KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one związane, regularnie prowadzą dialog ogólny i polityczny.
2. Dialog prowadzony jest w całkowitej zgodności z odpowiednimi uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi Unii, KTZ i państw członkowskich, z którymi są one powiązane. Dialog jest prowadzony w sposób elastyczny: może mieć charakter formalny lub nieformalny na odpowiednim szczeblu lub w innej formie i jest prowadzony w ramach, o których mowa w art. 13.
3. Dialog umożliwia KTZ wzięcie pełnego udziału w realizacji stowarzyszenia.
4. Dialog koncentruje się między innymi na szczególnych zagadnieniach politycznych stanowiących przedmiot wspólnego zainteresowania lub mających ogólne znaczenie dla osiągnięcia celów stowarzyszenia.

Artykuł 13

Organy stowarzyszenia

1. Stowarzyszenie ustanawia następujące organy dialogu:
 - a) forum dialogu KTZ-EU (Forum KTZ-UE), które zbiera się corocznie w składzie władz KTZ, przedstawicieli państw członkowskich i Komisji. Posłowie do Parlamentu Europejskiego, przedstawiciele EBI oraz przedstawiciele regionów najbardziej oddalonych są w stosownych wypadkach włączani do prac Forum KTZ-UE;
 - b) Komisja, KTZ i państwa członkowskie, z którymi są one powiązane, prowadzą regularne trójstronne konsultacje. Konsultacje te są organizowane z reguły cztery razy do roku, z inicjatywy Komisji lub na wniosek KTZ i państw członkowskich, z którymi są one powiązane;
 - c) w porozumieniu między KTZ, państwami członkowskimi, z którymi są one powiązane, oraz Komisją, zostają powołane działające w charakterze doradczym grupy robocze w celu śledzenia postępów w realizacji

stowarzyszenia, w formie stosownej do kwestii, którymi należy się zająć. W grupach roboczych prowadzone są dyskusje techniczne na tematy, które są przedmiotem szczególnego zainteresowania dla KTZ i państw członkowskich, z którymi są one powiązane, w uzupełnieniu prac podejmowanych przez Forum KTZ-UE lub w ramach trójstronnych konsultacji.

2. Forum KTZ-UE, trójstronnym konsultacjom i grupom roboczym przewodniczy Komisja. Komisja zapewnia również działanie sekretariatu.

Część druga

Obszary współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju w ramach stowarzyszenia

Rozdział 1

Ochrona środowiska, zmiana klimatu i ograniczanie ryzyka klęsk żywiołowych

Artykuł 14

Cele i zasady ogólne

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie środowiska, zmiany klimatu i ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych może dotyczyć:

- a) wspierania KTZ w działaniach na rzecz określenia i wdrażania polityk, strategii, planów działania i środków;
- b) wspierania KTZ w działaniach na rzecz włączenia w sieci i inicjatywy regionalne;
- c) promowania zrównoważonego wykorzystania zasobów i poprawy wydajności zasobów oraz zachęcania do uniezależnienia wzrostu gospodarczego od degradacji środowiska naturalnego.

Artykuł 15

Zrównoważone zarządzanie i zachowanie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonego zarządzania i zachowania różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych może dotyczyć:

- a) wspierania przedsiębiorczości i skutecznego zarządzania morskimi i lądowymi obszarami chronionymi oraz ulepszonego zarządzania istniejącymi obszarami chronionymi;
- b) wspieranie zrównoważonej gospodarki morskiej i gospodarowania zasobami ziemnymi, które przyczyni się do ochrony ważnych gatunków, siedlisk i ekosystemów poza obszarami chronionymi;
- c) wzmocnienia ochrony i zrównoważonego wykorzystania bioróżnorodności morskiej i lądowej oraz ekosystemów poprzez:

- (i) rozwiązywanie szerszych problemów dotyczących ekosystemu w kontekście zmiany klimatu poprzez utrzymanie zdrowych i odpornych ekosystemów, wspieranie zielonej infrastruktury oraz podejścia do adaptacji do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków opartego na ekosystemie, które często przynosi wiele korzyści;
 - (ii) wzmocnienia zdolności w skali lokalnej, regionalnej lub międzynarodowej poprzez promowanie wymiany informacji, wiedzy i najlepszych praktyk między wszystkimi zainteresowanymi stronami, włączając w to władze publiczne, właścicieli gruntów, sektor prywatny, naukowców i społeczeństwo obywatelskie;
 - (iii) wzmocnienie istniejących programów ochrony przyrody i związanych z nimi działań zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz obszarów chronionych;
 - (iv) rozbudowę bazy wiedzy i uzupełnienie luk w wiedzy, w tym oszacowanie wartości funkcji ekosystemu i usług;
- d) zachęcanie i ułatwianie współpracy regionalnej w celu rozwiązania kwestii takich jak inwazyjne gatunki obce lub skutki zmiany klimatu;
 - e) opracowanie mechanizmów lepszego mobilizowania zasobów, w tym płatności za usługi ekosystemowe.

Artykuł 16

Zrównoważona gospodarka leśna

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonej gospodarki leśnej może dotyczyć promowania, ochrony lasów i zrównoważonego zarządzania nimi, w tym wykorzystania drzew do ochrony środowiska naturalnego przed erozją i pustynnieniem, wylesianiem oraz kontroli wywozu drewna.

Artykuł 17

Zintegrowane zarządzanie strefą przybrzeżną

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną może dotyczyć:

- a) wspierania działań KTZ na rzecz skutecznego zrównoważonego zarządzania strefą morską i przybrzeżną polegającego na opracowywaniu strategicznego i zintegrowanego podejścia do gospodarki morskiej i planowania oraz zarządzania strefą przybrzeżną;
- b) połączenia działalności gospodarczej i społecznej w dziedzinach takich jak rybołówstwo i akwakultura, turystyka, transport morski z potencjałem stref morskich i przybrzeżnych w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz surowców, z uwzględnieniem zmiany klimatu oraz działalności człowieka.

Artykuł 18

Gospodarka morska

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie gospodarki morskiej może dotyczyć:

- a) wzmocnienia dialogu na tematy leżące we wspólnym interesie w tej dziedzinie;
- b) promowania wiedzy o morzu i biotechnologii, energii oceanów i nadzorze morskim, zarządzania strefą przybrzeżną i zarządzania opartego na ekosystemie;
- c) promowania zintegrowanego podejścia na poziomie międzynarodowym.

Artykuł 19

Zrównoważone zarządzanie zasobami rybnymi

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonego zarządzania zasobami rybnymi opiera się na następujących zasadach:

- a) zobowiązanie do odpowiedzialnego zarządzania rybołówstwem i praktykami połowowymi;
- b) powstrzymanie się od środków lub działań, które są niezgodne z zasadami zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa;
- c) bez uszczerbku dla istniejących lub przyszłych dwustronnych umów o partnerstwie w sprawie połowów między UE a KTZ, Unia i KTZ dążą do regularnych wzajemnych konsultacji w zakresie ochrony żywych zasobów morza i gospodarki nimi oraz do wymiany informacji na temat bieżącego stanu zasobów na forum właściwych organów stowarzyszenia, przewidzianych w art. 13.

2. Współpraca w dziedzinie, o której mowa w ust. 1, może dotyczyć:

- a) aktywnego promowania dobrych rządów, najlepszych praktyk i odpowiedzialnego zarządzania rybołówstwem w ramach zachowania i zrównoważonego zarządzania zasobami rybnymi, w tym zasobami rybnymi będącymi przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz zasobami zarządzanymi przez regionalne organizacje do spraw zarządzania rybołówstwem;
- b) dialogu i współpracy dotyczących ochrony zasobów rybnych, w tym środków służących zwalczaniu nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów i skutecznie współpracujących w ramach regionalnych organizacji do spraw zarządzania rybołówstwem. Dialog i współpraca obejmują programy kontroli i nadzoru, zachęty i zobowiązania w celu bardziej skutecznego zarządzania rybołówstwem i środowiskiem przybrzeżnym w perspektywie długoterminowej.

Artykuł 20

Zrównoważona gospodarka wodna

1. W kontekście stowarzyszenia Unia i KTZ mogą współpracować w dziedzinie zrównoważonej gospodarki wodnej poprzez politykę wodną i rozwój instytucjonalny, ochronę zasobów wodnych, zaopatrzenie w wodę na obszarach wiejskich i miejskich do użytku domowego, przemysłowego lub rolnego, składowanie, dystrybucję i zarządzanie zasobami wodnymi i ściekami.
2. W zakresie zaopatrzenia w wodę i warunków sanitarnych należy zwrócić szczególną uwagę na dostęp do wody pitnej i usług sanitarnych w obszarach zaniedbanych pod tym względem, co przyczynia się bezpośrednio do rozwoju zasobów ludzkich poprzez poprawę stanu zdrowia i zwiększenie wydajności.
3. We współpracy w tych dziedzinach należy się kierować zasadą, że ciągła potrzeba rozszerzenia świadczenia podstawowych usług zaopatrzenia w wodę i warunków sanitarnych na ludność zarówno miejską, jak i wiejską, musi być zaspokajana w zrównoważony sposób pod względem środowiska naturalnego.

Artykuł 21

Gospodarowanie odpadami

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie gospodarki odpadami może dotyczyć promowania stosowania najlepszych praktyk w dziedzinie ochrony środowiska we wszystkich działaniach związanych z gospodarką odpadami, w tym zmniejszania ilości odpadów, recyklingu lub innych procesów uzyskiwania z nich surowców wtórnych i unieszkodliwiania odpadów.

Artykuł 22

Zrównoważona energia

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zrównoważonej energii może dotyczyć:

- a) produkcji energii, w szczególności rozwoju, promocji, wykorzystania i składowania zrównoważonej energii, takiej jak energia słoneczna, elektrownie wodne, biomasa, energia geotermalna, energia fal morskich oraz energia wiatrowa;
- b) polityki i regulacji energetycznych, w szczególności opracowania polityki i przyjęcia przepisów zapewniających przystępne cenowo i zrównoważone ceny energii;
- c) efektywności energetycznej, w szczególności opracowania i wprowadzenia standardów w zakresie racjonalizacji zużycia energii oraz wdrażania działań na rzecz podnoszenia efektywności energetycznej w różnych sektorach (przemysłowym, handlowym, publicznym i gospodarstwach domowych), jak również towarzyszących działań edukacyjnych i uświadamiających;

- d) transportu, w szczególności rozwoju, promocji i wykorzystywania bardziej przyjaznych dla środowiska środków transportu publicznego i prywatnego, takich jak pojazdy hybrydowe, elektryczne lub napędzane wodorem, inicjatyw w zakresie wspólnych przejazdów samochodem (carpooling) i jazdy na rowerze;
- e) planowania przestrzennego i budownictwa, w szczególności promocji i wprowadzania wysokich środowiskowych norm jakości i wysokiej charakterystyki energetycznej w zakresie planowania miejskiego i zabudowy;
- f) turystyki, w szczególności promowania samowystarczalności energetycznej (energia odnawialna) lub zielonej infrastruktury turystycznej.

Artykuł 23

Zmiana klimatu

W ramach stowarzyszenia współpraca w zakresie zmiany klimatu ma na celu wspieranie inicjatyw KTZ na rzecz dostosowania do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków i może obejmować:

- a) określenie terytorialnych, regionalnych lub międzynarodowych działań, planów lub środków na rzecz dostosowania do zmiany klimatu;
- b) włączenie kwestii dostosowania do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków do polityk i strategii publicznych;
- c) opracowanie i identyfikację danych i wskaźników statystycznych jako podstawowych narzędzi do tworzenia polityki i jej wdrażania;
- d) wspieranie udziału KTZ w regionalnych i międzynarodowych organach dialogu w celu wspierania wymiany wiedzy i doświadczeń.

Artykuł 24

Zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zmniejszania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi może dotyczyć:

- a) rozwoju lub doskonalenia systemów zapobiegania klęskom żywiołowym i gotowości na ich wystąpienie, w tym systemów przewidywania i wczesnego ostrzegania, w celu ograniczenia następstw klęsk żywiołowych;
- b) rozwoju szczegółowej wiedzy na temat narażenia na klęski i obecne zdolności reagowania w krajach i terytoriach zamorskich oraz w regionach, w których są one położone;
- c) wzmocnienia istniejących środków zapobiegania klęskom żywiołowym i przygotowania na poziomie lokalnym, krajowym i regionalnym;

- d) poprawę zdolności zainteresowanych podmiotów do reagowania, aby ich działania były bardziej skoordynowane, skuteczne i efektywne;
- e) udoskonalenia podnoszenia świadomości i informowania społeczeństwa w zakresie narażenia na zagrożenia, zapobiegania im, gotowości i reagowania na klęski żywiołowe, z należyтым uwzględnieniem szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych;
- f) wzmocnienia współpracy między kluczowymi podmiotami zaangażowanymi w ochronę ludności;
- g) wspierania udziału KTZ w regionalnych, europejskich i międzynarodowych forach w celu umożliwienia bardziej regularnej wymiany informacji i ściślejszej współpracy pomiędzy różnymi partnerami w przypadku klęski.

Rozdział 2

Dostępność

Artykuł 25

Cele ogólne

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie dostępności ma na celu:
 - a) zapewnienie szerszego dostępu KTZ do globalnych sieci transportowych;
 - b) zapewnienie szerszego dostępu KTZ do technologii i usług informatycznych i komunikacyjnych.
2. Współpraca w dziedzinach wspomnianych w ust. 1 może obejmować:
 - a) rozwój polityki i rozwój instytucjonalny;
 - b) transport drogowy, kolejowy, lotniczy, morski lub śródlądowy;
 - c) pojemność magazynową w portach morskich i lotniczych.

Artykuł 26

Transport morski

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie transportu morskiego ma na celu rozwijanie i wspieranie efektywnych pod względem kosztów i wydajnych usług transportu morskiego w KTZ i może dotyczyć:
 - a) wspierania efektywnych przewozów ładunków po uzasadnionych ekonomicznie stawkach przewozowych;

- b) ułatwiania większego udziału KTZ w międzynarodowych usługach żeglugi morskiej;
 - c) wspierania programów regionalnych;
 - d) wsparcia dla lokalnego zaangażowania sektora prywatnego w żeglugę morską.
2. Unia i KTZ wspierają bezpieczeństwo żeglugi morskiej i załóg oraz zapobieganie zanieczyszczeniom środowiska.

Artykuł 27

Transport lotniczy

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie transportu lotniczego może dotyczyć:

- a) reformy i modernizacji transportu lotniczego w KTZ;
- b) wspierania prężności handlu i konkurencyjności;
- c) ułatwiania inwestycji dokonywanych przez sektor prywatny i uczestnictwa tego sektora;
- d) wspierania wymiany wiedzy oraz dobrych praktyk biznesowych.

Artykuł 28

Bezpieczeństwo transportu lotniczego

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa transportu lotniczego ma na celu wspieranie KTZ w ich wysiłkach w celu zapewnienia zgodności z odpowiednimi normami międzynarodowymi i może obejmować między innymi:

- a) wdrażanie systemów bezpieczeństwa nawigacji lotniczej;
- b) wdrażanie systemów bezpieczeństwa lotnisk i wzmocnienie zdolności organów lotnictwa cywilnego do zarządzania wszystkimi aspektami bezpieczeństwa operacyjnego znajdującego się pod ich kontrolą;
- c) rozwój infrastruktury i zasobów ludzkich.

Artykuł 29

Usługi z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) ma na celu pobudzenie w KTZ innowacji, wzrostu gospodarczego oraz poprawy codziennego życia obywateli i przedsiębiorstw, w tym promowanie dostępności dla osób niepełnosprawnych. Współpraca ta powinna być w szczególności ukierunkowana na

zwiększenie zdolności regulacyjnej KTZ i może wspierać rozwój sieci i usług ICT poprzez następujące środki:

- a) stworzenie przewidywalnego otoczenia regulacyjnego dotrzymującego kroku rozwojowi technologicznemu, pobudzającego wzrost i innowacje oraz sprzyjającego konkurencji i ochronie konsumentów;
- b) dialog w zakresie różnych aspektów politycznych dotyczących promocji i monitorowania społeczeństwa informacyjnego;
- c) wymianę informacji w zakresie norm i interoperacyjności;
- d) promowanie współpracy w dziedzinie badań ICT oraz w dziedzinie infrastruktury badawczych opartych na ICT;
- e) rozwoju usług i aplikacji w obszarach o dużym znaczeniu dla społeczeństwa.

Rozdział 3

Badania naukowe i innowacje

Artykuł 30

Współpraca w dziedzinie badań i innowacji

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie badań naukowych i innowacji może obejmować naukę, technologię, w tym technologie informacyjno-komunikacyjne, w celu przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju KTZ oraz promowania doskonałości i konkurencyjności przemysłu w KTZ. W szczególności współpraca może dotyczyć:

- a) dialogu, koordynacji i tworzenia synergii między KTZ a unijnymi politykami i inicjatywami dotyczącymi nauki, technologii i innowacji;
- b) polityki i rozwoju instytucjonalnego w ramach KTZ oraz wspólnych działań na szczeblu lokalnym, krajowym lub regionalnym, w celu rozwoju nauki, technologii i innowacji i ich stosowania;
- c) współpracy między podmiotami prawnymi z KTZ, Unii, państw członkowskich i państw trzecich;
- d) uczestnictwa poszczególnych naukowców, instytucji badawczych i podmiotów prawnych z KTZ we współpracy związanej z programami badawczymi i innowacyjnymi w Unii;
- e) szkolenia, mobilności międzynarodowej i wymiany naukowców z KTZ.

Rozdział 4

Młodzież, edukacja, szkolenia, zdrowie, zatrudnienie i polityka społeczna

Artykuł 31

Młodzież

1. Unia dba o to, aby osoby fizyczne z KTZ, zgodnie z definicjami zawartymi w art. 49, mogły uczestniczyć w inicjatywach Unii dotyczących młodzieży na tych samych warunkach co obywatele państw członkowskich.
2. Stowarzyszenie ma na celu wzmocnienie więzi między młodymi ludźmi mieszkającymi w KTZ a Unią Europejską, między innymi poprzez promowanie mobilności edukacyjnej ludzi młodych z KTZ i przez promowanie wzajemnego zrozumienia między młodymi ludźmi.

Artykuł 32

Edukacja i kształcenie

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie kształcenia i szkoleń może obejmować:
 - a) świadczenie wysokiej jakości i sprzyjającego integracji kształcenia na poziomie podstawowym, średnim i wyższym oraz w dziedzinie kształcenia i szkolenia zawodowego;
 - b) wspieranie KTZ w opracowywaniu i wdrażaniu polityki edukacyjnej.
2. Unia dba o to, aby osoby fizyczne z KTZ, zgodnie z definicjami zawartymi w art. 49, mogły uczestniczyć w inicjatywach Unii dotyczących edukacji na tych samych warunkach co obywatele państw członkowskich.
3. Unia dba o to, aby organy i instytucje edukacyjne z KTZ mogły uczestniczyć w inicjatywach unijnych dotyczących edukacji na takich samych zasadach jak organy i instytucje edukacyjne z państw członkowskich.

Artykuł 33

Zatrudnienie i polityka społeczna

1. Unia i KTZ utrzymują dialog w dziedzinie zatrudnienia i polityki społecznej w celu przyczynienia się do rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ oraz promowania godnej pracy w krajach i terytoriach zamorskich oraz w regionach, w których są one

położone. Taki dialog ma również na celu wspieranie wysiłków władz KTZ na rzecz opracowania polityki i ustawodawstwa w tym obszarze.

2. Dialog polega głównie na wymianie informacji i najlepszych praktyk dotyczących polityki i prawodawstwa z zakresu zatrudnienia i polityki społecznej, które są przedmiotem wzajemnego zainteresowania dla Unii i KTZ. W tym kontekście bierze się pod uwagę obszary takie jak rozwój umiejętności, ochrona socjalna, dialog społeczny, równość szans, niedyskryminacja i dostępność dla osób niepełnosprawnych, bezpieczeństwo i higiena pracy oraz inne normy pracy.

Artykuł 34

Zdrowie publiczne

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie zdrowia publicznego ma na celu wzmocnienie zdolności KTZ do kontroli, wczesnego wykrywania i reagowania na występowanie ognisk chorób zakaźnych poprzez środki obejmujące między innymi:

- a) działania mające na celu zwiększenie gotowości i zdolności do reagowania na transgraniczne zagrożenia dla zdrowia, takie jak choroby zakaźne, które to działania powinny opierać się na istniejących strukturach, i powinny być ukierunkowane na nieprzewidziane zdarzenia;
- b) budowanie potencjału poprzez wzmocnienie sieci kontaktów w dziedzinie zdrowia publicznego na szczeblu regionalnym, ułatwiając wymianę informacji pomiędzy ekspertami i promowanie odpowiednich szkoleń;
- c) rozwój narzędzi i platform komunikacyjnych, jak również programów nauczania za pośrednictwem nośników elektronicznych (e-learning) dostosowanych do konkretnych potrzeb KTZ.

Rozdział 5

Kultura

Artykuł 35

Dialog i wymiana kulturalna

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie dialogu i wymiany kulturalnej może dotyczyć:
 - a) autonomicznego rozwoju KTZ, będącego procesem, który koncentruje się na narodach i jest zakorzeniony w kulturze każdego z nich;

- b) wspierania polityki i środków przyjętych przez właściwe władze KTZ w celu wzmocnienia ich zasobów ludzkich, podniesienia ich własnych zdolności twórczych i wspierania ich tożsamości kulturowej;
 - c) udziału ludności w procesie rozwoju;
 - d) zwiększania wzajemnego zrozumienia i rozszerzania wymiany informacji w kwestiach związanych z kulturą i przekazem audiowizualnym poprzez dialog.
2. Poprzez współpracę Unia i KTZ dążą do pobudzenia wymiany kulturalnej między sobą poprzez:
- a) współpracę między sektorami kultury i twórczości wszystkich partnerów;
 - b) promowanie obiegu dóbr kultury i twórczości oraz wymiany między podmiotami;
 - c) współpracę polityczną w celu wspierania rozwoju polityki, innowacji, zdobywania publiczności i nowych modeli biznesowych.

Artykuł 36

Współpraca audiowizualna

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie audiowizualnej ma na celu promowanie wzajemnych produkcji audiowizualnych i może obejmować następujące działania:
- a) współpracę i wymianę między branżami radiowo-telewizyjnymi;
 - b) zachęcanie do wymiany utworów audiowizualnych;
 - c) wymianę między właściwymi organami informacji i poglądów na temat polityki audiowizualnej i nadawczej i ram regulacyjnych;
 - d) zachęcanie do odwiedzania i uczestnictwa w międzynarodowych imprezach organizowanych na swoich terytoriach, jak również w państwach trzecich.
2. Powstałe w koprodukcji utwory audiowizualne są uprawnione do korzystania z programu na rzecz wspierania lokalnych i regionalnych treści kulturowych w Unii, KTZ i państwach członkowskich, z którymi są one powiązane.

Artykuł 37

Przedstawienia artystyczne

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie przedstawień artystycznych może dotyczyć:

- a) ułatwiania intensywniejszych kontaktów pomiędzy osobami uczestniczącymi w przedstawieniach artystycznych, poprzez wymianę pracowników z branży i

szkolenia, w tym uczestnictwo w przesłuchaniach, rozwój sieci i propagowanie tworzenia sieci kontaktów;

- b) popieranie wspólnych produkcji producentów z jednego lub kilku państw członkowskich Unii Europejskiej i jednego lub kilku KTZ;
- c) zachęcanie do opracowywania międzynarodowych norm technologicznych w dziedzinie teatru oraz używanie znaków scenicznych, także za pośrednictwem odpowiednich organów normalizacyjnych.

Artykuł 38

Ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków historycznych

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie obiektów dziedzictwa kulturowego i zabytków historycznych ma na celu umożliwienie wymiany wiedzy i najlepszych praktyk poprzez:

- a) ułatwianie wymian ekspertów;
- b) współpracę w dziedzinie szkolenia zawodowego;
- c) podnoszenie świadomości na szczeblu lokalnym;
- d) doradztwo na temat ochrony zabytków historycznych i obszarów chronionych oraz w zakresie ustawodawstwa oraz wdrażania środków dotyczących dziedzictwa, w szczególności integracji w życiu lokalnym.

Rozdział 6

Walka z przestępczością zorganizowaną

Artykuł 39

Walka z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i przemocą seksualną wobec dzieci, terroryzmem i korupcją

1. W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie przestępczości zorganizowanej może obejmować:
 - a) rozwój innowacyjnych i skutecznych środków współpracy policyjnej i sądowej, w tym współpracy z innymi zainteresowanymi stronami, takimi jak przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, w zakresie zapobiegania i walki z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i przemocą seksualną wobec dzieci, terroryzmem i korupcją;

b) wsparcie w celu zwiększenia skuteczności polityk KTZ w zakresie zapobiegania i walki z przestępczością zorganizowaną, handlem ludźmi, niegodziwym traktowaniem dzieci w celach seksualnych i przemocą seksualną wobec dzieci, terroryzmem i korupcją, jak również produkcją, dystrybucją i przemytem wszystkich rodzajów środków odurzających i substancji psychotropowych, zapobiegania i ograniczania zażywania narkotyków i szkód spowodowanych narkotykami, biorąc pod uwagę prace przeprowadzone w tej dziedzinie przez organy międzynarodowe, między innymi poprzez:

(i) szkolenie i rozwijanie potencjału w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, w tym handlu ludźmi, niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i przemocy seksualnej wobec dzieci, terroryzmu i korupcji;

(ii) zapobieganie, w tym szkolenia, edukację i promocję zdrowia, leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków, włącznie z projektami ponownej integracji osób uzależnionych od narkotyków ze środowiskiem społecznym i środowiskiem pracy;

(iii) rozwój skutecznych środków egzekwowania prawa;

(iv) pomoc techniczną, finansową i administracyjną na rozwój skutecznej polityki i ustawodawstwa dotyczącego handlu ludźmi, a w szczególności kampanii na rzecz podnoszenia świadomości społecznej, mechanizmów ukierunkowanej pomocy i ochrony ofiar systemów, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego;

(v) pomoc techniczną, finansową i administracyjną odnoszącą się do zapobiegania, leczenia i zmniejszania szkód związanych z używaniem narkotyków;

(vi) pomoc techniczną wspierającą opracowywanie prawodawstwa i polityki zwalczania niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych i przemocy seksualnej wobec dzieci;

(vii) pomoc techniczną oraz szkolenia na rzecz wspierania budowania potencjału i wspierania zgodności z minimalnymi międzynarodowymi standardami zwalczania korupcji, w szczególności mając na uwadze standardy określone w Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji.

2. W kontekście stowarzyszenia KTZ współpracują z Unią w zakresie zwalczania prania brudnych pieniędzy zgodnie z art. 69 i 70.

Część trzecia

Handel i współpraca w zakresie handlu

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 40

Cele ogólne

Ogólne cele handlu i współpracy związanej z handlem między UE a KTZ to:

- a) promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ oraz stworzenie ścisłych stosunków gospodarczych między nimi a Unią jako całością;
- b) stymulowanie skutecznej integracji KTZ z gospodarką regionalną i światową oraz rozwoju handlu towarami i usługami;
- c) wspieranie KTZ w tworzeniu korzystnego klimatu inwestycyjnego w celu wspierania rozwoju gospodarczego i społecznego KTZ;
- d) promowanie stabilności, integralności i przejrzystości globalnego systemu finansowego i dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania;
- e) wspieranie procesu dywersyfikacji gospodarek KTZ;
- f) wsparcie zdolności KTZ do formułowania i realizacji polityki koniecznej do rozwoju handlu towarami i usługami;
- g) wspieranie wywozu i potencjału handlowego KTZ;
- h) w stosownych przypadkach wsparcie starań KTZ na rzecz dostosowania lokalnych przepisów do przepisów Unii;
- i) zapewnienie warunków dla ukierunkowanego dialogu i współpracy z Unią w dziedzinie handlu i kwestii związanych z handlem.

TYTUŁ II

UZGODNIENIA W ZAKRESIE HANDLU TOWARAMI I USŁUGAMI ORAZ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Rozdział 1

Uzgodnienia w zakresie handlu towarami

Artykuł 41

Swobodny dostęp dla towarów pochodzących

1. Produkty pochodzące z KTZ są przywożone do Unii bez należności przywozowych.
2. Definicja produktów pochodzących oraz odnoszące się do nich metody współpracy administracyjnej zostały określone w załączniku VI.

Artykuł 42

Ograniczenia ilościowe oraz środki o skutku równoważnym

1. Unia nie stosuje w odniesieniu do przywozu produktów pochodzących z KTZ żadnych ograniczeń ilościowych ani środków o skutku równoważnym.
2. Ustęp 1 nie wyklucza zakazów lub ograniczeń dotyczących przywozu, wywozu lub tranzytu towarów, jeżeli są one uzasadnione względami moralności publicznej lub porządku publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, zwierząt i roślin, ochrony narodowych dóbr kultury posiadających wartość artystyczną, historyczną lub archeologiczną, zachowania ograniczonych zasobów naturalnych, lub ochrony własności przemysłowej i handlowej.

Takie zakazy lub ograniczenia w żadnym przypadku nie powinny stanowić arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji, lub ogólnego ukrytego ograniczenia.

Artykuł 43

Środki przyjęte przez KTZ

1. Władze KTZ mogą utrzymać lub wprowadzić w odniesieniu do przywozu produktów pochodzących z Unii należności celne lub ograniczenia ilościowe, jakie uznają za konieczne w świetle ich potrzeb w zakresie rozwoju.
2. W odniesieniu do obszarów objętych niniejszym rozdziałem KTZ stosuje wobec Unii traktowanie nie mniej korzystne od najkorzystniejszego traktowania mającego zastosowanie do największych gospodarek handlowych, zgodnie z ust. 4.

3. Przepisy ust. 2 nie stanowią przeszkody dla KTZ w zapewnieniu niektórym innym KTZ lub innym krajom rozwijającym się bardziej korzystnego traktowania niż przyznane Unii.
4. Na potrzeby niniejszego tytułu „największa gospodarka handlowa” oznacza jakikolwiek rozwinięty kraj lub jakikolwiek kraj, którego udział w światowym wywozie towarów przekracza jeden procent, lub, bez uszczerbku dla ust. 3, jakąkolwiek grupę krajów działających indywidualnie, wspólnie lub w ramach umowy o integracji gospodarczej, której wspólny udział w światowym wywozie towarów przekracza 1,5%. Do tego obliczenia wykorzystuje się najnowsze dostępne oficjalne dane WTO na temat wiodących eksporterów w światowym handlu towarami (z wyłączeniem handlu wewnątrzunijnego).
5. Władze KTZ przekazują Komisji w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszej decyzji taryfy celne i wykazy ograniczeń ilościowych, które stosują zgodnie z niniejszą decyzją.

Władze KTZ przekazują również Komisji informację o późniejszych zmianach takich środków oraz terminie ich przyjęcia.

Artykuł 44

Niedyskryminacja

1. Unia nie stosuje dyskryminacji między KTZ, a KTZ nie dyskryminuje między państwami członkowskimi Unii.
2. Zgodnie z art. 64 wdrażanie konkretnych przepisów niniejszej decyzji, a zwłaszcza jej art. 42 ust. 2 i art. 43, 46, 48, 50 oraz art. 58 ust. 3 nie uważa się za dyskryminację.

Artykuł 45

Warunki przemieszczania odpadów

1. Przemieszczanie odpadów między państwami członkowskimi a KTZ podlega kontroli zgodnie z prawem międzynarodowym i prawem Unii. Unia wspiera ustanawianie i rozwój skutecznej współpracy międzynarodowej w tej dziedzinie w celu ochrony środowiska naturalnego i zdrowia publicznego.
2. Unia zakazuje wszelkiego wywozu bezpośredniego lub pośredniego odpadów do KTZ, z wyjątkiem wywozu odpadów nieuznawanych za niebezpieczne, przeznaczonych do odzysku, podczas gdy władze KTZ zakazują bezpośredniego lub pośredniego przywozu do ich krajów takich odpadów z Unii lub dowolnego innego kraju, bez uszczerbku dla szczególnych międzynarodowych zobowiązań dotyczących tych dziedzin, które zostały podjęte, lub mogą zostać podjęte w przyszłości na właściwych forach międzynarodowych.
3. W odniesieniu do tych KTZ które, ze względu na swój status konstytucyjny nie są stroną konwencji bazylejskiej, ich odpowiednie organy przyspieszają przyjęcie

niezbędnego ustawodawstwa krajowego i rozporządzeń administracyjnych w celu wykonania postanowień konwencji bazylejskiej¹⁴ w tych KTZ.

4. Ponadto państwa członkowskie, z którymi powiązane są KTZ, wspierają przyjęcie przez KTZ niezbędnego ustawodawstwa krajowego i rozporządzeń administracyjnych w celu wdrożenia następujących aktów prawnych:
 - a) następujących przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1013/2006¹⁵:
 - art. 40 w odniesieniu do wywozu odpadów do krajów lub terytoriów zamorskich;
 - art. 46 w odniesieniu do wwozu odpadów z krajów lub terytoriów zamorskich;
 - b) rozporządzenia Rady (WE) nr 1420/1999¹⁶;
 - c) rozporządzenia Rady (WE) nr 1547/1999¹⁷;
 - d) dyrektywy 2000/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁸, z zastrzeżeniem terminów transpozycji określonych w jej art. 16.
5. Jeden lub więcej KTZ i państwo członkowskie, z którym dane KTZ są związane, mogą stosować krajowe procedury wywozu odpadów z KTZ do tego państwa członkowskiego.
6. W takim przypadku państwo członkowskie, z którym dany KTZ jest związany, notyfikuje Komisji odnośne ustawodawstwo w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszej decyzji, a także każde przyszłe odnośne ustawodawstwo krajowe oraz wszelkie późniejsze zmiany tych przepisów.

Artykuł 46

Tymczasowe zawieszenie preferencji

W celu zapewnienia właściwego wdrożenia niniejszej decyzji Unia może tymczasowo zawiesić preferencje KTZ zgodnie z przepisami określonymi w załączniku VII.

¹⁴ Dz.U. L 39 z 16.2.1993, s. 1.

¹⁵ Dz.U. L 190 z 12.7.2006, s. 1.

¹⁶ Dz.U. L 244 z 14.9.2001, s. 19.

¹⁷ Dz.U. L 185 z 17.7.1999, s. 1.

¹⁸ Dz.U. L 332 z 28.12.2000, s. 81.

Artykuł 47

Błędy administracyjne

W przypadku błędu popełnionego przez właściwe władze KTZ w wystawianiu świadectw oraz metodach współpracy administracyjnej, także w przypadku gdy błąd ten prowadzi do strat należności celnych przywozowych Unii, państwo członkowskie, z którym KTZ, który popełnił błąd, utrzymuje szczególne stosunki, rekompensuje poniesioną stratę budżetowi Unii.

Artykuł 48

Nadzór i środki ochronne

W celu zapewnienia właściwego wdrożenia niniejszej decyzji Unia może podejmować środki ochronne i środki nadzoru określone w załączniku VIII.

Rozdział 2

Uzgodnienia w zakresie handlu usługami oraz przedsiębiorczości

Artykuł 49

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozdziału:

- a) „osoba fizyczna z KTZ” oznacza osoby będące normalnie rezydentami KTZ, które są obywatelami państwa członkowskiego lub posiadają status prawny szczególny dla KTZ. Definicja ta pozostaje bez uszczerbku dla praw przyznanych przez obywatelstwo Unii w rozumieniu Traktatu;
- b) „osoba prawna z KTZ ” oznacza osobę prawną z KTZ utworzoną zgodnie z przepisami obowiązującymi w danym KTZ i posiadającą swoją statutową siedzibę, zarząd lub główne miejsce prowadzenia działalności na terytorium danego KTZ; jeżeli osoba prawna posiada wyłącznie swoją siedzibę statutową lub zarząd w KTZ, nie jest ona uważana za osobę prawną KTZ, chyba że prowadzi działalność, która ma rzeczywiste i stałe powiązanie z gospodarką tego kraju lub terytorium;
- c) odnośne definicje określone w umowach o integracji gospodarczej, o których mowa w art. 50 ust. 1, mają zastosowanie do traktowania przyznanego między UE a KTZ.

Artykuł 50

Najbardziej korzystne traktowanie

1. W odniesieniu do jakichkolwiek środków wpływających na handel usługami i przedsiębiorczość w działalności gospodarczej:
 - a) Unia przyznaje osobom fizycznym i prawnym z KTZ traktowanie nie mniej korzystne od najkorzystniejszego traktowania mającego zastosowanie wobec podobnych osób fizycznych i prawnych z krajów trzecich, z którymi Unia zawiera lub zawarła umowę o integracji gospodarczej;
 - b) KTZ przyznaje osobom fizycznym i prawnym z Unii traktowanie nie mniej korzystne od najkorzystniejszego traktowania mającego zastosowanie wobec podobnych osób fizycznych i prawnych z największych gospodarek handlowych, z którymi zawarł umowę o integracji gospodarczej po wejściu w życie niniejszej decyzji.
2. Obowiązki określone w ust. 1 niniejszego artykułu nie mają zastosowania do traktowania przyznanego:
 - a) w ramach rynku wewnętrznego wymagającego od stron znacznego zbliżenia prawodawstwa w celu likwidacji niedyskryminacyjnych przeszkód w zakładaniu przedsiębiorstw i handlu usługami;
 - b) na mocy środków gwarantujących uznanie kwalifikacji, licencji lub środków ostrożności zgodnie z art. VII Układu ogólnego w sprawie handlu usługami (GATS) lub jego załącznikiem dotyczącym usług finansowych. Pozostaje to bez uszczerbku dla szczególnych środków KTZ na podstawie niniejszego artykułu;
 - c) na mocy jakiejkolwiek międzynarodowej umowy lub umowy odnoszącej się całkowicie lub głównie do opodatkowania;
 - d) w ramach środków korzystających z objęcia klauzulą najwyższego uprzywilejowania, wskazanych zgodnie z art. II.2 GATS.
3. Władze KTZ mogą, w związku z popieraniem lub wspieraniem lokalnego zatrudnienia, przyjąć przepisy na rzecz ich osób fizycznych i działań lokalnych. W takim przypadku władze KTZ powiadamiają Komisję o przyjętych przepisach, aby mogła ona o tym poinformować państwa członkowskie.

Artykuł 51

Kwalifikacje zawodowe

W odniesieniu do zawodów lekarza, stomatologa, położnej, pielęgniarki, farmaceuty i lekarza weterynarii, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, przyjmuje wykaz kwalifikacji zawodowych szczególnych dla KTZ, które mają być uznane przez państwa członkowskie.

TYTUŁ III

OBSZARY ZWIĄZANE Z HANDLEM

Rozdział 1

Handel i zrównoważony rozwój

Artykuł 52

Ogólne podejście

Celem handlu i związanej z handlem współpracy w ramach stowarzyszenia jest przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju w aspekcie gospodarczym, społecznym i środowiskowym.

W tym kontekście krajowe przepisy ustawowe i wykonawcze KTZ dotyczące środowiska i zatrudnienia nie mogą zostać złagodzone w celu stymulowania handlu lub inwestycji.

Artykuł 53

Standardy dotyczące środowiska i zmiany klimatu w kontekście handlu

1. Celem handlu i związanej z handlem współpracy w ramach stowarzyszenia jest poprawa wzajemnego wsparcia między handlem i polityką oraz zobowiązaniami w zakresie środowiska naturalnego. Handel i związana z handlem współpraca w ramach stowarzyszenia uwzględnia zasady międzynarodowego ładu środowiskowego oraz wielostronne porozumienia w zakresie środowiska.
2. Realizowany jest ostateczny cel Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz protokołu z Kioto. Współpraca opiera się na rozwoju przyszłych międzynarodowych ram dotyczących zmiany klimatu zgodnie z planem działania z Bali i wdrażaniu decyzji wynikających z konferencji stron UNFCCC związanych z temperaturą na świecie i celami w zakresie emisji.
3. Środków wdrażania wielostronnych porozumień w dziedzinie środowiska nie stosuje się w sposób, który stanowiłby środek arbitralnej lub nieuzasadnionej dyskryminacji między partnerami lub ukrytego ograniczenia handlu.

Artykuł 54

Normy pracy w handlu

1. Stowarzyszenie ma na celu wspieranie handlu w taki sposób, aby sprzyjał on pełnemu i wydajnemu zatrudnieniu oraz godnej pracy dla wszystkich.

2. Uznane na szczeblu międzynarodowym podstawowe normy pracy, określone w odpowiednich konwencjach Międzynarodowej Organizacji Pracy, są przestrzegane i egzekwowane zarówno w sensie prawnym, jak i w praktyce. Wspomniane normy pracy obejmują w szczególności poszanowanie wolności zrzeszania się, prawo do rokowań zbiorowych, zniesienie wszystkich form pracy przymusowej lub obowiązkowej, eliminowanie najgorszych form pracy dzieci, najniższy wiek dopuszczenia do zatrudnienia i niedyskryminację w odniesieniu do zatrudnienia.
3. Naruszenie podstawowych norm pracy nie może stanowić pretekstu ani być wykorzystane w inny sposób jako prawnie usankcjonowana przewaga komparatywna. Nie są one wykorzystywane w celach protekcyjnych.

Artykuł 55

Zrównoważony handel produktami rybołówstwa

W celu promowania zrównoważonego zarządzania zasobami rybnymi, stowarzyszenie może obejmować współpracę w zakresie zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów i związanego z nimi handlu. Współpraca w tej dziedzinie ma na celu:

- a) wspieranie wdrożenia środków zmierzających do zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów i związanego z nimi handlu w KTZ;
- b) ułatwianie współpracy między KTZ a regionalnymi organizacjami ds. zarządzania rybołówstwem, w szczególności w odniesieniu do rozwoju i skutecznego wdrażania programów kontroli i inspekcji, zachęt i środków dostosowanych służących skutecznemu długoterminowemu gospodarowaniu zasobami rybołówstwa oraz ekosystemami morskimi.

Artykuł 56

Zrównoważony handel drewnem

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie handlu drewnem ma na celu wspieranie handlu legalnie pozyskanym drewnem. Współpraca ta może obejmować dialog w kwestii środków regulacyjnych, jak również wymianę informacji na temat rynkowych lub dobrowolnych środków, takich jak certyfikacja lasów lub polityka ekologicznych zamówień publicznych.

Artykuł 57

Zrównoważony rozwój w handlu

1. Współpraca w dziedzinie zrównoważonego rozwoju może być realizowana w ramach stowarzyszenia poprzez:

- a) ułatwianie i promowanie handlu i inwestycji w przyjazne dla środowiska towary i usługi oraz towary, które przyczyniają się do poprawy warunków społecznych w KTZ;
 - b) ułatwianie usuwania przeszkód w handlu i inwestycjach w odniesieniu do towarów i usług mających szczególne znaczenie w zakresie łagodzenia skutków zmiany klimatu, takich jak zrównoważone i odnawialne źródła energii, energooszczędne produkty i usługi, w tym poprzez przyjęcie ram politycznych sprzyjających wprowadzaniu najlepszych dostępnych technologii i poprzez promowanie standardów odpowiadających na problemy środowiskowe i gospodarcze, jak również zminimalizowanie barier technicznych w handlu;
 - c) promowanie handlu towarami, które sprzyjają warunkom socjalnym i praktykom przyjaznym dla środowiska, w tym towarami, które są objęte dobrowolnymi systemami zapewniania zgodności ze zrównoważonym rozwojem takimi jak sprawiedliwy i etyczny handel, oznakowania ekologiczne i programy certyfikacji dla produktów opartych na zasobach naturalnych;
 - d) promowanie na szczeblu międzynarodowym uznanych zasad i wytycznych w dziedzinie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw oraz zachęcanie przedsiębiorstw działających na terytorium KTZ do wprowadzenia ich w życie;
 - e) wymianę informacji i najlepszych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw.
2. Podczas planowania i wdrażania środków służących ochronie środowiska naturalnego i warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje, Unia i KTZ biorą pod uwagę dostępne informacje naukowe i techniczne oraz właściwe normy, wytyczne lub zalecenia międzynarodowe, włącznie z zasadą ostrożności.
3. Unia i KTZ stosują pełną przejrzystość w zakresie opracowywania, wprowadzania i wdrażania środków służących ochronie środowiska naturalnego i warunków pracy, które mogą mieć wpływ na handel lub inwestycje.

Rozdział 2

Inne obszary związane z handlem

Artykuł 58

Płatności bieżące i przepływy kapitału

- 1. Na jakiegokolwiek płatności w walucie wymienialnej na rachunku bieżącym bilansu płatniczego między rezydentami Unii i KTZ nie nakłada się żadnych ograniczeń.
- 2. W odniesieniu do transakcji na rachunku obrotów bieżących w bilansie płatniczym, państwa członkowskie i władze KTZ nie nakładają żadnych ograniczeń na swobodny

przepływ kapitału na inwestycje bezpośrednie w spółkach utworzonych zgodnie z prawem przyjmującego państwa członkowskiego, kraju lub terytorium oraz zapewniają, by aktywa z takiej inwestycji i wszelkie zyski z niej wynikające mogły być realizowane i wywożone.

3. Unia i KTZ mają prawo do podejmowania środków, o których mowa w art. 64, 65, 66, 75 i 215 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, odpowiednio zgodnie z warunkami tam określonymi.
4. Władze KTZ, dane państwo członkowskie lub Unia informują się nawzajem niezwłocznie o wszelkich takich środkach i przedstawiają harmonogram ich zniesienia, tak szybko, jak to możliwe.

Artykuł 59 *Polityka konkurencji*

Zniesienie zakłóceń konkurencji, przy należytym uwzględnieniu różnych poziomów rozwoju i potrzeb gospodarczych KTZ, obejmuje stosowanie lokalnych, krajowych i regionalnych reguł i polityki, w tym kontrolę oraz, pod pewnymi warunkami, zakaz porozumień między przedsiębiorstwami, decyzji związków przedsiębiorstw i praktyk uzgodnionych między przedsiębiorstwami, których celem lub skutkiem jest zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji. Powyższy zakaz odnosi się także do nadużywania przez jedno lub więcej przedsiębiorstw pozycji dominującej na terytorium Unii lub KTZ.

Artykuł 60 *Ochrona praw własności intelektualnej*

1. Wystarczający i skuteczny poziom ochrony praw własności intelektualnej, obejmujący środki egzekwowania tych praw zapewnia się zgodnie z najwyższymi międzynarodowymi standardami w celu zmniejszenia zakłóceń i przeszkód w handlu dwustronnym.
2. W ramach stowarzyszenia współpraca w tej dziedzinie może dotyczyć opracowania przepisów ustawowych i wykonawczych w zakresie ochrony i egzekwowania praw własności intelektualnej, zapobiegania nadużywaniu takich praw przez ich posiadaczy i naruszaniu tych praw przez konkurencję, a także wsparcia dla regionalnych organizacji własności intelektualnej zaangażowanych w egzekwowanie prawa i ochronę, włącznie ze szkoleniem personelu.

Artykuł 61 *Bariery techniczne w handlu*

Stowarzyszenie może obejmować współpracę w dziedzinie regulacji technicznej towarów, normalizacji, oceny zgodności, akredytacji, nadzoru rynkowego i zapewniania jakości w celu usunięcia zbędnych barier technicznych w handlu między UE a KTZ i zmniejszenia różnic w tych dziedzinach.

Artykuł 62

Polityka ochrony konsumentów, ochrona zdrowia konsumentów i handel

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie polityki ochrony konsumentów, ochrony zdrowia konsumentów i handlu może obejmować przygotowanie przepisów ustawowych i wykonawczych w dziedzinie polityki ochrony konsumentów i ochrony zdrowia konsumentów, w celu unikania niepotrzebnych barier handlowych.

Artykuł 63

Środki sanitarne i fitosanitarne

W ramach stowarzyszenia współpraca w dziedzinie środków sanitarnych i fitosanitarnych ma na celu:

- a) ułatwienie handlu między Unią a KTZ jako całością oraz między KTZ a państwami trzecimi, przy jednoczesnej ochronie zdrowia ludzi, zwierząt i roślin lub życia zgodnie z Porozumieniem WTO w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych;
- b) rozwiązanie problemów wynikających z środków sanitarnych i fitosanitarnych;
- c) zapewnienie przejrzystości w kwestii środków sanitarnych i fitosanitarnych mających zastosowanie do handlu między UE a KTZ;
- d) wspieranie harmonizacji środków z normami międzynarodowymi, zgodnie z Porozumieniem WTO w sprawie stosowania środków sanitarnych i fitosanitarnych;
- e) wspieranie skutecznego udziału KTZ w organizacjach ustanawiających międzynarodowe normy sanitarne i fitosanitarne;
- f) promowanie konsultacji i wymiany między KTZ a europejskimi instytutami i laboratoriami;
- g) utworzenie i wzmocnienie potencjału technicznego KTZ do wprowadzania w życie i monitorowania środków sanitarnych i fitosanitarnych;
- h) wspieranie transferu technologii w dziedzinie środków sanitarnych i fitosanitarnych.

Artykuł 64

Zakaz stosowania środków protekcyjnych

Przepisy rozdziału 1 i 2 nie mogą być stosowane jako środek arbitralnej dyskryminacji lub ukrytych ograniczeń w handlu.

Rozdział 3

Kwestie pieniężne i podatkowe

Artykuł 65

Klauzula wyłączenia podatkowego

1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 66, klauzula najwyższego uprzywilejowania przyznana zgodnie z przepisami niniejszej decyzji nie ma zastosowania do korzyści podatkowych, jakie państwa członkowskie lub władze KTZ udzielają lub mogą udzielić w przyszłości na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ustaleń podatkowych, bądź obowiązującego krajowego ustawodawstwa podatkowego.
2. Żaden z przepisów niniejszej decyzji nie jest interpretowany jako przeszkoda uniemożliwiająca przyjęcie i stosowanie jakiegokolwiek środka mającego na celu zapobieganie oszustwom podatkowym bądź unikaniu lub uchylaniu się od płacenia podatków wynikających z dotyczących podatków postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowywania lub innych porozumień podatkowych lub krajowego ustawodawstwa podatkowego.
3. Żadnego z przepisów niniejszej decyzji nie interpretuje się jako przeszkody uniemożliwiającej właściwym organom, przy stosowaniu odpowiednich przepisów własnego ustawodawstwa podatkowego, zróżnicowane traktowanie podatników znajdujących się w odmiennej sytuacji, zwłaszcza pod względem ich miejsca zamieszkania lub miejsca, w którym inwestują oni swój kapitał.

Artykuł 66

Ustalenia podatkowe i celne dotyczące zamówień finansowanych przez Unię

1. KTZ stosują do zamówień finansowanych przez Unię ustalenia podatkowe i celne nie mniej korzystne niż stosowane przez nie w odniesieniu do państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest związany lub do państw, które objęto klauzulą najwyższego uprzywilejowania, lub do międzynarodowych organizacji rozwoju, z którymi utrzymują one stosunki, w zależności od tego, które jest najbardziej korzystne.
2. Z zastrzeżeniem przepisów ust. 1, do zamówień finansowanych przez Unię stosuje się następujące ustalenia:
 - a) w KTZ będącym beneficjentem zamówienie nie podlega opłatom skarbowym lub rejestracyjnym, albo opłatom fiskalnym o skutku równoważnym, niezależnie od tego czy opłaty takie już istnieją czy też zostaną ustanowione w przyszłości; jednakże zamówienia takie rejestruje się zgodnie z prawem obowiązującym w KTZ, zaś opłata odnosząca się do wykonanej usługi może zostać za nią pobrana;

- b) zyski lub dochody wynikające z wykonania zamówienia podlegają opodatkowaniu zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami fiskalnymi KTZ będącego beneficjentem, pod warunkiem że osoby fizyczne lub prawne osiągające taki zysk lub dochód mają swoją stałą siedzibę w tym KTZ lub że wykonanie zamówienia wymaga więcej niż sześć miesięcy;
 - c) przedsiębiorstwa, które muszą dokonywać przywozu sprzętu w celu wykonania zamówień na roboty budowlane mogą, jeżeli złożą wniosek, korzystać z systemu odprawy czasowej, jak przewidziano w ustawodawstwie KTZ będącego beneficjentem w odniesieniu do tego sprzętu;
 - d) profesjonalny sprzęt niezbędny do wykonywania obowiązków określonych w zamówieniu na usługi podlega odprawie czasowej w KTZ będącym beneficjentem i nie podlega opłatom fiskalnym, celnym i innym opłatom o skutku równoważnym w przypadku gdy te cła i opłaty nie stanowią wynagrodzenia za wykonane usługi;
 - e) przywóz w ramach zamówienia na dostawy jest zwolniony w KTZ będącym beneficjentem z należności celnych, należności celnych przywozowych, podatków lub opłat fiskalnych o skutku równoważnym; Zamówienie na dostawę pochodzące z danego KTZ jest wykonywane na podstawie ceny *ex-works* dostaw, do której może być dodana wartość wewnętrznych opłat skarbowych, jakie można stosować do tych dostaw w KTZ;
 - f) paliwa, smary i spoiwa węglowodorowe oraz wszystkie materiały używane przy wykonywaniu zamówień na roboty budowlane uważa się za zakupione na rynku lokalnym i podlegają one zasadom fiskalnym mającym zastosowanie w ramach ustawodawstwa obowiązującego w KTZ będącym beneficjentem;
 - g) rzeczy osobistego użytku i majątek ruchomy gospodarstwa domowego przywiezione przez osoby fizyczne, inne niż pracowników miejscowych, zaangażowane w wykonywanie zadań określonych w zamówieniu na usługi oraz przez członków ich rodzin, są zwolnione z opłat celnych, należności celnych przywozowych, podatków lub opłat fiskalnych o skutku równoważnym, w granicach ustawodawstwa obowiązującego w KTZ będących beneficjentem.
3. Wszystkie sprawy nieobjęte ust. 1 i 2 podlegają przepisom ustawodawstwa obowiązującego w odnośnym KTZ.

Rozdział 4

Rozwój potencjału w zakresie handlu

Artykuł 67

Ogólne podejście

W celu zapewnienia KTZ maksymalnych korzyści z przepisów niniejszej decyzji i uczestnictwa na najlepszych możliwych warunkach w unijnym rynku wewnętrznym, jak i rynku regionalnym, lokalnym i międzynarodowym, stowarzyszenie ma na celu przyczynianie się do rozwoju zdolności handlowych KTZ poprzez:

- a) zwiększanie konkurencyjności KTZ, ich samodzielności i prężności gospodarczej, poprzez zróżnicowanie zakresu i zwiększenie wartości i wielkości handlu KTZ towarami i usługami oraz przez wzmocnienie zdolności KTZ do przyciągnięcia inwestycji prywatnych w różne sektory działalności gospodarczej;
- b) poprawę współpracy w zakresie handlu towarami, usługami oraz zakładania przedsiębiorstw między KTZ oraz krajami sąsiadującymi.

Artykuł 68

Dialog na temat handlu, współpraca i budowanie potencjału

W kontekście stowarzyszenia dialog w zakresie handlu, współpraca oraz budowanie potencjału mogą obejmować:

- a) wzmocnienie zdolności KTZ do opracowywania i wdrażania polityki koniecznej dla rozwoju handlu towarami i usługami;
- b) wspieranie wysiłków KTZ mających na celu wprowadzenie w życie odpowiednich ram prawnych, regulacyjnych i instytucjonalnych, jak również niezbędnych procedur administracyjnych;
- c) wspieranie rozwoju sektora prywatnego, w szczególności MŚP;
- d) ułatwianie rozwoju rynku oraz produktów, w tym poprawy jakości produktów;
- e) przyczynianie się do rozwoju zasobów ludzkich i umiejętności zawodowych istotnych dla handlu towarami i usługami;
- f) zwiększanie zdolności pośredników handlowych do świadczenia przedsiębiorstwom z KTZ usług związanych z ich działalnością eksportową, takich jak badania rynkowe;
- g) przyczynianie się w ten sposób do stworzenia otoczenia biznesu sprzyjającego inwestycjom.

Rozdział 5

Współpraca w obszarze usług finansowych i kwestii podatkowych

Artykuł 69

Współpraca w zakresie międzynarodowych usług finansowych

W celu promowania stabilności, integralności i przejrzystości światowego systemu finansowego, stowarzyszenie może obejmować współpracę w zakresie międzynarodowych usług finansowych. Współpraca ta może obejmować:

- a) ustanowienie skutecznej i odpowiedniej ochrony inwestorów i innych odbiorców usług finansowych;
- b) zapobieganie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz zwalczanie tych zjawisk;
- c) promowanie współpracy między różnymi podmiotami systemu finansowego, w tym organami regulacyjnymi i nadzorczymi;
- d) ustanowienie niezależnych i skutecznych mechanizmów nadzoru nad usługami finansowymi.

Artykuł 70

Zbieżność przepisów w dziedzinie usług finansowych

Unia i KTZ promują zbliżanie przepisów do uznanych norm międzynarodowych w zakresie regulacji i nadzoru w dziedzinie usług finansowych, w tym dokumentów zatytułowanych: „Główne zasady skutecznego nadzoru bankowego” przyjęte przez komitet bazylejski, „Główne zasady i metodyka ubezpieczeń” Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, Międzynarodową Organizację Komisji Papierów Wartościowych, „Cele i zasady regulacji papierów wartościowych” Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych, „Umowa dotycząca wymiany informacji w zakresie spraw dodatkowych” przyjęta w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju” OECD, „Deklaracja w sprawie przejrzystości i wymiany informacji w sprawach podatkowych” przyjęta w ramach G-20, „Kluczowe atrybuty skutecznych systemów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji finansowych” sporządzony przez Radę Stabilności Finansowej i „Czterdzieści zaleceń w sprawie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu” Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy.

Unia i KTZ propagują również zbieżność prawodawstwa KTZ z prawodawstwem Unii w zakresie usług finansowych.

Artykuł 71

Współpraca między organami regulacyjnymi i nadzorczymi

Unia i KTZ zachęcają do współpracy pomiędzy właściwymi organami regulacyjnymi i nadzorczymi, w tym do wymiany informacji, wymiany wiedzy specjalistycznej na temat rynków finansowych i innych działań tego rodzaju. Należy zwrócić szczególną uwagę na rozwój zdolności administracyjnych takich organów, między innymi poprzez wymiany personelu i wspólne szkolenia.

Artykuł 72

Współpraca w zakresie kwestii podatkowych

Unia i KTZ wspierają współpracę w dziedzinie opodatkowania, w celu ułatwienia poboru uzasadnionych dochodów podatkowych oraz opracowania środków służących skutecznej realizacji zasad dobrego sprawowania rządów w dziedzinie opodatkowania, w tym przejrzystości, wymiany informacji i uczciwej konkurencji podatkowej.

Część czwarta

Instrumenty na rzecz zrównoważonego rozwoju

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 73

Cele ogólne

Unia przyczynia się do osiągnięcia ogólnych celów stowarzyszenia poprzez zapewnienie:

- a) odpowiednich środków finansowych i odpowiedniej pomocy technicznej w celu wzmocnienia zdolności KTZ do opracowywania i realizacji ram strategicznych i prawnych;
- b) długoterminowego finansowania w celu wspierania wzrostu sektora prywatnego.

Artykuł 74

Definicje

Na potrzeby niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

„pomoc podlegająca programowaniu” oznacza bezzwrotną pomoc w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju przyznaną KTZ w celu sfinansowania terytorialnych lub regionalnych strategii i priorytetów ustanowionych w dokumentach programowych;

„programowanie” oznacza kilkufazowy proces organizacji, podejmowania decyzji i przydziału orientacyjnych środków finansowych, mających na celu realizację, w perspektywie wieloletniej, w obszarze, o którym mowa w części drugiej niniejszej decyzji, działań na rzecz osiągnięcia celów stowarzyszenia na rzecz zrównoważonego rozwoju KTZ;

„dokument programowy” oznacza dokument, który określa strategię KTZ, priorytety i uzgodnienia i objaśnia cele i zadania KTZ w zakresie zrównoważonego rozwoju w skuteczny i wydajny sposób, aby zrealizować cele stowarzyszenia;

„plany rozwoju”, o których mowa w art. 82 niniejszej decyzji oznaczają spójny zestaw działań określonych i finansowanych wyłącznie przez KTZ w ramach ich wewnętrznych polityk i strategii rozwoju, a także polityk uzgodnionych między KTZ i państwem członkowskim, z którym dany KTZ jest związany.

„przydział terytorialny” jest kwotą przyznaną poszczególnym KTZ na cele pomocy podlegającej programowaniu w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu

finansowania strategii terytorialnych i priorytetów określonych w dokumentach programowych.

„przydział regionalny” jest kwotą przyznaną na cele pomocy podlegającej programowaniu w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju w celu finansowania regionalnych strategii współpracy lub priorytetów tematycznych wspólnych dla kilku KTZ i określonych w dokumentach programowych.

„decyzja w sprawie finansowania” oznacza akt prawny przyjęty przez Komisję, określający szczegóły wkładu finansowego Unii i upoważniający do przyznania pomocy finansowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju.

Artykuł 75

Zasady współpracy finansowej

1. Pomoc finansowa Unii powinna opierać się na zasadach partnerstwa, poczucia odpowiedzialności, dostosowania systemów terytorialnych, komplementarności i pomocniczości.
2. Działania finansowane w ramach niniejszej decyzji mogą przybrać formę pomocy podlegającej i niepodlegającej programowaniu.
3. Pomoc finansowa Unii:
 - a) jest udzielana z należyтым uwzględnieniem geograficznych, społecznych i kulturowych cech KTZ, a także ich szczególnego potencjału;
 - b) zapewnia regularny i przewidywalny napływ środków;
 - c) jest elastyczna i dostosowana do sytuacji każdego KTZ;
 - d) jest prowadzona w całkowitej zgodności z odpowiednimi uprawnieniami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi każdego z partnerów.
4. Władze KTZ odpowiadają za wykonanie operacji bez uszczerbku dla uprawnień Komisji w zakresie zapewnienia należytego zarządzania finansami przy wykorzystywaniu środków unijnych.

Rozdział 2

Środki finansowe

Artykuł 76

Źródła finansowania

KTZ kwalifikują się do następujących źródeł finansowania:

- a) środków przyznanych KTZ na mocy umowy wewnętrznej między państwami członkowskimi Unii ustanawiającej 11. Europejski Fundusz Rozwoju (EFR);
- b) programów unijnych i narzędzi przewidzianych w budżecie ogólnym Unii;
- c) środków zarządzanych przez Europejski Bank Inwestycyjny w ramach środków własnych Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz środków przeznaczonych na instrument inwestycyjny EFR, zgodnie z warunkami umowy wewnętrznej między państwami członkowskimi Unii ustanawiającej 11. EFR.

Rozdział 3

Przepisy szczegółowe dotyczące pomocy finansowej w ramach 11. EFR

Artykuł 77

Przedmiot i zakres

W ramach strategii i priorytetów ustalonych przez odnośny KTZ na poziomie lokalnym lub regionalnym oraz bez uszczerbku dla pomocy humanitarnej i nadzwyczajnej, wsparcie finansowe może zostać przyznane na następujące czynności przyczyniające się do realizacji celów wymienionych w niniejszej decyzji:

- a) polityki i reformy sektorowe oraz spójne z nimi projekty;
- b) rozwój instytucjonalny, zwiększanie zdolności oraz integrację aspektów środowiskowych;
- c) współpracę techniczną;
- d) dodatkowe wsparcie w wypadku wahań poziomu wpływów z wywozu towarów i usług, o których mowa w art. 81.

Artykuł 78

Pomoc humanitarna i nadzwyczajna

1. Pomoc humanitarna i nadzwyczajna jest udzielana KTZ przeżywającemu poważne trudności gospodarcze i społeczne o wyjątkowym charakterze, wynikające z klęsk żywiołowych lub wyjątkowych okoliczności o porównywalnych skutkach. Pomoc humanitarną i nadzwyczajną kontynuuje się tak długo jak to konieczne, aby można było sprostać pilnym problemom, jakie powstają w takich sytuacjach.

Pomoc humanitarna i nadzwyczajna jest udzielana wyłącznie na podstawie potrzeb i interesów ofiar katastrof.

2. Celem pomocy humanitarnej i nadzwyczajnej jest:
 - a) ratowanie ludzkiego życia w sytuacjach kryzysowych i pokryzysowych;
 - b) przyczynianie się do finansowania i udzielania pomocy humanitarnej oraz do bezpośredniego dostępu do niej beneficjentów końcowych za pomocą wszelkich dostępnych środków logistycznych;
 - c) przeprowadzenie szybkiej odbudowy i odnowy umożliwiającej ofiarom korzystanie z minimalnego poziomu integracji społeczno-gospodarczej oraz jak najszybsze stworzenie warunków dla wznowienia rozwoju w oparciu o cele długoterminowe;
 - d) zaspokojenie potrzeb wynikających z wysiedleń (uchodźców, uchodźców wewnętrznych i repatriantów) w następstwie klęsk żywiołowych lub katastrof spowodowanych przez człowieka, w celu zaspokojenia, na tak długo jak to konieczne, wszelkich potrzeb uchodźców i uchodźców wewnętrznych, bez względu na to, gdzie się znajdują, oraz ułatwienia działań na rzecz ich dobrowolnej repatriacji i reintegracji w kraju pochodzenia;
 - e) pomoc KTZ w tworzeniu krótkoterminowych mechanizmów zapobiegania i przygotowania się do klęsk, w tym systemów przewidywania i wczesnego ostrzegania, w celu ograniczenia konsekwencji klęsk.
3. Pomoc może także zostać przyznana KTZ przyjmującym uchodźców lub repatriantów w celu zaspokojenia najpilniejszych potrzeb nieobjętych pomocą nadzwyczajną.
4. Pomoc przewidziana w niniejszym artykule jest finansowana z budżetu Unii. Jednakże może być ona wyjątkowo finansowana z przydzielonych środków określonych w załączniku II A, w uzupełnieniu finansowania danej pozycji w budżecie.
5. Działania związane z pomocą humanitarną i nadzwyczajną podejmuje się na wniosek KTZ dotkniętego katastrofą, Komisji, państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest związany, organizacji międzynarodowych lub lokalnych albo międzynarodowych organizacji pozarządowych. Pomoc taka jest zarządzana i udzielana w ramach procedur ułatwiających szybkie, elastyczne i skuteczne działania.

Artykuł 79

Budowanie potencjału

1. Pomoc finansowa jest wykorzystywana do wspierania KTZ w budowaniu potencjału niezbędnego do zdefiniowania, wdrożenia i monitorowania terytorialnych lub regionalnych strategii i działań służących osiągnięciu ogólnych celów w obszarach współpracy, o których mowa w części drugiej i trzeciej.
2. Unia wspiera wysiłki KTZ na rzecz opracowywania wiarygodnych danych statystycznych dotyczących tych obszarów.

Artykuł 80

Pomoc techniczna

1. W celu zapewnienia przygotowania, monitorowania, oceny i nadzoru niezbędnych do wykonania niniejszej decyzji oraz jej całościowej oceny z inicjatywy Komisji można finansować działania w ramach badań lub pomocy technicznej. Pomoc techniczna świadczona lokalnie jest wdrażana we wszystkich przypadkach zgodnie z zasadami mającymi zastosowanie do zdecentralizowanego zarządzania finansowego.
2. Z inicjatywy KTZ działania w ramach badań lub pomocy technicznej mogą być finansowane w odniesieniu do wykonywania czynności przewidzianych w dokumentach programowych. Komisja może zdecydować o finansowaniu takich działań z pomocy podlegającej programowaniu lub z puli zarezerwowanej dla środków współpracy technicznej.

Artykuł 81

Dodatkowe wsparcie w przypadku wahań przychodów z wywozu

1. W celu złagodzenia negatywnych skutków krótkoterminowych wahań przychodów z wywozu, zwłaszcza produktów sektora rolnictwa i górnictwa, które mogłyby zagrozić realizacji celów rozwoju KTZ, ustanawia się system dodatkowej pomocy w ramach przydziału finansowego określonego w załączniku II.
2. Celem pomocy w przypadku krótkoterminowych wahań przychodów z wywozu jest ochrona polityki i reform makroekonomicznych i sektorowych zagrożonych w wyniku spadku przychodów oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom niestabilności przychodów z wywozu, w szczególności produktów rolnych i górnictwa.

Przy rozdzielaniu środków określonych w załączniku V bierze się pod uwagę uzależnienie gospodarek KTZ od wywozu, zwłaszcza produktów w sektorze rolnictwa i górnictwa. W tym kontekście, najbardziej odizolowane KTZ, o których mowa w załączniku I, są bardziej korzystnie traktowane zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku V.

3. Dodatkowe środki dostarcza się zgodnie ze szczegółowymi procedurami mechanizmu wsparcia wymienionymi w załączniku V.
4. Unia wspiera także rynkowe programy ubezpieczeń przeznaczone dla KTZ, służące zabezpieczeniu tych krajów przed ryzykiem wahań przychodów z wywozu.

Artykuł 82

Programowanie

1. Do celów niniejszej decyzji pomoc podlegająca programowaniu opiera się na dokumencie programowym.

2. Dokument programowy może uwzględniać plany rozwoju terytorialnego lub inne plany uzgodnione między KTZ i państwami członkowskimi, z którymi są one powiązane.
3. Zgodnie z art. 9 władze KTZ ponoszą podstawową odpowiedzialność za opracowywanie strategii, priorytetów i uzgodnienia poprzez przygotowanie dokumentów programowych we współpracy z Komisją i państwem członkowskim, z którym dany KTZ jest związany.
4. Władze KTZ są odpowiedzialne za:
 - a) określenie priorytetów, na których powinna opierać się strategia;
 - b) formułowanie projektów i wniosków programowych przedłożonych Komisji i przez nią badanych.
5. Władze KTZ i Komisja ponoszą wspólną odpowiedzialność za zatwierdzanie dokumentów programowych.
6. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie finansowania powiązaną z dokumentem programowym zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 84.
7. Procedurę przewidzianą w art. 84 obowiązuje również w stosunku do zasadniczych przeglądów, w wyniku których wprowadza się istotne zmiany w treści programowania i w odpowiedniej decyzji finansowej. Nie obowiązuje ona w stosunku do nieznacznych zmian, takich jak dostosowania techniczne lub zwiększenie lub zmniejszenie wielkości początkowych przydziałów środków finansowych o mniej niż 20%, pod warunkiem, że zmiany te nie mają wpływu na dziedziny i cele priorytetowe określone w dokumencie programowym. Komitet, o którym mowa w art. 84, zostaje poinformowany o takich nieznacznych zmianach w ciągu miesiąca od chwili wprowadzenia takiej zmiany.

Artykuł 83

Wdrożenie

1. Komisja realizuje środki KTZ z 11. EFR w każdy ze sposobów określonych w rozporządzeniu finansowym 11. EFR i zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej decyzji oraz w środkach wdrażających tę decyzję. W tym celu zawiera ona umowy o finansowaniu z odpowiednimi władzami KTZ.
2. Władze KTZ są odpowiedzialne za:
 - a) przygotowanie, negocjowanie i zawieranie umów;
 - b) realizację projektów i programów oraz zarządzanie nimi;
 - c) obsługę projektów i programów oraz zapewnienie ich trwałości.
3. Właściwe organy KTZ i Komisji ponoszą wspólną odpowiedzialność za:

- a) zapewnienie jednakowych warunków udziału w zaproszeniach do składania ofert i zamówieniach;
- b) monitorowanie i ocenę skutków i wyników projektów i programów;
- c) zapewnienie właściwej, szybkiej i skutecznej realizacji projektów i programów.

Artykuł 84

Komitet EFR-KTZ

1. W miarę potrzeb Komisję wspomaga Komitet utworzony na mocy umowy wewnętrznej w sprawie 11. EFR .
2. Wykonując uprawnienia powierzone mu na mocy niniejszej decyzji, Komitet znany jest jako „Komitet EFR-KTZ”. Procedury Komitetu określone w umowie wewnętrznej mają zastosowanie do Komitetu EFR-KTZ.
3. Prace Komitetu koncentrują się na zasadniczych problemach współpracy na rzecz rozwoju na poziomie KTZ i regionalnym. W interesie spójności, koordynacji i komplementarności, monitoruje on wykonywanie dokumentów programowych.
4. Komitet wydaje opinie w sprawie:
 - a) projektów dokumentów programowych oraz wszelkich zmian do nich;
 - b) decyzji o finansowaniu dotyczących wykonania niniejszej części decyzji.
5. Przedstawiciel Komisji przedkłada Komitetowi projekt środków, które należy podjąć. Komitet wydaje opinię w sprawie projektu w terminie wyznaczonym przez przewodniczącego. Opinię wydaje się większością ustanowioną w art. 8 umowy wewnętrznej. Głosy przedstawicieli państw członkowskich w Komitecie są ważne w sposób określony w ust. 2 wyżej wymienionego artykułu. Przewodniczący nie bierze udziału w głosowaniu.
6. Komisja przyjmuje środki, które stosuje się niezwłocznie. Jednakże jeżeli środki te nie są zgodne z opinią Komitetu, Komisja niezwłocznie przekazuje je Radzie. W takim wypadku Komisja może odroczyć stosowanie wyznaczonych przez nią środków na okres nie dłuższy niż trzy miesiące od dnia takiego powiadomienia.
7. Rada, stanowiąc większością głosów i zgodnie z metodą ich ważenia określoną w ust. 5, może podjąć inną decyzję w terminie przewidzianym w ust. 6.
8. Komisja informuje Komitet o działaniach następnych, ocenie i audycie dokumentów programowych.
9. Do realizacji 11. EFR stosuje się odnośne postanowienia umowy wewnętrznej ustanawiającej 11. EFR.

Ochrona interesów finansowych Unii i kontrole finansowe

1. Podczas realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszej decyzji Komisja podejmuje odpowiednie środki zapewniające ochronę interesów finansowych Unii przez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nielegalnym działaniom, przez skuteczny system kontroli oraz, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych i, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary.
2. Komisja i Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymują od Unii środki.

Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może przeprowadzać kontrole i inspekcje na miejscu u podmiotów gospodarczych, których takie finansowanie bezpośrednio lub pośrednio dotyczy, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96¹⁹, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii, w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem dotyczącym finansowania przez Unię.

Nie naruszając przepisów akapitu pierwszego i drugiego, w umowach z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, umowach o udzielenie dotacji, decyzjach o udzieleniu dotacji i zamówieniach wynikających z wykonania niniejszej decyzji, wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów, kontroli i inspekcji na miejscu zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem finansowym EFR.

3. KTZ ponoszą podstawową odpowiedzialność za nadzór finansowy nad środkami unijnymi. W stosownych przypadkach jest on prowadzony w koordynacji z państwem członkowskim, z którym dany KTZ jest związany, zgodnie z ustawodawstwem krajowym.
4. Komisja odpowiada za:
 - a) zapewnienie istnienia i prawidłowego działania systemu zarządzania i kontroli w odnośnym KTZ, aby zagwarantować prawidłowe i skuteczne wydawanie unijnych środków;
 - b) wysłanie, w przypadku nieprawidłowości, zaleceń lub wniosków o środki korygujące w celu wyeliminowania tych nieprawidłowości i usunięcia wszystkich stwierdzonych uchybień w zarządzaniu.
5. Komisja, KTZ i, w stosownych przypadkach, państwo członkowskie, z którym dany KTZ jest związany, współpracują na podstawie uzgodnień administracyjnych

¹⁹ Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2.

przyjętych na spotkaniach organizowanych raz lub dwa razy w roku w celu koordynacji programów, metodologii i wdrażania kontroli.

6. W odniesieniu do korekt finansowych:
- a) KTZ jest w pierwszej kolejności odpowiedzialny za wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości finansowych;
 - b) jednakże w przypadku uchybień ze strony odnośnego KTZ, jeżeli KTZ nie jest w stanie zaradzić zaistniałej sytuacji, a próby polubownego załatwienia sprawy nie przynoszą efektu, Komisja podejmuje działania zmierzające do zmniejszenia lub wycofania salda ogólnej sumy przyznanych środków zgodnie z decyzją o finansowaniu dokumentu programowego.

Rozdział 4

Zasady kwalifikowalności

Artykuł 86

Kwalifikowanie do finansowania terytorialnego

1. Władze publiczne KTZ są uprawnione do wsparcia finansowego przewidzianego w niniejszej decyzji.
2. Z zastrzeżeniem zgody odnośnych władz KTZ, następujące podmioty i organy kwalifikują się również do wsparcia finansowego przewidzianego w niniejszej decyzji:
 - a) lokalne, krajowe lub regionalne publiczne lub półpubliczne agencje, służby lub władze lokalne KTZ, w szczególności ich instytucje finansowe i banki rozwoju;
 - b) spółki i przedsiębiorstwa KTZ oraz ugrupowania regionalne;
 - c) przedsiębiorstwa państw członkowskich, przy wniesieniu ich własnego wkładu, aby umożliwić im realizację projektów produkcyjnych na terytorium KTZ;
 - d) instytucje pośrednictwa finansowego KTZ lub Unii promujące i finansujące inwestycje prywatne w KTZ;
 - e) podmioty zdecentralizowanej współpracy i inne podmioty niepaństwowe z KTZ i z Unii w celu umożliwienia im podjęcia projektów i programów gospodarczych, kulturalnych, społecznych i projektów edukacyjnych w KTZ w ramach zdecentralizowanej współpracy, określonych w art. 11.

Artykuł 87

Kwalifikowanie do finansowania regionalnego

1. Przydziały regionalne są wykorzystywane na działania, które dotyczą i są korzystne dla:
 - a) dwóch lub więcej KTZ;
 - b) jednego lub więcej KTZ i jednego lub więcej regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 Traktatu;
 - c) jednego lub więcej KTZ i jednego lub więcej państw sąsiadujących AKP lub niebędących państwami AKP;
 - d) jednego lub więcej KTZ, jednego lub więcej regionów najbardziej oddalonych i jednego lub więcej państw sąsiadujących AKP lub niebędących państwami AKP;
 - e) dwóch lub więcej ugrupowań regionalnych, których członkami są KTZ;
 - f) jednego lub więcej KTZ i ugrupowań regionalnych, których członkami są KTZ, państwa AKP lub jeden lub więcej regionów najbardziej oddalonych.
 - g) KTZ i Unii jako całości.
2. Środki finansowe umożliwiające udział państw AKP, regionów najbardziej oddalonych oraz innych krajów są uzupełniające w stosunku do środków przydzielonych KTZ na mocy niniejszej decyzji.
3. Udział państw AKP, regionów najbardziej oddalonych oraz innych krajów w programach ustanowionych zgodnie z niniejszą decyzją przewiduje się jedynie w zakresie, w jakim:
 - a) środek ciężkości projektów i programów finansowanych w ramach wieloletnich ram finansowych współpracy pozostaje w KTZ;
 - b) równoważne przepisy istnieją w ramach instrumentów finansowych UE;
 - c) zachowana jest zasada proporcjonalności.
4. Odpowiednie środki umożliwią dopasowanie wysokości środków przekazywanych z EFR i budżetu Unii w celu sfinansowania projektów współpracy między KTZ, krajami AKP, regionami najbardziej oddalonymi, jak również innymi krajami, w szczególności uproszczone mechanizmy wspólnego zarządzania takimi projektami.

Artykuł 88

Kwalifikowanie do programów unijnych

1. Osoby fizyczne z KTZ, określone w art. 49 oraz, w stosownych przypadkach, odpowiednie publiczne lub prywatne organy i instytucje w danym KTZ, kwalifikują

się do udziału i finansowania z wszystkich unijnych programów, z zastrzeżeniem zasad i założeń tych programów oraz możliwych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest związany.

2. KTZ kwalifikują się również do wsparcia w ramach programów unijnych na rzecz współpracy z innymi krajami, zwłaszcza krajami rozwijającymi się, z zastrzeżeniem zasad, celów i uzgodnień tych programów.

Część Piąta

Przepisy końcowe

Artykuł 89

Przekazanie uprawnień Komisji

1. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych uzupełniających przepisy niniejszej decyzji w ciągu 12 miesięcy od daty jej wejścia w życie oraz do zmiany dodatków do załącznika VI w celu uwzględnienia rozwoju technologicznego i zmian w przepisach prawa celnego, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 90.
2. Dodatkowe przepisy obejmują:
 - a) procedurę programowania;
 - b) procedury i kryteria działań następczych, kontroli, oceny, przeglądu i wykonania programu niniejszej decyzji, w tym przygotowanie sprawozdań okresowych lub innych sprawozdań;
 - c) szczegółowe zasady przeprowadzania korekt finansowych określone w art. 85.

Artykuł 90

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych na warunkach określonych w niniejszym artykule.
2. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 89, powierza się Komisji na czas nieokreślony od daty wejścia w życie niniejszej decyzji.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 89, może w dowolnym momencie zostać odwołane przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie uprawnień określonych w niniejszej decyzji. Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w późniejszym terminie w niej określonym. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym Radę.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 89 wchodzi w życie jedynie, jeżeli Rada nie wyrazi sprzeciwu w terminie 2 miesięcy od powiadomienia jej o akcie lub, jeśli przed końcem tego okresu Rada poinformuje Komisję, że nie będzie zgłaszać sprzeciwu. Z inicjatywy Rady termin ten może zostać przedłużony o dwa miesiące.

Artykuł 91

Zmiana statusu

Rada, stanowiąc zgodnie z Traktatem, podejmuje decyzję o każdym niezbędnym dostosowaniu do niniejszej decyzji, w przypadku gdy:

- a) KTZ zyskuje niepodległość;
- b) KTZ wychodzi ze stowarzyszenia;
- c) KTZ staje się regionem najbardziej oddalonym;
- d) region najbardziej oddalony staje się KTZ;

Artykuł 92

Uchylenie

Niniejszym uchyla się decyzję Rady 2001/822/WE. Odesłania do uchylonej decyzji należy traktować jako odesłania do niniejszej decyzji.

Artykuł 93

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2014 r.

Załącznik VI ma zastosowanie zgodnie z art. 65 tego załącznika.

Artykuł 94

Publikacja

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

ZAŁĄCZNIK I

WYKAZ ODIZOLOWANYCH KTZ

- Falklandy (Malwiny)
- Święta Helena, Wyspa Wniebowstąpienia, Tristan da Cunha,
- St Pierre i Miquelon

ZAŁĄCZNIK II

UNIJNA POMOC FINANSOWA: 11. EFR

Artykuł 1

Podział środków między różne instrumenty

1. Na potrzeby niniejszej decyzji, w okresie siedmiu lat trwającym od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., całkowita kwota pomocy finansowej UE w wysokości 343,4 milionów EUR w ramach 11. EFR, ustalona w umowie wewnętrznej ustanawiającej 11. EFR, zostaje rozdzielona w następujący sposób:
 - a) [330,4 milionów EUR] w formie dotacji na programowalne wsparcie długoterminowego rozwoju, pomoc humanitarną, pomoc w sytuacjach wyjątkowych, pomoc dla uchodźców i dodatkowe wsparcie w przypadku wahań poziomu przychodów z wywozu, jak również na wsparcie współpracy i integracji regionalnej;
 - b) [5 mln EUR] na cele finansowania dopłat do oprocentowania i pomocy technicznej w kontekście instrumentu inwestycyjnego KTZ, o którym mowa w załączniku VI;
 - c) [8 mln EUR] na badania lub środki pomocy technicznej zgodnie z art. 79 niniejszej decyzji oraz na przeprowadzenie ogólnej oceny decyzji nie później niż cztery lata przed jej wygaśnięciem.
2. Środki z 11. EFR nie mogą być przyznawane po dniu 31 grudnia 2020 r., chyba że Rada, na wniosek Komisji, jednogłośnie zadecyduje inaczej.
3. W przypadku wyczerpania funduszy określonych w ust. 1 przed wygaśnięciem niniejszej decyzji Rada podejmie właściwe środki.

Artykuł 2

Zarządzanie środkami

EBI zarządza pożyczkami udzielonymi ze środków własnych, o których mowa w załączniku III, jak również działaniami finansowanymi w ramach instrumentu inwestycyjnego KTZ, o którym mowa w załączniku IV. Wszystkimi pozostałymi środkami finansowymi w ramach niniejszej decyzji zarządza Komisja.

Artykuł 3

Rozdzielenie środków między KTZ

Kwotę 330,4 milionów EUR określoną w art. 1 ust. 1 lit. a) rozdziela się na podstawie potrzeb i wyników KTZ zgodnie z następującymi kryteriami:

1. Kwota A w wysokości [205,3 mln EUR] jest przydzielana KTZ innym niż Grenlandia [i Bermudy] na finansowanie inicjatyw określonych w dokumencie programowym. W stosownych przypadkach w dokumencie programowym zwraca się szczególną uwagę na działania mające na celu wzmocnienie zarządzania i

zdolności instytucjonalnych KTZ będących beneficjentami oraz, w stosownych przypadkach, na prawdopodobny harmonogram planowanych działań.

Rozdzielając kwotę A, uwzględnia się liczbę ludności, poziom produktu krajowego brutto (PKB), wykorzystanie poprzednich dotacji EFR oraz ograniczenia wynikające z odizolowania geograficznego KTZ wymienionych w art. 8 decyzji. Każdy przydział środków musi zapewnić ich skuteczne wykorzystanie. Powinien on zostać dokonany zgodnie z zasadą pomocniczości.

2. [105 mln EUR] przeznacza się na wsparcie współpracy i integracji regionalnej, zgodnie z art. 7 niniejszej decyzji, w szczególności w zakresie priorytetów i obszarów leżących w obopólnym interesie, o których mowa w art. 5 oraz za pośrednictwem konsultacji w ramach partnerstwa UE-KTZ, o których mowa w art. 13. Należy dążyć do koordynacji z innymi instrumentami finansowymi Unii, współpracy między KTZ a regionami najbardziej oddalonymi, o której mowa w art. 349 Traktatu.
3. Nieprzydzieloną rezerwę B w wysokości [20 milionów EUR] przeznacza się na:
 - a) finansowanie pomocy humanitarnej i pomocy w sytuacjach wyjątkowych przeznaczonej dla KTZ oraz, w razie potrzeby, dodatkowego wsparcia w przypadku wahań poziomu przychodów z wywozu, zgodnie z załącznikiem IV;
 - b) dokonania nowych przydziałów środków w zależności od zmiany potrzeb i wyników KTZ, o których mowa w ust. 1.

Wyniki ocenia się w sposób obiektywny i przejrzysty, uwzględniając wykorzystanie przydzielonych środków, stopień realizacji bieżących działań oraz działania podjęte na rzecz zrównoważonego rozwoju.

4. Po dokonaniu przeglądu śródkresowego Komisja może podjąć decyzję o rozdzieleniu wszelkich nierozdzielonych środków, o których mowa w niniejszym artykule. Procedury tego przeglądu i decyzja w sprawie nowych przydziałów środków zostają przyjęte zgodnie z art. 84 niniejszej decyzji.

ZAŁĄCZNIK III

UNIJNA POMOC FINANSOWA: POŻYCZKI ZE ŚRODKÓW WŁASNYCH EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO

Artykuł 1

Kwota

EBI przeznaczy kwotę do [100 mln EUR] na finansowanie ze swoich środków własnych, zgodnie z wewnętrznymi zasadami i procedurami banku oraz warunkami określonymi w jego statucie i w niniejszym załączniku.

Artykuł 2

Europejski Bank Inwestycyjny

1. EBI:
 - a) za pomocą zarządzanych przez siebie środków przyczynia się do rozwoju gospodarczego i przemysłowego KTZ w skali krajowej i regionalnej; w związku z tym jego zadaniem priorytetowym jest finansowanie projektów produkcyjnych lub innych inwestycji mających na celu wspieranie sektora prywatnego we wszystkich sektorach gospodarki;
 - b) ustanawia stosunki ścisłej współpracy z krajowymi i regionalnymi bankami rozwoju oraz instytucjami finansowymi i bankowymi KTZ i Unii;
 - c) w porozumieniu z zainteresowanym KTZ przyjmuje ustalenia i procedury realizacji współpracy finansowej na rzecz rozwoju określonej w niniejszej Umowie oraz, w razie konieczności, bierze pod uwagę charakter projektów i działa zgodnie z celami niniejszej Umowy w ramach procedur ustanowionych statutem.
2. Finansowanie ze środków własnych EBI jest przyznawane na mocy następujących zasad i warunków:
 - a) referencyjna stopa procentowa jest stopą stosowaną przez EBI z dniem podpisania umowy lub z dniem wypłaty w odniesieniu do pożyczki o identycznych warunkach dotyczących waluty, okresu spłaty i zabezpieczeń;
 - b) jednakże:
 - zasadniczo projekty sektora państwowego są uprawnione do dopłaty do oprocentowania w wysokości 3%;
 - w przypadku projektów sektora prywatnego obejmujących działania restrukturyzacyjne w ramach prywatyzacji lub projektów mogących przynieść wyraźne korzyści społeczne lub korzyści dla środowiska naturalnego, pożyczki mogą być udzielone wraz z dopłatą do

oprocentowania, której kwota i forma zostaną ustalone w zależności od szczególnych cech projektu. Jednakże dopłata do oprocentowania nie jest wyższa niż 3%.

- W żadnym przypadku ostateczna stopa procentowa nie jest niższa niż 50% stopy referencyjnej.

- c) kwota dopłaty do oprocentowania wyliczona w oparciu o wartość pożyczki z chwilą jej wypłaty pokrywana jest ze środków przydzielonych na tę dopłatę na zasadach określonych w załączniku IV art. 2 ust. 11 i wypłacana bezpośrednio EBI.

Dotacje na spłatę oprocentowania można kapitalizować lub wykorzystać w formie dotacji z przeznaczeniem na pomoc techniczną związaną z realizowanym projektem, szczególnie dla instytucji finansowych w KTZ.

- d) okres spłaty pożyczek udzielonych przez EBI z jego środków własnych jest określany w oparciu o charakter ekonomiczny i finansowy projektu, ale nie może przekroczyć 25 lat. Pożyczki obejmują okres karencji ustalony przez odniesienie do okresu przygotowywania projektu.

3. W przypadku inwestycji w przedsiębiorstwa sektora państwowego finansowanych przez EBI z jego środków własnych od zainteresowanego KTZ można zażądać szczególnych gwarancji lub zobowiązań związanych z projektem.

Artykuł 3

Zasady wymiany walut

1. W odniesieniu do działań w ramach niniejszej decyzji, na które udzieliły one swojej pisemnej zgody, zainteresowane KTZ:
 - a) zgodnie z prawem lub przepisami zainteresowanego KTZ, przyznają zwolnienie ze wszystkich krajowych lub lokalnych opłat celnych, opłat skarbowych od kosztów odsetek, prowizji i amortyzacji należnych pożyczek;
 - b) zgodnie z zasadami umów o finansowaniu dotyczących realizacji projektów na ich terytoriach, oddają do dyspozycji beneficjentów środki walutowe niezbędne na spłatę odsetek, prowizję i amortyzację należnych pożyczek;
 - c) udostępniają EBI środki walutowe niezbędne do wymiany wszystkich kwot otrzymanych w walucie krajowej po kursie walutowym obowiązującym na dzień wymiany między euro lub innymi walutami wymienialnymi a walutą krajową. Dotyczy to wszelkich form wypłat, między innymi odsetek, dywidend, prowizji i opłat, a także amortyzacji pożyczek i wpływów ze sprzedaży udziałów należnych zgodnie z warunkami umów o finansowaniu przyznanym na realizację projektów na ich terytoriach.
2. Na potrzeby niniejszego artykułu „zainteresowane KTZ” oznaczają KTZ czerpiące korzyści z operacji.

ZAŁĄCZNIK IV

UNIJNA POMOC FINANSOWA: INSTRUMENT INWESTYCYJNY EBI

Artykuł 1

Cel

Instrument inwestycyjny KTZ („instrument”) utworzony na mocy decyzji 2001/822/WE z wykorzystaniem środków EFR w celu wspierania rentownych przedsiębiorstw zostaje utrzymany.

Warunki finansowania w związku z operacjami instrumentu oraz pożyczkami ze środków własnych EBI są warunkami ustanowionymi w umowie wewnętrznej ustanawiającej 11. EFR, w załączniku III i w niniejszym załączniku.

Środki te mogą być kierowane do uprawnionych przedsiębiorstw, bezpośrednio albo pośrednio, poprzez uprawnione fundusze inwestycyjne lub pośredników finansowych.

Artykuł 2

Środki w ramach instrumentu

1. Środki w ramach instrumentu mogą zostać wykorzystane, między innymi, do:
 - a) zapewnienia kapitału ryzyka w formie:
 - udziału kapitałowego w przedsiębiorstwach KTZ, posiadających siedzibę w KTZ lub poza KTZ, w tym w instytucjach finansowych;
 - quasi-kapitałowej pomocy dla przedsiębiorstw KTZ, w tym instytucji finansowych;
 - gwarancji i innych form poprawy warunków kredytowania, które mogą zostać wykorzystane do pokrycia ryzyka politycznego lub innego rodzaju ryzyka inwestycyjnego, ponoszonego przez inwestorów lub kredytodawców zagranicznych i lokalnych;
 - b) zapewnienia zwykłych pożyczek.
2. Udział kapitałowy dotyczy zasadniczo udziałów mniejszościowych niezapewniających kontroli i są wypłacane na podstawie wyników danego projektu.
3. Pomoc quasi-kapitałowa może składać się z zaliczek akcjonariuszy, obligacji zamiennych, pożyczek warunkowych, drugorzędnych i partycypacyjnych lub wszelkich innych podobnych form pomocy. W szczególności pomoc ta może składać się z:
 - a) pożyczek warunkowych, których obsługa i/lub okres spłaty są związane ze spełnieniem niektórych warunków dotyczących wyników projektu; w

konkretnym przypadku pożyczek warunkowych na badania przedinwestycyjne lub inną pomoc techniczną związaną z projektem, można zrezygnować z obsługi pożyczki, jeżeli inwestycja nie jest dokonywana;

- b) kredytów partycypacyjnych, których obsługa lub okres spłaty są związane z rentownością finansową projektu;
 - c) pożyczek podporządkowanych, które należy spłacić wyłącznie po uregulowaniu innych zobowiązań.
4. Zysk z każdej operacji jest określany z chwilą przyznania pożyczki.
5. Jednakże:
- a) w przypadku pożyczek warunkowych i partycypacyjnych zysk obejmuje na ogół stałą stopę procentową nie wyższą niż 3% oraz element zmienny związany z wynikiem projektu;
 - b) w przypadku pożyczek podporządkowanych stopa procentowa jest dostosowana do stóp rynkowych.
6. Gwarancje są wyceniane w sposób odzwierciedlający ubezpieczone rodzaje ryzyka oraz szczególny charakter operacji.
7. Stopa procentowa od pożyczek zwykłych obejmuje stopę referencyjną stosowaną przez EBI w odniesieniu do porównywalnych pożyczek udzielanych na takich samych warunkach co do okresów karencji i spłaty oraz z narzutu ustalonego przez EBI.
8. Pożyczki zwykłe mogą być przedłużone na warunkach preferencyjnych w następujących przypadkach:
- a) w przypadku projektów infrastrukturalnych niezbędnych dla rozwoju sektora prywatnego w najslabiej rozwiniętych KTZ, w KTZ znajdujących się w sytuacji pokonfliktowej lub w KTZ dotkniętych klęską żywiołową. W takich przypadkach stopa procentowa pożyczki zostanie obniżona o 3%;
 - b) przy projektach obejmujących działania restrukturyzacyjne realizowane w ramach prywatyzacji lub projektach przynoszących konkretne i łatwo dostrzegalne korzyści społeczne lub środowiskowe. W takich przypadkach pożyczki mogą być udzielone wraz z dotacją na spłatę oprocentowania, której wielkość i forma zostaną ustalone w zależności od szczególnych cech projektu. Jednakże dopłata do oprocentowania nie jest wyższa niż 3%.
9. Ostateczna wysokość stopy procentowej pożyczek wymienionych w lit. a) i b) w żadnym przypadku nie może być niższa niż 50% stopy referencyjnej
10. Środki przewidywane na cele koncesyjne są udostępniane z instrumentu i nie przekraczają ogólnej kwoty przyznanej na finansowanie inwestycji w ramach instrumentu i ze środków własnych EBI.

11. Dotacje na spłatę oprocentowania można kapitalizować lub wykorzystać w formie dotacji z przeznaczeniem na pomoc techniczną związaną z realizowanym projektem, szczególnie dla instytucji finansowych w KTZ.

Artykuł 3

Operacje instrumentu

1. Instrument działa we wszystkich sektorach gospodarki i wspiera inwestycje w przedsiębiorstwa prywatne i podmioty sektora publicznego działające na zasadach komercyjnych, w tym inwestycje w rentowną infrastrukturę gospodarczą i technologiczną o zasadniczym znaczeniu dla sektora prywatnego. Instrument:
 - a) jest zarządzany jako odnawialny fundusz i dąży do stabilności finansowej. Jego operacje są prowadzone na warunkach rynkowych i unikają stwarzania zakłóceń na rynkach lokalnych i przemieszczeń prywatnych źródeł finansowania;
 - b) wspiera sektor finansowy KTZ i wywiera efekt katalizatora poprzez zachęcanie do aktywizacji długoterminowych środków lokalnych i przyciąganie prywatnych inwestorów zagranicznych i kredytodawców do projektów w KTZ;
 - c) ponosi część ryzyka związanego z projektami, które finansuje. Stabilność finansowa instrumentu jest gwarantowana poprzez skład portfela jako całości, a nie przez poszczególne operacje;
 - d) stara się skierować środki poprzez instytucje i programy KTZ, które wspierają rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).
2. EBI otrzymuje wynagrodzenie za koszty poniesione w związku z zarządzaniem instrumentem. Wynagrodzenie EBI obejmuje stały składnik 0,5% rocznie początkowego wyposażenia instrumentu oraz zmienny składnik w wysokości do 1,5% rocznie portfela instrumentu, który jest inwestowany w projekty w KTZ. Wynagrodzenie jest finansowane z instrumentu.
3. Z chwilą wygaśnięcia niniejszej decyzji oraz w przypadku braku konkretnej decyzji Rady skumulowane środki powracające netto instrumentu są przenoszone do następnego instrumentu finansowego KTZ.

Artykuł 4

Warunki ryzyka walutowego

W celu zminimalizowania skutków wahań kursu walutowego problemami ryzyka walutowego należy zająć się w sposób następujący:

- a) w przypadku udziału kapitałowego przeznaczonego na zwiększenie środków własnych przedsiębiorstwa ryzyko walutowe jest zasadniczo ponoszone przez instrument;

- b) w przypadku finansowania kapitału ryzyka dla MŚP ryzyko walutowe jest zasadniczo ponoszone wspólnie przez Unię i pozostałe zainteresowane podmioty. Zwykle ryzyko walutowe jest dzielone równo;
- c) w przypadku gdy jest to wykonalne i właściwe, szczególnie w krajach odznaczających się stabilnością makroekonomiczną i finansową, instrument podejmuje się udzielania pożyczek w lokalnych walutach KTZ, tym samym podejmując ryzyko walutowe.

Artykuł 5

Kontrola finansowa

1. Operacje instrumentu inwestycyjnego podlegają procedurze kontroli i absolutorium określonej w statucie EBI w odniesieniu do wszystkich jego operacji.
2. Nadzór nad operacjami instrumentu inwestycyjnego jest prowadzony przez Trybunał Obrachunkowy zgodnie z procedurami ustalonymi przez Komisję, Bank i Trybunał Obrachunkowy, a w szczególności w umowie trójstronnej zawartej przez wymienione strony w dniu 27 października 2003 r., z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.

Artykuł 6

Przywileje i immunitety

1. przedstawiciele EBI zaangażowani w działania związane z wykonaniem niniejszej decyzji lub prowadzone w ramach jej wykonywania, podczas wykonywania swoich obowiązków oraz podróżując do lub z miejsca wykonywania takich obowiązków korzystają w KTZ ze zwyczajowych przywilejów, immunitetów i udogodnień.
2. Na potrzeby komunikacji służbowej oraz przekazywania wszelkich dokumentów EBI korzysta na terytorium KTZ z traktowania przyznawanego organizacjom międzynarodowym.
3. Korespondencja służbowa i inne środki komunikacji służbowej EBI nie podlegają cenzurze.

ZAŁĄCZNIK V

POMOC FINANSOWA UE: DODATKOWE WSPARCIE W PRZYPADKU WAHAŃ POZIOMU PRZYCHODÓW Z WYWOZU

Artykuł 1

Zasady

1. Stopień zależności gospodarki KTZ od wywozu towarów, w szczególności produktów rolnych i przemysłu wydobywczego, stanowi kryterium określania przydziału środków na rozwój długoterminowy.
2. W celu ograniczenia ujemnych skutków braku stabilności przychodów z wywozu i zabezpieczenia programu rozwoju zagrożone spadkiem przychodów na podstawie artykułu 2 i 3, może zostać zmobilizowane dodatkowe wsparcie finansowe ze środków przewidzianych na długoterminowy rozwój państwa.

Artykuł 2

Kryteria kwalifikowalności

1. Uprawnienie do środków dodatkowych jest ustalane na podstawie:
 - a) 10 % (2 % w przypadku KTZ odizolowanych wymienionych w załączniku I straty przychodów z wywozu towarów przyrównanej do średniej arytmetycznej kwoty przychodów w pierwszych trzech z czterech lat poprzedzających rok stosowania; lub
 - b) 10 % (2 % w przypadku KTZ odizolowanych wymienionych w załączniku I straty przychodów z ogólnego wywozu produktów rolnych i mineralnych przyrównanej do średniej arytmetycznej kwoty przychodów w pierwszych trzech z czterech lat poprzedzających rok stosowania w przypadku państw, w których zyski z wywozu produktów rolnych i mineralnych stanowią ponad 40 % ogólnej kwoty przychodów z wywozu towarów; oraz
2. Uprawnienie do dodatkowego wsparcia jest ograniczone do kolejnych czterech lat.
3. Środki dodatkowe są wykazywane na rachunkach funduszy publicznych zainteresowanego kraju. Są one wykorzystywane zgodnie z przepisami wykonawczymi określonymi w art. 83 niniejszej decyzji. Za zgodą obu Stron środki mogą zostać wykorzystane na finansowanie programów włączonych w budżet krajowy. Jednakże część środków dodatkowych może być również zarezerwowana dla konkretnych sektorów.

Artykuł 3

Zaliczki

System przydzielania środków dodatkowych przewiduje zaliczki na pokrycie wszelkich opóźnień w uzyskiwaniu ujednoliconych danych statystycznych dotyczących handlu i zapewnienie, że wspomniane środki można włączyć do budżetu w roku następującym po roku ich stosowania. Zaliczki są mobilizowane w oparciu o tymczasowe dane statystyczne dotyczące wywozu przygotowane przez władze KTZ i przedłożone Komisji przed oficjalnym opublikowaniem ostatecznych, ujednoliconych danych statystycznych. Maksymalna zaliczka wynosi 80% kwoty środków dodatkowych szacowanych na rok stosowania. Kwoty uruchomione w ten sposób są dostosowywane w oparciu o wspólną umowę zawartą między Komisją a władzami KTZ, w świetle ostatecznie ujednoliconych danych statystycznych dotyczących wywozu oraz ostatecznej kwoty deficytu państwa.

Artykuł 4

Zmiany

Przepisy niniejszego załącznika podlegają przeglądowi nie później niż dwa lata po wejściu w życie przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 84 niniejszej decyzji, a następnie na wniosek Komisji, państwa członkowskiego lub KTZ.

ZAŁĄCZNIK VI

[

DOTYCZĄCY DEFINICJI POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE” ORAZ METOD WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

INDEKS

SPIS TREŚCI

Tytuł I Przepisy ogólne	57
Tytuł II Definicja pojęcia „produkty pochodzące”	57
Tytuł III Wymogi terytorialne.....	57
Tytuł IV Dowód pochodzenia	57
Tytuł V Uzgodnienia dotyczące współpracy administracyjnej.....	57
Tytuł VI Ceuta i Melilla	57
Tytuł VII Przepisy końcowe	57
Dodatki I–XIII.....	57

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Definicje

Na potrzeby niniejszego załącznika stosuje się następujące definicje:

- a) „państwa będące stroną umów o partnerstwie gospodarczym” oznaczają regiony lub państwa wchodzące w skład grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), które zawarły umowy ustanawiające lub prowadzące do ustanowienia umów o partnerstwie gospodarczym, gdy taka umowa jest tymczasowo stosowana albo wejdzie w życie, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
- b) „wytwarzanie” oznacza każdy rodzaj obróbki lub przetwarzania łącznie z montażem;
- c) „materiał” oznacza każdy składnik, surowiec, komponent lub część itp. użyty do wytworzenia produktu;
- d) „produkt” oznacza wytwarzany produkt, nawet jeśli jest on przeznaczony do użycia w innym procesie wytwarzania;
- e) „towary” oznaczają zarówno materiały, jak i produkty;
- f) „materiały zamienne” oznaczają materiały tego samego rodzaju i jakości handlowej, charakteryzujące się identycznymi cechami technicznymi i fizycznymi, i niemożliwe do rozróżnienia po tym, jak zostaną użyte do wytworzenia nowego produktu;
- g) „wartość celna” oznacza wartość określoną zgodnie z Porozumieniem w sprawie stosowania art. VII Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu z 1994 r. (porozumienie Światowej Organizacji Handlu w sprawie ustalania wartości celnej);
- h) „wartość materiałów” w wykazie w załączniku II oznacza wartość celną w chwili przywozu użytych materiałów nie pochodzących lub, jeżeli nie jest ona znana bądź nie może być ustalona, pierwszą możliwą do ustalenia cenę zapłaconą za te materiały w KTZ. Przepisy niniejszego punktu stosuje się odpowiednio w przypadku potrzeby ustalenia wartości użytych materiałów pochodzących;
- i) „cena *ex-works*” oznacza cenę zapłaconą za produkt *ex-works* wytwórcy, w którego zakładzie przeprowadzono ostatnią obróbkę lub przetwarzanie, przy czym cena ta obejmuje sumę wartości wszystkich użytych materiałów oraz innych kosztów związanych z produkcją, pomniejszoną o wszystkie podatki wewnętrzne, które są zwracane lub mogą podlegać zwrotowi z chwilą wywozu uzyskanego produktu.

W przypadku gdy cena faktycznie zapłacona nie odzwierciedla wszystkich związanych z produkcją kosztów, które zostały rzeczywiście poniesione w KTZ, cena *ex-works* oznacza sumę wszystkich tych kosztów pomniejszoną o wszystkie

podatki wewnętrzne, które są zwracane lub mogą podlegać zwrotowi z chwilą wywozu uzyskanego produktu;

Na potrzeby niniejszej definicji w przypadku, gdy ostatnia obróbka lub przetworzenie zostało zlecone wytwórcy, pojęcie „wytwórcy”, o którym mowa w akapicie pierwszym, może odnosić się do przedsiębiorstwa, które zatrudniło podwykonawcę;

- j) „najwyższa dopuszczalna zawartość materiałów nie pochodzących” oznacza maksymalną proporcję użytych materiałów nie pochodzących, jaka pozwala na uznanie procesu wytwarzania za czynność obróbki lub przetworzenia wystarczającą dla nadania produktom statusu pochodzenia. Może być ona wyrażona w postaci procentu ceny *ex-works* produktu lub jako procent masy netto wspomnianych wykorzystanych materiałów, objętych określoną grupą działów, działem, pozycją lub podpozycją;
- k) „masa netto” oznacza masę samych towarów bez opakowań i wszelkiego rodzaju pojemników;
- l) „działy”, „pozycje” i „podpozycje” odnoszą się do działów, pozycji i podpozycji (cztero- i sześciocyfrowych kodów) stosowanych w nomenklaturze Systemu Zharmonizowanego zgodnie ze zmianami wprowadzonymi za zgodą Rady Współpracy Celnej z dnia 26 czerwca 2004 r.;
- m) „klasyfikowany” odnosi się do klasyfikacji produktu lub materiału w konkretnej pozycji lub podpozycji Systemu Zharmonizowanego;
- n) „przesyłka” oznacza produkty, które są:
 - wysłane w tym samym czasie od jednego eksportera do jednego odbiorcy; lub
 - objęte jednym dokumentem przewozowym obejmującym ich transport od eksportera do odbiorcy, a w przypadku braku takiego dokumentu – jedną fakturą.
- o) „eksporter” oznacza osobę dokonującą wywozu towarów do Unii lub do KTZ, która może udowodnić pochodzenie towarów, niezależnie od tego, czy jest ich wytwórcą, i czy samodzielnie dopełnia formalności wywozowych;
- p) „zarejestrowany eksporter” oznacza eksportera, który figuruje w spisie prowadzonym przez właściwe organy danego KTZ na potrzeby składania oświadczeń o pochodzeniu do celów wywozu na podstawie niniejszej decyzji;
- q) „oświadczenie o pochodzeniu” oznacza oświadczenie złożone przez eksportera, zawierające stwierdzenie, że objęte nim produkty spełniają reguły pochodzenia określone w niniejszym załączniku, bądź to w celu umożliwienia osobie zgłaszającej te towary do dopuszczenia do swobodnego obrotu w Unii ubiegania się o zastosowanie preferencyjnego traktowania taryfowego, bądź też służące działającemu w KTZ przedsiębiorcy, który sprowadził materiały do dalszego przetworzenia w kontekście reguł kumulacji, do potwierdzenia statusu pochodzenia takich towarów.

TYTUŁ II

DEFINICJA POJĘCIA „PRODUKTY POCHODZĄCE”

Artykuł 2

Wymogi ogólne

1. Następujące produkty uznaje się za pochodzące z KTZ:
 - a) produkty całkowicie uzyskane w KTZ w rozumieniu art. 3;
 - b) produkty uzyskane w KTZ zawierające materiały, które nie zostały w pełni tam uzyskane, pod warunkiem że materiały te zostały tam poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu w rozumieniu art. 4.
2. Produkty składające się z materiałów w całości uzyskanych lub w poddanych wystarczającym stopniu obróbce lub przetworzeniu w dwóch lub więcej KTZ są uznawane za produkty pochodzące z tego KTZ, w którym dokonano ostatniej obróbki lub przetworzenia.

Artykuł 3

Produkty całkowicie uzyskane

1. Następujące produkty są uważane za całkowicie uzyskane w KTZ:
 - a) produkty mineralne wydobyte z jego ziemi lub dna morskiego;
 - b) owoce i produkty roślinne tam zebrane;
 - c) żywe zwierzęta tam urodzone i odchowane;
 - d) produkty uzyskane z żywych zwierząt tam odchowanych;
 - e) produkty pochodzące od ubitych zwierząt tam urodzonych i wyhodowanych;
 - f) produkty uzyskane przez polowania lub połowy tam przeprowadzone;
 - g) produkty akwakultury, o ile ryby, skorupiaki i mięczaki zostały tam urodzone i wyhodowane;
 - h) produkty rybołówstwa morskiego i inne produkty wydobyte z morza znajdującego się poza wszystkimi morzami terytorialnymi przez statki tego kraju;
 - i) produkty wytworzone na pokładzie statków-przetwórni danego kraju wyłącznie z produktów określonych w lit. h);

- j) artykuły zużyte nadające się tylko do odzyskiwania surowców, które zostały tam zebrane;
 - k) odpady i złom powstające w wyniku działalności wytwórczej tam przeprowadzonej;
 - l) produkty wydobyte z dna morskiego lub z gruntu pod dnem morskim znajdującego się poza wszystkimi morzami terytorialnymi, pod warunkiem posiadania wyłącznych praw do eksploatacji;
 - m) towary tam wytworzone wyłącznie z produktów wymienionych w literach a)–l).
2. Określenie „ich statki” i „ich statki-przetwórnice”, użyte w ust. 1 lit. h) oraz i), odnosi się tylko do statków i statków-przetwórni, które spełniają każdy z następujących warunków:
- a) są zarejestrowane w jednym KTZ lub państwie członkowskim,
 - b) pływają pod banderą jednego KTZ lub państwa członkowskiego;
 - c) spełniają jeden z poniższych warunków:
 - w co najmniej 50 % należą do obywateli KTZ lub państwa członkowskiego, lub
 - należą do przedsiębiorstw;
 - (i) z główną siedzibą lub głównym miejscem prowadzenia działalności na terytorium KTZ lub państwa członkowskiego, oraz
 - (ii) stanowiących co najmniej w 50 % własność KTZ, podmiotów publicznych tego kraju, obywateli tego kraju lub państwa członkowskiego.
3. Przepisy ust. 2 mogą być wypełnione w państwach członkowskich lub różnych KTZ. W takim przypadku produkty uważa się za pochodzące z KTZ, w którym zarejestrowany jest statek lub statek-przetwórnica zgodnie z ust. 2 lit. a).

Artykuł 4

Produkty poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu

- 1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 5 i 6, produkty, które nie zostały całkowicie uzyskane w danym KTZ w rozumieniu art. 3, uznaje się za pochodzące z tego kraju, jeżeli spełnione są warunki określone w wykazie w załączniku II dla przedmiotowych towarów.
- 2. W przypadku produktów, które uzyskały status pochodzących z danego KTZ zgodnie z ust. 1, a następnie zostały poddane dalszemu przetwarzaniu w tym samym KTZ, i zostały użyte do wytworzenia innych produktów, ewentualne użycie materiałów niepochodzących w trakcie tego wytwarzania nie jest brane pod uwagę.

3. Obowiązek ustalenia, czy spełnione zostały wymogi ust. 1, dotyczy każdego produktu.

Jednak w przypadku, gdy odpowiednie reguły polegają na spełnieniu warunku najwyższej dopuszczalnej zawartości materiałów nie pochodzących, przez wzgląd na fluktuacje kosztów i kursów wymiany walut wartość materiałów nie pochodzących może być obliczana z wykorzystaniem średniej określonej w ust. 4.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 akapit drugi, średnią cenę *ex-works* produktu oraz średnią wartość użytych materiałów nie pochodzących oblicza się, odpowiednio, na podstawie sumy cen *ex-works* uzyskanych we wszystkich transakcjach sprzedaży produktów w poprzednim roku podatkowym oraz sumy wartości wszystkich materiałów nie pochodzących użytych w trakcie wytwarzania produktów w ciągu poprzedniego roku podatkowego zdefiniowanego w kraju wywozu, albo też, w przypadku w braku pełnych danych dotyczących całego roku podatkowego, na podstawie krótszego, jednak przynajmniej trzymiesięcznego okresu.
5. Eksporterzy decydujący się na obliczenie na podstawie średniej stosują taką metodę w ciągu całego roku następującego po roku podatkowym odniesienia, lub, w stosownych przypadkach, w ciągu roku następującego po wspomnianym krótszym okresie przyjętym za okres odniesienia. Mogą oni zaprzestać stosowania takiej metody, o ile w danym roku podatkowym lub skróconym, w co najmniej trzymiesięcznym okresie odniesienia odnotują ustanie fluktuacji kosztów i kursów wymiany walut, które uzasadniały stosowanie takiej metody obliczeń.
6. Średnie wartości wspomniane w ust. 4 stosuje się, odpowiednio, jako cenę *ex-works* oraz wartość materiałów nie pochodzących, do celów weryfikacji spełnienia wymogu najwyższej dopuszczalnej zawartości materiałów nie pochodzących.

Artykuł 5

Niewystarczająca obróbka lub przetworzenie

1. Bez uszczerbku dla ust. 3, następujące operacje są uważane za obróbkę lub przetworzenie niewystarczające dla nadania statusu produktowi pochodzącego, niezależnie od tego, czy wymogi określone w art. 4 zostały spełnione:
 - a) czynności konserwujące mające na celu zapewnienie zachowania produktów w dobrym stanie podczas transportu i składowania;
 - b) rozłączanie i łączenie przesyłek;
 - c) mycie, czyszczenie; usuwanie kurzu, rdzy, oleju, farby lub innych pokryć;
 - d) wszelkie prasowanie materiałów lub artykułów włókienniczych;
 - e) zwykłe czynności związane z malowaniem i polerowaniem;
 - f) łuskanie i częściowe lub całkowite bielenie ryżu; polerowanie i glazurowanie zbóż oraz ryżu;

- g) czynności polegające na barwieniu lub aromatyzowaniu cukru lub formowaniu kostek cukru; częściowe lub całkowite mielenie cukru krystalicznego;
 - h) obieranie ze skóry, drylowanie lub łuskanie owoców, orzechów i warzyw;
 - i) ostrzenie, proste szlifowanie lub przycinanie;
 - j) przesiewanie, przeglądanie, sortowanie, klasyfikowanie, ocenianie, dobieranie (łącznie z kompletowaniem zestawów artykułów);
 - k) zwykle umieszczanie w butelkach, puszkach, flakonach, torbach, skrzynkach, pudełkach, umieszczanie na kartach lub tablicach oraz wszelkie inne proste czynności związane z pakowaniem;
 - l) umieszczanie lub drukowanie na produktach lub ich opakowaniach znaków, etykiet, logo i innych podobnych znaków odróżniających;
 - m) proste mieszanie produktów, nawet różnych rodzajów; mieszanie cukru z dowolnymi materiałami;
 - n) proste dodawanie wody, rozcieńczanie albo odwadnianie lub skażanie produktów;
 - o) zwykły montaż części artykułów dla otrzymania kompletnego artykułu lub demontaż produktów na części;
 - p) połączenie przynajmniej dwóch czynności spośród wymienionych w lit. a)-o);
 - q) ubój zwierząt.
2. Na potrzeby ust. 1, czynność uznaje się za prostą w przypadku, gdy jej wykonanie nie wymaga szczególnych umiejętności ani maszyn, urządzeń czy narzędzi wykonanych lub zainstalowanych w tym celu.
3. Wszystkie operacje przeprowadzane w KTZ na danym produkcie powinny być traktowane łącznie do celów określenia, czy obróbka lub przetworzenie dokonane na produkcie mają być traktowane jako niewystarczające w rozumieniu ust. 1.

Artykuł 6

Tolerancja

1. W drodze odstępstwa od art. 4 i z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, materiały nie pochodzące, które zgodnie z warunkami określonymi w wykazie załącznika II nie mogą być używane do wytwarzania danego produktu, mogą jednak zostać użyte, pod warunkiem że ich całkowita wartość lub szacowana masa netto w produkcie nie przekracza:
- a) 15 % masy produktu dla produktów objętych działem 2 lub działami od 4 do 24, innych niż przetworzone produkty rybołówstwa z działu 16;

- b) 15 % ceny *ex-works* produktu w przypadku pozostałych produktów, z wyłączeniem produktów objętych działami od 50 do 63 Systemu Zharmonizowanego, podlegających regułom określającym dopuszczalne odchylenie określonym w uwagach 6 i 7 do załącznika I.
2. Przepis ust. 1 nie pozwala na przekraczanie jakichkolwiek wartości procentowych określających najwyższą dopuszczalną zawartość materiałów nie pochodzących, określoną jako wartość procentowa na mocy reguł ustanowionych w wykazie w załączniku II.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w odniesieniu do produktów całkowicie uzyskanych w KTZ w rozumieniu art. 3. Niemniej, bez uszczerbku dla przepisów art. 5 i art. 11 ust. 2, dopuszczalne odchylenie określone w tych ustępach ma jednak zastosowanie do sumy wszystkich materiałów użytych do wytwarzania produktu, w odniesieniu do których w myśl reguł ustanowionych dla danego produktu w wykazie w załączniku I obowiązuje wymóg całkowitego uzyskania materiałów.

Artykuł 7

Kumulacja dwustronna

1. Bez uszczerbku dla art. 2, materiały pochodzące z Unii są uważane za materiały pochodzące z KTZ, jeżeli są włączone do produktu tam uzyskanego, pod warunkiem, że zostały poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności określone w art. 5 ust. 1.
2. Bez uszczerbku dla art. 2, obróbkę lub przetwarzanie dokonane w Unii uważa się za dokonane w KTZ, gdy uzyskane produkty zostały następnie poddane obróbce lub przetworzeniu w KTZ.
3. Na potrzeby kumulacji, o której mowa w niniejszym artykule, pochodzenie materiałów ustala się zgodnie z niniejszym załącznikiem.

Artykuł 8

Kumulacja z państwami będącymi stroną umów o partnerstwie gospodarczym

1. Bez uszczerbku dla art. 2, materiały pochodzące z państw będących stroną umów o partnerstwie gospodarczym są uważane za materiały pochodzące z KTZ, jeżeli są włączone do produktu tam uzyskanego, pod warunkiem, że zostały one poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności określone w art. 5 ust. 1.
2. Bez uszczerbku dla art. 2, obróbkę lub przetwarzanie dokonane w państwach będących stroną umów o partnerstwie gospodarczym uważa się za dokonane w KTZ, gdy uzyskane produkty zostały następnie poddane obróbce lub przetworzeniu w KTZ.
3. Na potrzeby ust. 1 niniejszego artykułu pochodzenie materiałów pochodzących z państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym ustala się zgodnie z regułami pochodzenia obowiązującymi w odniesieniu do danej umowy o

partnerstwie gospodarczym i z odnośnymi przepisami dotyczącymi dowodów pochodzenia i współpracy administracyjnej.

Kumulacja, o której mowa w niniejszym ustępie, nie ma zastosowania do:

- a) materiałów pochodzących z Republiki Południowej Afryki, których nie można wwozić do UE bezpośrednio bezcłowo i bezkontyngentowo w ramach umowy o partnerstwie gospodarczym między UE a Południowoafrykańską Wspólnotą Rozwoju (SADC);
 - b) materiałów wyszczególnionych w załączniku XIII.
4. Kumulacja przewidziana w niniejszym artykule ma zastosowanie wyłącznie, gdy spełnione są następujące warunki:
- a) państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym dostarczające materiały i KTZ wytwarzające produkt końcowy zobowiązało się:
 - przestrzegać lub zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego załącznika oraz,
 - zapewniać współpracę administracyjną niezbędną dla prawidłowego wykonania przepisów niniejszego załącznika w odniesieniu do Unii oraz między sobą;
 - b) zainteresowane KTZ złożyło Komisji swoje zobowiązanie, o którym mowa w lit. a).
5. Jeżeli państwa wypełniły ust. 4 przed wejściem w życie niniejszej decyzji, nowe zobowiązanie nie jest wymagane.

Artykuł 9

Kumulacja z innymi krajami korzystającymi z bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku unijnego na mocy ogólnego systemu preferencji

1. Bez uszczerbku dla art. 2 materiały pochodzące z krajów i terytoriów określonych w ust. 2 niniejszego artykułu uważa się za materiały pochodzące z KTZ, jeżeli są włączone do produktu tam uzyskanego, pod warunkiem, że zostały one poddane obróbce lub przetworzeniu wykraczającym poza czynności określone w art. 5 ust. 1.
2. Na potrzeby ust. 1 materiały pochodzą z kraju lub terytorium:
 - a) korzystającego ze „Szczególnych rozwiązań dotyczących krajów najsłabiej rozwiniętych” ogólnego systemu preferencji²⁰;

²⁰ Artykuł 11 i 12 rozporządzenia Rady (WE) nr 732/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. (Dz.U. L 211 z 6.8.2008, s. 1.).

- b) korzystającego z bezcłowego i bezkontyngentowego dostępu do rynku Unii Europejskiej na poziomie 6 cyfr Zharmonizowanego Systemu zgodnie z postanowieniami ogólnymi ogólnego systemu preferencji²¹;
3. Pochodzenie materiałów z danych krajów lub terytoriów ustala się według reguł pochodzenia określonych zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 732/2008 oraz zgodnie z art. 32 lub 41.
4. Kumulacja, o której mowa w niniejszym ustępie, nie ma zastosowania do:
- a) materiałów, które przy wwozie do Unii podlegają cłom antydumpingowym lub wyrównawczym jeżeli pochodzą z kraju objętego cłami antydumpingowymi lub wyrównawczymi;
- b) produktów z tuńczyka sklasyfikowanych w Zharmonizowanym Systemie w dziale 3 lub 16, objętych art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 732/2008 z dnia 22 lipca 2008 r. wprowadzającego ogólny system preferencji taryfowych na okres od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. oraz późniejszymi aktami zmieniającymi i powiązanymi;
- c) materiałów objętych art. 13, 20 i 21 rozporządzenia Rady (WE) nr 732/2008²² oraz późniejszych aktów zmieniających i powiązanych.
- Właściwe organy KTZ co roku powiadamiają Komisję o materiałach, w odniesieniu do których zastosowano kumulację zgodnie z ust. 1, o ile takie istnieją.
5. Kumulacja przewidziana w ust. 1 niniejszego artykułu ma zastosowanie wyłącznie, gdy spełnione są następujące warunki:
- a) kraje uczestniczące w kumulacji zobowiązały się przestrzegać lub zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego załącznika, oraz zapewnić współpracę administracyjną niezbędną dla zagwarantowania prawidłowego wykonania przepisów niniejszego załącznika w odniesieniu do Unii oraz między sobą,
- b) zainteresowane KTZ złożyły Komisji swoje zobowiązanie, o którym mowa w lit. a).
6. Komisja Europejska publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (seria C) datę, od której kumulacja, o której mowa w niniejszym artykule, może być stosowana w tych krajach lub terytoriach wyszczególnionych w niniejszym artykule, które spełniły konieczne wymogi.

²¹ Artykuł 6 rozporządzenia (WE) nr 732/2008. Niniejszy przepis nie obejmuje materiałów kwalifikujących się do bezcłowego traktowania na mocy szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów zgodnie z art. 7–10 rozporządzenia Rady, ale nie na mocy postanowienia ogólnego art. 6 tego samego rozporządzenia.

²² Dz.U. L 211 z 6.8.2008, s. 1.

Artykuł 10

Rozszerzona kumulacja

1. Na wniosek KTZ Komisja może przyznać kumulację pochodzenia między KTZ a krajem, z którym Unia zawarła umowę o wolnym handlu zgodnie z art. XXIV Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu (GATT), od warunkiem spełnienia następujących warunków:
 - a) kraje uczestniczące w kumulacji zobowiązały się przestrzegać lub zapewnić przestrzeganie przepisów niniejszego załącznika, oraz zapewnić współpracę administracyjną niezbędną dla zagwarantowania prawidłowego wykonania przepisów niniejszego załącznika w odniesieniu do Unii oraz między sobą,
 - b) zainteresowane KTZ złożyły Komisji swoje zobowiązanie, o którym mowa w lit. a).
2. Wniosek, o którym mowa w akapicie pierwszym przedkłada się Komisji na piśmie. Wniosek zawiera wskazanie danego kraju trzeciego lub krajów trzecich, wykaz materiałów objętych kumulacją oraz dowody spełnienia warunków określonych w ust. 1 lit. a) i b) niniejszego artykułu.
3. Pochodzenie użytych materiałów oraz dokumenty, jakie należy przedstawić w celu potwierdzenia pochodzenia, określa się zgodnie z regułami ustanowionymi odpowiednią umową o wolnym handlu. Pochodzenie produktów przeznaczonych na wywóz do Unii ustala się zgodnie z regułami pochodzenia ustanowionymi w niniejszym załączniku.
4. W celu nadania statusu pochodzenia produktowi uzyskanemu nie jest wymagane poddanie wystarczającej obróbce lub przetworzeniu materiałów pochodzących z kraju trzeciego i użytych w KTZ do wytworzenia produktu przeznaczonego do wywozu do Unii, pod warunkiem że obróbka lub przetworzenie dokonane w KTZ wykraczają poza czynności opisane w art. 5 ust. 1.
5. Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (seria C) datę wejścia w życie rozszerzonej kumulacji, wskazanie strony umowy o wolnym handlu z Unią Europejską biorącą udział w kumulacji, odnośne warunki oraz wykaz materiałów, do których stosuje się kumulację.
6. Komisja przyjmuje środek przyznający kumulację, o której mowa w ust. 1 w drodze aktów wykonawczych. Akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 64 ust. 2.

Artykuł 11

Jednostka kwalifikacyjna

1. Jednostką, którą uwzględnia się na potrzeby stosowania przepisów niniejszego załącznika, jest konkretny produkt uznany za jednostkę podstawową dla określania klasyfikacji z zastosowaniem Systemu Zharmonizowanego.

2. Jeżeli w skład przesyłki wchodzi pewna liczba produktów identycznych, klasyfikowanych pod tą samą pozycją Systemu Zharmonizowanego, przepisy niniejszego załącznika stosuje się z uwzględnieniem każdego produktu oddzielnie.
3. Jeśli zgodnie z 5 regułą ogólną Zharmonizowanego Systemu opakowanie jest traktowane łącznie z produktem do celów klasyfikacji, powinno być również traktowane łącznie do celów określania pochodzenia.

Artykuł 12

Akcesoria, części zapasowe i narzędzia

Akcesoria, części zamienne i narzędzia dostarczone ze sprzętem, maszyną, aparatem lub pojazdem, które są częścią typowego wyposażenia i zostały wliczone w cenę ex-works, lub które nie zostały ujęte na oddzielnych fakturach, uznaje się za stanowiące całość z tym sprzętem, maszyną, aparatem lub pojazdem.

Artykuł 13

Zestawy

Zestawy w rozumieniu reguły 3 Ogólnych reguł interpretacji Systemu Zharmonizowanego, uznaje się za pochodzące, jeżeli wszystkie elementy zestawu są produktami pochodzącymi.

Jeżeli jednak zestaw składa się z produktów pochodzących i niepochodzących, to jest on w całości uznawany za pochodzący, pod warunkiem że wartość produktów niepochodzących nie przekracza 15 % ceny ex-works zestawu.

Artykuł 14

Elementy neutralne

Przy ustalaniu, czy produkt jest produktem pochodzącym, nie uwzględnia się pochodzenia następujących składników, które mogły zostać użyte w procesie jego wytwarzania:

- a) energii i paliwa;
- b) instalacji i wyposażenia;
- c) maszyn i narzędzi;
- d) wszystkich innych towarów, które nie wchodzi w końcowy skład produktu ani nie są do tego przeznaczone.

Artykuł 15

Rozróżnienie księgowe

1. Jeśli w trakcie obróbki lub przetwarzania produktu użyto materiałów zamiennych pochodzących i niepochodzących, organy celne państw członkowskich mogą, na pisemny wniosek przedsiębiorców, zezwolić na gospodarowanie materiałami w Unii z wykorzystaniem metody rozróżnienia księgowego do celów dalszego wywozu do KTZ w ramach kumulacji dwustronnej, bez konieczności magazynowania takich materiałów osobno.
2. Organy celne państw członkowskich mogą uzależnić udzielenie pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, od spełnienia warunków, które uznają za stosowne.

Pozwolenia udziela się wyłącznie wtedy, gdy przy zastosowaniu metody, o której mowa w ust. 3, można zagwarantować, że w dowolnym czasie liczba produktów uzyskanych, które mogą być uznane za pochodzące z Unii, nie różni się od liczby możliwej do uzyskania przy zastosowaniu metody fizycznego oddzielenia magazynowanych materiałów.

Po udzieleniu pozwolenia, metoda jest stosowana a jej stosowanie jest rejestrowane na podstawie ogólnych zasad rachunkowości mających zastosowanie w Unii.

3. Korzystający z metody określonej w ust. 2 sporządza samodzielnie lub, do czasu wdrożenia systemu zarejestrowanych eksporterów, występuje z wnioskiem o dowody pochodzenia dla takiej ilości produktów, jakie mogą być uznane za pochodzące z Unii. Na wniosek organów celnych państw członkowskich korzystający składa oświadczenie dotyczące sposobu zarządzania tymi ilościami.
4. Organy celne państw członkowskich monitorują korzystanie z pozwolenia, o którym mowa w ust. 1.

Mogą one cofnąć pozwolenie w następujących przypadkach:

- a) korzystający w jakikolwiek sposób czyni z niego niewłaściwy użytek, lub
- b) korzystający nie spełnia jakichkolwiek innych warunków ustanowionych w niniejszym załączniku.

Artykuł 16

Odstępstwa

1. Z własnej inicjatywy lub w odpowiedzi na wniosek państwa członkowskiego lub KTZ Komisja może przyznać KTZ tymczasowe odstępstwo od przepisów niniejszego załącznika w każdym z poniższych przypadków:
 - a) czynniki wewnętrzne lub zewnętrzne tymczasowo pozbawiają go możliwości przestrzegania reguł nabywania pochodzenia określonych w art. 2 w przypadku, gdy mógł ich przestrzegać wcześniej,

- b) potrzebuje on czasu na przygotowanie się do spełnienia reguł nabywania pochodzenia określonych w art. 2,
 - c) uzasadnia to rozwój istniejącego przemysłu lub tworzenie nowych sektorów przemysłu.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 przedkłada się Komisji na piśmie, przy użyciu formularza zamieszczonego w dodatku X. Wniosek jest umotywowany oraz zawiera odpowiednie dokumenty uzupełniające.
3. Analiza wniosków uwzględnia w szczególności:
- a) poziom rozwoju lub położenie geograficzne danego KTZ, ze szczególnym uwzględnieniem skutków gospodarczych i społecznych podejmowanej decyzji, zwłaszcza w odniesieniu do zatrudnienia;
 - b) przypadki, w których obowiązujące reguły pochodzenia miałyby znaczny wpływ na zdolność przemysłu istniejącego w danym KTZ do kontynuowania wywozu do Unii, w szczególności przypadki, gdy mogłoby to doprowadzić do zaprzestania działalności tego przemysłu;
 - c) przypadków szczególnych, w których można jasno wykazać, że reguły pochodzenia mogłyby w znacznym stopniu zakłócić inwestycje dotyczące przemysłu, oraz w których odstępstwo sprzyjające realizacji programu inwestycyjnego umożliwiłoby etapowe spełnianie tych reguł.
4. Komisja odpowiada pozytywnie na wszystkie należycie uzasadnione wnioski zgodne z niniejszym artykułem, które nie powodują poważnego zagrożenia dla ugruntowanego przemysłu unijnego.
5. Komisja podejmuje wszelkie kroki niezbędne do zapewnienia możliwie szybkiego podjęcia decyzji i dąży do przyjęcia stanowiska w terminie 75 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku przez Komisję.
6. Tymczasowe odstępstwo jest ograniczone do okresu trwania skutków czynników wewnętrznych lub zewnętrznych stanowiących podstawę dla jego przyznania lub do czasu potrzebnego KTZ na dostosowanie się do reguł lub na wypełnienie celów określonych w ramach odstępstwa przy uwzględnieniu zwłaszcza sytuacji danego KTZ i doświadczanych przez niego trudności.
7. Udzielone odstępstwo podlega obowiązującym wymogom dotyczącym informacji, jakie należy dostarczać Komisji w odniesieniu do korzystania z odstępstwa oraz administrowania ilościami, dla których zostało one udzielone.
8. Komisja przyjmuje środek udzielający tymczasowego odstępstwa, o którym mowa w ust. 1 w drodze aktów wykonawczych. Akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 64 ust. 2.

TYTUŁ III

WYMOGI TERYTORIALNE

Artykuł 17

Zasada terytorialności

1. Z zastrzeżeniem przepisów przewidzianych w art. 7–10, warunki uzyskania statusu pochodzenia produktu określone w niniejszym załączniku muszą być spełniane w KTZ w sposób ciągły.
2. Jeżeli towary pochodzące wywożone z KTZ do innego kraju powracają z niego, uznaje się je za niepochodzące, o ile nie można wykazać, zgodnie z wymogami właściwych organów, że:
 - a) towary powracające są tymi samymi towarami, które zostały wywiezione, oraz
 - b) nie zostały one poddane żadnym czynnościom wykraczającym poza czynności niezbędne dla zachowania ich w dobrym stanie, gdy znajdowały się w kraju, do którego zostały wywiezione lub gdy były wywożone.

Artykuł 18

Klauzula o zakazie manipulacji

1. Produkty zgłoszone do dopuszczenia do swobodnego obrotu w Unii muszą być dokładnie tymi samymi produktami, co wywiezione z KTZ, uznanego za kraj ich pochodzenia. Nie mogą one podlegać żadnym zmianom, być w żaden sposób przetwarzane ani poddawane żadnym czynnościom wykraczającym poza czynności niezbędne dla zachowania ich w dobrym stanie, zanim nie zostaną zgłoszone do dopuszczenia do swobodnego obrotu. Przechowywanie produktów i przesyłek oraz podział przesyłek może mieć miejsce tylko pod kontrolą i na odpowiedzialność eksportera lub następnego posiadacza towarów, przy czym produkty pozostają pod dozorem celnym w kraju lub krajach tranzytu.
2. Zgodność z ust. 1 uznaje się za spełnioną, o ile organy celne nie mają powodów, by przyjąć przeciwne domniemanie; w takich przypadkach, organy celne mogą zażądać od zgłaszającego udokumentowania zgodności, przy czym można ją udowodnić za pomocą wszelkich środków, włącznie z umownym dokumentem przewozowym w rodzaju listu przewozowego, albo też dowodami faktycznymi lub materialnymi, jak oznakowanie lub numeracja opakowań lub jakiegokolwiek inne dowody związane z samymi towarami.
3. Ustępy 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku zastosowania kumulacji na mocy art. 7–10.

Artykuł 19

Wystawy

1. Produkty pochodzące, wysłane z KTZ na wystawę w kraju innym niż KTZ, państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub państwo członkowskie oraz sprzedane po wystawie w celu przywozu do Unii, przy przywozie podlegają przepisom niniejszej decyzji, pod warunkiem że istnieje możliwość udowodnienia organom celnym, że:
 - a) eksporter wysłał te produkty z KTZ do państwa, w którym odbywa się wystawa i prezentował je na tej wystawie;
 - b) eksporter ten sprzedał produkty lub w inny sposób zbył je odbiorcy w Unii;
 - c) produkty zostały odesłane w trakcie wystawy lub niezwłocznie po niej w stanie, w jakim zostały wysłane na wystawę; oraz
 - d) produkty, od momentu ich wysyłki na wystawę, nie były używane do celów innych niż prezentacja na wystawie.
2. Dowód pochodzenia musi zostać wystawiony lub sporządzony zgodnie z postanowieniami tytułu IV i przedłożony organom celnym kraju przywozu w normalnym trybie. Musi być w nim wskazana nazwa i adres wystawy. W razie konieczności może być wymagana dodatkowa dokumentacja dotycząca warunków, na jakich towary były wystawione.
3. Ustęp 1 stosuje się do wszelkich wystaw, targów albo podobnych publicznych pokazów handlowych, przemysłowych, rolnych lub rzemieślniczych, które nie są zorganizowane do celów prywatnych w sklepach lub pomieszczeniach handlowych w celu sprzedaży produktów zagranicznych i w trakcie których produkty pozostają pod dozorem celnym.

TYTUŁ IV

DOWÓD POCHODZENIA

SEKCJA 1 WYMOGI OGÓLNE

Artykuł 20

Kwoty wyrażone w euro

1. W celu zastosowania postanowień art. 26, 31, 43 i 44, w przypadkach gdy produkty są fakturowane w walucie innej niż euro, kwoty w walutach krajowych państw

członkowskich Unii stanowiące równowartość kwot wyrażonych w euro są ustalane corocznie przez każdy z krajów, których to dotyczy.

2. Przesyłka podlega postanowieniom art. 26, 31, 43 i 44 przez odniesienie do waluty, w której sporządzona jest faktura.
3. Kwoty wyrażone w dowolnej walucie krajowej są równoważne w tej walucie krajowej kwotom wyrażonym w euro pierwszego dnia roboczego w październiku. Kwoty te zgłaszane są Komisji do dnia 15 października i obowiązują od dnia 1 stycznia następnego roku. Komisja powiadamia wszystkie zainteresowane państwa o wysokości odpowiednich kwot.
4. Państwo członkowskie Unii może zaokrąglić w górę lub w dół kwoty otrzymane po przeliczeniu kwoty wyrażonej w euro na swoją walutę krajową. Kwota po zaokrągleniu nie może różnić się od kwoty otrzymanej po przeliczeniu o więcej niż 5 %. Państwo członkowskie Unii może zachować niezmienną równowartość kwoty wyrażonej w euro w swojej walucie krajowej, jeżeli w chwili waloryzacji rocznej przewidzianej w ust. 3 przeliczenie tej kwoty przed jakimkolwiek zaokrągleniem powoduje wzrost o mniej niż 15 % równowartości w walucie krajowej. Równowartość w walucie krajowej może pozostać niezmienną, jeżeli w wyniku przeliczenia jej wartość uległaby zmniejszeniu.
5. Kwoty wyrażone w euro oraz ich równowartość w walucie krajowej państwa członkowskiego podlegają przeglądowi dokonywanemu przez Komisję z własnej inicjatywy bądź na wniosek państwa członkowskiego lub KTZ. Przeprowadzając przegląd Komisja rozważa celowość zachowania skutków odnośnych ograniczeń uwzględniając wartości rzeczywiste. W tym celu może on podjąć decyzję o zmianie kwot wyrażonych w euro.

SEKCJA 2

PROCEDURY POPRZEDZAJĄCE STOSOWANIE SYSTEMU ZAREJESTROWANYCH EKSPORTERÓW

Artykuł 21

Dowód pochodzenia

Produkty pochodzące z KTZ przy ich przywozie do Unii podlegają postanowieniom niniejszej decyzji, pod warunkiem przedłożenia:

- a) świadectwa przewozowego EUR.1, wzór którego jest zamieszczony w dodatku III; lub
- b) w przypadkach określonych w art. 26 deklaracji (zwanej dalej „deklaracją na fakturze”), której treść znajduje się w dodatku VI, złożonej przez eksportera na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym, na którym przedmiotowe produkty są opisane na tyle szczegółowo, że umożliwia to ich identyfikację.

Artykuł 22

Procedura wystawiania świadectwa przewozowego EUR.1

1. Świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiane jest przez organy celne KTZ wywozu na pisemny wniosek sporządzony przez eksportera lub – na jego odpowiedzialność – przez jego upoważnionego przedstawiciela.
2. W tym celu eksporter lub jego upoważniony przedstawiciel wypełnia świadectwo przewozowe EUR.1 oraz formularz wniosku, których wzory zamieszczone są w załącznikach III i IV. Formularze te wypełnia się zgodnie z postanowieniami niniejszego załącznika. Jeśli sporządzane są odręcznie, wypełnia się je tuszem lub atramentem, drukowanymi literami. Opis produktów musi być zamieszczony w odpowiedniej rubryce bez pozostawiania wolnych wierszy. Jeżeli rubryka nie została wypełniona w całości, należy narysować pod ostatnim wierszem opisu poziomą linię, a puste miejsce należy przekreślić.
3. Eksporter wnioskujący o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1 musi być przygotowany do przedłożenia w każdym momencie, na wniosek organów celnych KTZ wywozu, w którym wystawiane jest świadectwo przewozowe EUR.1, wszystkich odpowiednich dokumentów potwierdzających pochodzenie danych produktów, jak również spełnienie pozostałych wymagań niniejszego załącznika.
4. Organy celne KTZ wywozu wydają świadectwo przewozowe EUR.1, jeżeli dane produkty mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, Unii Europejskiej lub z państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym i spełniają pozostałe wymagania niniejszego załącznika.
5. Organy celne wystawiające świadectwo przewozowe EUR.1 podejmują wszelkie niezbędne działania w celu zweryfikowania statusu pochodzenia produktów i wypełnienia innych wymogów niniejszego załącznika. W tym celu mają one prawo zażądać przedstawienia wszelkich dowodów oraz przeprowadzić weryfikację ksiąg rachunkowych eksportera lub innego rodzaju kontrolę, którą uznają za stosowną. Organy celne wystawiające świadectwo zapewnią także, aby formularze określone w ust. 2 były należycie wypełnione. W szczególności sprawdzają, czy pole przeznaczone na opis produktów zostało wypełnione w sposób wykluczający możliwość dodania fałszywych wpisów.
6. Datę wystawienia świadectwa przewozowego EUR.1 wskazuje się w polu 11 świadectwa.
7. Świadectwo przewozowe EUR.1 wystawiają organy celne i udostępniają je eksporterowi od chwili faktycznego dokonania wywozu lub jego zapewnienia.

Artykuł 23

Świadectwa przewozowe EUR.1 wystawiane z mocą wsteczną

1. Bez względu na postanowienia art. 22 świadectwo przewozowe EUR.1 może, w drodze wyjątku, zostać wystawione po dokonaniu wywozu produktów, do których się odnosi, jeżeli:

- a) nie zostało wystawione w chwili dokonywania wywozu z powodu błędu lub nieumyślnych pominięć lub zaistnienia szczególnych okoliczności; lub
 - b) zgodnie z wymogami organów celnych wykazano, że świadectwo przewozowe EUR.1 zostało wystawione, ale nie zostało z przyczyn technicznych przyjęte przy przywozie.
- 2. W celu wykonania ust. 1 eksporter musi podać w swoim wniosku miejsce i datę wywozu produktów, do których odnosi się świadectwo przewozowe EUR.1, oraz podaje powody złożenia wniosku.
 - 3. Organy celne mogą wystawić świadectwo przewozowe EUR.1 z mocą wsteczną jedynie po sprawdzeniu, że informacje zawarte we wniosku eksportera są zgodne z informacjami znajdującymi się w odpowiednich dokumentach.
 - 4. Świadectwa przewozowe EUR.1 wystawiane z mocą wsteczną zawierają następujące wpisy w rubryce „Uwagi” (rubryka 7) świadectwa przewozowego EUR.1.
„ISSUED RETROSPECTIVELY”
 - 5. Wpis określony w ust. 4 umieszcza się w rubryce „Uwagi” świadectwa przewozowego EUR.1.

Artykuł 24

Wystawienie duplikatu świadectwa przewozowego EUR.1.

- 1. W przypadku kradzieży, utraty lub zniszczenia świadectwa przewozowego EUR.1 eksporter może zwrócić się do organów celnych, które je wystawiły, z wnioskiem o wystawienie duplikatu w oparciu o dokumenty wywozowe znajdujące się w ich posiadaniu.
- 2. Duplikat świadectwa przewozowego EUR.1 zawiera następujący wpis w rubryce „Uwagi” (rubryka 7):
„DUPLICATE”.
- 3. Adnotację określoną w ust. 2 umieszcza się w polu „Uwagi” duplikatu świadectwa przewozowego EUR.1.
- 4. Duplikat, który musi być opatrzony datą wystawienia oryginalnego świadectwa przewozowego EUR.1, zyskuje ważność od tej daty.

Artykuł 25

Wystawianie zaświadczeń transportowych EUR.1 na podstawie dowodu pochodzenia wystawionego lub sporządzonego uprzednio

Jeżeli produkty pochodzące są poddawane kontroli urzędu celnego w Unii lub w KTZ, oryginalny dowód pochodzenia może zostać zastąpiony jednym lub kilkoma świadectwami przewozowymi EUR.1 na potrzeby wysłania wszystkich tych produktów lub niektórych z

nich do innego miejsca w Unii lub w KTZ. Zastępcze świadectwa przewozowe EUR.1 wystawiane są przez urząd celny, pod którego kontrolą znajdują się produkty.

Artykuł 26

Warunki sporządzania deklaracji na fakturze

1. Deklaracja na fakturze, o której mowa w art. 21 lit. b), może zostać sporządzona:
 - a) przez upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 27; lub
 - b) przez eksportera przesyłki składającej się z jednego bądź kilku opakowań zawierających produkty pochodzące, których całkowita wartość nie przekracza 10 000 EUR.
2. Deklaracja na fakturze może być sporządzona, jeżeli dane produkty mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub z Unii oraz jeżeli spełniają pozostałe wymagania niniejszego załącznika.
3. Eksporter sporządzający deklarację na fakturze jest zobowiązany do przedłożenia w każdej chwili, na wniosek organów celnych kraju lub terytorium wywozu, wszystkich dokumentów potwierdzających status pochodzenia danych produktów oraz spełnienie pozostałych wymogów niniejszego załącznika.
4. Deklaracja na fakturze może być złożona przez przedstawienie przez eksportera w formie pisma maszynowego, stempla bądź nadruku na fakturze, specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie handlowym, deklaracji, której tekst zamieszczony jest w dodatku VI, w jednej z wersji językowych określonych w tym załączniku oraz zgodnie z przepisami prawa kraju lub terytorium wywozu. Jeśli deklaracja jest sporządzana odręcznie; powinna być napisana atramentem lub tuszem, drukowanymi literami.
5. Deklaracje na fakturze są opatrzone własnoręcznym, oryginalnym podpisem eksportera. Od upoważnionego eksportera w rozumieniu art. 27 nie wymaga się jednak podpisu na takich deklaracjach, pod warunkiem że złoży on organom celnym kraju wywozu pisemne zobowiązanie do przyjęcia pełnej odpowiedzialności za każdą deklarację na fakturze, która go identyfikuje, tak jakby była podpisana przez niego własnoręcznie.
6. Deklaracja na fakturze może zostać sporządzona przez eksportera, gdy produkty do których się odnosi są wywożone lub po dokonaniu ich wywozu, pod warunkiem, że zostanie ona przedstawiona w kraju przywozu nie później niż dwa lata po dokonaniu przywozu produktów, do których się odnosi.

Artykuł 27

Upoważniony eksporter

1. Organy celne kraju wywozu mogą upoważnić dowolnego eksportera do wystawienia deklaracji na fakturze niezależnie od wartości produktów, których dotyczy. Eksporter ubiegający się o takie upoważnienie musi udzielić organom celnym wszelkich gwarancji niezbędnych do zweryfikowania pochodzenia produktów, jak również spełnić pozostałe wymogi niniejszego załącznika.
2. Organy celne mogą uzależnić przyznanie statusu upoważnionego eksportera od spełnienia warunków, jakie uznają za właściwe.
3. Organy celne nadają upoważnionemu eksporterowi numer pozwolenia celnego, który jest umieszczany na deklaracji na fakturze.
4. Organy celne kontrolują sposób korzystania z upoważnienia przez upoważnionego eksportera.
5. Organy celne mogą w każdej chwili cofnąć upoważnienie. Dokonują tego, jeśli upoważniony eksporter nie daje już gwarancji określonych w ustępie 1, nie spełnia już warunków określonych w ustępie 2 lub w inny sposób niewłaściwie używa upoważnienia.

Artykuł 28

Termin ważności dowodu pochodzenia

1. Dowód pochodzenia jest ważny przez okres dziesięciu miesięcy od daty wystawienia w kraju wywozu i musi być przedłożony w wymienionym okresie organom celnym kraju przywozu.
2. Dowody pochodzenia przedstawiane organom celnym kraju przywozu po upływie terminu ich przedstawienia określonego w ust. 1 mogą zostać przyjęte do celów zastosowania preferencyjnego traktowania, jeżeli nieprzedłożenie tych dokumentów przed upływem terminu jest spowodowane wyjątkowymi okolicznościami.
3. W innych przypadkach przedłożenia dowodów z opóźnieniem organy celne kraju przywozu mogą przyjąć dowody pochodzenia, jeżeli produkty zostały im przedstawione przed upływem wspomnianego terminu.

Artykuł 29

Przedkładanie dowodów pochodzenia

Dowody pochodzenia przedkłada się organom celnym kraju przywozu zgodnie z procedurami stosowanymi w tym kraju. Organy te mogą zażądać tłumaczenia dowodu pochodzenia oraz zażądać, aby do zgłoszenia przywozowego zostało dołączone oświadczenie importera, że produkty spełniają warunki stosowania decyzji.

Artykuł 30

Przywóz partiami

Jeżeli, na wniosek importera i na warunkach określonych przez organy celne kraju przywozu, produkty zdemontowane lub niezmontowane, w rozumieniu reguły ogólnej 2 lit. a) Systemu Zharmonizowanego, należące do sekcji XVI i XVII lub klasyfikowane pod pozycjami taryfowymi 7308 i 9406 Systemu Zharmonizowanego, przywożone są partiami, organom celnym przedstawiany jest jeden dowód pochodzenia przy przywozie pierwszej partii.

Artykuł 31

Zwolnienia z wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia

1. Produkty wysłane jako małe paczki od osób prywatnych do osób prywatnych lub stanowiące część bagażu osobistego podróżnych uznaje się za produkty pochodzące bez wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia, pod warunkiem że takie produkty nie są przywożone w celach handlowych i zostały zgłoszone jako spełniające wymogi niniejszego załącznika oraz że nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności takiego oświadczenia. W przypadku produktów przesyłanych drogą pocztową takie oświadczenie może zostać umieszczone na zgłoszeniu celnym CN22/CN23 lub na załączonej do tego dokumentu kartce papieru.
2. Przywóz o charakterze okazjonalnym, obejmujący wyłącznie produkty do osobistego użytku ich odbiorców albo podróżnych lub ich rodzin, nie jest uważany za przywóz w celach handlowych, jeśli rodzaj i ilość produktów wskazuje na brak przeznaczenia handlowego.
3. Łączna wartość takich produktów nie może ponadto przekraczać 500 EUR w przypadku małych paczek i 1 200 EUR w przypadku produktów stanowiących część bagażu osobistego podróżnych.

Artykuł 32

Procedura informacyjna na potrzeby kumulacji

1. Na potrzeby art. 2 ust. 2 i art. 7 ust. 1 dowód statusu pochodzenia produktów w rozumieniu niniejszego załącznika dotyczący materiałów pochodzących z innego KTZ lub z Unii stanowi świadectwo przewozowe EUR.1 lub deklaracja dostawcy, przedstawione przez eksportera w kraju, z którego pochodzą materiały. Wzór deklaracji dostawcy został zamieszczony w dodatku VII.
2. Na potrzeby art. 2 ust. 2 i art. 7 ust. 2 dowód obróbki lub przetworzenia przeprowadzonego w innym KTZ lub w Unii powinien zostać przedstawiony w formie deklaracji dostawcy, przedłożonej przez eksportera w kraju, z którego pochodzą materiały. Wzór deklaracji dostawcy został zamieszczony w dodatku VIII.
3. Na potrzeby ust. 1 i 2 dostawca sporządza odrębną deklarację w przypadku przesyłki materiałów wymienionych na fakturze handlowej dotyczącej tej wysyłki lub w załączniku do faktury, albo w specyfikacji wysyłkowej lub innym dokumencie

handlowym dotyczącym tej wysyłki, opisującym przedmiotowe materiały w sposób umożliwiający ich identyfikację.

Deklarację dostawcy można sporządzić na gotowym formularzu.

Deklaracje dostawców opatruje się własnoręcznym podpisem. Jednakże jeśli fakturę oraz deklarację dostawcy sporządza się przy użyciu metod elektronicznego przetwarzania danych, deklaracja dostawcy nie wymaga składania własnoręcznego podpisu, pod warunkiem że tożsamość urzędnika odpowiedzialnego za sporządzenie deklaracji w przedsiębiorstwie dostawczym udowodniono w sposób zadowalający organy celne w kraju lub terytorium, w którym sporządzono deklaracje dostawców. Wspomniane organy celne mogą ustalić warunki wykonania niniejszego ustępu.

Deklaracje dostawców przedkłada się właściwemu urzędowi celnemu w wysyłającym KTZ, które poproszono o wydanie świadectwa przewozowego EUR. 1.

4. W przypadku stosowania art. 8 i 10 dowód statusu pochodzenia zgodnie z przepisami właściwej umowy o wolnym handlu między Unią a danym krajem stanowią dowody pochodzenia określone w odnośnej umowie o wolnym handlu.
5. W przypadku stosowania art. 9 dowód statusu pochodzenia produktu zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 2454/93²³ dostarcza się w postaci dowodów pochodzenia ustanowionych w tym samym rozporządzeniu.
6. W przypadkach opisanych w akapicie pierwszym, drugim, czwartym i piątym, w rubryce 7 świadectwa przewozowego EUR.1 lub w deklaracji na fakturze należy, w stosownych przypadkach, zamieścić wskazanie „OCT cumulation”, „EU cumulation”, „EPA cumulation”, „cumulation with GSP country” lub „extended cumulation with country x” lub „Cumul PTOM”, „Cumul UE”, „cumul avec pays APE”, „cumul avec pays SPG” lub „cumul étendu avec le pays x”.

Artykuł 33

Dokumenty towarzyszące zgłoszeniu

Dokumenty określone w art. 22 ust. 3 i art. 26 ust. 3, wykorzystane do celów potwierdzenia, że produkty objęte świadectwem przewozowym EUR.1 lub deklaracją na fakturze mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, Unii lub państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym i spełniające pozostałe wymagania niniejszego załącznika, mogą obejmować między innymi następujące dokumenty:

- a) bezpośredni dowód obróbki przeprowadzonej przez eksportera lub dostawcę w celu uzyskania danych towarów, zawarty na przykład w rachunkach lub dokumentach księgowych;
- b) dokumenty potwierdzające status pochodzenia użytych materiałów, wystawione lub sporządzone w KTZ, Unii lub państwie EPA, jeśli wykorzystywanie takich dokumentów przewidziane jest w prawie krajowym;

²³ Dz.U. L 302 z 19.10.1992, s. 1.

- c) dokumenty potwierdzające dokonanie przetworzenia lub obróbki materiałów w KTZ, Unii lub państwie będącym stroną umowy o partnerstwie gospodarczym, wystawione lub sporządzone w KTZ, Unii lub państwie EPA, jeśli wykorzystywanie takich dokumentów przewidziane jest w prawie krajowym;
- d) świadectwa przewozowe EUR.1 lub deklaracje na fakturze potwierdzające status pochodzenia użytych materiałów, wystawione lub sporządzone w KTZ, Unii lub państwie będącym stroną umowy o partnerstwie gospodarczym, zgodne z niniejszym załącznikiem;

Artykuł 34

Przechowywanie dowodów pochodzenia, deklaracji dostawcy i dokumentów uzupełniających

1. Eksporter występujący z wnioskiem o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1 przechowuje dokumenty określone w art. 22 ust. 3 przez okres co najmniej trzech lat.
2. Eksporter sporządzający deklarację na fakturze przechowuje kopię tej deklaracji na fakturze, jak również dokumenty określone w art. 26 ust. 3 przez okres co najmniej trzech lat.
3. Organy celne KTZ wywozu wystawiające świadectwo przewozowe EUR.1 przechowują formularz wniosku, o którym mowa w art. 22 ust. 2 przez okres co najmniej trzech lat.
4. Organy celne kraju przywozu przechowują przedstawione im świadectwa przewozowe EUR.1 i deklaracje na fakturze przez okres co najmniej trzech lat.

Artykuł 35

Niezgodności i błędy formalne

1. Stwierdzenie drobnych niezgodności między oświadczeniami, złożonymi w dowodzie pochodzenia a oświadczeniami podanymi w dokumentach przedłożonych w urzędzie celnym w celu spełnienia formalności przywózowych, nie powoduje samo w sobie nieważności dowodu pochodzenia, jeżeli zostanie odpowiednio wykazane, że dany dokument rzeczywiście odpowiada przedłożonym produktom.
2. Oczywiste błędy formalne w dowodzie pochodzenia, takie jak błędy literowe, nie powinny powodować odrzucenia tego dokumentu, jeśli błędy te nie wzbudzają wątpliwości co do poprawności oświadczeń złożonych w dokumencie.

SEKCJA 3

PROCEDURY ZWIĄZANE Z SYSTEMEM ZAREJESTROWANYCH EKSPORTERÓW

PODSEKCJA 1

PROCEDURY WYWOZOWE W KTZ

Artykuł 36

Wymogi ogólne

Korzyści płynące z niniejszej decyzji mają zastosowanie w przypadku:

- a) towarów spełniających wymogi niniejszego załącznika wywożonych przez zarejestrowanego eksportera w rozumieniu art. 38;
- b) wszelkich przesyłek składających się z jednej lub więcej niż z jednej paczki zawierających produkty pochodzące wywożone przez dowolnego eksportera, gdy całkowita wartość wchodzących w skład przesyłki produktów pochodzących nie przekracza 10 000 EUR.

Artykuł 37

Spis zarejestrowanych eksporterów

- 1. Właściwe organy KTZ ustanawiają i stale aktualizują elektroniczny spis zarejestrowanych eksporterów mających siedzibę w danym kraju. Spis ten podlega natychmiastowej aktualizacji w przypadku, gdy dany eksporter zostaje wykreślony ze spisu zgodnie z art. 41 ust. 2.
- 2. Dokumentacja zawiera następujące informacje:
 - a) imię i nazwisko lub nazwę i pełny adres miejsca stałego pobytu lub siedziby zarejestrowanego eksportera, z uwzględnieniem identyfikacji kraju lub terytorium (kod ISO alpha-2 danego kraju),
 - b) numer zarejestrowanego eksportera,
 - c) produkty eksportowane zgodnie z niniejszą decyzją (orientacyjny wykaz działów lub pozycji Systemu Zharmonizowanego – wedle uznania wnioskodawcy),
 - d) daty od kiedy (do kiedy) eksporter jest (był) zarejestrowany,

- e) przyczynę wykreślenia (wniosek samego zarejestrowanego eksportera / usunięcie decyzją właściwych organów). Dostęp do tych ostatnich danych przysługuje wyłącznie właściwym organom.
3. Właściwe organy KTZ informują Komisję o krajowych systemach numeracji używanych dla oznaczania zarejestrowanych eksporterów. Pierwsze dwa znaki numeru powinien stanowić kod ISO alpha-2 danego kraju.

Artykuł 38

Wniosek o rejestrację

W celu uzyskania rejestracji eksporterzy przedkładają właściwym organom KTZ wniosek, o którym mowa w art. 57 ust. 1, z wykorzystaniem formularza, którego wzór znajduje się w dodatku XI. Wypełniając wniosek eksporter udziela zgody na przechowywanie dostarczonych informacji w bazie danych Komisji oraz na publikację w Internecie danych nieobjętych klauzulą poufności.

Właściwe organy przyjmują wyłącznie kompletne wnioski.

Artykuł 39

Wycofanie rejestracji

1. Zarejestrowany eksporter, który nie spełnia już warunków wywozu jakichkolwiek produktów objętych niniejszą decyzją, lub nie zamierza już dokonywać wywozu takich produktów, informuje właściwe organy KTZ, które natychmiast usuwają go ze spisu zarejestrowanych eksporterów prowadzonego w tym KTZ.
2. Bez uszczerbku dla systemu kar i sankcji obowiązującego w KTZ, jeśli zarejestrowani eksporterzy, umyślnie lub w wyniku zaniedbania, sporządzają lub zlecają sporządzenie oświadczenia o pochodzeniu lub dokumentów uzupełniających, które zawierają nieprawidłowe informacje prowadzące do uzyskania korzyści z preferencyjnego traktowania taryfowego w sposób nieprawidłowy lub stanowiący oszustwo, właściwe organy KTZ wykreślają eksportera ze spisu zarejestrowanych eksporterów, prowadzonego przez przedmiotowy KTZ.
3. Bez uszczerbku dla ewentualnych skutków nieprawidłowości stwierdzonych w toku kolejnych kontroli, wykreślenie ze spisu zarejestrowanych eksporterów nie obowiązuje z mocą wsteczną, to znaczy odnosi się wyłącznie do oświadczeń sporządzonych po dacie wykreślenia.
4. Eksporterzy, którzy zostali wykreśleni ze spisu zarejestrowanych eksporterów przez właściwe organy zgodnie z ust. 2, mogą zostać ponownie umieszczeni w spisie zarejestrowanych eksporterów, kiedy dowiodą właściwym organom KTZ, że przeprowadzili konieczne działania naprawcze w odniesieniu do stanu, który doprowadził do ich wykreślenia.

Artykuł 40

Dokumenty towarzyszące zgłoszeniu

1. Eksporterzy zarejestrowani lub niezarejestrowani spełniają następujące obowiązki:
 - a) prowadzą prawidłową handlową ewidencję księgową dotyczącą produkcji i dostaw towarów kwalifikujących się do preferencyjnego traktowania;
 - b) przechowują i udostępniają wszelką dokumentację związaną z materiałami użytymi do wytwarzania;
 - c) przechowują wszelką dokumentację celną związaną z materiałami użytymi do wytwarzania;
 - d) przechowują przez co najmniej trzy lata od zakończenia roku, w którym sporządzono oświadczenie o pochodzeniu, lub – w przypadku, gdy wymaga tego prawodawstwo krajowe – dłużej:
 - sporządzone przez siebie oświadczenia o pochodzeniu; oraz
 - ewidencję produkcji i zapasów wszystkich materiałów pochodzących i niepochodzących.
2. Ewidencja, o której mowa w ust. 1 lit. d), może mieć formę elektroniczną, musi jednak umożliwiać zidentyfikowanie i zlokalizowanie materiałów użytych do wytwarzania produktów wywożonych, w celu potwierdzenia ich pochodzenia.
3. Obowiązki wynikające z ust. 1 i 2 mają również zastosowanie w przypadku dostawców zaopatrujących eksporterów w oświadczenia potwierdzające status pochodzenia dostarczanych przez nich towarów.

Artykuł 41

Dowód pochodzenia

1. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza eksporter w momencie wywozu produktów, których ono dotyczy, jeżeli dane towary można uznać za pochodzące z KTZ.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1, oświadczenie o pochodzeniu można wyjątkowo sporządzić po dokonaniu wywozu (oświadczenie retrospektywne), pod warunkiem że przedstawia się je w państwie członkowskim, w którym dokonuje się zgłoszenia o dopuszczenie do swobodnego obrotu, nie później niż w ciągu dwóch lat od wywozu.
3. Oświadczenie o pochodzeniu eksporter przedstawia swojemu odbiorcy w Unii. Zawiera ono dane, określone w dodatku XII. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza się w języku angielskim bądź francuskim.

Może być ono sporządzone na dowolnym dokumencie handlowym pozwalającym na zidentyfikowanie przedmiotowego eksportera oraz towarów, które obejmuje.

4. W przypadku kumulacji na mocy art. 2 i 7, eksporter produktu, do wytworzenia którego użyto materiałów pochodzących z KTZ lub UE, opiera się na oświadczeniu o pochodzeniu dostarczonym mu przez dostawcę.
5. W takim przypadku oświadczenie sporządzone przez eksportera zawiera oznaczenie: „EU cumulation” lub „Cumul UE” albo „regional cumulation” lub „cumul regional”.
6. W przypadku zastosowania kumulacji na mocy art. 8 i 10, eksporter produktu, do wytworzenia którego użyto materiałów pochodzących z kraju objętego kumulacją rozszerzoną, opiera się na dowodzie pochodzenia dostarczonym przez dostawcę, a wystawionym zgodnie z przepisami właściwej umowy o wolnym handlu między Unią a danym państwem.

W takim przypadku oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera zawiera oznaczenie „cumulation with EPA country”, „extended cumulation with country x”, „cumul avec pays APE” lub „cumul étendu avec le pays x”.

7. W przypadku stosowania art. 9 dowód statusu pochodzenia produktu zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 2454/93 dostarcza się w postaci dowodów pochodzenia ustanowionych w tym samym rozporządzeniu.

W takim przypadku oświadczenie o pochodzeniu sporządzone przez eksportera zawiera oznaczenie „cumulation with GSP country” lub „cumul avec pays SPG”.

Artykuł 42

Przedkładanie dowodów pochodzenia

1. Oświadczenie o pochodzeniu sporządza się dla każdej przesyłki.
2. Oświadczenie o pochodzeniu ważne jest przez dwanaście miesięcy od daty sporządzenia przez eksportera.
3. Pojedyncze oświadczenie o pochodzeniu może obejmować kilka przesyłek, pod warunkiem że znajdujące się w nich towary spełniają następujące warunki:
 - a) są to produkty zdemontowane lub niezmontowane, w rozumieniu reguły 2 lit. a) Ogólnych reguł interpretacji Systemu Zharmonizowanego,
 - b) są objęte sekcją XVI lub XVII albo pozycją 7308 bądź 9406 Systemu Zharmonizowanego; oraz
 - c) mają być przywożone partiami.

PODSEKCJA 2

PROCEDURY PRZY DOPUSZCZENIU DO SWOBODNEGO OBROTU W UNII

Artykuł 43

Przedkładanie dowodów pochodzenia

1. Zgłoszenie celne o dopuszczenie do swobodnego obrotu zawiera odniesienie do oświadczenia o pochodzeniu. Oświadczenie o pochodzeniu przechowuje się do dyspozycji organów celnych, które mogą zażądać ich przedłożenia w celu weryfikacji zgłoszenia. Organy te mogą również zażądać tłumaczenia oświadczenia na język urzędowy lub jeden z języków urzędowych danego państwa członkowskiego.
2. Jeżeli zgłaszający wystąpi z wnioskiem o zastosowanie postanowień niniejszej decyzji, nie posiadając oświadczenia o pochodzeniu w chwili przyjęcia zgłoszenia celnego o dopuszczenie do swobodnego obrotu, zgłoszenie to uznaje się za niekompletne w rozumieniu art. 253 ust. 1 rozporządzenia (EWG) nr 2454/93 i traktuje w odpowiedni do tego sposób.
3. Przed zgłoszeniem towarów do dopuszczenia do swobodnego obrotu, zgłaszający dokłada należytych starań, by towary spełniały wszelkie reguły ustanowione w niniejszym załączniku, w szczególności sprawdzając:
 - a) w bazie danych, o której mowa w art. 58, czy eksporter został zarejestrowany do celów sporządzania oświadczeń o pochodzeniu, z wyłączeniem przypadków, gdy całkowita wartość wchodzących w skład przesyłki produktów pochodzących nie przekracza 10 000 EUR; oraz
 - b) czy oświadczenie o pochodzeniu zostało sporządzone zgodnie z dodatkiem XII.

Artykuł 44

Zwolnienie z wymogu przedstawienia dowodu pochodzenia

1. Następujące produkty są zwolnione z obowiązku sporządzania i przedkładania oświadczenia o pochodzeniu:
 - a) produkty wysyłane jako małe paczki przez osoby prywatne do osób prywatnych, o łącznej wartości nieprzekraczającej 500 EUR;
 - b) towary stanowiące część bagażu osobistego podróżnych, o łącznej wartości nieprzekraczającej 1200 EUR.
2. Produkty, o których mowa w ust. 1, spełniają następujące warunki:
 - a) nie są przywożone w celach handlowych,

- b) zostają zgłoszone jako spełniające warunki korzystania z postanowień niniejszej decyzji;
 - c) nie ma żadnych wątpliwości co do wiarygodności zgłoszenia, o którym mowa w lit. b).
3. Dla celów lit. a) ust. 2, za przywóz w celach handlowych nie jest uważany przywóz spełniający wszystkie następujące warunki:
- a) przywóz odbywa się okazjonalnie,
 - b) na przywóz składają się wyłącznie produkty przeznaczone do użytku osobistego odbiorców lub podróżnych bądź też ich rodziny,
 - c) zarówno natura jak i ilość przywożonych produktów wskazują wyraźnie, że ich przeznaczenie nie jest handlowe.

Artykuł 45

Niezgodności i błędy formalne

1. Stwierdzenie drobnych niezgodności między treścią oświadczenia o pochodzeniu a zawartością dokumentów przedłożonych organom celnym w celu dopełnienia formalności związanych z przywozem produktów nie unieważnia tym samym oświadczenia o pochodzeniu, jeżeli zostanie odpowiednio dowiedzione, że dany dokument rzeczywiście odpowiada danym produktom.
2. Oczywiste błędy formalne, takie jak błędy literowe na dowodzie pochodzenia, nie powinny powodować odrzucenia dokumentu, jeśli błędy te nie wzbudzają wątpliwości co do prawdziwości oświadczeń złożonych w dokumencie.

Artykuł 46

Termin ważności dowodu pochodzenia

Oświadczenia o pochodzeniu przedstawiane organom celnym kraju przywozu po terminie ich ważności określonym w art. 41 ust. 2 mogą zostać przyjęte do celów stosowania preferencji taryfowych, jeżeli przedłożenie dokumentów po terminie ostatecznym jest spowodowane wyjątkowymi okolicznościami. W innych przypadkach przedłożenia dowodów z opóźnieniem organy celne kraju przywozu mogą przyjąć dowody pochodzenia wtedy, gdy produkty zostały im przedstawione przed wspomnianym terminem ostatecznym.

Artykuł 47

Procedura przywozu partiami

1. Procedura, o której mowa w art. 42 ust. 3 obowiązuje w okresie określonym przez organy celne państw członkowskich.

2. Organy celne państw członkowskich przywozu nadzorujące kolejne dopuszczenia do swobodnego obrotu weryfikują, czy kolejne przesyłki zawierają części zdemontowanych lub niezmontowanych produktów, dla których sporządzono oświadczenie o pochodzeniu.

Artykuł 48

Zastępcze dowody pochodzenia

1. W przypadku produktów, które nie zostały jeszcze dopuszczone do swobodnego obrotu, oświadczenie o pochodzeniu można zastąpić jednym lub większą ilością zastępczych oświadczeń o pochodzeniu sporządzonych przez posiadacza towarów, do celów wysyłki części lub całości przedmiotowych produktów do innego miejsca przeznaczenia na obszarze celnym Unii. Sam posiadacz towarów nie musi być zarejestrowanym eksporterem, aby być uprawnionym do sporządzenia zastępczego oświadczenia o pochodzeniu.
2. W przypadku zastąpienia oświadczenia o pochodzeniu, oryginał oświadczenia o pochodzeniu musi zawierać:
 - a) dane oświadczenia zastępczego lub zastępczych oświadczeń o pochodzeniu,
 - b) nazwy i adresy nadawcy,
 - c) wskazanie odbiorcy lub odbiorców w Unii.

Na oryginale oświadczenia o pochodzeniu umieszcza się wpis „Replaced” lub „Remplacée”, zależnie od przypadku.

3. Zastępcze oświadczenie o pochodzeniu zawiera następujące dane:
 - a) wszystkie dane powrotnie wysyłanych produktów,
 - b) datę sporządzenia oryginalnego oświadczenia o pochodzeniu,
 - c) wszystkie niezbędne oznaczenia, określone w dodatku XII;
 - d) nazwę i adres nadawcy produktów w Unii;
 - e) nazwę i adres odbiorcy w Unii,
 - f) datę i miejsce zastąpienia.

Osoba sporządzająca zastępcze oświadczenie o pochodzeniu może załączyć do niego kopię pierwotnego oświadczenia o pochodzeniu.

4. Ustępy 1, 2 i 3 stosuje się odpowiednio do oświadczeń zastępujących zastępcze oświadczenia o pochodzeniu.
5. Ustępy 1, 2 i 3 stosuje się odpowiednio do oświadczeń zastępujących oświadczenia o pochodzeniu jeśli przesyłka zostanie podzielona zgodnie z art. 18.

Artykuł 49

Weryfikacja oświadczeń o pochodzeniu

1. W razie uzasadnionych wątpliwości co do pochodzenia produktów organy celne mogą zażądać od zgłaszającego dostarczenia, w rozsądnym wyznaczonym przez nie terminie, wszelkich dostępnych dokumentów do celów zweryfikowania prawidłowości pochodzenia wskazanego w zgłoszeniu lub jego zgodności z warunkami określonymi w art. 18.
2. Organy celne mogą zawiesić stosowanie preferencyjnego środka taryfowego na czas procedury weryfikacji ustanowionej w art. 64, w przypadkach gdy:
 - a) informacje podane przez zgłaszającego są niedostateczne dla potwierdzenia statusu pochodzenia produktów lub zgodności z warunkami określonymi w art. 17 ust. 2 lub art. 18;
 - b) zgłaszający nie udziela odpowiedzi w terminie wyznaczonym mu na dostarczenie informacji, o których mowa w ust. 1.
3. Do czasu dostarczenia przez zgłaszającego żądanych informacji, o których mowa w ust. 1, lub dostarczenia wyników procedury weryfikacji, o której mowa w ust. 2, importerowi przedstawia się propozycję zwolnienia produktów, z zastrzeżeniem podjęcia uznanych za konieczne środków zapobiegawczych.

Artykuł 50

Odmowa przyznania preferencji

1. Organy celne państwa członkowskiego przywozu odmawiają prawa do korzyści płynących z niniejszej decyzji, bez obowiązku żądania dodatkowych dowodów lub wysyłania wniosku o weryfikację do KTZ, w przypadku gdy:
 - a) towary nie są tymi samymi towarami, które zostały wymienione w oświadczeniu o pochodzeniu;
 - b) zgłaszający nie dostarczy oświadczenia o pochodzeniu w odniesieniu do przedmiotowych towarów w przypadku, gdy oświadczenie jest wymagane;
 - c) bez uszczerbku dla przepisów art. 36 lit. b) i art. 44 ust. 1, oświadczenie o pochodzeniu, jakie posiada zgłaszający, nie zostało sporządzone przez eksportera zarejestrowanego w KTZ;
 - d) oświadczenie o pochodzeniu nie zostało sporządzone zgodnie z dodatkiem XII;
 - e) warunki określone w art. 18 nie są spełnione.
2. W następstwie wniosku o weryfikację w rozumieniu art. 60 skierowanego do właściwych organów KTZ organy celne państwa członkowskiego przywozu odmawiają prawa do korzyści płynących z niniejszej decyzji, w przypadku gdy organy te:

- a) otrzymały odpowiedź, zgodnie z którą dany eksporter nie był uprawniony do sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu;
- b) otrzymały odpowiedź, zgodnie z którą przedmiotowe produkty nie pochodziły z KTZ, albo też warunki art. 17 ust. 2 nie zostały spełnione;
- c) występując o przeprowadzenie weryfikacji, miały uzasadnione wątpliwości co do ważności oświadczenia o pochodzeniu sporządzonego przez zgłaszającego lub prawidłowości dostarczonych przez niego informacji dotyczących rzeczywistego pochodzenia danych produktów w przypadku, gdy wystąpiły o przeprowadzenie weryfikacji; oraz
 - nie uzyskały odpowiedzi w terminie wyznaczonym zgodnie z art. 60;
 - lub
 - otrzymały odpowiedź, która nie zawiera merytorycznej odpowiedzi na pytania postawione we wniosku.

TYTUŁ V

UZGODNIENIA DOTYCZĄCE WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ

SEKCJA 1

OGÓLNE

Artykuł 51

Zasady ogólne

1. W celu zapewnienia prawidłowego stosowania preferencji KTZ zobowiązują się:
 - a) do ustanowienia i utrzymania niezbędnych struktur administracyjnych oraz systemów niezbędnych do celów wdrażania w danym kraju reguł i procedur ustanowionych w niniejszym załączniku i zarządzania nimi, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, niezbędnych zasad dotyczących stosowania kumulacji;
 - b) do współpracy za pośrednictwem ich właściwych organów z Komisją oraz organami celnymi państw członkowskich.
2. Współpraca, o której mowa w ust. 1 lit. b), obejmuje:
 - a) zapewnianie wszelkiego niezbędnego wsparcia w przypadku, gdy Komisja zażąda monitorowania przez nią prawidłowości wykonywania niniejszego załącznika w danym kraju, z uwzględnieniem wizyt weryfikacyjnych na miejscu z udziałem służb Komisji lub organów celnych państw członkowskich;

- b) bez uszczerbku dla przepisów art. 49, 50, 55 i 56, weryfikowanie statusu pochodzenia produktów oraz spełnienia pozostałych warunków ustanowionych w niniejszym załączniku, włączając wizyty kontrolne na miejscu na żądanie Komisji lub organów celnych państw członkowskich w ramach dochodzeń w sprawie pochodzenia.
 - c) w przypadku gdy – w świetle procedury weryfikacji lub jakiegokolwiek innej dostępnej informacji – okaże się, że naruszane są przepisy niniejszego załącznika, KTZ z własnej inicjatywy bądź na wniosek Komisji lub organów celnych państw członkowskich przeprowadza odpowiednie dochodzenie lub zleca przeprowadzenie dochodzenia w trybie pilnym, w celu potwierdzenia takich naruszeń i zapobiegania im w przyszłości. W dochodzeniu może uczestniczyć Komisja lub organy celne państw członkowskich.
3. Przed dniem 1 stycznia 2015 r. KTZ składają Komisji formalne zobowiązanie do wypełniania wymogów ust. 1.

Artykuł 52

Wymogi w zakresie publikacji i zgodności z przepisami

1. Komisja publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria C) wykaz KTZ z podaniem daty, od kiedy uznano, że spełniają one warunki określone w art. 51 i 54 lub w art. 57. Komisja aktualizuje ten wykaz z chwilą, gdy nowy KTZ spełnia wspomniane warunki.
2. Produkty pochodzące, w rozumieniu niniejszego załącznika, z KTZ, w ramach dopuszczenia do swobodnego obrotu w Unii korzystają z preferencji taryfowych, jedynie pod warunkiem że ich wywóz nastąpił nie wcześniej niż w dniu wskazanym w wykazie, o którym mowa w ust. 1.
3. Uznaje się, że KTZ spełnił wymogi art. 51 i 54 lub art. 57 w dniu, w którym:
 - a) dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 54 ust. 1 lub art. 57 ust. 1 oraz, w stosownych przypadkach, w art. 54 ust. 2 oraz,
 - b) dostarczył zobowiązanie, o którym mowa w art. 51 ust. 1;
4. W celu wdrożenia tytułu IV sekcja 3 oraz tytułu V sekcja 3 KTZ dostarczają Komisji informacje, o których mowa w art. 57 ust. 1 lit. b) co najmniej na trzy miesiące przed rzeczywistym zastosowaniem na swoich terytoriach systemu zarejestrowanych eksporterów.

Artykuł 53

Kary

Wobec każdej osoby sporządzającej lub przyczyniającej się do sporządzenia dokumentu zawierającego nieprawdziwe informacje w celu uzyskania traktowania preferencyjnego dla produktów stosowane są sankcje.

SEKCJA 2

METODY WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ PRZED ZASTOSOWANIEM SYSTEMU ZAREJESTROWANYCH EKSPORTERÓW

Artykuł 54

Przekazywanie pieczęci i adresów

1. KTZ przekazują Komisji nazwy i adresy zlokalizowanych na ich terytorium organów, które są:
 - a) częścią organów rządowych danego kraju i posiadają pełnomocnictwa w zakresie wspomagania Komisji oraz organów celnych państw członkowskich w ramach współpracy administracyjnej, zgodnie z niniejszym tytułem;
 - b) organami celnymi kompetentnymi do wystawiania świadectw przewozowych EUR.1 i przeprowadzania późniejszej weryfikacji świadectw pochodzenia EUR.1 oraz oświadczeń na fakturach;
2. KTZ przesyłają Komisji wzory używanych pieczęci.
3. KTZ bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach informacji przekazanych na mocy ust. 1 i 2.
4. Komisja przekazuje te informacje organom celnym państw członkowskich.

Artykuł 55

Weryfikacja dowodów pochodzenia

1. Późniejsze weryfikacje dowodów pochodzenia przeprowadzane są wyrywkowo lub za każdym razem, kiedy organy celne kraju przywozu mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności tych dokumentów, statusu pochodzenia danych produktów lub spełnienia innych wymogów niniejszego załącznika.
2. Na potrzeby stosowania postanowień ust. 2 organy celne kraju przywozu zwracają świadectwo przewozowe EUR.1 oraz fakturę, jeżeli została ona przedłożona, deklarację na fakturze lub kopię tych dokumentów organom celnym kraju wywozu, podając w stosownych przypadkach powody złożenia wniosku o weryfikację. Wszelkie otrzymane dokumenty i informacje świadczące o tym, że informacja podana w dowodzie pochodzenia nie jest poprawna przekazuje się wraz z wnioskiem o weryfikację.
3. Weryfikacje przeprowadzają organy celne kraju wywozu. W tym celu mają one prawo zażądać przedstawienia wszelkich dowodów oraz przeprowadzić weryfikację ksiąg rachunkowych eksportera lub innego rodzaju kontrolę, którą uznają za stosowną.

4. Jeżeli organy celne kraju przywozu podejmą decyzję o zawieszeniu preferencyjnego traktowania danych produktów podczas oczekiwania na wyniki weryfikacji, proponuje się importerowi zwolnienie produktów pod warunkiem podjęcia wszelkich uznanych za konieczne środków ostrożności.
5. Organy celne wnioskujące o weryfikację zostaną bezzwłocznie poinformowane o jej wynikach. Wyniki takie muszą wyraźnie wskazywać, czy dokumenty są autentyczne oraz czy dane produkty mogą być uważane za produkty pochodzące z KTZ, Unii lub z państwa będącego stroną umowy o partnerstwie gospodarczym i spełniając pozostałe wymagania niniejszego załącznika.
6. Jeżeli w przypadkach, co do których istnieją uzasadnione wątpliwości, brak jest odpowiedzi w ciągu dziesięciu miesięcy od złożenia wniosku o przeprowadzenie weryfikacji lub jeżeli odpowiedź nie zawiera wystarczających informacji, na podstawie których można ocenić autentyczność danych dokumentów lub rzeczywiste pochodzenie produktów, wnioskujące organy celne odmawiają, jeżeli nie zaistnieją wyjątkowe okoliczności, wszelkich preferencji.

Artykuł 56

Weryfikacja deklaracji dostawców

1. Weryfikację deklaracji dostawców można przeprowadzić wyrywkowo lub jeżeli organy celne państwa przywożącego mają uzasadnione wątpliwości dotyczące autentyczności dokumentu lub poprawności, czy też kompletności informacji dotyczących faktycznego pochodzenia przedmiotowych materiałów.
2. Organy celne, którym przedłożono deklarację dostawcy, mogą zażądać od organów celnych państwa, w którym sporządzono deklarację, wydania świadectwa, którego wzór podano w dodatku IX. Alternatywnie, organy celne, którym przedłożono deklarację dostawcy mogą zażądać od eksportera sporządzenia świadectwa wydanego przez organy celne państwa, w którym sporządzono deklarację.

Urząd wydający świadectwo przechowuje kopię świadectwa przynajmniej przez trzy lata.
3. Wnioskujące organy celne są jak najszybciej informowane o wynikach weryfikacji. Wyniki muszą jednoznacznie wskazywać, czy deklaracja dotycząca statusu materiałów jest prawidłowa.
4. Na potrzeby weryfikacji dostawcy przechowują kopię dokumentu zawierającego deklarację oraz wszystkie niezbędne dowody wykazujące prawdziwy status materiałów nie krócej niż przez okres trzech lat.
5. Organy celne państwa, w którym przygotowano deklarację dostawcy, mają prawo do żądania złożenia wszelkich dowodów lub przeprowadzenia każdej kontroli, którą uznają za właściwą w celu sprawdzenia poprawności każdej deklaracji dostawcy.
6. Każde świadectwo przewozowe EUR.1 sporządzone w oparciu o niewłaściwą deklarację dostawcy uznaje się za nieważne.

SEKCJA 3

METODY WSPÓŁPRACY ADMINISTRACYJNEJ ODNOSZĄCE SIĘ DO SYSTEMU ZAREJESTROWANYCH EKSPORTERÓW

Artykuł 57

Przekazywanie pieczęci i adresów

1. KTZ przekazują Komisji nazwy i adresy zlokalizowanych na ich terytorium organów, które:
 - a) są częścią organów rządowych danego kraju i posiadają pełnomocnictwa w zakresie wspomagania Komisji oraz organów celnych państw członkowskich w ramach współpracy administracyjnej, zgodnie z niniejszym tytułem;
 - b) są częścią organów rządowych zainteresowanego kraju lub działają z upoważnienia rządu i posiadają pełnomocnictwa w zakresie rejestracji eksporterów oraz wykreślenia ich ze spisu zarejestrowanych eksporterów,
2. KTZ bezzwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach informacji przekazanych na mocy ust. 1 i 2.
3. Komisja przekazuje te informacje organom celnym państw członkowskich.

Artykuł 58

Ustanowienie bazy danych zarejestrowanych eksporterów

1. Komisja ustanawia elektroniczną bazę danych zarejestrowanych eksporterów na podstawie informacji dostarczanych przez organy rządowe KTZ oraz organy celne państw członkowskich.
2. Wyłącznie Komisja ma dostęp do całości bazy danych i zawartych w niej danych. Organy, o których mowa w ust. 1, gwarantują aktualność, kompletność i rzetelność danych przekazywanych Komisji.
3. Dane wprowadzone do bazy danych, o której mowa w ust. 1, ogłasza się publicznie drogą internetową, z wyłączeniem danych poufnych zawartych w rubrykach 2 i 3 wniosku o rejestrację eksportera, o którym mowa w art. 28.
4. Dane osobowe wprowadzone do bazy danych, o której mowa w ust. 1 przekazuje się lub udostępnia krajom trzecim lub organizacjom międzynarodowym wyłącznie na warunkach określonych w art. 9 rozporządzenia (WE) nr 45/2001.
5. Niniejsza decyzja w żaden sposób nie zmienia poziomu ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych na mocy przepisów prawa unijnego i krajowego, a w szczególności pozostaje bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich w odniesieniu do przetwarzania przez nie danych osobowych na

mocy dyrektywy 95/46/WE i dla zobowiązań instytucji i organów Unii w odniesieniu do przetwarzania przez nie danych osobowych na mocy rozporządzenia (WE) nr 45/2001 w trakcie pełnienia ich obowiązków.

6. Dane identyfikacyjne i rejestracyjne eksporterów, na które składa się zbiór danych wymieniony w punktach 1, 3 (odnoszące się do opisu działalności), 4 oraz 5 dodatku XI, zostaną opublikowane przez Komisję w internecie jedynie w przypadku uprzedniego udzielenia przez zainteresowanych eksporterów dobrowolnej, szczegółowej i świadomej zgody.
7. Eksporterom udostępnia się informacje określone w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 45/2001.
8. Prawa osób w odniesieniu do ich danych rejestracyjnych wymienionych w dodatku XI i przetwarzanych w krajowych systemach są wykonywane zgodnie z przepisami prawa wdrażającymi dyrektywę 95/46/WE w państwie członkowskim, które przechowuje dane osobowe tych osób.
9. Prawa osób w odniesieniu do przetwarzania ich danych osobowych w centralnej bazie danych, o której mowa ust. 1–4, są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001.
10. Krajowe organy nadzorujące ochronę danych oraz Europejski Inspektor Ochrony Danych, działając w ramach swoich kompetencji, czynnie współpracują i zapewniają skoordynowany nadzór nad bazą danych, o której mowa w ust. 1–4.

Artykuł 59

Kontrola pochodzenia

1. Do celów zapewnienia zgodności z regułami odnoszącymi się do statusu pochodzenia produktów właściwe organy KTZ przeprowadzają:
 - a) weryfikację statusu pochodzenia produktów na wniosek organów celnych państw członkowskich;
 - b) regularne kontrole eksporterów z własnej inicjatywy.

Kumulację rozszerzoną dopuszcza się wyłącznie na mocy art. 10, gdy dany kraj, z którym Unię łączy wiążąca umowa o wolnym handlu, wyrazi zgodę na dostarczanie KTZ pomocy w zakresie współpracy administracyjnej, na takich samych zasadach, jak w odniesieniu do organów celnych państw członkowskich zgodnie z odpowiednimi przepisami tej umowy o wolnym handlu.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1 lit. b), zapewniają ciągłe wypełnianie przez eksporterów spoczywających na nich obowiązków. Kontrole te przeprowadza się regularnie, w odstępach ustalonych na podstawie odpowiednich kryteriów analizy ryzyka. W tym celu właściwe organy KTZ wymagają od eksporterów dostarczania kopii lub wykazu sporządzanych przez nich oświadczeń o pochodzeniu.

3. Właściwe organy KTZ mają prawo domagać się wszelkiego rodzaju dowodów i prowadzić wszelkiego rodzaju przeglądy ksiąg rachunkowych eksporterów oraz, w stosownych przypadkach, również zaopatrujących eksportera, w tym również inspekcje w ich zakładach lub wszelkie inne kontrole, jakie uznają za stosowne.

Artykuł 60

Weryfikacja dowodów pochodzenia

1. Późniejsze weryfikacje oświadczeń o pochodzeniu przeprowadzane są wyrywkowo lub w każdym przypadku, gdy organy celne państw członkowskich mają uzasadnione wątpliwości co do autentyczności tych dokumentów, statusu pochodzenia danych produktów lub spełnienia innych wymogów niniejszego załącznika.

Występując do właściwych organów KTZ z wnioskiem o współpracę w celu przeprowadzenia weryfikacji ważności oświadczeń o pochodzeniu, statusu pochodzenia produktów lub obu wymienionych, organy celne państwa członkowskiego w stosownych przypadkach wskazują w swoim wniosku powody, dla których żywią uzasadnione wątpliwości co do ważności oświadczenia o pochodzeniu lub posiadania przez produkty statusu pochodzenia.

Na poparcie wniosku o przeprowadzenie weryfikacji można załączyć kopię oświadczenia o pochodzeniu wraz z wszelkimi dodatkowymi informacjami lub dokumentami wskazującymi, że informacje zawarte w oświadczeniu są nieprawidłowe.

Państwo członkowskie występujące z wnioskiem ustala wstępny, sześciomiesięczny termin przekazania wyników weryfikacji, biegnący od daty wniosku o przeprowadzenie weryfikacji.

2. Jeżeli w przypadku uzasadnionych wątpliwości nie uzyskano odpowiedzi w terminie określonym w ust. 1 lub jeżeli odpowiedź nie zawiera informacji wystarczających do ustalenia autentyczności danego dokumentu lub rzeczywistego pochodzenia produktów, po raz drugi powiadamia się właściwe organy. Ponowne powiadomienie określa kolejny termin nieprzekraczający 6 miesięcy.

Artykuł 61

Inne przepisy

1. Sekcję III tytułu V i sekcję III tytułu VI stosuje się odpowiednio w odniesieniu do:
 - a) wywozu z Unii do KTZ do celów kumulacji dwustronnej,
 - b) wywozu z jednego KTZ do innego do celów kumulacji KTZ, o której mowa w art. 2 ust. 2.
2. Eksporterzy z Unii na własne żądanie są uznawani przez organy celne państwa członkowskiego za zarejestrowanych eksporterów na potrzeby stosowania postanowień niniejszej decyzji, jeżeli spełniają następujące warunki:

- a) posiadają numer EORI zgodnie z art. 4k–4t rozporządzenia (EWG) nr 2454/93;
- b) posiadają status „upoważnionego eksportera” w ramach preferencyjnych zasad,
- c) we wniosku skierowanym do organów celnych państwa członkowskiego zawarte są następujące dane, umieszczone w formularzu, którego wzór znajduje się w dodatku XI:
 - szczegółowe dane wskazane w polach 1 i 4 formularza;
 - zobowiązania określone w polu 5.

TYTUŁ VI

CEUTA I MELILLA

Artykuł 62

1. Przepisy niniejszego załącznika dotyczące wystawiania, stosowania i późniejszej weryfikacji dowodów pochodzenia stosuje się odpowiednio do produktów wywożonych z KTZ do Ceuty i Melilli oraz produktów wywożonych z Ceuty i Melilli do KTZ do celów kumulacji dwustronnej.
2. Ceutę i Melillę uważa się za jedno terytorium.
3. Hiszpańskie organy celne są odpowiedzialne za stosowanie niniejszego załącznika w Ceucie i Melilli.

TYTUŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 63

Odstępstwo od systemu zarejestrowanych eksporterów

1. Na zasadzie odstępstwa Komisja może przyjąć decyzje zezwalające na stosowanie art. 21–35 i art. 54–56 do wywozów z jednego lub kilku KTZ po 1 stycznia 2017 r.

Odstępstwo jest ograniczone do okresu potrzebnego KTZ na umożliwienie stosowania art. 38–50 i art. 57–61.
2. KTZ pragnące skorzystać z odstępstwa, o którym mowa w ust. 1 przedkładają wniosek Komisji. Wniosek zawiera określenie okresu potrzebnego KTZ na umożliwienie stosowania art. 38–50 i art. 57–61.

3. Komisja przyjmuje środek udzielający tymczasowego odstępstwa, o którym mowa w ust. 1 w drodze aktów wykonawczych. Akty wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 64 ust. 2.

Artykuł 64

Procedura komitetowa

1. Komisję wspiera Komitet Kodeksu Celnego ustanowiony zgodnie z art. 247a rozporządzenia (EWG) nr 2913/92.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu zastosowanie ma art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 65

Stosowanie

1. Niniejszy załącznik stosuje się od dnia wejścia w życie decyzji.
2. Artykuł 52 ust. 3 lit. b) stosuje się od dnia 1 stycznia 2015 r.
3. Artykuł 8 ust. 3 lit. b) stosuje się od dnia 30 września 2015 r.
4. Artykuły 21–35 i art. 54–56 stosuje się do dnia 31 grudnia 2016 r.
5. Artykuły 38–50 i art. 57–61 stosuje się od dnia 1 stycznia 2017 r.

DODATEK I

UWAGI WPROWADZAJĄCE

Uwaga 1 – ogólne wprowadzenie

Niniejszy załącznik ustanawia warunki zgodnie z art. 4, na jakich produkty uznaje się za pochodzące z danego KTZ. Istnieją cztery rodzaje reguł, które różnią się w zależności od produktów:

- a) w wyniku obróbki lub przetwarzania nie zostaje przekroczona najwyższa dopuszczalna zawartość materiałów niepochodzących;
- b) w wyniku obróbki lub przetwarzania czterocyfrowy kod pozycji lub sześciocyfrowy kod podpozycji Systemu Zharmonizowanego produktów wytworzonych staje się inny, odpowiednio, od czterocyfrowego kodu pozycji lub sześciocyfrowego kodu podpozycji użytych materiałów;
- c) przeprowadza się określone czynności obróbki lub przetwarzania;
- d) dokonywana obróbka lub przetwarzanie dotyczą określonych materiałów całkowicie uzyskanych.

Uwaga 2 – struktura wykazu

- 2.1. Kolumny 1 i 2 zawierają opis uzyskanych produktów. Kolumna 1 zawiera odpowiednio właściwy numer działu, czterocyfrowy kod pozycji lub sześciocyfrowy kod podpozycji Systemu Zharmonizowanego. Kolumna 2 podaje opis towarów dla danej pozycji lub działu zastosowany w Systemie Zharmonizowanym. Dla każdego zapisu w kolumnach 1 i 2, z zastrzeżeniem uwagi 2.4, jedna lub więcej niż jedna zasada („kwalifikujące czynności”) jest określona w kolumnie 3. Czynności kwalifikujące odnoszą się wyłącznie do materiałów niepochodzących. Jeżeli, jak to ma miejsce w niektórych przypadkach, zapis w kolumnie 1 jest poprzedzony oznaczeniem „ex”, oznacza to, że reguła określona w kolumnie 3 odnosi się tylko do części tej pozycji, tak jak zostało to opisane w kolumnie 2.
- 2.2. Jeżeli w kolumnie 1 umieszczona jest większa liczba pozycji lub podpozycji, albo też podany jest tam numer działu i w związku z tym produkty z kolumny 2 opisane są tam w sposób ogólny, odpowiednią regułą w kolumnie 3 stosuje się do wszystkich produktów, które, w ramach Systemu Zharmonizowanego, klasyfikowane są w pozycjach danego działu lub pod którąkolwiek z pozycji lub podpozycji zgrupowanych w kolumnie 1.
- 2.3. Jeżeli w wykazie podane są różne reguły mające zastosowanie do różnych produktów z tej samej pozycji, to każde tiret zawiera opis odnoszący się do części pozycji, której dotyczy odpowiednia reguła z kolumny 3.
- 2.4. W przypadkach gdy w kolumnie 3 określono dwie alternatywne reguły rozdzielone słowem „lub”, eksporter może wybrać, którą regułą zastosować.

Uwaga 3 – przykłady stosowania reguł

- 3.1. Przepisy art. 4 ust. 2 dotyczące produktów, które uzyskały status pochodzących i zostały następnie użyte do wytworzenia innych produktów, stosuje się niezależnie od tego, czy status ten został uzyskany w fabryce, w której użyto tych produktów, czy w innej fabryce w KTZ lub w Unii.
- 3.2. Zgodnie z art. 5, przeprowadzone czynności obróbki lub przetwarzania muszą wykraczać poza zakres czynności opisanych w tym artykule. W przeciwnym wypadku towary nie kwalifikują się do preferencyjnego traktowania taryfowego, nawet jeśli spełniają warunki określone w poniższym wykazie.

Z zastrzeżeniem przepisu zawartego w akapicie pierwszym reguły zawarte w wykazie przedstawiają minimalny wymagany stopień obróbki lub przetworzenia, przy czym przeprowadzenie dalszej obróbki lub przetworzenia także nadaje status pochodzenia; i odwrotnie, wykonanie w mniejszym zakresie obróbki lub przetworzenia nie może powodować nadania statusu pochodzenia. W związku z tym, jeżeli reguła przewiduje, że na pewnym etapie wytwarzania można wykorzystać materiał niepochodzący, wykorzystanie tego materiału na wcześniejszym etapie wytwarzania jest dozwolone, natomiast na późniejszym etapie nie jest dozwolone.

- 3.3. Bez uszczerbku dla uwagi 3.2, jeśli w regule występuje sformułowanie „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją”, mogą być użyte materiały objęte dowolną pozycją lub pozycjami (nawet posiadające taki sam opis i objęte taką samą pozycją jak produkt), jednak z zastrzeżeniem wszelkich szczególnych ograniczeń, które mogą być również zawarte w regule.

Jednakże sformułowanie „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, włącznie z innymi materiałami z pozycji ...” lub „wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, włącznie z innymi materiałami z tej samej pozycji co produkt” oznacza, że mogą być użyte materiały objęte dowolną pozycją lub pozycjami z wyjątkiem tych, których opis jest identyczny z opisem produktu umieszczonym w kolumnie 2 wykazu.

- 3.4. Jeżeli reguła stanowi, że produkt może być wytworzony z więcej niż jednego materiału, oznacza to, że może być użyty jeden lub kilka materiałów. Nie oznacza to, że należy użyć wszystkich materiałów.
- 3.5. Jeżeli reguła w wykazie stanowi, że produkt musi być wytworzony z określonego materiału, reguła ta nie wyklucza użycia również innych materiałów, które ze względu na swoje naturalne właściwości nie mogą spełniać tego warunku.

Uwaga 4 – przepisy ogólne dotyczące niektórych towarów rolnych

- 4.1. Produkty rolne objęte działami 6, 7, 8, 9, 10, 12 oraz pozycją 2401, uprawiane lub zebrane na terytorium KTZ traktuje się jako pochodzące z terytorium tego kraju, nawet jeśli otrzymuje się je z nasion, bulw, korzeni, sadzonek, szczepów, pędów, pąków lub innych żywych części roślin przywożonych z innego kraju.
- 4.2. W przypadkach, gdy zawartość niepochodzącego cukru w danym produkcie podlega ograniczeniom, przy obliczaniu takich ograniczeń uwzględniana jest łącznie masa cukrów objętych pozycją 1701 (sacharoza) oraz 1702 (np. fruktoza, glukoza, laktoza, maltoza, izoglukoza i cukier inwertowany) użytych do wytworzenia produktu

końcowego oraz użytych do wytworzenia produktów nie pochodzących, które weszły w skład produktu końcowego.

Uwaga 5 – terminologia stosowana w odniesieniu do niektórych wyrobów włókienniczych

- 5.1. Określenie „włókna naturalne” jest używane w wykazie i odnosi się do włókien innych niż sztuczne bądź syntetyczne. Jest ono zastrzeżone dla etapów produkcji mających miejsce przed przędzeniem, w tym dla odpadów oraz, o ile nie określono inaczej, obejmuje włókna zgrzeblone, czesane lub w inny sposób przetwarzane, ale nie przędzone.
- 5.2. Określenie „włókna naturalne” obejmuje włosie końskie z pozycji 0503, jedwab z pozycji 5002 i 5003, jak również włókna wełniane, cienką lub grubą sierść zwierzęcą z pozycji od 5101 do 5105, włókna bawełniane z pozycji od 5201 do 5203 oraz pozostałe włókna roślinne z pozycji od 5301 do 5305.
- 5.3. Użyte w wykazie określenia „masa włókiennicza”, „materiały chemiczne” oraz „materiały do wytwarzania papieru” opisują materiały niesklasyfikowane w działach od 50 do 63, które mogą być użyte do produkcji sztucznych, syntetycznych lub papierowych włókien lub przędz.
- 5.4. Użyte w wykazie określenie „włókna odcinkowe chemiczne” odnosi się do kabla z włókna ciągłego syntetycznego lub sztucznego, włókien odcinkowych lub odpadów, objętych pozycjami od 5501 do 5507.

Uwaga 6 – dopuszczalne odchylenia odnoszące się do produktów wytworzonych z mieszaniny materiałów włókienniczych

- 6.1. Gdy w przypadku danego produktu odsyła się do niniejszej uwagi, warunki określone w kolumnie 3 nie mają zastosowania do żadnego z podstawowych materiałów włókienniczych użytych do wytworzenia tego produktu, które w sumie stanowią nie więcej niż 10% całkowitej wagi wszystkich użytych podstawowych materiałów włókienniczych. (Patrz także uwagi 6.3 i 6.4).
- 6.2. Jednakże margines tolerancji określony w uwadze 6,1 może mieć zastosowanie wyłącznie do produktów mieszanych, które zostały wykonane z dwóch lub więcej podstawowych materiałów włókienniczych.

Podstawowymi materiałami włókienniczymi są:

- jedwab;
- wełna;
- szorstkie włosie zwierzęce;
- cienkie włosie zwierzęce;
- włosie końskie;
- bawełna;
- materiały do produkcji papieru i papier;

- len;
- konopie prawdziwe;
- juta i inne łykowe włókna tekstylne;
- sizal i inne włókna tekstylne z gatunku agaw;
- włókno orzecha kokosowego, manila (konopie manilskie), rami i inne roślinne włókna tekstylne;
- wytworzone syntetyczne włókna ciągłe;
- wytworzone sztuczne włókna ciągłe;
- włókna ciągłe przewodzące prąd;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z polipropylenu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliestru;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliamidu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliakrylonitrylu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poliamidu;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z policzterofluoroetyleny;
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poli(siarczku fenylu);
- wytworzone syntetyczne włókna staplowe z poli(chlorku winylu);
- inne wytworzone syntetyczne włókna staplowe;
- wytworzone sztuczne włókna staplowe z wiskozy;
- inne wytworzone sztuczne włókna staplowe;
- przędza wykonana z poliuretanu dzielona na elastyczne segmenty z polieteru, kordonkowa lub nie;
- przędza wykonana z poliuretanu dzielona na elastyczne segmenty z poliestru, kordonkowa lub nie;
- produkty z pozycji 5605 (przędza metalizowana) zawierające pas składający się z rdzenia z folii aluminiowej lub plastikowej pokrytej, lub nie, pyłem aluminiowym, którego szerokość nie przekracza 5 mm, i przełożony jest przezroczystym lub kolorowym spoiwem umieszczonym pomiędzy dwoma warstwami plastikowej folii.
- pozostałe produkty objęte pozycją 5605;
- włókna szklane;

- włókna metalowe.

Przykład:

Przędza objęta pozycją 5205, wykonana z włókien bawełnianych objętych pozycją 5203 i z włókien odcinkowych syntetycznych objętych pozycją 5506, jest przędzą mieszaną. Dlatego też nie pochodzące syntetyczne włókna odcinkowe, które nie spełniają reguł pochodzenia, mogą zostać użyte, pod warunkiem że ich masa całkowita nie przekracza 10 % masy przędzy.

Przykład:

Tkanina wełniana objęta pozycją 5112, wykonana z przędzy wełnianej objętej pozycją 5107 i przędzy syntetycznej z włókien odcinkowych objętej pozycją 5509, jest tkaniną mieszaną. Dlatego przędza syntetyczna, która nie spełnia reguł pochodzenia lub przędza wełniana, która nie spełnia reguł pochodzenia bądź też mieszanka obu tych przędz, mogą być użyte, pod warunkiem że ich całkowita masa nie przekracza 10 % masy tkaniny.

Przykład:

Materiał włókienniczy igłowy objęty pozycją 5802, wytworzony z przędzy bawełnianej objętej pozycją 5205 i tkaniny bawełnianej objętej pozycją 5210, jest produktem mieszanym, wyłącznie jeżeli tkanina bawełniana sama jest tkaniną mieszaną wytworzoną z przędz objętych dwiema różnymi pozycjami lub jeżeli użyte przędze bawełniane same są mieszankami.

Przykład:

Jeżeli przedmiotowy materiał włókienniczy igłowy został wykonany z przędzy bawełnianej objętej pozycją 5205 i tkaniny syntetycznej objętej pozycją 5407, zastosowane przędze są oczywiście dwoma odrębnymi podstawowymi materiałami włókienniczymi, w związku z czym materiał włókienniczy igłowy jest produktem mieszanym.

- 6.3. W przypadku produktów zawierających „przędzę sporządzoną z poliuretanu uzupełnioną elastycznymi segmentami z polieteru skręcanego lub nie” tolerancja (dopuszczalne odchylenie) wynosi 20 % w odniesieniu do tej przędzy.
- 6.4. W przypadku produktów zawierających »taśmę składającą się z rdzenia z folii aluminiowej lub plastikowej, nawet pokrytej proszkiem aluminiowym, o szerokości nie przekraczającej 5 mm, i przełożoną przezroczystym lub kolorowym spoiwem umieszczonym pomiędzy dwoma warstwami plastikowej folii« dopuszczalne odchylenie w stosunku do tego pasma wynosi 30 %.

Uwaga 7 – inne dopuszczalne odchylenia w odniesieniu do materiałów włókienniczych

- 7.1. Jeżeli wykaz zawiera odesłanie do niniejszej uwagi, materiały włókiennicze, które nie spełniają reguły zawartej w kolumnie 3 wykazu dotyczącej przedmiotowych produktów konfekcjonowanych, mogą być użyte, pod warunkiem że są klasyfikowane w innej pozycji niż ta, którą objęty jest produkt, oraz że wartość tych materiałów nie przekracza 8 % ceny ex-works produktu.

- 7.2. Bez uszczerbku dla uwagi 7,3, materiały, które nie są klasyfikowane w działach 50–63, mogą być swobodnie wykorzystywane do produkcji wyrobów włókienniczych, nawet jeśli zawierają materiały włókiennicze.

Przykład:

Jeżeli reguła podana w wykazie mówi, że dla określonego wyrobu włókienniczego takiego jak spodnie musi być używana przędza, nie ogranicza to stosowania elementów metalowych takich jak guziki, ponieważ nie mogą one zostać sklasyfikowane w działach 50–63. Z tej samej przyczyny nie ogranicza to stosowania suwaków, mimo że zawierają one zwykle materiał włókienniczy.

- 7.3. W sytuacjach, w których ma zastosowanie reguła wartości procentowej, wartość materiałów, które nie zostały sklasyfikowane w działach od 50 do 63, musi zostać wzięta pod uwagę przy obliczaniu wartości materiałów nie pochodzących składających się na przedmiotowy produkt.

Uwaga 8 – definicja specyficznych procesów i prostych czynności przeprowadzanych na określonych produktach objętych działem 27

- 8.1. Na potrzeby pozycji ex 2707 i 2713 „specyficznymi procesami” są:

- a) destylacja w próżni;
- b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania²⁴;
- c) krakowanie;
- d) reformowanie;
- e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
- f) proces obejmujący wszystkie z poniższych operacji: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym; neutralizacja środkami alkalicznymi; odbarwianie i oczyszczanie naturalnymi ziemiemi aktywnymi, aktywnym węglem drzewnym lub boksytem;
- g) polimeryzacja;
- h) alkilowanie;
- i) izomeryzacja.

- 8.2. Na potrzeby pozycji 2710, 2711 i 2712 „specyficznymi procesami” są:

- a) destylacja w próżni;
- b) redestylacja przez bardzo dokładny proces frakcjonowania²⁵;

²⁴ Zob. dodatkowa uwaga wyjaśniająca 4 b) do działu 27 Nomenklatury scalonej.

²⁵ Zob. dodatkowa uwaga wyjaśniająca 4 b) do działu 27 Nomenklatury scalonej.

- c) krakowanie;
- d) reformowanie;
- e) ekstrakcja przy użyciu selektywnych rozpuszczalników;
- f) proces obejmujący wszystkie z poniższych operacji: traktowanie stężonym kwasem siarkowym, oleum lub bezwodnikiem siarkowym; neutralizacja środkami alkalicznymi; odbarwianie i oczyszczanie naturalnymi ziemiemi aktywnymi, aktywnym węglem drzewnym lub boksytem;
- g) polimeryzacja;
- h) alkilowanie;
- i) izomeryzacja;
- j) odsiarczanie z wykorzystaniem wodoru, wyłącznie w odniesieniu do olejów ciężkich z pozycji ex 2710, prowadzące do obniżenia o co najmniej 85% zawartości siarki w odsiarczanych produktach (metoda ASTM D 1266-59 T);
- k) wyłącznie w odniesieniu do produktów objętych pozycją 2710, odparafinowywanie w innym procesie niż filtrowanie;
- l) wyłącznie w odniesieniu do olei ciężkich z pozycji ex 2710, poddawanie działaniu wodoru przy ciśnieniu powyżej 20 barów i temperaturze powyżej 250°C przy użyciu katalizatora, do celów innych niż odsiarczanie, gdy wodór stanowi czynnik aktywny w reakcji chemicznej. Dalszego traktowania wodorem olejów smarowych objętych pozycją ex 2710 (np. wykańczanie metodą wodorową lub odbarwianie), szczególnie w celu ulepszenia koloru lub stabilności, nie uważa się za proces specyficzny;
- m) wyłącznie w odniesieniu do olejów opałowych objętych pozycją ex 2710, destylacja atmosferyczna, pod warunkiem że mniej niż 30 % objętości tych produktów zostanie oddestylowane, łącznie ze stratami, przy temperaturze 300°C, z zastosowaniem metody ASTM D 86;
- n) wyłącznie w odniesieniu do olei ciężkich innych niż oleje gazowe i paliwa olejowe z pozycji ex 2710, poddawanie działaniu elektrycznych wyładowań snopiastych wysokiej częstotliwości;
- o) wyłącznie w odniesieniu do produktów surowych (innych niż wazelina, ozokeryt, воск montanowy lub воск torfowy i parafina, zawierających wagowo mniej niż 0,75 % oleju) objętych pozycją ex 2712, odolejanie przy pomocy krystalizacji frakcyjnej.

8.3. Na potrzeby pozycji ex 2707 oraz 2713 proste czynności, takie jak oczyszczanie, dekantacja, odsalanie, oddzielanie od wody, filtrowanie, barwienie, znakowanie, uzyskiwanie danej zawartości siarki poprzez wymieszanie produktów o różnej zawartości siarki, lub dowolna kombinacja tych czynności lub czynności podobnych, nie nadają statusu pochodzenia.

DODATEK II

WYKAZ PRODUKTÓW ORAZ CZYNNOŚCI OBRÓBK I PRZETWARZANIA, NADAJĄCYCH STATUS POCHODZENIA

Pozycja Systemu Zharmonizo wanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów niepochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
Dział 1	Żywe zwierzęta	Wszystkie użyte materiały objęte działem 1 są całkowicie uzyskane
Dział 2	Mięso i podroby jadalne	Wytwarzanie, w którym mięso oraz jadalne podroby zawarte w produktach objętych tym działem są całkowicie uzyskane
ex Dział 3	Ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne, wyłączając:	Wszystkie ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne są całkowicie uzyskane
0304	Filety rybne i pozostałe mięso rybne (nawet rozdrobnione), świeże, schłodzone lub zamrożone	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
0305	Ryby suszone, solone lub w solance; ryby wędzone, nawet gotowane przed lub podczas procesu wędzenia; maki, mączki i granulki, z ryb, nadające się do spożycia przez ludzi:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
ex 0306	Skorupiaki, nawet w skorupach, suszone, solone lub w solance; skorupiaki w skorupach, gotowane na parze lub w wodzie, nawet schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; maki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
ex 0307	Mięczaki, nawet w skorupach, suszone, solone lub w solance; bezkręgowce wodne, inne niż skorupiaki i mięczaki, suszone, solone lub w solance; maki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 są całkowicie uzyskane
Dział 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie, w którym: — wszystkie użyte materiały objęte działem 4 są całkowicie uzyskane; oraz — masa użytego cukru ²⁶ nie przekracza 40% masy produktu końcowego
ex Dział 5	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex 0511 91	Ikra i mlecz z ryb, niejadalne	Cała ikra i mlecz są całkowicie uzyskane
Dział 6	Drzewa żywe i pozostałe	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 6 są całkowicie

²⁶

Zob. uwaga wstępna 4.2.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	rośliny; bulwy, korzenie i podobne; kwiaty cięte i liście ozdobne	uzyskane
Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy, jadalne	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 7 są całkowicie uzyskane
Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów	Wytwarzanie, w którym: – owoce i orzechy jadalne w całości i skórki owoców cytrusowych lub melonów objęte działem 8 są całkowicie uzyskane, a – masa użytego cukru ²⁷ nie przekracza 40% masy produktu końcowego
Dział 9	Kawa, herbata, maté (herbata paragwajska) i przyprawy;	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Dział 10	Zboża	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 10 są całkowicie uzyskane
ex Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; słoń; skrobie; inulina; gluten pszeniczny; wyłączając:	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działami 10 i 11, pozycjami 0701 i 2303 oraz podpozycją 0710 10 są całkowicie uzyskane
ex 1106	Mąka, mączka i proszek z suszonych, łuskanych warzyw strączkowych objętych pozycją 0713	Suszenie i mielenie roślin strączkowych objętych pozycją 0708
Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe lub lecznicze; słoma i pasza	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Dział 13	Szelak; gumy, żywice oraz pozostałe soki i ekstrakty roślinne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, w którym masa użytego cukru ²⁸ nie przekracza 40% masy ostatecznego produktu
Dział 14	Materiały roślinne do wyplatania; produkty pochodzenia roślinnego gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex Dział 15	Tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego oraz produkty ich rozkładu; gotowe tłuszcze jadalne; woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 1501 do 1504	Tłuszcze ze świń i z drobiu, z bydła, owiec lub kóz, z ryb itd.	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
1505, 1506 oraz 1520	Tłuszcz z wełny oraz substancje tłuszczowe z niego otrzymane (włącznie z lanoliną), Pozostałe tłuszcze i oleje zwierzęce oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie. Pozostałe tłuszcze i oleje zwierzęce	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.

²⁷ Zob. uwaga wstępna 4.2.

²⁸ Zob. uwaga wstępna 4.2.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	oraz ich frakcje, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie. Glicerol surowy; wody glicerolowe i ługi glicerynowe	
1509 oraz 1510	Oliwa i jej frakcje	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały roślinne są całkowicie uzyskane.
1516 oraz 1517	Tłuszcze i oleje, zwierzęce lub roślinne i ich frakcje, częściowo lub całkowicie uwodornione, estryfikowane wewnętrznie, lub reestryfikowane lub elaidynizowane, nawet rafinowane, ale dalej nieprzetworzone Margaryna; jadalne mieszaniny lub produkty z tłuszczów lub olejów, zwierzęcych lub roślinnych, lub z frakcji różnych tłuszczów lub olejów, z niniejszego działu, inne niż jadalne tłuszcze lub oleje lub ich frakcje, objęte pozycją 1516	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych	Wytwarzanie: — z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem mięsa i podrobów jadalnych objętych działem 2 i materiałów objętych działem 16, uzyskanych z mięsa i podrobów jadalnych objętych działem 2, oraz — w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 3 i materiały objęte działem 16 uzyskane z ryb i skorupiaków, mięczaków i pozostałych bezkręgowców wodnych objętych działem 3 są całkowicie uzyskane
ex Dział 17	Cukry i wyroby cukiernicze; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
1702	Pozostałe cukry, włącznie z chemicznie czystymi: laktozą i glukozą, w postaci stałej; syropy cukrowe; miód sztuczny, nawet zmieszany z miodem naturalnym; karmel	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycjami od 1101 do 1108, 1701 i 1703 nie przekracza 30% masy produktu końcowego
1704	Wyroby cukiernicze (włączając białą czekoladę), niezawierające kakao	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: — ani masa użytego cukru ²⁹ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40% masy produktu końcowego, i — całkowita łączna masa użytego cukru ³⁰ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60% masy produktu końcowego
Dział 18	Kakao i przetwory z kakao	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: — ani masa użytego cukru ³¹ ani masa użytych materiałów objętych działem 4

²⁹ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³⁰ Zob. uwaga wstępna 4.2.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		nie przekracza 40% masy produktu końcowego, i — całkowita łączna masa użytego cukru ³² i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60% masy produktu końcowego
Dział 19	Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywa cukiernicze	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: — masa użytych materiałów objętych działami 2, 3 i 16 nie przekracza 20% masy produktu końcowego, — ani masa użytych materiałów objętych działami 1006, od 1101 do 1108 nie przekracza 20% masy produktu końcowego, — ani masa użytego cukru ³³ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40% masy produktu końcowego, i — całkowita łączna masa użytego cukru ³⁴ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60% masy produktu końcowego
ex Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub pozostałych części roślin; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, w którym masa użytego cukru ³⁵ nie przekracza 40% masy produktu końcowego
2002 oraz 2003	Pomidory, grzyby i trufle, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym	Wytwarzanie, w którym wszystkie użyte materiały objęte działem 7 są całkowicie uzyskane
Dział 21	Różne przetwory spożywcze; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: — ani masa użytego cukru ³⁶ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40% masy produktu końcowego, i — całkowita łączna masa użytego cukru ³⁷ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60% masy produktu końcowego
Dział 22	Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, oraz pozycjami 2207 i 2208, w którym: — wszystkie materiały objęte podpozycjami 0806 10, 2009 61, 2009 69 są całkowicie uzyskane, i — ani masa użytego cukru ³⁸ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40% masy produktu końcowego, i — całkowita łączna masa użytego cukru ³⁹ i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60% masy produktu końcowego
ex Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

³¹ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³² Zob. uwaga wstępna 4.2.

³³ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³⁴ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³⁵ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³⁶ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³⁷ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³⁸ Zob. uwaga wstępna 4.2.

³⁹ Zob. uwaga wstępna 4.2.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
ex 2302 ex 2303	Pozostałości z produkcji skrobi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych działem 10 nie przekracza 20% masy produktu końcowego
2309	Preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, w którym: – wszystkie użyte materiały objęte działami 2 i 3 są całkowicie uzyskane, oraz – masa użytych materiałów objętych działami 10 i 11 oraz pozycjami 2302 i 2303 nie przekracza 20% masy produktu końcowego, i – ani masa użytego cukru⁴⁰ ani masa użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 40% masy produktu końcowego, i – ani całkowita łączna masa użytego cukru i użytych materiałów objętych działem 4 nie przekracza 60% masy produktu końcowego
ex Dział 24	Tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, w którym masa użytych materiałów objętych działem 24 nie przekracza 30% całkowitej masy użytych materiałów objętych działem 24
2401 2402	Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe cygar, nawet z obciętymi końcami, cygaretek i papierosów, z tytoniu lub namiastek tytoniu	Wszystkie odpady tytoniowe i tytoń nieprzetworzony objęte działem 24 są całkowicie uzyskane Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu oraz pozycja 2403, w którym masa użytych materiałów objętych działem 2401 nie przekracza 50% całkowitej masy użytych materiałów objętych działem 2401
ex Dział 25	Sól; siarka; ziemie i kamienie; materiały gipsowe, wapno i cement; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 2519	Kruszony naturalny węglan magnezu (magnezyt) w szczelnie zamkniętych pojemnikach, tlenek magnezu, nawet czysty, inny niż magnezja topiona lub całkowicie wypalona (spiekana)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednak użyć naturalnego węglanu magnezu (magnezytu)
Dział 26	Rudy metali, żużel i popiół	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex Dział 27	Paliwa mineralne, oleje mineralne i produkty ich destylacji; substancje bitumiczne; Woski mineralne, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 2707	Oleje, w których masa składników aromatycznych jest większa niż składników niearomatycznych, będące olejami podobnymi do olejów mineralnych uzyskiwanych z destylacji wysokotemperaturowej smoły węglowej, z której	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁴¹ <i>lub</i> inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50% ceny ex-works produktu

⁴⁰

Zob. uwaga wstępna 4.2.

⁴¹

Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwagi wprowadzające 8.1 i 8.3.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	ponad 65% objętościowo destyluje w temperaturze do 250°C (łącznie z mieszaninami benzyny lakowej i benzolu), stosowane jako paliwo zasilające lub ogrzewające	
2710	Oleje ropy naftowej i oleje otrzymywane z materiałów bitumicznych, inne niż surowe; preparaty gdzie indziej niewymienione ani niewłączone, zawierające 70% masy lub więcej olejów ropy naftowej lub olejów otrzymywanych z materiałów bitumicznych, których te oleje stanowią składniki zasadnicze preparatów; oleje odpadowe	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁴² <i>lub</i> inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
2711	Gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁴³ <i>lub</i> inne operacje, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
2712	Wazelina; parafina, воск mikrokrystaliczny, gacz parafinowy, ozokerit, воск montanowy, воск торфowy, pozostałe woski mineralne i podobne produkty otrzymywane w drodze syntezy lub innych procesów, nawet barwione	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁴⁴ <i>lub</i> inne czynności, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
2713	Koks naftowy, bitum naftowy oraz inne pozostałości olejów ropy naftowej lub olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych	Czynności rafinacji lub jeden lub więcej procesów specyficznych ⁴⁵ <i>lub</i> inne czynności, w których wszystkie użyte materiały są klasyfikowane w pozycji innej niż produkt. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 28	Chemikalia nieorganiczne; organiczne lub nieorganiczne związki metali szlachetnych, metali ziem rzadkich, pierwiastków promieniotwórczych lub izotopów; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 29	Chemikalia organiczne wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu

⁴² Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwaga wprowadzająca 8.2.

⁴³ Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwaga wprowadzająca 8.2.

⁴⁴ Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwaga wprowadzająca 8.2.

⁴⁵ Warunki specjalne odnoszące się do „procesów specyficznych”, zob. uwagi wprowadzające 8.1 i 8.3.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
ex 2905	Alkoholany metali z alkoholi wymienionych w tej pozycji i z etanolu wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 2905. Alkoholany metali objętych tą pozycją można jednak użyć, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
2905 43; 2905 44; 2905 45	Mannit; D-sorbit (sorbitol); Gliceryna	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu. Można jednak użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 30	Produkty farmaceutyczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Dział 31	Nawozy	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 32	Ekstrakty barwników lub środków barwiących; garbniki i ich pochodne; barwniki, pigmenty i pozostałe substancje barwiące; farby i lakiery; kit i pozostałe masy uszczelniające; atramenty	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 33	Olejki eteryczne i rezinoidy; preparaty perfumeryjne, kosmetyczne lub toaletowe; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
3302?		
ex Dział 34	Mydło, organiczne środki powierzchniowo czynne, preparaty piorące, preparaty smarowe, woski syntetyczne, woski preparowane, preparaty do czyszczenia lub szorowania, świece i podobne artykuły, pasty modelarskie, „woski dentystyczne” oraz preparaty dentystyczne produkowane na bazie gipsu; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 3404	Woski sztuczne i woski preparowane: – Na bazie parafiny, wosków, wosków otrzymany z minerałów bitumicznych, gaczu parafinowego lub parafiny w łuskach	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Dział 35	Substancje białkowe;	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	skrobie modyfikowane; kleje; enzymy	produktu, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 36	Materiały wybuchowe; wyroby pirotechniczne; zapalki; stopy samozapalne; niektóre materiały łatwopalne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 37	Materiały fotograficzne lub kinematograficzne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 38	Produkty chemiczne różne; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
3824 60	Sorbit, inny niż ten objęty pozycją 2905 44	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, z wyłączeniem materiałów objętych podpozycją 2905 44. Można jednak użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20 % ceny ex-works produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 39	Tworzywa sztuczne i artykuły z nich; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex 3907	- Kopolimery uzyskane z poliwęglanów i kopolimerów akrylonitrylowo-butadienowo-styrenowych (ABS)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć materiałów objętych tą samą pozycją co produkt, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 50% ceny ex-works produktu ⁴⁶ <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
	-Poliester	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> wytwarzanie z poliwęglanu tetrabromowego (bisfenol a) <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 40	Kauczuk i artykuły z kauczuku; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

⁴⁶

W przypadku produktów złożonych z materiałów sklasyfikowanych w ramach pozycji od 3901 do 3906 z jednej strony i w ramach pozycji od 3907 do 3911 z drugiej, ograniczenie to odnosi się wyłącznie do tej grupy materiałów, która dominuje wagowo.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		<i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
4012	Gumowe opony pneumatyczne bieżnikowane lub używane; Opony pneumatyczne bieżnikowane lub używane, gumowe;	
	– Bieżnikowane pneumatyczne opony, pełne lub z poduszką powietrzną, gumowe	Bieżnikowanie opon używanych.
	– Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem pozycji 4011 i 4012 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex Dział 41	Skóry i skórki surowe (inne niż skóry futerkowe) oraz skóry wyprawione; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 4101 do 4103	Skóry i skórki bydłowe, surowe (włączając bawole) lub zwierząt jednokopytnych (świeże lub solone, suszone, wapnione, piklowane lub inaczej konserwowane, ale niepoddane garbowaniu, pergaminowaniu lub dalszej wyprawie), nawet odwłoszone, lub dwojone; skóry owcze lub jagnięce, surowe (świeże lub solone, suszone, wapnione, piklowane lub inaczej konserwowane, ale niepoddane garbowaniu, pergaminowaniu lub dalszej wyprawie), nawet z wełną lub dwojone, inne niż te wyłączone uwagą 1 c) do działu 41; pozostałe skóry i skórki, surowe (świeże lub solone, suszone, wapnione, piklowane lub inaczej konserwowane, ale niepoddane garbowaniu, pergaminowaniu lub dalszej wyprawie), nawet odwłoszone lub dwojone, inne niż te wyłączone uwagą 1 b) lub c) do działu 41	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
od 4104 do 4106	Skóry i skórki garbowane lub „crust”, bez wełny lub odwłoszone, nawet dwojone, ale dalej nieprzetworzone	Ponowne garbowanie skór i skórek garbowanych lub wstępnie garbowanych objętych podpozycjami 4104 11, 4104 19, 4105 10, 4106 21, 4106 31 lub 4106 91; <i>lub</i> Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
4107, 4112, 4113	Skóra wyprawiona dalej przetworzona po	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Jednak materiały objęte podpozycjami 4104 41, 4104 49, 4105 30, 4106 22, 4106 32 i

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	garbowaniu lub po kondycjonowaniu	4106 92 mogą być użyte tylko pod warunkiem przeprowadzenia czynności ponownego garbowania skór i skórek garbowanych lub wstępnie garbowanych
Dział 42	Artykuły ze skóry wyprawione; wyroby siodlarskie i rymarskie; artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki; artykuły z jelit zwierzęcych (innych niż z jelit jedwabników)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex Dział 43	Skóry futerkowe i futra sztuczne; wyroby z nich; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
4301	Skóry futerkowe surowe (włącznie z łbami, ogonami, łapami i pozostałymi częściami lub kawałkami nadającymi się do wykorzystania w kuśnierstwie), inne niż surowe skóry i skórki objęte pozycją 4101, 4102 lub 4103	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex 4302	skór futerkowych garbowanych lub wykończonych, połączonych:	
	– Płaty, krzyże i podobne kształty	Wybielanie lub barwienie, wraz z cięciem i łączeniem niepołączonych garbowanych lub wykończonych skór futerkowych
	– Pozostałe	Wytwarzanie z niepołączonych skór futerkowych, garbowanych lub wykończonych
4303	Artykuły odzieżowe, dodatki odzieżowe i pozostałe artykuły ze skór futerkowych	Wytwarzanie z niepołączonych skór futerkowych, garbowanych lub wykończonych objętych pozycją 4302
ex Dział 44	Drewno i artykuły z drewna; węgiel drzewny; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 4407	Drewno przetarte lub strugane wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, o grubości przekraczającej 6 mm, strugane, szlifowane lub łączone stykowo	Struganie, szlifowanie lub łączenie stykowo
ex 4408	Arkusze na forniry (włącznie z otrzymanymi przez cięcie drewna warstwowego) oraz na sklejkę, o grubości nieprzekraczającej 6 mm, łączone, oraz inne drewno przetarte wzdłużnie, skrawane warstwami lub okorowane, o grubości nieprzekraczającej 6 mm, strugane, szlifowane lub łączone stykowo	Łączenie, struganie, szlifowanie lub łączenie na zakładkę

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
ex 4410 do ex 4413	Kształtki i profile łącznie z listwami przypodłogowymi oraz inne deski profilowane	Frezowanie lub profilowanie
ex 4415	Skrzynie, pudła, klatki, bębny i podobne opakowania, z drewna;	Wytwarzanie z desek nieciętych na wymiar
ex 4418	– Wyroby stolarskie i ciesielskie dla budownictwa, z drewna	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć komórkowych płyt drewnianych, gontów i dachówek
	– Kształtki i profile	Frezowanie lub profilowanie
ex 4421	Drewnienka na zapalki; drewniane kołki lub szpilki do obuwia	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem drewna ciągniętego objętego pozycją 4409
Dział 45	Korek i wyroby z korka	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 46	Wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania; wyroby koszykarskie oraz wyroby z wikliny	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 47	Ścier z drewna lub z innego włóknistego materiału celulozowego; papier lub tektura, z odzysku (makulatura i odpady)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 48	Papier i tektura; artykuły z masy papierniczej, papieru lub tektury	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 49	Książki, gazety, obrazki i pozostałe wyroby przemysłu poligraficznego, drukowane; manuskrypty, maszynopisy i plany	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex Dział 50	Jedwab; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex 5003	Odpady jedwabiu (włącznie z kokonami nienadającymi się do motania, odpadami przędzy i szarpanką rozwłóknioną), zgrzeblone lub czesane	Zgrzeblenie lub czesanie odpadów jedwabiu.
od 5004 do ex 5006	Przędza jedwabna i nitka wyczeskowa z odpadów jedwabiu	Przędzenie włókien naturalnych lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem lub przędzenie ⁴⁷
5007	Tkaniny jedwabne lub z odpadów jedwabiu:	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem

⁴⁷

Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		<i>lub</i> tkanie połączone z barwieniem <i>lub</i> barwienie przędzy połączone z tkaniem <i>lub</i> drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ⁴⁸
ex Dział 51	Wełna, cienka lub gruba sierść zwierzęca; przędza i tkanina z włosia końskiego; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 5106 do 5110	Przędza z wełny, cienkiej lub grubej sierści zwierzęcej lub włosia końskiego	Przędzenie włókien naturalnych lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁴⁹
od 5111 do 5113	Tkaniny z wełny, cienkiej lub grubej sierści zwierzęcej lub włosia końskiego:	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem <i>lub</i> tkanie połączone z barwieniem <i>lub</i> barwienie przędzy połączone z tkaniem <i>lub</i> drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ⁵⁰
ex Dział 52	Bawełna; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 5204 do 5207	Przędza i nici bawełniane	Przędzenie włókien naturalnych lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁵¹
od 5208 do 5212	Tkaniny bawełniane	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem <i>lub</i> tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem

⁴⁸ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁴⁹ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵⁰ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵¹ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		<i>lub</i> barwienie przędzy połączone z tkaniem <i>lub</i> drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ⁵²
ex Dział 53	Pozostałe włókna roślinne; przędza papierowa i tkaniny z przędzy papierowej; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 5306 do 5308	Przędza z pozostałych włókien tekstylnych roślinnych; przędzy papierowej	Przędzenie włókien naturalnych lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁵³
od 5309 do 5311	Tkaniny z pozostałych włókien tekstylnych roślinnych; tkaniny z przędzy papierowej:	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem <i>lub</i> tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem <i>lub</i> barwienie przędzy połączone z tkaniem <i>lub</i> drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ⁵⁴
od 5401 do 5406	Przędza, monofilament i nici z włókien ciągłych chemicznych	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem lub przędzenie włókien naturalnych ⁵⁵
5407 oraz 5408	Tkaniny z przędzy z włókna ciągłego syntetycznego	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem <i>lub</i> tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem <i>lub</i> skręcanie lub teksturowanie połączone z tkaniem, jeżeli wartość użytej przędzy przed skręcaniem lub teksturowaniem nie przekracza 47,5% ceny ex-works produktu

⁵² Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵³ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵⁴ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵⁵ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		lub drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ⁵⁶
od 5501 do 5507	Włókna odcinkowe chemiczne	Wytłaczanie włókien chemicznych
od 5508 do 5511	Przędza i nici do szycia z włókien odcinkowych chemicznych	Przędzenie włókien naturalnych lub wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem ⁵⁷
od 5512 do 5516	Tkaniny z włókien odcinkowych chemicznych	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkanieniem lub tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem lub barwienie przędzy połączone z tkanieniem lub drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ⁵⁸
ex dział 56	Wata, filc i włókniny; przędze specjalne; szpagat, powrozy, linki i liny oraz artykuły z nich; wyłączając:	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone ze skręcaniem lub skręcanie włókien naturalnych lub flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem ⁵⁹
5602	Filc, nawet impregnowany, powleczone, pokryty lub laminowany:	
	- Filc igłowany	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z formowaniem tkaniny Jednakże: – włókno ciągłe polipropylenowe objęte pozycją 5402, – włókna polipropylenowe objęte pozycją 5503 lub 5506, lub – włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5501,

⁵⁶ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵⁷ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵⁸ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁵⁹ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		o masie jednostkowej pojedynczej przędzy ciągłej lub włókna we wszystkich przypadkach mniejszej od 9 decyteków, mogą zostać użyte, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 40% ceny ex-works produktu; lub samo formowanie tkaniny w przypadku filcu z włókien naturalnych ⁶⁰
	- Pozostałe	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z formowaniem tkaniny lub samo formowanie tkaniny w przypadku innego filcu z włókien naturalnych ⁶¹
5603	Włókniny, nawet impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane	Wytłaczanie włókien chemicznych lub używanie włókien naturalnych połączone z technikami włókninowymi, w tym igłowaniem
5604	Nić gumowa i sznurek pokryte materiałem włókienniczym; przędza włókiennicza oraz pasek i podobne materiały, objęte pozycją 5404 lub 5405, impregnowane, powleczone, pokryte lub otulane gumą, lub tworzywami sztucznymi:	
	- Nić gumowa i sznurek, pokryte materiałem włókienniczym	Wytwarzanie z nici gumowej lub sznurka, niepokrytych materiałem włókienniczym.
	- Pozostałe	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone ze skręcaniem lub skręcanie włókien naturalnych ⁶²
5605	Przędza metalizowana, nawet rdzeniowa, będąca przędzą włókienniczą lub paskiem, lub podobnym materiałem, objętym pozycją 5404 lub 5405, połączona z metalem w postaci nici, taśmy lub proszku, lub pokryta metalem	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z przędzeniem i/lub przędzenie naturalnych lub włókien odcinkowych chemicznych ⁶³
5606	Przędza rdzeniowa oraz pasek i podobne materiały rdzeniowe, objęte pozycją 5404 lub 5405 (inne niż te objęte pozycją 5605 oraz przędza rdzeniowa z włosów końskiego); przędza szenilowa (włącznie z	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone ze skręcaniem lub skręcanie włókien naturalnych i/lub włókien odcinkowych chemicznych lub skręcanie połączone z flokowaniem lub

⁶⁰ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁶¹ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁶² Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁶³ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	przędzą szenilową kosmykową); pętelkowa	flokowanie połączone z barwieniem ⁶⁴
Dział 57	Dywany i pozostałe pokrycia podłogowe włókiennicze	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem lub wytwarzanie z przędzy kokosowej, sizalu lub przędzy jutowej lub flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem lub pikowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem, wytłaczanie włókien chemicznych połączone z technikami włókninowymi, w tym igłowaniem ⁶⁵ . Jednakże: – włókno ciągłe polipropylenowe objęte pozycją 5402, – włókna polipropylenowe objęte pozycją 5503 lub 5506, lub – włókno polipropylenowe ciągłe objęte pozycją 5501, których masa jednostkowa pojedynczej przędzy ciągłej lub włókna jest we wszystkich przypadkach mniejsza od 9 decytekstów, mogą zostać użyte, pod warunkiem że ich wartość nie przekracza 40% ceny ex-works produktu Tkanina z juty może zostać użyta jako podkład
ex dział 58	Tkaniny specjalne; tkaniny różgowe; koronki; tkaniny obiciowe; pasmanteria; hafty; wyłączając:	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z tkaniem lub tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniem lub flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem lub barwienie przędzy połączone z tkaniem lub drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ⁶⁶
5805	Tkaniny dekoracyjne ręcznie tkane typu gobeliny,	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

⁶⁴ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁶⁵ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁶⁶ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	Flanders, Aubusson, Beauvais i podobne oraz tkaniny dekoracyjne haftowane na kanwie (na przykład małym ściegiem lub ściegiem krzyżowym), nawet gotowe	
5810	Hafty w sztukach, paskach lub motywach	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
5901	Tekstylia powleczone żywicą naturalną lub substancją skrobiową, w rodzaju stosowanych do opraw książek lub podobnych; kalka techniczna płócienna; płótno malarskie zagruntowane; bukram i podobne tekstylia usztywniane, w rodzaju stosowanych do formowania stożków kapeluszy	Tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniem lub flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem
5902	Tkaniny kordowe z przędzy o dużej wytrzymałości na rozciąganie, z nylonu lub pozostałych poliamidów, poliestrów lub włókien wiskozowych:	
	- Zawierające nie więcej niż 90% masy materiałów włókienniczych	Tkanie
	- Pozostałe	Wytlaczanie włókien chemicznych połączone z tkaniem
5903	Tekstylia impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane tworzywem sztucznym, inne niż te objęte pozycją 5902	tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem lub Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5% ceny ex-works produktu
5904	Linoleum, nawet cięte do kształtu; pokrycia podłogowe składające się z powłoki lub pokrycia nałożonego na podkładzie włókienniczym, nawet cięte do kształtu	Tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem ⁶⁷
5905	Pokrycia ścienne włókiennicze:	
	- Impregnowane, powleczone, pokryte lub laminowane gumą, tworzywami sztucznymi lub innymi materiałami	tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem
	- Pozostałe	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie (ekstruzja) przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku

⁶⁷ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		połączone z tkaniam lub tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem lub drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurezliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), jeżeli wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47.5 % ceny ex-works produktu ⁶⁸ :
5906	Tekstylia gumowane, inne niż te objęte pozycją 5902:	
	- Działiny Wytwarzanie z ():	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z działaniem lub dzianie połączone z barwieniem lub powlekaniem lub barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z działaniem ⁶⁹
	- Pozostałe tkaniny wykonane z przędzy z syntetycznego włókna ciągłego, zawierające więcej niż 90% masy materiałów włókienniczych	Wytłaczanie włókien chemicznych połączone z tkaniam
	- Pozostałe	tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem lub barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z tkaniam
5907	Tekstylia w inny sposób impregnowane, powleczone lub pokryte; płótna pomalowane na dekoracje teatralne, tła studyjne (prospekty) lub podobne	Tkanie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniem lub flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem lub Drukowanie połączone przynajmniej z dwoma czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurezliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), pod warunkiem że wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5% ceny ex-works produktu
5908	Knoty tkane, plecione lub dziane, z materiałów włókienniczych, do lamp, kuchenek, zapalniczek, świec lub podobnych; koszulki żarowe oraz dzianiny workowe do ich wyrobu, nawet impregnowane	

⁶⁸ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁶⁹ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	- Koszulki żarowe, impregnowane	Wytwarzanie z dzianin workowych
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 5909 do 5911	Artykuły włókiennicze do zastosowań technicznych:	
	- Tarcze lub pierścienie polerskie inne niż z filcu objętego pozycją nr 5911	Tkanie
	- Tkaniny filcowane lub nie, z włókien syntetycznych, w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych lub do innych zastosowań technicznych, nawet impregnowane lub powlekane, cylindryczne lub ciągłe, z pojedynczą lub wieloma osnowami i/lub wątkami, i/lub tkaniny tkane na płasko z wieloma wątkami lub osnowami z pozycji 5911	Wytłaczanie włókien chemicznych lub skręcanie naturalnych i/lub chemicznych włókien odcinkowych, w każdym przypadku połączone z tkanieniem lub Tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem Używane mogą być jedynie niżej wymienione włókna: — — przędza z włókna kokosowego, — — przędza z politetrafluoroetylen ⁷⁰ , — — przędza wieloskładowa, z poliamidu, powleczone, impregnowana lub powlekana żywicą fenolową, — — przędza z włókien syntetycznych z poliamidów aromatycznych uzyskanych poprzez polikondensację <i>m</i> -fenylenodiaminy i kwasu izoftalowego, — — włókna pojedyncze politetrafluoroetylen ⁷¹ , — — przędza z syntetycznych włókien przędnych z polifenylenu tereftalamidu, — — przędza z włókna szklanego, pokryta żywicą fenolową i wzbogacana przędzą akrylową ⁷² , — — włókna kopoliestru z poliestru, żywicy kwasu tereftalowego, 1,4-cykloheksanedynktanolu i kwasu izoftalowego
	- Pozostałe	Wytłaczanie przędzy z włókien chemicznych lub przędzenie naturalnych lub chemicznych włókien odcinkowych połączone z tkanieniem ⁷³ lub Tkanie połączone z barwieniem lub powlekaniem
Dział 60	Dzianiny Wytwarzanie z ():	Przędzenie włókien odcinkowych chemicznych i/lub naturalnych lub wytłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych lub skręcanie, w każdym przypadku połączone z dzianiem lub dzianie połączone z barwieniem, flokowaniem lub powlekaniem lub flokowanie połączone z barwieniem lub drukowaniem lub barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z dzianiem

⁷⁰ Wykorzystanie tego materiału jest ograniczone do tkanin w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych.

⁷¹ Wykorzystanie tego materiału jest ograniczone do tkanin w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych.

⁷² Wykorzystanie tego materiału jest ograniczone do tkanin w rodzaju stosowanych w maszynach papierniczych.

⁷³ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
		lub skręcanie lub teksturowanie połączone z tkaniem, jeżeli wartość użytej przędzy przed skręcaniem lub teksturowaniem nie przekracza 47.5% ceny ex-works produktu
Dział 61	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, z dzianin:	
	- Uzyskane przez zszycie lub połączenie w inny sposób dwóch lub więcej kawałków dzianiny, która została wykrojona do kształtu, lub uzyskane bezpośrednio w kształcie	Dzianie i wykańczanie, włączając przycinanie ^{74 75} ,
	- Pozostałe	Skręcanie włókien odcinkowych naturalnych i/lub chemicznych lub wytłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych, w każdym przypadku połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie) lub barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie) ⁷⁶
ex dział 62	Artykuły odzieżowe i dodatki odzieżowe, inne niż z dzianin; wylączając:	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie lub drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzełków), jeżeli wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ^{77 (78)}
ex 6202, ex 6204, ex 6206, ex 6209 i ex 6211	Odzież damska, dziewczęca i niemowlęca oraz dodatki odzieżowe dla niemowląt, haftowane	Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40% ceny ex-works produktu ⁷⁹ .
ex 6210 oraz ex 6216	Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie lub powlekanie, jeżeli wartość tkanin przed powleczeniem nie przekracza 40% ceny ex-works produktu – połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁸⁰
ex 6212	Biustonosze, pasy, gorsety, szelki, pasy do pończoch, podwiązki i podobne artykuły oraz ich części, z dzianin	

⁷⁴ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁷⁵ Zob. uwaga wstępna 7.

⁷⁶ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁷⁷ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁷⁸ Zob. uwaga wstępna 7.

⁷⁹ Zob. uwaga wstępna 7.

⁸⁰ Zob. uwaga wstępna 7.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	- Uzyskane przez zszycie lub połączenie w inny sposób dwóch lub więcej kawałków dzianiny, która została wykrojona do kształtu, lub uzyskane bezpośrednio w kształcie	Dzianie i wykańczanie, włączając przycinanie ^{81 82} ,
	- Pozostałe	Przędzenie włókien odcinkowych naturalnych i/lub chemicznych lub wytłaczanie przędzy włókien ciągłych chemicznych, w każdym przypadku połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie) lub barwienie przędzy włókien naturalnych połączone z dzianiem (produktów dzianych w określonym kształcie) ⁸³
6213 oraz 6214	Chusteczki do nosa, szale, chusty, szaliki, mantyle, welony i podobne artykuły:	
	- Haftowane	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40% ceny ex-works produktu ⁸⁴ lub wykańczanie poprzedzone drukowaniem połączonym przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), jeżeli wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ^{85 86}
	- Pozostałe	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie lub wykańczanie, a następnie drukowanie połączone przynajmniej z dwiema czynnościami przygotowawczymi lub wykończeniowymi (takimi jak czyszczenie, wybielanie, merceryzacja, stabilizacja termiczna, drapanie, kalandrowanie, uodparnianie na kurczliwość, utrwalanie, dekatyzowanie, impregnowanie, reperowanie i robienie węzłków), jeżeli wartość użytej niezadrukowanej tkaniny nie przekracza 47,5 % ceny ex-works produktu ^{87 88}
6217	Pozostałe gotowe dodatki odzieżowe; części odzieży lub dodatków odzieżowych, inne niż te objęte pozycją	

⁸¹ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁸² Zob. uwaga wstępna 7.

⁸³ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁸⁴ Zob. uwaga wstępna 7.

⁸⁵ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁸⁶ Zob. uwaga wstępna 7.

⁸⁷ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁸⁸ Zob. uwaga wstępna 7.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	6212:	
	- Haftowane	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu ⁸⁹
	- Sprzęt ogniotrwały z tkanin pokrytych folią z aluminiowanego poliestru	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie lub powlekanie, jeżeli wartość tkanin przed powleczeniem nie przekracza 40 % ceny ex-works produktu – połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁹⁰
	- Wycięte wkładki do kołnierzy i mankietów	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem takiego, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40% ceny ex-works produktu
	- Pozostałe	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁹¹
ex dział 63	Pozostałe konfekcjonowane artykuły włókiennicze; zestawy; odzież używana i artykuły włókiennicze używane; szmaty; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
od 6301 do 6304	koców, pledów, bielizny pościelowej itp.; firanki, zasłony itp.; pozostałe artykuły wyposażenia wnętrza:	
	- Z filcu, z włóknin	Wytłaczanie włókien chemicznych lub używanie włókien naturalnych, w każdym przypadku połączone z technikami włókninowymi, w tym igłowaniem i wykańczaniem (włączając przycinanie) ⁹²
	- Inne:	
	-- Haftowane	Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁹³ lub wytwarzanie z tkanin niehaftowanych, jeżeli wartość tkanin przed haftowaniem nie przekracza 40% ceny ex-works produktu ⁹⁴
	-- Pozostałe	Tkanie lub dzianie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie
6305	Worki i torby w rodzaju stosowanych do pakowania towarów	Wytłaczanie włókien chemicznych lub przedzielenie naturalnych i/lub chemicznych włókien odcinkowych połączone z połączone z tkaniami lub dzianiem i wykańczaniem (włączając przycinanie) ⁹⁵
6306	Brezenty, markizy i zasłony przeciwsłoneczne; namioty;	

⁸⁹ Zob. uwaga wstępna 7.

⁹⁰ Zob. uwaga wstępna 7.

⁹¹ Zob. uwaga wstępna 7.

⁹² Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

⁹³ Zob. uwaga wstępna 7.

⁹⁴ Zob. uwaga wstępna 7.

⁹⁵ Specjalne warunki dotyczące produktów wykonanych z mieszaniny materiałów włókienniczych, zob. uwaga wstępna 6.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	żagle do Łodzi, desek windsurfingowych lub pojazdów lądowych; wyposażenie kempingowe:	
	- Z włóknin	Wytłaczanie włókien chemicznych lub naturalnych włókien, w każdym przypadku połączone z dowolnymi technikami włókninowymi, w tym igłowaniem
	- Pozostałe	Tkanie połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie ⁽⁹⁶⁾ ⁽⁹⁷⁾ lub powlekanie, jeżeli wartość użytych tkanin przed powleczeniem nie przekracza 40% ceny ex-works produktu, połączone z wykańczaniem, włączając przycinanie
6307	Pozostałe artykuły gotowe, włącznie z wykrojami odzieży	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 40% ceny ex-works produktu
6308	Zestawy składające się z tkaniny i przędzy, nawet z dodatkami, do wykonywania dywaników (mat), obić, haftowanej bielizny stołowej lub serwetek, lub podobnych artykułów włókienniczych, pakowane w opakowania do sprzedaży detalicznej	Każda pozycja w zestawie musi odpowiadać wymogom reguły, jaka dotyczyłaby jej wtedy, gdyby nie była w zestawie. Można jednakże zastosować artykuły nie pochodzące, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny ex-works zestawu
ex dział 64	Obuwie, getry i podobne; części tych artykułów; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyjątkiem cholewek przymocowywanych do podeszew wewnętrznych lub innych części składowych podeszew objętych pozycją 6406
6406	Części obuwia (włącznie z cholewkami, nawet przymocowanymi do podeszew innych niż podeszwy zewnętrzne); podpodeszwy wyjmowane (wkładki), podkładki pod pięty i podobne artykuły; getry, sztylpy i podobne artykuły oraz ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Dział 65	Nakrycia głowy i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Dział 66	Parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stolki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 67	Pióra i puch, preparowane oraz artykuły z piór lub puchu; kwiaty sztuczne; artykuły z włosów ludzkich	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex Dział 68	Artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 6803	Artykuły z łupków lub z łupków aglomerowanych	Wytwarzanie z łupków poddanych obróbce

⁹⁶ For special conditions relating to products made of a mixture of textile materials, see Introductory Note 6.

⁹⁷ Zob. uwaga wstępna 7.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
ex 6812	Artykuły z azbestu; artykuły z mieszanin na bazie azbestu lub azbestu i węglanu magnezu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex 6814	Artykuły z miki, włącznie z miką aglomerowaną lub regenerowaną, nawet na podłożu z papieru, tektury lub innych materiałów	Wytwarzanie z obrobionej miki (łącznie z miką aglomerowaną lub regenerowaną)
Dział 69	Wyroby ceramiczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 70	Żeliwo i stal; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
7006	Szkło objęte pozycją 7003, 7004 lub 7005, gięte, o obrobionych krawędziach, grawerowane, wiercone	
	– Podłoża z płyty szklanej, pokryte warstwą materiału dielektrycznego i półprzewodnikowego zgodnie z normami SEMII ⁹⁸	Wytwarzanie z płyt ze szkła nie powlekanego (substratów) objętych pozycją 7006
	– Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7001
7010	Balony, butle, butelki, słoje, dzbany, fiolki, ampułki i pozostałe pojemniki, ze szkła, w rodzaju stosowanych do transportu lub pakowania towarów; słoje szklane na przetwory; korki, przykrywki i pozostałe zamknięcia ze szkła	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Cięcie wyrobów ze szkła pod warunkiem, że całkowita wartość użytego szkła nieciętego nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
7013	Wyroby ze szkła, w rodzaju stosowanych do celów stołowych, kuchennych, toaletowych, biurowych, dekoracji wnętrz lub podobnych celów (inne niż te objęte pozycją 7010 lub 7018)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Cięcie wyrobów ze szkła pod warunkiem, że całkowita wartość użytego szkła nieciętego nie przekracza 50% ceny ex-works produktu <i>lub</i> Ręczne dekorowanie (z wyjątkiem drukowania sitodrukiem) wyrobów szklanych dmuchanych, pod warunkiem że wartość dmuchanego wyrobu ze szkła nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 71	Perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu

⁹⁸

SEMII – Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated — Instytut Sprzętu i Materiałów z Półprzewodników.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów niepochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	szlachetnym i artykuły z nich; sztuczna biżuteria; monety, wyłączając:	
7106, 7108 oraz 7110	Metale szlachetne	
	- Nieobrobione plastycznie	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem pozycji 7106, 7108 i 7110 lub Oddzielanie elektrolityczne, termiczne lub chemiczne metali szlachetnych z pozycji 7106, 7108 lub 7110 lub wytwarzanie stopów metali szlachetnych z pozycji 7106, 7108 lub 7110 między sobą i/lub z metalami nieszlachetnymi
	- W stanie półproduktu lub w postaci proszku	Wytwarzanie z metali szlachetnych w stanie surowym.
ex 7107, ex 7109 oraz ex 7111	Metale platerowane metalem szlachetnym, w stanie półproduktu	Wytwarzanie z metali platerowanych metalami szlachetnymi, w stanie surowym
7115	Pozostałe artykuły z metalu szlachetnego lub metalu platerowanego metalem szlachetnym	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7117	Sztuczna biżuteria	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie z części metali nieszlachetnych, nieplaterowanych, niepokrytych metalami szlachetnymi, pod warunkiem że wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 72	Żelazo i stal; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7207	Półprodukty z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 lub 7206
od 7208 do 7216	Wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty, kątowniki, kształtowniki i profile z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie ze stali stopowej w postaci wlewków lub pozostałych pierwotnych form półproduktów objętych pozycjami 7206 lub 7207
7217	Drut z żeliwa lub stali niestopowej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7207
7218 91 i 7218 99	Półprodukty	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 lub podpozycją 7218 10
od 7219 do 7222	Wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty, kątowniki, kształtowniki i profile ze stali nierdzewnej	Wytwarzanie ze stali stopowej w postaci wlewków lub pozostałych pierwotnych form półproduktów objętych pozycją 7218
7223	Drut ze stali nierdzewnej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7218
7224 90	Półprodukty	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7201, 7202, 7203, 7204, 7205 lub podpozycją 7224 10
od 7225 do 7228	Wyroby walcowane płaskie, sztaby i pręty walcowane na gorąco w nieregularnych kręgach; kątowniki i kształtowniki z pozostałej stali stopowej; sztaby i pręty drążone ze stali stopowej lub niestopowej	Wytwarzanie ze stali stopowej w postaci wlewków lub pozostałych pierwotnych form półproduktów objętych pozycjami 7206, 7207, 7218 lub 7224

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
7229	Drut z pozostałej stali stopowej	Wytwarzanie z półwyrobów objętych pozycją 7224
ex Dział 73	Artykuły z żelaza lub stali; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex 7301	Ścianka szczelna	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7207
7302	Elementy konstrukcyjne torów kolejowych lub tramwajowych, z żeliwa lub stali: szyny, odbojnice i szyny zębate, iglice zwrotnicowe, krzyżownice, pręty zwrotnicowe i pozostałe elementy skrzyżowań, podkłady kolejowe, nakładki stykowe, siodełka szynowe, kliny siodełkowe, podkładki szynowe, łapki mocujące, płyty podstawowe, ciągną i pozostałe elementy przeznaczone do łączenia lub mocowania szyn	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycją 7206
7304, 7305 oraz 7306	Rury, przewody rurowe i profile drażnione, żelazne (inne niż żeliwne) lub ze stali	Wytwarzanie z materiałów objętych pozycjami 7206, 7207, 7208, 7209, 7210, 7211, 7212, 7218, 7219, 7220 lub 7224
ex 7307	Łączniki rur lub przewodów rurowych odlewane ze staliwa	Toczenie, wiercenie, rozwiercanie, gwintowanie, usuwanie krawędzi i piaskowanie przedkuwek, których wartość nie przekracza 35 % ceny ex-works produktu
7308	Konstrukcje (z wyłączeniem budynków prefabrykowanych objętych pozycją 9406) i części konstrukcji (na przykład mosty i części mostów, wrota śluz, wieże, maszty kratowe, dachy, szkielety konstrukcji dachów, drzwi i okna oraz ramy do nich, progi drzwiowe, okiennice, balustrady, filary i kolumny), z żeliwa lub stali; płyty, pręty, kątowniki, kształtowniki, profile, rury i tym podobne, przygotowane do stosowania w konstrukcjach, z żeliwa lub stali	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć spawanych lub zgrzewanych kątowników, kształtowników i profili objętych pozycją 7301
ex 7315	Łańcuch przeciwpoślizgowy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 7315 nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 74	Miedź i artykuły z miedzi; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7403	Miedź rafinowana i stopy miedzi, nieobrobione plastycznie	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Dział 75	Nikiel i wyroby z niklu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
ex Dział 76	Aluminium i artykuły z aluminium; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7601	aluminium nieobrobionego	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	plastycznie	
7607	Folia aluminiowa (nawet zadrukowana, łączona z papierem, tekturą, z tworzywami sztucznymi lub podobnym materiałem podłożowym), o grubości (z wyłączeniem dowolnego podłoża) nieprzekraczającej 0,2 mm	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu oraz pozycja 7606
Dział 77	Zarezerwowany do ewentualnego użytku w ramach Systemu Zharmonizowanego	
ex Dział 78	Ołów i artykuły z ołowiu; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
7801	Ołów nieobrobiony plastycznie:	
	- Ołów rafinowany	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
	- Pozostałe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Nie można jednakże użyć odpadów i złomu objętych pozycją 7802
Dział 79	Cynk i wyroby z cynku	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Dział 80	Cyna i wyroby z cyny	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu
Dział 81	Pozostałe metale nieszlachetne; cermetale; artykuły z tych materiałów	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
ex Dział 82	Narzędzia, przybory, noże, łyżki, widelce i pozostałe sztuczce z metali nieszlachetnych; ich części z metali nieszlachetnych; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
8206	Narzędzia złożone z dwóch lub więcej artykułów objętych pozycjami od 8202 do 8205, pakowane w komplety do sprzedaży detalicznej	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, z wyłączeniem pozycji od 8202 do 8205. Zestaw może jednakże zawierać narzędzia objęte pozycjami od 8202 do 8205, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15% ceny ex-works zestawu
8211	Noże z ostrzami tnącymi, nawet ząbkowanymi (włączając noże ogrodnicze), inne niż noże objęte pozycją 8208, oraz ostrza do nich	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć ostrzy i rękojeści z metalu nieszlachetnego
8214	Pozostałe artykuły nożownicze (na przykład maszynki do strzyżenia włosów, tasaki rzeźnicze lub kuchenne, noże do siekania i mielenia mięsa, noże do papieru); zestawy i akcesoria do manicure lub pedicure (włączając pilniki do paznokci)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć rękojeści z metalu nieszlachetnego
8215	Łyżki, widelce, chochle, cedzidła, łopatki do ciasta, noże do ryb, noże do masła, szczypce do cukru i podobne artykuły kuchenne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć rękojeści z metalu nieszlachetnego

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	lub stołowe	
ex Dział 83	Artykuły różne z metali nieszlachetnych; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 8302	Pozostałe oprawy, okucia i podobne artykuły, nadające się do budynków oraz automatyczne urządzenia do zamykania drzwi	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć innych materiałów objętych pozycją 8302, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 20% ceny ex-works produktu
ex 8306	Statuetki i pozostałe ozdoby, z metalu nieszlachetnego	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć innych materiałów objętych pozycją 8306, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 30% ceny ex-works produktu
ex Dział 84	Reaktory jądrowe, kotły, maszyny i urządzenia mechaniczne; ich części; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
8401	Reaktory jądrowe; sekcje paliwowe (kasety), nienapromieniowane, do reaktorów jądrowych; maszyny i aparatura do rozdzielania izotopów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
8407	Silniki spalinowe z zapłonem iskrowym z tłokami wykonującymi ruch posuwisto-zwrotny lub obrotowy	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8408	Silniki spalinowe tłokowe z zapłonem samoczynnym (wysokoprężne i średnioprężne)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8427	Wózki widłowe; inne wozy i wózki transportu wewnętrznego wyposażone w urządzenia podnoszące lub przenoszące	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
8482	Łożyska toczne	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 85	Maszyny i urządzenia elektryczne oraz ich części; urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku obrazu i dźwięku oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
8501, 8502	Silniki elektryczne i prądnice; zespoły prądotwórcze oraz przetwornice jednotwornikowe	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8503 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8513	Przenośne lampy elektryczne przystosowane	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	do zasilania z własnego źródła energii (na przykład suchych baterii, akumulatorów, prądnic), inne niż sprzęt oświetleniowy objęty pozycją 8512	<i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8519	Aparatura do rejestrowania i odtwarzania dźwięku	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8522 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8521	Aparaty do zapisu lub odtwarzania obrazu i dźwięku, nawet z wbudowanym urządzeniem do odbioru sygnałów wizyjnych i dźwiękowych (tunerem wideo)	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8522 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8523	Niezapisane nośniki do zapisu dźwięku lub innych sygnałów, inne niż produkty objęte działem 37	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8525	Aparatura nadawcza do radiofonii lub telewizji, nawet zawierająca aparaturę odbiorczą lub aparaturę zapisującą lub odtwarzającą dźwięk; kamery telewizyjne, kamery i aparaty cyfrowe oraz rejestrujące kamery wideo	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8526	Aparatura radarowa, radionawigacyjna oraz do zdalnego sterowania drogą radiową	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8527	Aparatura odbiorcza do radiofonii, nawet połączona w tej samej obudowie z aparaturą do zapisu lub odtwarzania dźwięku lub zegarem	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8528	Monitory i rzutniki, niezawierające aparatury odbiorczej dla telewizji; aparatura odbiorcza dla telewizji, nawet zawierająca odbiorniki radiowe lub aparaturę do zapisu lub odtwarzania dźwięku lub obrazu	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8529 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
od 8535 do 8537	Urządzenia elektryczne do przełączania i zabezpieczania obwodów elektrycznych, lub służące do wykonywania połączeń elektrycznych w obwodach elektrycznych lub do tych obwodów; złącza do	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu, poza pozycją 8538 <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	włókien optycznych, wiązek włókien optycznych lub kabli światłowodowych; tablice, panele, konsole, pulpity, szafy i pozostałe układy wspornikowe, służące do elektrycznego sterowania lub rozdziału energii elektrycznej	
8540 11 i 8540 12	Kineskopy do odbiorników telewizyjnych, włącznie z kineskopami do monitorów wideo	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
od 8542 31 do 8542 33 i 8542 39	Monolityczne obwody scalone	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu <i>lub</i> dyfuzja, podczas której obwody scalone są formowane na podłożu półprzewodnika przez selektywne wprowadzenie odpowiedniej domieszki, nawet zmontowane i/lub przetestowane w kraju niebędącym stroną
8544	Drut izolowany (włączając emaliowany lub anodyzowany), kable (włączając kabel koncentryczny) oraz pozostałe izolowane przewody elektryczne, nawet wyposażone w złączki; przewody z włókien optycznych, złożone z indywidualnie osłoniętych włókien, nawet połączone z przewodnikami prądu elektrycznego lub wyposażone w złączki	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8545	Elektrody węglowe, szczotki węglowe, węgle do lamp, węgiel do baterii oraz inne artykuły z grafitu lub innego rodzaju węgla, z metalem lub bez, w rodzaju stosowanych w elektrotechnice	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
8546	Izolatory elektryczne z dowolnego materiału	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8547	Elementy izolacyjne do maszyn, urządzeń lub sprzętu elektrotechnicznego, wykonane całkowicie z materiału izolacyjnego lub zawierające jedynie proste części metalowe (na przykład gniazda z gwintem wewnętrznym) wprowadzone podczas formowania wyłącznie dla celów montażowych, inne niż izolatory objęte pozycją 8546; rurki kablowe oraz osprzęt do nich, z metali pospolitych pokrytych materiałem izolacyjnym	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów niepochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
8548	Odpady i braki, ogniwo galwaniczne, baterii galwanicznych i akumulatorów elektrycznych; zużyte ogniwa galwaniczne, zużyte baterie galwaniczne i zużyte akumulatory elektryczne; elektryczne części maszyn lub urządzeń, niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 86	Lokomotywy pojazdów szynowych, tabor szynowy i jego części; osprzęt i elementy torów kolejowych lub tramwajowych, i ich części; komunikacyjne urządzenia sygnalizacyjne wszelkich typów, mechaniczne (włączając elektromechaniczne)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex Dział 87	Pojazdy nieszynowe oraz ich części i akcesoria; wyłączając:	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
8711	Motocykle (włączając motorowery) oraz rowery wyposażone w pomocnicze silniki, z wózkiem bocznym lub bez; wózki boczne	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
ex Dział 88	Statki powietrzne, statki kosmiczne i ich części, wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 8804	spadochronów wirnikowych	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, łącznie z innymi materiałami objętymi pozycją 8804 lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 89	Statki, łodzie oraz konstrukcje pływające,	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex Dział 90	Przyrządy i aparatura: optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne; ich części i akcesoria; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu lub Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
9002	Soczewki, pryzmaty, zwierciadła i pozostałe elementy optyczne, z dowolnego materiału, oprawione, stanowiące część lub wyposażenie przyrządów lub aparatury,	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	ale inne niż elementy tego rodzaju ze szkła nieobrobionego optycznie	
9033	Części i akcesoria (niewymienione ani niewłączone gdzie indziej w niniejszym dziale) do maszyn, urządzeń, przyrządów lub aparatury objętych działem 90	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 91	Zegary i zegarki oraz ich części	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 92	Instrumenty muzyczne; części i akcesoria do takich artykułów	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
Dział 93	Broń i amunicja; ich części i akcesoria	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 50% ceny ex-works produktu
Dział 94	Meble; pościel, materace, stelaże pod materace, poduszki i podobne wypchane artykuły wyposażeniowe; lampy i oprawy oświetleniowe, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; podświetlane znaki, podświetlane tablice i tabliczki, i tym podobne; budynki prefabrykowane	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex Dział 95	Zabawki, gry i artykuły sportowe; ich części i akcesoria; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
ex 9506	Kije golfowe i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Do wyrobu główek kijów golfowych można jednak użyć wstępnie ukształtowanych klocków
ex Dział 96	Artykuły przemysłowe różne; wyłączając:	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu <i>lub</i> Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
9601 oraz 9602	Kość słoniowa, kość, skorupa żółwia, rogi, poroża, koral, macica perłowa i pozostałe materiały do rzeźbienia pochodzenia zwierzęcego, obrobione oraz artykuły z tych materiałów (włączając artykuły otrzymane przez formowanie) Materiały rzeźbiarskie roślinne lub mineralne, obrobione, oraz wyroby z takich materiałów; formowane lub rzeźbione wyroby z wosku, stearyny, gum i żywic naturalnych lub mas modelarskich oraz inne artykuły formowane lub	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.

Pozycja Systemu Zharmonizowanego	Wyszczególnienie	Kwalifikująca czynność obróbki lub przetworzenia materiałów nie pochodzących, nadająca status pochodzenia
(1)	(2)	(3)
	rzeźbione, gdzie indziej niewymienione i niewłączone; obrobiona, nieutwardzona żelatyna (z wyjątkiem żelatyny objętej pozycją 3503) oraz artykuły z nieutwardzonej żelatyny	
9603	Miotły, szczotki i pędzle (włączając szczotki stanowiące części maszyn, urządzeń lub pojazdów), ręcznie sterowane mechaniczne zamiatarki podłóg, bezsilnikowe, mopy i przybory do odkurzania wykonane z piór; kępki i pęczki przygotowane do wyrobu mioteł, szczotek lub pędzli; poduszki i wałki do malowania, gumowe wycieraczki do szyb (inne niż wałki gumowe)	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70 % ceny ex-works produktu
9605	Zestawy podróżne do higieny osobistej, szycia oraz czyszczenia ubrań lub obuwia	Każda pozycja w zestawie musi odpowiadać wymogom reguły, jaka dotyczyłaby jej wtedy, gdyby nie była w zestawie. Można jednakże zastosować artykuły nie pochodzące, jeżeli ich całkowita wartość nie przekracza 15 % ceny ex-works zestawu
9606	Guziki, zatrzaski, zatrzaski guzikowe, formy do guzików i pozostałe części tych artykułów; półprodukty guzików	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, i - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70% ceny ex-works produktu.
9608	Pióra kulkowe i długopisy; pisaki i pióra z końcówkami filcowymi lub innymi końcówkami porowatymi; pióra wieczne, stylografy oraz pozostałe pióra; rapidografy; ołówki automatyczne; obsadki do piór, obsadki do ołówków lub podobne; części (włączając skuwki i klipsy) powyższych artykułów, inne niż te objęte pozycją 9609	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją inną niż pozycja danego produktu. Można jednakże użyć stalówek i ich ostrzy objętych tą samą pozycją co produkt
9612	Taśmy do maszyn do pisania i podobne taśmy, nasycone tuszem lub przygotowane inaczej do otrzymywania odbitek, nawet na szpulkach lub w kasetach; poduszki do tuszu, nawet nasycone tuszem, w pudełkach lub bez	Wytwarzanie: - z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu, i - w którym wartość wszystkich użytych materiałów nie przekracza 70% ceny ex-works produktu.
9613 20	Zapalniczki kieszonkowe, gazowe, do wielokrotnego napełniania	Wytwarzanie, w którym wartość wszystkich użytych materiałów objętych pozycją 9613 nie przekracza 30 % ceny ex-works produktu
9614	Fajki do tytoniu (włącznie z cybuchami) oraz cygarniczki do cygar lub papierosów i ich części	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją.
Dział 97	Dziela sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki	Wytwarzanie z materiałów objętych dowolną pozycją, inną niż pozycja danego produktu

DODATEK III

Formularz świadectwa przewozowego EUR.1

1. Świadectwo przewozowe EUR.1 sporządza się na formularzu, którego wzór zamieszczono w niniejszym dodatku. Formularz ten należy wydrukować w języku lub językach, w których sporządzono niniejszą decyzję. Świadectwa sporządza się w jednym z tych języków i zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa wywozu; jeżeli są one sporządzone odrębnie, należy je wypełnić drukowanymi literami przy użyciu atramentu.
2. Każdy formularz świadectwa ma wymiary 210 × 297 mm; dopuszczalna tolerancja w odniesieniu do długości wynosi do plus 8 mm lub minus 5 mm. Należy stosować biały papier zwymiarowany do pisania, pozbawiony masy drzewnej mechanicznej i o wadze nie mniejszej niż 25 g/m². W tle drukowany jest wzór giloszowany, pozwalający na wzrokowe wykrycie każdego fałszerstwa dokonanego przy użyciu środków mechanicznych bądź chemicznych.
3. Państwa wywozu mogą zastrzec sobie prawo do drukowania świadectw we własnym zakresie lub zlecić ich druk upoważnionym drukarniom. W tym drugim przypadku każde świadectwo musi zawierać odniesienie do takiego upoważnienia. Na każdym świadectwie musi znajdować się nazwa i adres drukarni lub znak, na podstawie którego można je zidentyfikować. Formularz opatrzony jest numerem seryjnym, nadrukowanym lub nie, za pomocą którego można go zidentyfikować.

ŚWIADECTWO PRZEWOZOWE

1. Eksporter (nazwa, dokładny adres, państwo)	EUR.1 Nr A 000.000		
	Przed wypełnieniem niniejszego formularza należy zapoznać się z uwagami zamieszczonymi na odwrocie		
	2. Świadczenie używane w preferencyjnych relacjach handlowych między		
3. Odbiorca (nazwa, dokładny adres, państwo) (nieobowiązkowo)	oraz		
	(Wstawić odpowiednie państwa, grupy państw lub terytoriów)		
	4. Państwo, grupa państw lub terytoriów, które są uważane za miejsce pochodzenia produktów	5. Państwo, grupa państw lub terytoriów przeznaczenia	
6. Szczegóły dotyczące transportu (nieobowiązkowo)	7. Uwagi		
8. Liczba porządkowa; znaki i numery; liczba i rodzaj opakowań (*); opis towarów	9. Masa brutto (w kg) lub inna jednostka miary (litry, m³ itd.)	10. Faktury (nieobowiązkowo)	
11. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO Deklaracja potwierdzona Dokument wywozowy(2) Formularz _____ Nr _____ Urząd celny _____ Wystawiające państwo lub terytorium _____ _____ Pieczęć Data _____ _____ _____ (Podpis)		12. OŚWIADCZENIE EKSPORTERA Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary opisane powyżej spełniają warunki wymagane do wydania niniejszego świadectwa. Miejscowość i data _____ _____ (Podpis)	

- (1) Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę artykułów lub wpisać „luzem”.
 (2) Wypełnić tylko jeśli wymagają tego przepisy państwa lub terytorium wywozu.

13. Wniosek o weryfikację, skierowany do	14. Wynik weryfikacji
	Przeprowadzona weryfikacja wykazała, że niniejsze świadectwo (*) ☐ zostało wydane przez wskazany urząd celny i że informacje w nim zawarte są poprawne. ☐ nie spełnia wymogów autentyczności i poprawności (zob. załączone uwagi).
Weryfikacja autentyczności i poprawności niniejszego świadectwa jest wymagana (Miejscowość i data) Pieczęć (Podpis)	(Miejscowość i data) Pieczęć (Podpis) (*) Wstawić znak „X” w odpowiednim polu.

UWAGI

- Świadectwa nie mogą zawierać elementów wymazanych lub wyrazów nadpisanych nad innymi wyrazami. Wszelkie zmiany muszą być dokonane poprzez skreślenie niewłaściwych elementów oraz przez dodanie koniecznych poprawek. Wszelkie poprawki muszą być parafowane przez osobę wypełniającą świadectwo oraz zatwierdzone przez urząd celny państwa lub terytorium wystawiającego świadectwo.
- Między pozycjami wpisanymi do świadectwa nie może być odstępów i każda pozycja musi być poprzedzona numerem. Bezpośrednio pod ostatnim wpisem należy umieścić poziomą linię. Każda niewypełniona przestrzeń musi zostać przekreślona w taki sposób, aby uniemożliwić wszelkie uzupełnienia.
- Towary muszą być opisane zgodnie z praktykami handlowymi i wystarczająco szczegółowo, aby umożliwić ich identyfikację.

DODATEK IV

Wniosek o wystawienie świadectwa przewozowego EUR.1

1. Eksporter (nazwa, dokładny adres, państwo)	EUR.1 nr A 000.000	
	Przed wypełnieniem niniejszego formularza należy zapoznać się z uwagami zamieszczonymi na odwrocie	
	2. Wniosek o wystawienie świadectwa na potrzeby handlu preferencyjnego między 	
3. Odbiorca (nazwa, dokładny adres, państwo) (nieobowiązkowo)	oraz (wstawić odpowiednie państwa, grupy państw lub terytoriów)	
	4. Państwo, grupa państw lub terytoriów, które są uważane za miejsce pochodzenia produktów	5. Państwo, grupa państw lub terytoriów przeznaczenia
6. Szczegóły dotyczące transportu (nieobowiązkowo)	7. Uwagi	
8. Liczba porządkowa; znak i numer; liczba i rodzaj opakowań; opis towarów	9. Masa brutto (w kg) lub inna jednostka miary (litry, m3 itd.)	10. Faktura (nieobowiązkowo)

(1) Jeśli towary nie są zapakowane, wskazać odpowiednio liczbę artykułów lub wpisać „luzem”.

DODATEK V

Oświadczenie eksportera

Ja, niżej podpisany, eksporter towarów wymienionych na odwrocie,

OŚWIADCZAM, że towary te spełniają warunki wymagane do wystawienia załączonego świadectwa;

WYSZCZEGÓLNIAM poniżej okoliczności, dzięki którym towary spełniają powyższe warunki:

.....

.....

.....

.....

PRZEDSTAWIAM następujące dokumenty potwierdzające⁽¹⁾:

.....

.....

.....

.....

ZOBOWIĄZUJĘ SIĘ do przedłożenia na żądanie właściwych organów każdego dokumentu potwierdzającego, jakiego te organy zażądają w celu wystawienia załączonego świadectwa i zobowiązuję się, jeśli to będzie konieczne, do wyrażenia zgody na przeprowadzenie przez te organy każdej kontroli mojej księgowości i procesów wytwarzania wymienionych towarów;

WNIOSKUJĘ o wydanie załączonego świadectwa na przedmiotowe towary.

.....

(Miejscowość i data)

.....

(Podpis)

(1) Przykładowo: dokumenty przywozowe, świadectwa przewozowe, oświadczenia producenta itd., odnoszące się do produktów użytych do wytworzenia towarów lub do towarów powrotnie wywożonych w stanie niezmienionym.

DODATEK VI

DEKLARACJA NA FAKTURZE

Deklaracja na fakturze, której tekst znajduje się poniżej, powinna być sporządzona zgodnie z przypisami pod tekstem. Nie jest jednak konieczne zamieszczanie tych przypisów.

Wersja w języku hiszpańskim

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n°⁽¹⁾) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ...⁽²⁾.

Wersja w języku czeskim

Vývozce výrobků uvedených v tomto dokumentu (číslo povolení ...⁽¹⁾) prohlašuje, že kromě zřetelně označených, mají tyto výrobky preferenční původ v ...⁽²⁾.

Wersja w języku duńskim

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ...⁽¹⁾), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ...⁽²⁾.

Wersja w języku niemieckim

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ...⁽¹⁾) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ...⁽²⁾ Ursprungswaren sind.

Wersja w języku estońskim

Käesoleva dokumendiga hõlmatud toodete eksportija (tolliameti kinnitus nr. ...⁽¹⁾) deklareerib, et need tooted on ...⁽²⁾ sooduspäritoluga, välja arvatud juhul kui on selgelt näidatud teisiti.

Wersja w języku greckim

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ...⁽¹⁾) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμησησιακής καταγωγής ...⁽²⁾.

Wersja w języku angielskim

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...⁽¹⁾) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...⁽²⁾ preferential origin.

Wersja w języku francuskim

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ...⁽¹⁾) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ...⁽²⁾.

Wersja w języku włoskim

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ...⁽¹⁾) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale⁽²⁾.

Wersja w języku łotewskim

Eksportētājs produktiem, kuri ietverti šajā dokumentā (muitas pilnvara Nr. ...⁽¹⁾), deklarē, ka, izņemot tur, kur ir citādi skaidri noteikts, šiem produktiem ir priekšrocību izcelsme no ...⁽²⁾.

Wersja w języku litewskim

Šiame dokumente išvardintų prekių eksportuotojas (muitinės liudijimo Nr ...⁽¹⁾) deklaruoja, kad, jeigu kitaip nenurodyta, tai yra ...⁽²⁾ preferencinės kilmės prekės.

Wersja w języku węgierskim

A jelen okmányban szereplő áruk exportőre (vámfelhatalmazási szám: ...⁽¹⁾) kijelentem, hogy eltérő jelzés hiányában az áruk kedvezményes ...⁽²⁾ származásúak.

Wersja w języku maltańskim

L-esportatur tal-prodotti koperti b'dan id-dokument (awtorizzazzjoni tad-dwana nru. ...⁽¹⁾) jiddikjara li, hliief fejn indikat b'mod ċar li mhux hekk, dawn il-prodotti huma ta' oriġini preferenzjali ...⁽²⁾.

Wersja w języku niderlandzkim

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ...⁽¹⁾), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijk andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn ⁽²⁾.

Wersja w języku polskim

Eksporter produktów objętych tym dokumentem (upoważnienie władz celnych nr ...⁽¹⁾) deklaruje, że z wyjątkiem gdzie jest to wyraźnie określone, produkty te mają ...⁽²⁾ preferencyjne pochodzenie.

Wersja w języku portugalskim

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n.º ...⁽¹⁾), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ...⁽²⁾.

Wersja w języku słoweńskim

Izvoznik blaga, zajetega s tem dokumentom (pooblastilo carinskih organov št ...⁽¹⁾) izjavlja, da, razen če ni drugače jasno navedeno, ima to blago preferencialno ...⁽²⁾ poreklo.

Wersja w języku słowackim

Vývozca výrobkov uvedených v tomto dokumente (číslo povolenia ...⁽¹⁾) vyhlasuje, že okrem zreteľne označených, majú tieto výrobky preferenčný pôvod v ...⁽²⁾.

Wersja w języku fińskim

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupa n:o ...⁽¹⁾) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita ⁽²⁾.

Wersja w języku szwedzkim

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ...⁽¹⁾) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung ⁽²⁾.

Wersja w języku bułgarskim

Износителят на продуктите, обхванати от този документ (митническо разрешение № ...⁽¹⁾) декларира, че освен където е отбелязано друго, тези продукти са с ... преференциален произход ⁽²⁾.

Wersja w języku rumuńskim

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr. ...⁽¹⁾) declară că, exceptând cazul în care în mod expres este indicat altfel, aceste produse sunt de origine preferențială ...⁽²⁾.

..... 3
(Miejscowość i data)

..... 4
(Podpis eksportera oraz czytelnie: imię i nazwisko osoby
podpisującej deklarację)

- 1 Jeżeli deklaracja na fakturze dokonywana jest przez upoważnionego eksportera, numer upoważnienia należy wpisać w tym miejscu. Jeśli deklaracja na fakturze nie jest sporządzona przez upoważnionego eksportera, tekst w nawiasach opuszcza się lub miejsce pozostawia się niewypełnione.
- 2 Należy podać pochodzenie produktów. W przypadku gdy deklaracja na fakturze odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli, eksporter musi wyraźnie wskazać je w dokumencie, którego dotyczy deklaracja, poprzez użycie symbolu „CM”.
- 3 Wpisy te mogą zostać pominięte, jeżeli odpowiednie informacje są zawarte w samym dokumencie
- 4 W przypadkach, gdy podpis eksportera nie jest wymagany, zwolnienie z obowiązku złożenia podpisu oznacza również zwolnienie z obowiązku podania imienia i nazwiska osoby podpisującej.

DODATEK VII

DEKLARACJA DOSTAWCY DOTYCZĄCA PRODUKTÓW POSIADAJĄCYCH STATUS PREFERENCYJNEGO POCHODZENIA

Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary wymienione na niniejszej fakturze⁽¹⁾

zostały wyprodukowane w⁽²⁾ i są zgodne z regułami pochodzenia, którym podlegają preferencyjne stosunki handlowe pomiędzy KTZ i Unią Europejską.

Zobowiązuję się udostępnić organom celnym na ich żądanie dowody potwierdzające informacje zawarte w niniejszej deklaracji.

.....⁽³⁾

.....⁽⁴⁾

.....⁽⁵⁾

Uwaga

Powyższy tekst, właściwie uzupełniony zgodnie z poniższymi przypisami, stanowi deklarację dostawcy. Jednakże przypisy nie muszą być zamieszczone.

⁽¹⁾ - Jeżeli deklaracja dotyczy tylko niektórych towarów wymienionych na fakturze, należy je wyraźnie wskazać lub zaznaczyć; wskazanie to należy umieścić na fakturze w formie następującej adnotacji: „..... na niniejszej fakturze i zaznaczonezostały wyprodukowane”

- Jeżeli wykorzystywany jest inny dokument niż faktura lub załącznik do faktury (zob. art. 32 ust. 3), zamiast słowa „faktura” należy użyć nazwy przedmiotowego dokumentu.

⁽²⁾ Unia, państwo członkowskie, państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub KTZ. W przypadku gdy podane jest państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub KTZ należy również wskazać urząd celny w Unii posiadający każde przedmiotowe świadectwo EUR.1, podając numer danego świadectwa (świadectw) oraz, jeżeli to możliwe, numer odpowiedniego zgłoszenia celnego.

⁽³⁾ Miejscowość i data

⁽⁴⁾ Nazwisko i stanowisko w przedsiębiorstwie

⁽⁵⁾ Podpis

DODATEK VIII

DEKLARACJA DOSTAWCY DOTYCZĄCA PRODUKTÓW POSIADAJĄCYCH STATUS PREFERENCYJNEGO POCHODZENIA

Ja, niżej podpisany, oświadczam, że towary wymienione na niniejszej fakturze⁽¹⁾

zostały wyprodukowane w⁽²⁾

i zawierają następujące elementy lub materiały, które nie pochodzą z jednego z państw będących stroną umowy o partnerstwie gospodarczym, KTZ lub Unii Europejskiej i nie podlegają preferencyjnym stosunkom handlowym:

.....⁽³⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾

.....

.....

.....⁽⁶⁾

Zobowiązuję się udostępnić organom celnym na ich żądanie dowody potwierdzające informacje zawarte w niniejszej deklaracji.

.....⁽⁷⁾⁽⁸⁾

.....⁽⁹⁾

Uwaga

Powyższy tekst, właściwie uzupełniony zgodnie z poniższymi przypisami, stanowi deklarację dostawcy. Jednakże przypisy nie muszą być zamieszczone.

⁽¹⁾ - Jeżeli deklaracja dotyczy tylko niektórych towarów wymienionych na fakturze, należy je wyraźnie wskazać lub zaznaczyć; wskazanie to należy umieścić na fakturze w formie następującej adnotacji: „..... na niniejszej fakturze i zaznaczonezostały wyprodukowane”

- Jeżeli wykorzystywany jest inny dokument niż faktura lub załącznik do faktury (zob. art. 32 ust. 3), zamiast słowa „faktura” należy użyć nazwy przedmiotowego dokumentu.

⁽²⁾ Unia, państwo członkowskie, państwo będące stroną umowy o partnerstwie gospodarczym lub KTZ.

⁽³⁾ Opis należy podać we wszystkich przypadkach. Opis musi być dokładny i wystarczająco szczegółowy, by pozwalał na określenie klasyfikacji taryfowej przedmiotowych towarów.

⁽⁴⁾ Wartości celne należy podawać tylko na żądanie.

⁽⁵⁾ Kraj pochodzenia należy podawać tylko na żądanie. Podane pochodzenie musi być pochodzeniem preferencyjnym, wszystkie inne miejsca pochodzenia należy podawać jako „kraj trzeci”.

⁽⁶⁾ „i zostały poddane następującemu przetworzeniu w [Unii] [państwie członkowskim] [państwie będącym stroną umowy o partnerstwie gospodarczym] [KTZ] []”, wraz z opisem przeprowadzonego procesu.

⁽⁷⁾ Miejscowość i data

⁽⁸⁾ Nazwisko i stanowisko w przedsiębiorstwie

⁽⁹⁾ Podpis

DODATEK IX

Świadectwo informacyjne

1. Formularz świadectwa informacyjnego podany w niniejszym załączniku jest stosowany i drukowany w jednym lub w wielu językach urzędowych, w których sporządzono Umowę, zgodnie z przepisami prawa krajowego państwa wywozu. Świadectwa informacyjne wypełnia się w jednym z tych języków; jeżeli są sporządzone odręcznie, należy je wypełnić drukowanymi literami przy użyciu atramentu. Świadectwa są oznaczone numerem seryjnym, nawet drukowanym, na podstawie którego można je zidentyfikować.
2. Świadectwo informacyjne ma wymiary 210 x 297 mm, dopuszczalna tolerancja w odniesieniu do długości wynosi do plus 8 mm lub minus 5 mm. Należy stosować biały papier zwymiarowany do pisania, pozbawiony masy drzewnej mechanicznej i o wadze nie mniejszej niż 25 g/m².
3. Administratorzy krajowi mogą zastrzec sobie prawo do drukowania formularza we własnym zakresie lub zlecić jego druk upoważnionym drukarniom. W drugim przypadku każdy z formularzy musi zawierać odesłanie do wspomnianego zatwierdzenia. Formularze zawierają nazwę i adres drukarni lub znak, na podstawie którego można ją zidentyfikować.

1. Dostawca ⁽¹⁾		ŚWIADECTWO INFORMACYJNE ułatwiające wystawienie ŚWIADECTWA PRZEWOZOWEGO używanego w preferencyjnych stosunkach handlowych między	
2. Odbiorca ⁽¹⁾		UNIA EUROPEJSKA i KIZ	
3. Przetwórcza ⁽¹⁾		4. Państwo, w którym przeprowadzono procesy obróbki lub przetworzenia	
6. Urząd celny przywozu ⁽¹⁾		5. Do użytku urzędowego	
7. Dokument przywozowy ⁽²⁾ Formularz nr Seria Data			
TOWAR WYSŁANY DO PAŃSTW PRZEZNACZENIA			
8. Znaki, numery, ilość oraz rodzaj opakowania	9. Numer pozycji/podpozycji Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów (kod HS)	10. Ilość ⁽³⁾	
		11. Wartość ⁽⁴⁾	
UŻYTY TOWAR PRZYWIEZIONY			
12. Numer pozycji/podpozycji Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów (kod HS)	13. Kraj pochodzenia	14. Ilość ⁽⁵⁾	15. Wartość ⁽⁴⁾⁽⁵⁾
16. Charakter dokonanej obróbki lub przetworzenia			
17. Uwagi			
18. POTWIERDZENIE URZĘDU CELNEGO Deklaracja potwierdzona Dokument: Formularz nr Urząd celny Data: Pieczęć urzędowa (Podpis)		19. OŚWIADCZENIE DOSTAWCY Ja, niżej podpisany, oświadczam, że informacje zawarte w niniejszej deklaracji są dokładne. (Miejscowość) (Data) (Podpis)	

(1) (2) (3) (4) (5) Zob. przypisy na odwrocie.

WNIOSEK O WERYFIKACJĘ	WYNIK WERYFIKACJI
Niżej podpisany funkcjonariusz celny zwraca się z wnioskiem o weryfikację autentyczności i dokładności niniejszego świadectwa informacyjnego.	Przeprowadzona weryfikacja wykazała, że niniejsze świadectwo ⁽¹⁾ a) zostało wydane przez wskazany urząd celny i znajdujące się w nim informacje są dokładne (*) b) nie spełnia wymogów autentyczności i dokładności (zob. załączone uwagi). (*)
..... (Miejscowość i data)	 (Miejscowość i data)
Pieczęć urzędowa	Pieczęć urzędowa
..... (Podpis urzędnika)	 (Podpis urzędnika)
	(*) Niepotrzebne skreślić.

ODNIESIENIA

- (1) Nazwisko osoby lub nazwa przedsiębiorstwa i pełny adres.
- (2) Informacje nieobowiązkowe.
- (3) Kg, hl, m³ lub inna jednostka miary.
- (4) Opakowanie i znajdujący się w nim towar uznaje się za całość. Postanowienia tego stosuje się jednak do opakowań, które nie są zazwyczaj stosowane w przypadku danego pakowanego artykułu, i które poza funkcją opakowania mają własną trwałą wartość użytkową.
- (5) Wartość musi być podana zgodnie z postanowieniami dotyczącymi reguł pochodzenia.

DODATEK X

FORMULARZ WNIOSKU O ODSTEPSTWO

5. NAZWA HANDŁOWA GOTOWEGO PRODUKTU

1.1 Klasyfikacja celna (kod H.S.)

6. HANDŁOWY OPIS MATERIAŁÓW NIEPOCHODZĄCYCH

2.1 Klasyfikacja celna (kod H.S.)

**7. PRZEWIDYWANA ROCZNA WIELKOŚĆ WYWOZU DO UNII (WYRAŻONA W WADZE,
ILOŚCI SZTUK, METRACH LUB INNEJ JEDNOSTCE)**

8. WARTOŚĆ GOTOWYCH PRODUKTÓW

9. WARTOŚĆ MATERIAŁÓW NIEPOCHODZĄCYCH

10. POCHODZENIE MATERIAŁÓW NIEPOCHODZĄCYCH

**11. POWODY, DLA KTÓRYCH REGUŁA POCHODZENIA DLA GOTOWEGO PRODUKTU NIE
MOŻE ZOSTAĆ SPEŁNIONA**

--

12. WNIOSKOWANY OKRES OBOWIĄZYWANIA ODSTĘPSTWA

Od ((dd/mm/rrrr) do (dd/mm/rrrr))

13. MOŻLIWE ROZWIĄZANIA POZWALAJĄCE W PRZYSZŁOŚCI UNIKNĄĆ POTRZEBY STOSOWANIA ODSTĘPSTW

--

14. INFORMACJE O SPÓLCE

Struktura kapitałowa danego przedsiębiorstwa/Liczba dokonanych lub przewidywanych inwestycji/Pracownicy zatrudnieni lub których zatrudnienie jest przewidywane

DODATEK XI

WNIOSEK O NADANIE STATUSU ZAREJESTROWANEGO EKSPORTERA

1. Nazwa eksportera, pełny adres i kraj (<i>jawne</i>)
2. Szczegóły dotyczące danych kontaktowych włącznie z numerem telefonu i faksu oraz adresem e-mail, jeśli jest dostępny (<i>poufne</i>)
3. Opis działalności z określeniem czy główną działalność stanowi produkcja czy handel (<i>jawne</i>) oraz, jeśli dotyczy, proces wytwarzania (<i>poufne</i>)
4. Opis towarów, które kwalifikują się do preferencyjnego traktowania, włącznie z wykazem czterocyfrowych pozycji Systemu Zharmonizowanego (lub działów, jeśli towary którymi dokonuje się obrotu są klasyfikowane do więcej niż 20 pozycji).
5. Zobowiązanie eksportera Niżej podpisany niniejszym oświadcza, że powyższe informacje są poprawne, oraz – oświadcza, że wcześniejsza rejestracja nie została wycofana oraz jeśli tak było oświadcza, że naprawił sytuację, która doprowadziła do takiego wycofania; – zobowiązuje się do sporządzania oświadczeń o pochodzeniu wyłącznie dla towarów kwalifikujących się do preferencyjnego traktowania i spełniających reguły pochodzenia określone w odniesieniu do tych towarów w niniejszym załączniku; – zobowiązuje się do prowadzenia prawidłowej handlowej ewidencji księgowej obejmującej wytwarzanie / dostawy towarów objętych preferencyjnym traktowaniem i przechowywania ich przez okres co najmniej

trzech lat od daty sporządzenia oświadczenia o pochodzeniu;

- zgadza się na przeprowadzenie wszelkiej kontroli prawidłowości złożonych oświadczeń o pochodzeniu, włącznie z weryfikacją ewidencji księgowej oraz wizytami w siedzibie przeprowadzanymi przez Komisję lub władze państw członkowskich;
- zobowiązuje się złożyć wniosek o usunięcie siebie ze spisu zarejestrowanych eksporterów, w przypadku, gdy nie będzie już spełniał warunków wywozu jakichkolwiek towarów zgodnie z niniejszą decyzją lub nie będzie zamierzał wywozić takich towarów.

Miejscowość, data i podpis osoby upoważnionej; stanowisko lub tytuł

6. Świadoma i szczegółowa, uprzednia zgoda eksportera na publikację jego danych osobowych w internecie

Niżej podpisany niniejszym oświadcza, że został poinformowany, iż dostarczone informacje mogą być przechowywane w bazie danych Komisji oraz mogą zostać opublikowane w internecie, z wyłączeniem danych oznaczonych w niniejszym formularzu jako poufne. Zgadza się na publikację i ujawnienie tych informacji za pośrednictwem internetu. Niżej podpisany może cofnąć swoją zgodę na publikację tych informacji w internecie, wysyłając odpowiednią informację [pocztą elektroniczną, faksem, przesyłką listową] na następujący adres:

Miejscowość, data i podpis osoby upoważnionej; stanowisko lub tytuł

7. Pole przeznaczone do wypełnienia przez organy rządowe

Wnioskodawca jest zarejestrowany pod następującym numerem:

Numer zarejestrowanego eksportera: _____

Data rejestracji _____

Okres ważności od dnia _____

Podpis i pieczęć _____

Istotna uwaga do wiadomości wnioskodawcy: Proszę zauważyć, że wszystkie dane oznaczone jako „jawne” zostaną zwarte w publicznie dostępnej bazie danych; dane oznaczone jako „poufne” będą dostępne dla właściwych organów rządowych Państwa kraju oraz właściwych organów Unii i jej państw członkowskich

DODATEK XII

OŚWIADCZENIE O POCHODZENIU

Oświadczenie sporządza się na dowolnym dokumencie handlowym, na którym jest umieszczona nazwa i pełny adres eksportera i odbiorcy, jak również opis towarów i data wystawienia (1).

Wersja w języku francuskim

L'exportateur (Numéro d'exportateur enregistré – excepté lorsque la valeur des produits originaires contenus dans l'envoi est inférieure à EUR 10.000 (2)) des produits couverts par le présent document déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle . . . (3) au sens des règles d'origine de la Décision d'association des pays et territoires d'outre-mer et que le critère d'origine satisfait est(4)

Wersja w języku angielskim

The exporter (Number of Registered Exporter – unless the value of the consigned originating products does not exceed EUR 10,000 (2)) of the products covered by this document declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of . . . preferential origin (3) according to rules of origin of the Decision on the association of the overseas countries and territories and that the origin criterion met is(4)

-
- (1) Fakt zastąpienia oświadczenia o pochodzeniu kolejnym oświadczeniem, zgodnie z art. 51, musi być na nim odnotowany, z obowiązkowym podaniem daty wystawienia oryginalnego oświadczenia.
 - (2) W przypadku gdy oświadczenie o pochodzeniu zastępuje inne oświadczenie, kolejny posiadacz towarów sporządzający takie oświadczenie podaje swoje imię i nazwisko oraz pełny adres, a także oznaczenie „acting on the basis of the statement on origin made out by [name and full address of the exporter in the OCT], registered under the following number [Number of Registered Exporter of the exporter in the OCT]”.
 - (3) Należy wskazać kraj pochodzenia produktów. Jeżeli oświadczenie o pochodzeniu odnosi się w całości lub w części do produktów pochodzących z Ceuty i Melilli w rozumieniu art. 67, eksporter musi je wyraźnie wskazać w dokumencie, na którym sporządzane jest oświadczenie, symbolem „CM”.
 - (4) Produkty całkowicie uzyskane: oznaczyć literą „P”; produkty poddane wystarczającej obróbce lub przetworzeniu: oznaczyć literą „W” oraz odnoszącą się do wywożonego towaru czterocyfrową pozycją Zharmonizowanego Systemu Oznaczania i Kodowania Towarów (Systemu Zharmonizowanego) (na przykład: „W” 9618); w stosownych przypadkach powyższe oznaczenie zastępuje jedno z poniższych oznaczeń: „EU cumulation”, „OCT cumulation”, „cumulation with EPA country” „extended cumulation with country x” lub „Cumul UE”, „cumul OCT”, „cumul avec pays APE”, „cumul étendu avec le pays x”.

DODATEK XIII

PRODUKTY WYŁĄCZONE Z PRZEPISÓW DOTYCZĄCYCH KUMULACJI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 8 DO DNIA 1 PAŹDZIERNIKA 2015 R.

Kod hs/CN	Wyszczególnienie
1701	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej
1702	Pozostałe cukry, włącznie z chemicznie czystymi: laktozą, maltozą, glukozą i fruktozą, w postaci stałej; syropy cukrowe niezawierające dodatku środków aromatyzujących lub barwiących; miód sztuczny, nawet zmieszany z miodem naturalnym; karmel.
Ex 1704 90 odpowiadający 1704 90 99	Wyroby cukiernicze niezawierające kakao (z wyłączeniem gumy do żucia; wyciągu (ekstraktu) z lukrecji zawierającego więcej niż 10 % masy sacharozy, ale niezawierającego innych dodanych substancji; białej czekolady; past, włącznie z marcepanem, w bezpośrednich opakowaniach o zawartości netto 1 kg lub większej; pastylek od bólu gardła i drosów od kaszlu; pokrytych cukrem; wyrobów żelowych i galaretek, włącznie z pastami owocowymi w postaci wyrobów cukierniczych; cukierków z masy gotowanej; toffi; karmelków i podobnych cukierków; tabletek prasowanych)
Ex 1806 10 odpowiadający 1806 10 30	Proszek kakaowy, zawierający 65% masy lub więcej, ale mniej niż 80% masy, sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza
Ex 1806 10 odpowiadający 1806 10 90	Proszek kakaowy, zawierający 80 % masy lub więcej sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym wyrażonym jako sacharoza) lub izoglukozy wyrażonej jako sacharoza
Ex 1806 20 odpowiadający 1806 20 95	Przetwory spożywcze zawierające kakao w blokach, tabliczkach lub batonach, o masie większej niż 2 kg, lub w płynie, paście, proszku, granulkach lub w innej postaci, w pojemnikach lub w bezpośrednich opakowaniach, o zawartości przekraczającej 2 kg (z wyłączeniem proszku kakaowego; przetworów zawierających 18 % masy lub więcej masła kakaowego lub zawierające 25 % masy lub więcej masła kakaowego i tłuszczu mlecznego łącznie; okruszków czekolady mlecznej; polewy czekoladowej smakowej; czekolady i wyrobów czekoladowych; wyrobów cukierniczych i ich namiastek wykonanych z substytutów cukru, zawierających kakao; wyrobów do smarowania zawierających kakao; przetworów zawierających kakao do sporządzania napojów)
Ex 1901 90 odpowiadający 1901 90 99	Przetwory spożywcze z mąki, kasz, mączki, skrobi lub z ekstraktu słodowego, niezawierające kakao lub zawierające mniej niż 40% masy kakao, obliczone w stosunku do całkowicie odtłuszczonej bazy, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; przetwory spożywcze z towarów objętych pozycjami od 0401 do 0404, niezawierające kakao lub zawierające mniej niż 5% masy kakao, obliczone w stosunku do całkowicie odtłuszczonej bazy, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone (z wyłączeniem przetworów spożywczych niezawierających tłuszczu mleka, sacharozy, izoglukozy, glukozy lub skrobi, lub zawierające mniej niż 1,5 % tłuszczu mleka, 5 % sacharozy (włącznie z cukrem inwertowanym) lub izoglukozy, 5 % glukozy lub skrobi przetworów spożywczych w postaci proszku z towarów objętych pozycjami od 0401 do 0404; przetworów dla niemowląt, pakowanych do sprzedaży detalicznej; mieszanin i ciast, do wytworzenia wyrobów piekarniczych objętych pozycją 1905)
Ex 2101 12 odpowiadający 2101 12 98	Produkty na bazie kawy (z wyłączeniem ekstraktów, esencji i koncentratów kawy oraz przetworów na bazie tych ekstraktów, esencji lub koncentratów)
Ex 2101 20 odpowiadający 2101 20 98	Produkty na bazie herbaty lub maté (z wyłączeniem ekstraktów, esencji i koncentratów herbaty lub maté oraz przetworów na bazie tych ekstraktów, esencji lub koncentratów)
Ex 2106 90 odpowiadający 2106 90 59	Aromatyzowane lub barwione syropy cukrowe (z wyłączeniem syropów izoglukozowych, syropu laktozowego, glukozowego lub z maltodekstryny)
Ex 2106 90 odpowiadający 2106 90 98	Przetwory spożywcze, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone (z wyłączeniem koncentratów białkowych i teksturowanych substancji białkowych; preparatów alkoholowych złożonych, innych niż na bazie substancji zapachowych, w rodzaju stosowanych do produkcji napojów: lub barwionych syropów cukrowych; zawierających nie mniej niż 1,5 % tłuszczu mlecznego; 5% sacharozy lub izoglukozy, 5 % glukozy lub skrobi)
Ex 3302 10 odpowiadający 3302 10 29	Preparaty oparte na substancjach zapachowych, w rodzaju stosowanych jako surowce do produkcji napojów, zawierające wszystkie czynniki zapachowe charakterystyczne dla napojów o rzeczywistym stężeniu objętościowym alkoholu nie przekraczającym 0,5% obj. (z wyłączeniem preparatów zawierających nie mniej niż 1,5% tłuszczu mlecznego, 5% sacharozy lub izoglukozy, 5% glukozy lub skrobi)

ZAŁĄCZNIK VII

TYMCZASOWE ZAWIESZENIE PREFERENCJI

Artykuł 1

Zasady dotyczące zawieszenia preferencji

1. Ustalenia preferencyjne przewidziane w art. 41 niniejszej decyzji mogą zostać tymczasowo zawieszone w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z KTZ w przypadku:
 - a) oszustwa;
 - b) nieprawidłowości lub systemowej niezdolności do przestrzegania lub zapewnienia przestrzegania zasad dotyczących pochodzenia produktów i związanych z tym procedur;
 - c) niezdolności do zapewnienia współpracy administracyjnej, o której mowa w ust. 2 oraz tytule V załącznika VI, wymaganej w celu wdrożenia i egzekwowania uzgodnień, o których mowa w art. 41–48 niniejszej decyzji.
2. Współpracy administracyjna, o której mowa w ust. 1 wymaga m.in., aby KTZ:
 - a) przekazywało Komisji i aktualizowało informacje konieczne do stosowania reguł pochodzenia i ich kontroli;
 - b) wspomagało Unię poprzez dokonywanie, na wniosek organów celnych państw członkowskich, późniejszych weryfikacji pochodzenia towarów i przekazywanie ich wyników we właściwym czasie;
 - c) prowadziło lub organizowało odpowiednie dochodzenia w celu wskazania naruszeń reguł pochodzenia i przeciwdziałania tym naruszeniom;
 - d) wspomagało Unię Europejską przez zezwolenie Komisji na prowadzenie – w koordynacji i ścisłej współpracy z właściwymi organami państw członkowskich – wspólnotowych działań administracyjnych i dochodzeniowych w tym państwie w celu weryfikacji autentyczności dokumentów lub dokładności informacji związanych z przyznaniem rozwiązania określonego w art. 41 niniejszej decyzji;
 - e) przestrzegało lub zapewniało przestrzeganie zasad dotyczących pochodzenia produktów w odniesieniu do kumulacji w rozumieniu art. 7–10 załącznika VI;
 - f) wspomagało Unię przy weryfikacji działań, co do których domniemywa się, że mogą stanowić nadużycie finansowe związane z pochodzeniem. Można domniemywać istnienia nadużyć finansowych, jeżeli przywóz produktów w ramach ustaleń preferencyjnych określonych w niniejszej decyzji znacząco przekracza zwyczajowe poziomy wywozu KTZ.

Artykuł 2

Zawieszenie ustaleń preferencyjnych

1. Komisja może tymczasowo zawiesić ustalenia preferencyjne przewidziane w niniejszej decyzji w odniesieniu do wszystkich lub niektórych produktów pochodzących z danego państwa-beneficjenta, jeśli uzna, że istnieją wystarczające dowody uzasadniające czasowe zawieszenie z powodów, o których mowa w art. 1 ust. 1 i 2 niniejszego załącznika, pod warunkiem, że wcześniej:
 - a) skonsultuje się z Komitetem, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 3 ust. 2;
 - b) wezwie państwa członkowskie do podjęcia środków zapobiegawczych, które są konieczne do zabezpieczenia finansowych interesów Unii lub zapewnienia wywiązywania się ze swoich obowiązków przez państwo beneficjenta; oraz
 - c) opublikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie stwierdzające, że istnieją podstawy do uzasadnionych wątpliwości związanych ze stosowaniem ustaleń preferencyjnych lub wywiązywaniem się państwa-beneficjenta ze swoich obowiązków, co może poddawać w wątpliwość jego prawo do dalszego korzystania z rozwiązań przyznanych niniejszym rozporządzeniem.

Komisja powiadamia dane KTZ o każdej decyzji podjętej zgodnie z niniejszym ustępem przed jej wejściem w życie. Komisja powiadamia również o takiej decyzji Komitet, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII.
2. Okres tymczasowego zawieszenia nie przekracza sześciu miesięcy. Po upływie tego okresu Komisja podejmuje decyzję o zakończeniu tymczasowego zawieszenia po uprzednim poinformowaniu Komitetu, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII, lub o przedłużeniu okresu zawieszenia zgodnie z procedurą, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji Europejskiej wszelkie istotne informacje, które mogą uzasadnić zawieszenie preferencji lub przedłużenie zawieszenia.

Artykuł 3

Procedura komitetowa

1. Do celów wykonania art. 2 Komisja wspierana jest przez komitet, o którym mowa w art. 10 załącznika VIII.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ZAŁĄCZNIK VIII

PROCEDURY OCHRONY I NADZORU,

Artykuł 1

Definicje dotyczące środków ochronnych i nadzoru

Na potrzeby art. 2–10 niniejszego załącznika dotyczących środków ochronnych i nadzoru:

- a) „produkt podobny” oznacza produkt, który jest identyczny, tj. taki, który przypomina pod wszystkimi względami produkt objęty postępowaniem lub, przy braku takiego produktu, inny produkt, który wprawdzie nie przypomina go pod każdym względem, ale którego właściwości ściśle odpowiadają właściwościom danego produktu.
- b) „zainteresowane strony” oznaczają strony biorące udział w produkcji, dystrybucji lub sprzedaży przywożonych towarów, o których mowa w ust. 1, oraz podobnych lub bezpośrednio konkurujących produktów;
- c) „poważne trudności” występują, jeżeli sytuacja ekonomiczna lub finansowa producentów unijnych ulega pogorszeniu.

Artykuł 2

Zasady dotyczące środków ochronnych

- 1. Jeżeli produkt pochodzący z KTZ, o którym mowa w art. 41 niniejszej decyzji, przywożony w ilości lub po cenie, które powodują lub mogą powodować poważne trudności dla unijnych producentów podobnych lub bezpośrednio konkurujących produktów, niezbędne środki ochronne mogą zostać wprowadzone zgodnie z następującymi przepisami.
- 2. Na potrzeby stosowania ust. 1, pierwszeństwo należy dać tym środkom, które w najmniejszym stopniu mogłyby zakłócić funkcjonowanie stowarzyszenia. Środki te nie przekraczają zakresu środków absolutnie niezbędnych do wyeliminowania powstałych trudności. Nie mogą one przekraczać zakresu wycofania traktowania preferencyjnego przyznanego na mocy niniejszej decyzji.
- 3. Gdy środki ochronne są podejmowane lub modyfikowane, szczególną uwagę zwraca się na interesy danych KTZ.

Artykuł 3

Wszczęcie postępowania

- 1. Komisja ocenia, czy konieczne jest wprowadzenie środków ochronnych, w przypadku jeżeli istnieją wystarczające dowody *prima facie*, że warunki określone w art. 2 niniejszego załącznika zostały spełnione.

2. Dochodzenie wszczyna się na wniosek państwa członkowskiego, jakiejkolwiek osoby prawnej lub jakiegokolwiek stowarzyszenia nieposiadającego osobowości prawnej działających w imieniu producentów unijnych lub z własnej inicjatywy Komisji, jeżeli Komisja może wyraźnie stwierdzić, że istnieją wystarczające dowody *prima facie*, określone w oparciu o czynniki, o których mowa w art. 2 niniejszego załącznika, uzasadniające wszczęcie dochodzenia. Wniosek o wszczęcie dochodzenia zawiera dowody świadczące o spełnieniu warunków odnoszących się do możliwości zastosowania środka ochronnego określonego w art. 2 niniejszego załącznika. Wniosek jest kierowany do Komisji. Komisja w możliwym zakresie bada dokładność i adekwatność materiału dowodowego przedstawionego we wniosku w celu ustalenia, czy istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie postępowania.
3. Jeżeli oczywiste jest, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* uzasadniające wszczęcie postępowania, Komisja publikuje zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Postępowanie zostaje wszczęte w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania wniosku zgodnie z ust. 2. W przypadku wszczęcia dochodzenia zawiadomienie zawiera wszystkie niezbędne szczegółowe informacje dotyczące procedury i terminów, w tym możliwości odwołania do rzecznika praw stron DG ds. Handlu w ramach Komisji Europejskiej.
4. Zasady i procedury dotyczące prowadzenia dochodzenia zostały określone w art. 4.
5. Jeżeli władze KTZ wystąpią z takim wnioskiem i bez uszczerbku dla nieprzekraczalnych terminów określonych w niniejszym artykule, zorganizowane zostaną konsultacje trójstronne określone w art. 13 niniejszej decyzji. Wynik konsultacji trójstronnych przekazuje się komitetowi doradczemu.

Artykuł 4

Dochodzenia

1. Po wszczęciu postępowania Komisja rozpoczyna dochodzenie. Okres wyznaczony w ust. 3 rozpoczyna się z dniem opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* decyzji w sprawie wszczęcia dochodzenia.
2. Komisja może zażądać od państw członkowskich dostarczenia informacji, a państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne kroki w celu spełnienia takiego żądania. Jeżeli informacje te są w interesie ogółu i nie są poufne w rozumieniu art. 11 niniejszego załącznika, dodaje się je do dokumentów niepoufnych, zgodnie z ust. 8.
3. Dochodzenie zostaje zakończone w terminie dwunastu miesięcy od jego wszczęcia.
4. Komisja dąży do uzyskania wszystkich informacji, które uważa za niezbędne do dokonania ustaleń w odniesieniu do warunków ustanowionych w art. 2 niniejszego załącznika, i jeśli uzna za właściwe, dokłada starań w celu sprawdzenia tych informacji.
5. W trakcie dochodzenia Komisja ocenia wszystkie istotne obiektywne i wymierne czynniki wywierające wpływ na przemysł unijny, w szczególności udział w rynku,

zmiany w poziomie sprzedaży, produkcji, wydajności, wykorzystania zdolności produkcyjnych, zysków i strat oraz zatrudnienia. Lista ta nie jest wyczerpująca, Komisja może wziąć pod uwagę również inne istotne czynniki.

6. Zainteresowane strony, które zgłosiły się w terminie określonym w zawiadomieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, oraz przedstawiciele danego KTZ mogą, na pisemny wniosek, uzyskać wgląd we wszystkie informacje udostępniane Komisji w związku z dochodzeniem inne niż informacje zawarte w dokumentach wewnętrznych przygotowanych przez organy Unii lub państw członkowskich, pod warunkiem że informacje te są istotne dla sprawy i nie są poufne w rozumieniu art. 11 oraz że są one wykorzystywane przez Komisję w ramach dochodzenia. Zgłoszący się, zainteresowane strony mogą przedstawić Komisji swoje stanowisko w sprawie informacji. Stanowisko to zostaje uwzględnione, jeżeli jest poparte wystarczającymi dowodami *prima facie*.
7. Komisja zapewnia, aby wszystkie informacje i dane statystyczne wykorzystywane do dochodzenia były dostępne, zrozumiałe, przejrzyste i możliwe do zweryfikowania.
8. Komisja wysłuchuje zainteresowanych stron w szczególności w przypadku, gdy złożyły one pisemny wniosek w terminie określonym w zawiadomieniu opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, wykazując, że wynik dochodzenia może rzeczywiście wpłynąć na ich sytuację oraz że istnieją szczególne powody dla ich wysłuchania. Jeżeli istnieją ku temu szczególne powody, Komisja wysłuchuje takich stron ponownie przy następnych okazjach.
9. W przypadku niedostarczenia informacji w terminie wskazanym przez Komisję lub jeśli dochodzenie jest znacznie utrudnione, ustalenia mogą zostać dokonane na podstawie dostępnych faktów. Jeżeli Komisja stwierdzi, że któraś z zainteresowanych stron lub osób trzecich dostarczyła nieprawdziwe lub wprowadzające w błąd informacje, nie uwzględnia ona takich informacji i opiera się na dostępnych faktach.
10. Komisja powiadamia KTZ na piśmie o wszczęciu postępowania.

Artykuł 5

Wcześniejsze środki nadzoru

1. Produkty pochodzące z KTZ, o którym mowa w art. 41 niniejszej decyzji, mogą podlegać specjalnemu nadzorowi.
2. Wcześniejsze środki nadzoru są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 6 niniejszego załącznika.
3. Wcześniejsze środki nadzoru przyjmuje się na czas określony. O ile nie przewidziano inaczej, okres stosowania tych środków upływa wraz z końcem drugiego sześciomiesięcznego okresu, następującego po pierwszym sześciomiesięcznym okresie liczonym od dnia wprowadzenia środków.

4. Komisja i właściwe władze KTZ zapewniają skuteczność środków nadzoru, wprowadzając metody współpracy administracyjnej wymienione w załącznikach VI i VII.

Artykuł 6

Wprowadzenie tymczasowych środków ochronnych

1. W przypadkach należycie uzasadnionych pilną potrzebą związaną z trudnym do naprawienia pogorszeniem sytuacji ekonomicznej lub finansowej producentów unijnych mogą zostać wprowadzone środki tymczasowe. Okres stosowania środków tymczasowych nie może przekroczyć 200 dni. Środki tymczasowe są przyjmowane przez Komisję zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 10 niniejszego załącznika. W przypadku niezmiernie pilnego charakteru sprawy, Komisja przyjmuje stosowane w trybie natychmiastowym tymczasowe środki ochronne zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 niniejszego załącznika.
2. Jeżeli tymczasowe środki ochronne zostaną zniesione ze względu na fakt, że dochodzenie wykazało, iż nie zostały spełnione warunki określone w art. 2 niniejszego załącznika, wszelkie należności celne pobrane w wyniku wprowadzenia tych środków tymczasowych zostają automatycznie zwrócone.

Artykuł 7

Wprowadzenie środków ostatecznych

1. Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki ustanowione w art. 2 niniejszego załącznika nie są spełnione, Komisja przyjmuje decyzję kończącą dochodzenie oraz postępowanie zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 4 niniejszego załącznika. Zwracając należytą uwagę na ochronę informacji poufnych w rozumieniu art. 9 niniejszego załącznika, Komisja podaje do wiadomości publicznej sprawozdanie, przedstawiając swoje ustalenia i uzasadnione konkluzje we wszystkich odnośnych kwestiach merytorycznych i prawnych.
2. Jeżeli ostatecznie ustalone fakty dowodzą, że spełnione zostały warunki określone w art. 2. niniejszego załącznika, Komisja podejmuje decyzję o zastosowaniu ostatecznych środków ochronnych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 4. Zwracając należytą uwagę na ochronę informacji poufnych w rozumieniu art. 9 niniejszego załącznika, Komisja podaje do wiadomości publicznej sprawozdanie zawierające podsumowanie kwestii merytorycznych i stanu faktycznego i wniosków istotnych dla ustaleń oraz niezwłocznie powiadamia władze KTZ o podjęciu decyzji o zastosowaniu koniecznych środków ochronnych.

Artykuł 8

Okres obowiązywania i przegląd środków ochronnych

1. Środek ochronny pozostaje w mocy jedynie przez taki okres, jaki może być niezbędny dla uniknięcia poważnej szkody czy też jej naprawienia lub ułatwienia

dostosowania. Okres ten nie przekracza trzech lat, chyba że zostanie przedłużony na mocy ust. 2.

2. Pierwotny okres stosowania środka ochronnego można wyjątkowo przedłużyć o maksymalnie dwa lata, o ile zostanie ustalone, że środek ochronny nadal jest niezbędny, by uniknąć poważnej szkody czy zakłóceń lub by je naprawić.
3. Jakikolwiek przedłużenie na podstawie ust. 3 jest poprzedzone dochodzeniem wszczynanym na wniosek państwa członkowskiego, dowolnej osoby prawnej lub stowarzyszenia niemającego osobowości prawnej, działających w imieniu przemysłu unijnego, lub z własnej inicjatywy Komisji, jeżeli istnieją wystarczające dowody *prima facie*, że środek ochronny jest w dalszym ciągu niezbędny.
4. Zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia publikuje się zgodnie z art. 4, a środek ochronny pozostaje w mocy do czasu ustalenia wyników dochodzenia. Dochodzenie i wszelkie decyzje dotyczące przedłużenia na podstawie ust. 2 odbywają się zgodnie z przepisami art. 6 i 7.

Artykuł 9

Poufność

1. Informacje uzyskane na podstawie niniejszej decyzji są wykorzystywane wyłącznie do celów, dla których o nie wnioskowano. Żadne informacje poufne lub przekazane z zastrzeżeniem poufności na mocy niniejszej decyzji nie są ujawniane bez wyraźnej zgody osoby udzielającej tych informacji.
2. Każdy wniosek o zachowanie poufności określa powody, dla których informacje te są poufne. Jeżeli jednak osoba udzielająca informacji nie wyraża zgody na ich podanie do wiadomości publicznej ani nie zezwala na ich ujawnienie w zarysie lub formie streszczenia oraz jeżeli okaże się, że wniosek o zachowanie poufności jest nieuzasadniony, informacji tych można nie uwzględniać.
3. Informacje są uważane za poufne w każdym przypadku, jeżeli ich ujawnienie może mieć znacząco niekorzystne skutki dla osoby udzielającej tych informacji lub źródła tych informacji.
4. Przepisy ust. 1–4 nie wyłączają możliwości powołania się przez organy unijne na informacje ogólne oraz w szczególności na powody, na których oparto decyzje podjęte na podstawie niniejszej decyzji. Organy te uwzględniają jednak uzasadniony interes danych osób fizycznych i prawnych, aby nie ujawniać ich tajemnic handlowych.

Artykuł 10

Procedura komitetowa

1. Komisję wspiera komitet ustanowiony w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 260/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu⁹⁹. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu zastosowanie ma art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu zastosowanie ma art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 8 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, w związku z jego art. 4.

⁹⁹ Dz.U. L 84 z 31.3.2009, s. 1.

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Cel/cele
- 1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.6. Czas trwania działania i jego wpływ finansowy
- 1.7. Przewidywany(-e) tryb(-y) zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom
- 2.4. Szacunkowe koszty kontroli i korzyści wynikające z kontroli

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Decyzja Rady w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską (decyzja o stowarzyszeniu zamorskim)

1.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa¹⁰⁰

Tytuł 21: Rozwój i stosunki z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)

21 04: Środowisko i zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi, w tym energią

21 05: Rozwój społeczny

21 06: Współpraca geograficzna z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)

21 07: Współpraca w zakresie rozwoju i programy doraźne

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania** będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego¹⁰¹

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**

☐ Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

1.4. Cele

1.4.1. Wieloletni(-e) cel(-e) strategiczny(-e) Komisji wskazany(-e) we wniosku/inicjatywie

Promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego krajów i terytoriów zamorskich oraz nawiązanie między nimi a Unią Europejską jako całością bliskich stosunków gospodarczych.

Sprzysianie interesom i dobrobytowi mieszkańców tych krajów i terytoriów, w sposób prowadzący je do rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego, do jakiego aspirują.

¹⁰⁰ ABM: Activity Based Management: zarządzanie kosztami działań - ABB: Activity Based Budgeting: budżet zadaniowy.

¹⁰¹ O którym mowa w art. 49 ust. 6 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

Wzmocnienie konkurencyjności i odporności krajów i terytoriów zamorskich w celu zmniejszenia ich podatności na zmiany klimatyczne oraz promowania współpracy pomiędzy nimi a innymi partnerami.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(-e) i działanie(-a) ABM/ABB, których dotyczy inicjatywa

Cele powinny być następujące:

- a) przyczynienie się do promowania wartości i standardów unijnych na świecie;
- b) ustalenie bardziej wzajemnych relacji między UE a krajami i terytoriami zamorskimi, oparte na wzajemnych interesach obu stron;
- c) wzmocnienie konkurencyjności krajów i terytoriów zamorskich;
- d) wzmocnienie odporności krajów i terytoriów zamorskich oraz zmniejszenie ich podatności na zagrożenia gospodarcze i środowiskowe;
- e) promowanie współpracy krajów i terytoriów zamorskich z partnerami zewnętrznymi;
- f) włączenie priorytetów agendy polityki UE;
- g) uwzględnienie zmian w kierunkach światowego handlu i porozumień handlowych UE z partnerami zewnętrznymi;

poprzez:

- a) promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego krajów i terytoriów zamorskich oraz stworzenie bliskich stosunków gospodarczych między nimi a Unią Europejską jako całością;
- b) wspieranie zdolności krajów i terytoriów zamorskich do tworzenia i wdrażania polityk, strategii, planów działania i środków oraz wybranych obszarów współpracy między stronami. Ustanowienie skoordynowanej współpracy w dziedzinie środowiska, zmian klimatu i ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych w celu wsparcia zrównoważonego rozwoju krajów i terytoriów zamorskich;
- c) promowanie zrównoważonego wykorzystywania zasobów oraz efektywności wykorzystania zasobów oraz promowanie uniezależnienia wzrostu gospodarczego od degradacji środowiska naturalnego;
- d) wspieranie procesu dywersyfikacji gospodarek krajów i terytoriów zamorskich;
- e) przyczynienie się do zrównoważonego rozwoju krajów i terytoriów zamorskich oraz promowania doskonałości i konkurencyjności przemysłu w krajach i terytoriach zamorskich, poprzez współpracę między Unią Europejską a krajami i terytoriami zamorskimi w dziedzinie nauki, technologii, w tym technologii informacyjno-komunikacyjnych, badań i innowacji;
- f) w stosownych przypadkach wsparcie starań krajów i terytoriów zamorskich na rzecz dostosowania lokalnych przepisów do przepisów Unii Europejskiej;

g) umocnienie więzi kulturalnych między młodymi ludźmi żyjącymi w krajach i terytoriach zamorskich oraz w Unii Europejskiej; promowanie wysokiej jakości kształcenia i godnej pracy w krajach i terytoriach zamorskich oraz w regionach, w których są one położone; przyczynianie się do wzmocnienia zdolności krajów i terytoriów zamorskich do nadzoru i wykrywania epidemii chorób zakaźnych oraz reagowania na nie;

h) uwzględnienie i przyczynienie się do zachowania różnorodności i tożsamości kulturowej w krajach i terytoriach zamorskich;

i) stymulowanie skutecznej integracji krajów i terytoriów zamorskich z gospodarką regionalną i światową oraz rozwoju handlu towarami i usługami;

j) łagodzenie skutków oddalenia krajów i terytoriów zamorskich, które stanowi barierę dla ich konkurencyjności;

k) wspieranie zdolności krajów i terytoriów zamorskich do formułowania i realizacji polityki koniecznej do rozwoju handlu towarami i usługami;

l) wspieranie krajów i terytoriów zamorskich w tworzeniu korzystnego klimatu inwestycyjnego, w celu pobudzenia ich rozwoju gospodarczego i społecznego;

m) promowanie stabilności, integralności i przejrzystości systemu finansowego i dobrych rządów w dziedzinie opodatkowania;

n) wspieranie krajów i terytoriów zamorskich w rozwoju innowacyjnych i skutecznych środków współpracy policyjnej i sądowej w walce z handlem ludźmi, terroryzmem i innymi formami przestępczości zorganizowanej;

o) wspieranie wywozu i potencjału handlowego krajów i terytoriów zamorskich;

p) zapewnienie możliwości w zakresie współpracy i dialogu w sprawie handlu i kwestiach związanych z handlem.

Działanie(-a) ABM/ABB, którego(-ych) dotyczy wniosek/inicjatywa

Tytuł 21: Rozwój i stosunki z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)

21 04: Środowisko i zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi, w tym energią

21 05: Rozwój społeczny

21 06: Współpraca geograficzna z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP)

21 07: Współpraca w zakresie rozwoju i programy doraźne (zob. pkt 1.2).

1.4.3. Oczekiwany(-e) wynik(-i) i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekiwane wyniki:

- a) zacieśnienie kontaktów gospodarczych między krajami i terytoriami zamorskimi a UE;
- b) wzrost zdolności krajów i terytoriów zamorskich do tworzenia i wdrażania polityk, strategii, planów działania oraz środków w zakresie wybranych obszarów współpracy pomiędzy stronami;
- c) lepsze wykorzystanie zasobów i wzrost efektywności wykorzystania zasobów;
- d) większa dywersyfikacja gospodarek krajów i terytoriów zamorskich;
- e) zacieśnienie współpracy w dziedzinie nauki, technologii, w tym technologii informacyjno-komunikacyjnych, badań naukowych i innowacji, a także środowiska, zmian klimatu i ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych;
- f) zwiększenie dostosowania prawodawstwa krajów i terytoriów zamorskich do prawodawstwa UE;
- g) intensyfikacja wymian młodych ludzi z UE i KTZ; poprawa jakości edukacji oraz lepsze warunki pracy w krajach i terytoriach zamorskich; lepsza zdolność do radzenia sobie z ogniskami chorób zakaźnych;
- h) zwiększona świadomość różnorodności i tożsamości kulturowej krajów i terytoriów zamorskich;
- i) lepsza integracja krajów i terytoriów zamorskich z gospodarką regionalną i światową;
- j) poprawa dostępności do krajów i terytoriów zamorskich;
- k) lepsze możliwości w zakresie opracowywania i wdrażania polityki koniecznej dla rozwoju handlu;
- l) korzystny klimat inwestycyjny w krajach i terytoriach zamorskich;
- m) bardziej stabilne, niezawodne i przejrzyste systemy finansowe w krajach i terytoriach zamorskich;
- n) innowacyjne i skuteczne środki współpracy policyjnej i sądowej w walce z handlem ludźmi, terroryzmem i innymi formami przestępczości zorganizowanej;
- o) wzrost zdolności wywozowych i potencjału handlowego tych krajów;
- p) wzmożony dialog i ukierunkowana współpraca w zakresie handlu i kwestii związanych z handlem.

1.4.4. *Wskaźniki wyników i wpływu*

Należy określić wskaźniki, które umożliwią monitorowanie realizacji wniosku/inicjatywy.

Decyzja o stowarzyszeniu krajów i terytoriów zamorskich jest decyzją polityczną, która zapewnia ramy prawne dla współpracy między UE a krajami i terytoriami zamorskimi, zgodnie z zasadami Traktatu.

Decyzja o stowarzyszeniu krajów i terytoriów zamorskich zostanie następnie uzupełniona rozporządzeniem wykonawczym Komisji i dokumentami programowymi, w których wspólnie zostaną uzgodnione strategie na rzecz współpracy (najważniejsze sektory) między UE a krajami i terytoriami zamorskimi oraz odpowiednie przydziały finansowe.

Dokumenty programowe oraz wynikające z nich decyzje Komisji w sprawie finansowania będą obejmować odpowiednie wskaźniki, które zostaną wykorzystane w celu monitorowania realizacji strategii. Wśród wskaźników będą wskaźniki wejściowe, wyjściowe, rezultatu i oddziaływania w zależności od specyfiki krajów i terytoriów zamorskich oraz sektora współpracy. W niektórych przypadkach, gdy pomoc UE ma postać wsparcia budżetowego, nie można wykluczyć, że nastąpi określenie celów rocznych i wsparcie UE będzie wypłacane w zależności od skuteczności w realizacji tych celów.

1.5. **Uzasadnienie wniosku/inicjatywy**

1.5.1. *Potrzeba(-y), która(-e) ma(-ją) zostać zaspokojona(-e) w perspektywie krótko- lub długoterminowej*

Traktat określa konieczność zdefiniowania szczegółowych przepisów dla stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z UE. Obecna decyzja o stowarzyszeniu krajów i terytoriów zamorskich wygasa dnia 31 grudnia 2013 r. i konieczne jest opracowanie ram prawnych, tak aby zagwarantować, że kraje i terytoria zamorskie otrzymają odpowiednie wsparcie i pomoc.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej*

Stojące przed nami wyzwania są coraz bardziej złożone, co sprawia, że UE nie jest w stanie samodzielnie osiągnąć żadnego ze swoich priorytetów wewnętrznych, jakimi są bezpieczeństwo, inteligentny, trwały i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy oraz tworzenie miejsc pracy, złagodzenie zmian klimatu, dostęp do energii, wydajność zasobów, w tym ochrona różnorodności biologicznej, bezpieczne gospodarowanie wodą i odpadami, zdrowie i reagowanie na pandemię oraz edukacja.

Dzięki temu, że 27 państw członkowskich UE działa w ramach wspólnej polityki i strategii, UE dysponuje masą krytyczną pozwalającą jej sprostać globalnym wyzwaniom, takim jak zmiana klimatu. Działania poszczególnych państw członkowskich mogą być ograniczone i fragmentaryczne. Dzięki swojej masie krytycznej UE jest na lepszej pozycji do prowadzenia dialogu politycznego z rządami krajów i terytoriów zamorskich.

Poprzez działania zewnętrzne Unia Europejska angażuje się w promowanie swoich standardów, a także wymianę doświadczeń na temat swej wiedzy specjalistycznej. Kraje i terytoria zamorskie mają możliwość przekształcenia się w placówki strategiczne UE na całym świecie. Modernizacja przepisów i norm obowiązujących w krajach i terytoriach zamorskich i

podniesienie ich do standardów panujących w UE mogłoby zwiększyć zarówno wpływ krajów i terytoriów zamorskich, a także UE – każdego w swoim regionie.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Dzięki rozpoczęciu konsultacji społecznych określono stanowisko na temat szeregu kwestii ogólnych, takich jak zmiana podejścia w kontekście współpracy na rzecz rozwoju z podejścia skupiającego się na działaniach w zakresie zmniejszania ubóstwa, na podejście oparte bardziej na wzajemnych relacjach. Przejście to zostało poparte przez kraje i terytoria zamorskie i państwa członkowskie we wspólnym dokumencie określającym ich stanowisko, w którym uznano, że obecne ramy stowarzyszenia znacząco przyczyniły się do rozwoju gospodarczego i społecznego krajów i terytoriów zamorskich, ale istnieje potrzeba zmiany podejścia UE do krajów i terytoriów zamorskich i jego zróżnicowanie na podejście skierowane do państw AKP i podejście dotyczące innych państw rozwijających się. Zamiast tego proponowane jest podejście wzajemne, które uwzględnia specyfikę każdego z krajów i terytoriów zamorskich, ich różnorodność i podatność na zagrożenia, w oparciu o wzajemne interesy i wspólne wartości. Zmiana paradygmatu będzie musiała również uwzględniać priorytety polityczne, które pojawiły się w krajach i terytoriach zamorskich i UE.

W przeprowadzonej w 2011 r. ocenie zewnętrznej stwierdzono, że w odniesieniu do współpracy finansowej KTZ/UE w latach 1999–2009, czas uruchomienia pomocy dla krajów i terytoriów zamorskich finansowanej ze środków EFR, zarezerwowanych na cele reagowania na klęski żywiołowe i nieprzewidziane zdarzenia, był zbyt długi.

Konieczność zacieśnienia współpracy między krajami i terytoriami zamorskimi a krajami z nimi sąsiadującymi została również uznana za jeden ze sposobów osiągnięcia efektywności. W tym zakresie w badaniu podkreślono, że współpraca krajów i terytoriów zamorskich z sąsiadami (państwa trzecie, państwa AKP oraz w najbardziej oddalone regiony UE) jest w niewystarczającym stopniu usprawniana przez UE, zwłaszcza ze względu na fakt, że partnerzy muszą mobilizować środki z różnych unijnych funduszy.

Dostęp do unijnych programów i poziomych linii budżetowych – pomimo pełnej kwalifikowalności do tych programów – okazał się w praktyce trudny przede wszystkim ze względu na brak w większości KTZ zdolności administracyjnych do udziału w programach lub do zgłaszania zwycięskich projektów. Jeśli chodzi o wymianę handlową, w badaniach i podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami określono liczne kwestie problematyczne, a niektóre z nich zostały wskazane przez Komisję Europejską. W ogólnej ocenie systemu wymiany handlowej, państwa członkowskie, a także eksperci zewnętrzni zgodzili się, że handlowy i gospodarczy element stowarzyszenia KTZ/UE przyczynia się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego krajów i terytoriów zamorskich poprzez zapewnienie im bezpiecznego dostępu do dużego rynku UE oraz licznych możliwości wywozu, a także pozytywnie wpływa na wspieranie lokalnych gospodarek. Pomimo tych pozytywnych wyników, zewnętrzni oceniający wskazali, że szeroki dostęp do rynku oferowany krajom i terytoriom zamorskim nie zawsze powodował powstawanie rzeczywistych możliwości handlowych, ponieważ kraje i terytoria zamorskie napotykały trudności w faktycznym wykorzystaniu dostępu do rynku.

Jeśli chodzi o współpracę handlową i gospodarczą KTZ/UE, z badań zewnętrznych wynika zalecenie, aby w ramach nowego stowarzyszenia KTZ/UE: dokonano przeglądu odpowiednich

ustaleń dotyczących handlu usługami i reguł pochodzenia; przewidziano wystarczające wsparcie oraz budowanie potencjału dla rozwoju polityki handlowej krajów i terytoriów zamorskich, jak również w celu udzielenia pomocy krajom i terytoriom zamorskim w przeprowadzeniu reformy regulacyjnej.

1.5.4. Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia

Strategia „Europa 2020” stanowi punkt odniesienia dla oceny spójności polityk UE oraz propagowania wartości, standardów oraz interesów UE. Należy dążyć do spójności ze strategią „Europa 2020” w zakresie inteligentnego wzrostu i priorytetów dotyczących zrównoważonego rozwoju, promowania wsparcia dla badań, innowacji, jak również technologii informacyjnych i komunikacyjnych (ICT) oraz zrównoważonego wzrostu gospodarczego jako katalizatorów rozwoju społeczno-gospodarczego.

Decyzja o stowarzyszeniu krajów i terytoriów zamorskich na lata 2014-2020 odegra istotną rolę w tym zakresie. Istotnie, pomysł ustanowienia „ośrodków promujących doświadczenie i wiedzę specjalistyczną” mógłby dotyczyć wdrażania i promowania wysokich standardów, w tym standardów międzynarodowych, np. w dziedzinie środowiska naturalnego, bezpieczeństwa żywności oraz zdrowia konsumentów. Wszystkie kraje i terytoria zamorskie charakteryzują się bogatą bioróżnorodnością. Lepsza dokumentacja naukowa i dostęp do wyników badań i innowacji byłyby korzystne z perspektywy wykorzystania i ochrony różnorodności biologicznej. Podobnie wdrożenie międzynarodowych standardów w dziedzinie bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i roślin mogą wpłynąć na ułatwienie wymiany handlowej między krajami i terytoriami zamorskimi a ich partnerami handlowymi, w tym państwami członkowskimi UE. Zaangażowanie UE na rzecz standardów ochrony środowiska, a także jej rola na arenie międzynarodowej w walce ze zmianą klimatu, mogłyby być bardzo wartościowe zarówno dla UE, jak i dla krajów i terytoriów zamorskich. Komisja Europejska jest zdania, że różnorodność biologiczna i inne zasoby naturalne krajów i terytoriów zamorskich mogłyby być przedmiotem ściślejszej współpracy w dziedzinie badań i ochrony przyrody. Partnerstwo w dziedzinie ochrony środowiska leżałoby we wspólnym interesie obu stron.

1.6. Czas trwania działania i jego wpływ finansowy

- ☒ Wniosek/inicjatywa o **określonym czasie trwania**
 - ☒ od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.
 - ☒ Czas trwania wpływu finansowego: od 1/1/2014 r. do 31/12/2020 r.
- ☐ Wniosek/inicjatywa o **nieokreślonym czasie trwania**
- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Przewidywany(-e) tryb(y) zarządzania¹⁰²

- ☒ **Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane** przez Komisję
- ☒ **Pośrednie zarządzanie scentralizowane** poprzez przekazanie zadań wykonawczych:
 - ☒ agencjom wykonawczym
 - ☒ organom utworzonym przez Wspólnoty¹⁰³
 - ☒ krajowym organom publicznym/organom mającym obowiązek świadczenia usługi publicznej
 - ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej, określonym we właściwym prawnym akcie podstawowym w rozumieniu art. 49 rozporządzenia finansowego
- ☒ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi
- ☒ **Zarządzanie zdecentralizowane** z państwami trzecimi
- ☐ **Zarządzanie wspólne** z organizacjami międzynarodowymi (*należy wyszczególnić*)

W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu, należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.

Uwagi

Decyzja o stowarzyszeniu zamorskim ustanawia ramy współpracy między krajami i terytoriami zamorskimi a UE, zaś przepisy wdrażające, jakie należy przewidzieć w decyzjach w sprawie finansowania, zostaną określone dla każdego przypadku oddzielnie, w zależności od uzgodnionej strategii i specyfiki danego KTZ.

¹⁰² Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

¹⁰³ O których mowa w art. 185 rozporządzenia finansowego.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

Decyzja o stowarzyszeniu zamorskim określa ramy prawne mające stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z UE. Z samej swej natury jest to tekst definiujący zewnętrzne stosunki UE z tymi krajami i terytoriami i w związku z tym nie może być poddany ocenie za pomocą sztywnych wskaźników. Niemniej jednak strategię współpracy między UE a krajami i terytoriami zamorskimi w celu realizacji zrównoważonego rozwoju będą podlegały ocenie za pomocą wskaźników dotyczących wkładu i wyniku, określonych w ramach każdego programu.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Otoczenie obarczone ryzykiem

Otoczenie, w którym realizuje się działania w zakresie pomocy w ramach omawianej decyzji charakteryzuje się następującymi rodzajami ryzyka, które może zagrozić realizacji jej celów, przyczynić się do nieoptymalnego zarządzania finansowego lub nieprzestrzegania obowiązujących przepisów (błędów w zakresie legalności i prawidłowości):

- niestabilność gospodarcza/polityczna lub klęska żywiołowa może prowadzić do trudności i opóźnień w odniesieniu do projektowania i realizacji interwencji, szczególnie zaś w państwach niestabilnych;
- brak potencjału instytucjonalnego i administracyjnego w krajach partnerskich może prowadzić do trudności i opóźnień w odniesieniu do projektowania i realizacji interwencji;
- rozproszenie geograficzne projektów i programów (obejmujących wiele państw/terytoriów/regionów) może stwarzać wyzwania związane z logistyką lub zasobami pod względem monitorowania, szczególnie wszelkich działań kontrolnych w terenie;
- różnorodność potencjalnych partnerów/beneficjentów i ich zróżnicowane struktury kontroli wewnętrznej oraz zdolności kontrolne mogą prowadzić do rozproszenia zasobów Komisji przeznaczonych do wspierania i monitorowania realizacji projektów, a co za tym idzie – zmniejszać ich skuteczność i efektywność;
- niezadowalająca jakość i ilość dostępnych danych na temat wyników i wpływu pomocy zewnętrznej/realizacji narodowych planów rozwoju w krajach partnerskich może przyczyniać się do ograniczenia możliwości Komisji w zakresie sporządzania sprawozdań i przyjmowania odpowiedzialności za wyniki.
- brak środków finansowych na cele administracyjne może skutkować niedostatecznymi zasobami do właściwego zarządzania decyzją.

Oczekiwany poziom ryzyka wystąpienia braku zgodności z mającymi zastosowanie przepisami

Celem omawianego instrumentu w zakresie zgodności jest utrzymanie historycznego poziomu ryzyka niezgodności („współczynnik błędu”) dla portfela DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid, który odpowiada poziomowi „netto” błędu rezydualnego (w perspektywie wieloletniej, po przeprowadzeniu wszystkich planowanych kontroli i korekt w odniesieniu do zamkniętych zamówień) poniżej 2 %. Tradycyjnie wiązało się to z zakresem błędu 2-5 % w kategoriach rocznej randomizowanej próbki transakcji, wybieranej przez Europejski Trybunał Obrachunkowy do celów rocznego poświadczenia wiarygodności (DAS). DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid uważa, że jest to najmniejsze możliwe ryzyko niezgodności w otoczeniu obciążonym tak wysokim ryzykiem, uwzględniające obciążenia administracyjne i konieczną gospodarność w obszarze kontroli zgodności z przepisami.

2.2.2. *Przewidywane metody kontroli*

Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju i Współpracy – struktura kontroli wewnętrznej EuropeAid

Proces kontroli wewnętrznej/zarządzania w DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid został zaprojektowany w sposób dający racjonalną gwarancję realizacji celów pod względem skuteczności i efektywności prowadzonych działań i rzetelności sprawozdań finansowych DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid, jak i pod względem zgodności z odpowiednimi ramami prawnymi i proceduralnymi.

Skuteczność i wydajność

Aby zapewnić skuteczność i efektywność swoich działań (oraz zmniejszyć wysoki poziom ryzyka w środowisku pomocy zewnętrznej), w uzupełnieniu wszystkich elementów strategicznej polityki całej Komisji i jej procesu planowania, środowiska kontroli wewnętrznej oraz innych wymogów dotyczących standardów kontroli wewnętrznej w Komisji, Komisja będzie nadal dysponowała specjalnie dostosowanymi ramami zarządzania pomocą w działaniach prowadzonych w obrębie wszystkich stosowanych przez nią instrumentów, i ramy te będą obejmowały:

- zdecentralizowane zarządzanie większą częścią pomocy zewnętrznej przez delegatury UE w terenie;
- jasno określoną i sformalizowaną hierarchię rozliczalności finansowej [począwszy od delegowanego urzędnika zatwierdzającego (dyrektora generalnego)] w drodze subdelegowania od subdelegowanego urzędnika zatwierdzającego (dyrektora) w siedzibie głównej do szefa delegatury UE;
- regularną sprawozdawczość w formie sprawozdań przekazywanych przez delegatury UE do siedziby głównej (sprawozdań na temat zarządzania pomocą zewnętrzną), obejmujących między innymi roczne poświadczenie wiarygodności przez szefa delegatury UE;
- gruntowne przeszkolenie pracowników zarówno centrali, jak i właściwych delegatur UE;

- znaczne wsparcie i doradztwo na poziomie siedziby głównej/delegatur (również przez internet);
- wizyty „sprawdzające” w delegaturach, którym przekazano zadania, odbywane regularnie co 3–6 lat;
- metodologię zarządzania cyklem projektu i programu, obejmującą między innymi:
- narzędzia zapewnienia jakości na potrzeby projektowania interwencji, metodę jej przeprowadzania, mechanizm finansowania, system zarządzania, ocenę i wybór partnerów realizujących działania itd.;
- zarządzanie programem i projektem, narzędzia monitorowania i sprawozdawczości na potrzeby skutecznej realizacji działań, w tym regularne monitorowanie projektów na miejscu z zewnątrz;
- ważne elementy składowe oceny i audytu.

Sprawozdawczość finansowa i rachunkowość

Komisja nadal będzie stosowała najwyższe standardy rachunkowości i sprawozdawczości finansowej, korzystając z systemu rachunkowości memoriałowej Komisji (ABAC) oraz ze specjalnych narzędzi na potrzeby pomocy zewnętrznej, takich jak Wspólny System Informacyjny RELEX (CRIS).

W odniesieniu do zgodności z odpowiednimi ramami prawnymi i proceduralnymi, metody kontrolowania zgodności określono w sekcji 2.2 (środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom).

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony.

- Ponieważ DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid prowadzi działalność w otoczeniu obciążonym wysokim ryzykiem, stosowane przez nią systemy muszą uwzględniać potencjalne występowanie znacznych błędów zgodności (nieprawidłowości) w transakcjach i muszą podlegać kontrolom na wysokim poziomie, mającym na celu zapobieganie błędom, ich wykrywanie i korygowanie tych błędów na możliwie najwcześniejszym etapie procesu płatności. W praktyce oznacza to, że kontrole zgodności DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid będą na ogół polegały na kontrolach ex ante przeprowadzanych przez audytorów zewnętrznych i pracowników Komisji w terenie, przed dokonaniem końcowej płatności za projekt (choć przy zachowaniu niektórych audytów i kontroli ex post), i będą znacznie wykraczały poza zakres środków bezpieczeństwa finansowego wymaganych na podstawie rozporządzenia finansowego. Ramy zgodności DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid obejmują między innymi następujące ważne elementy składowe:
- środki zapobiegawcze;

- obowiązkowe podstawowe szkolenia dotyczące kwestii nadużyć finansowych dla pracowników i audytorów do spraw zarządzania pomocą;
- wytyczne (również przez Internet), w tym Praktyczny przewodnik po procedurach udzielania zamówień, przewodnik DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid oraz zestaw narzędzi do zarządzania finansowego (dla partnerów realizujących działania);
- ocena ex ante w celu sprawdzenia, czy stosowane są właściwe środki służące zapobieganiu nadużyciom finansowym w procesie zarządzania funduszami UE i wykrywaniu tych nadużyć w organach zarządzających odpowiednimi funduszami w ramach wspólnego i zdecentralizowanego zarządzania;
- kontrola ex ante dostępnych w krajach partnerskich mechanizmów zwalczania nadużyć finansowych, przeprowadzana w ramach oceny kryterium kwalifikowalności w odniesieniu do zarządzania finansami publicznymi w celu otrzymania wsparcia budżetowego (tj. aktywne zaangażowanie w walkę z nadużyciami finansowymi i korupcją, odpowiednie organy kontroli, dostateczny potencjał wymiaru sprawiedliwości oraz skuteczna reakcja na mechanizmy sankcji);
- w 2008 r. Komisja podpisała w Akrze Międzynarodową Inicjatywę na rzecz Przejrzystości Pomocy (IATI) i wyraziła zgodę na standard w odniesieniu do przejrzystości pomocy, zapewniający bardziej terminowe, szczegółowe i regularne informacje na temat przepływów pomocy oraz dokumenty;
- od 14 października 2011 r. Komisja wdraża pierwszy etap standardu IATI w celu opublikowania informacji w ramach inicjatywy przejrzystości pomocy przed kolejnym forum wysokiego szczebla w sprawie skuteczności pomocy, które odbędzie się w Pusanie w listopadzie 2011 r.; ponadto Komisja będzie we współpracy z państwami członkowskimi UE pracować nad wspólną aplikacją sieciową zwaną TR-AID, która przetwarza dane dotyczące pomocy UE dostarczane w ramach IATI i innych źródeł na informację przyjazną dla użytkownika;
- środki służące wykrywaniu i środki naprawcze;
- Zewnętrzne audyty i kontrole (zarówno obowiązkowe, jak i oparte na analizie ryzyka), również ze strony Europejskiego Trybunału Obrachunkowego;
- kontrole z mocą wsteczną (oparte na analizie ryzyka) i odzyskiwanie należności;
- zawieszenie finansowania UE, w przypadku poważnych nadużyć finansowych, w tym korupcji na dużą skalę, do czasu podjęcia przez władze odpowiednich działań w celu skorygowania takich nadużyć finansowych i zapobiegania im w przyszłości;
- DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid będzie dalej pracowała nad swoją strategią zwalczania nadużyć, zgodnie z nową strategią zwalczania nadużyć (CAFS), przyjętą przez Komisję dnia 24 czerwca 2011 r., mającą między innymi na celu:
- pełne dostosowanie wewnętrznych kontroli Komisji ukierunkowanych na zwalczanie nadużyć do wymogów CAFS;

- ukierunkowanie podejścia Komisji w zakresie zarządzania ryzykiem na identyfikację obszarów ryzyka nadużyć i ustalanie stosownych reakcji;
- zagwarantowanie, że systemy stosowane do celów wydatkowania funduszy UE w państwach trzecich umożliwią odzyskiwanie istotnych danych w celu uwzględnienia ich w zarządzaniu ryzykiem nadużyć (np. podwójne finansowanie);
- W razie potrzeby tworzone będą grupy sieci kontaktów i odpowiednie narzędzia informatyczne, opracowane specjalnie do celów analizowania przypadków nadużyć w sektorze pomocy zewnętrznej.

2.4. Szacunkowe koszty kontroli i korzyści wynikające z kontroli

Szacunkowe łączne koszty kontroli wewnętrznej/zarządzania w całym portfelu DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid w planie budżetu na lata 2014-2020 wynoszą rocznie w przybliżeniu 658 mln EUR na pokrycie zobowiązań. Kwota ta obejmuje zarządzanie EFR, zintegrowane w ramach struktury zarządzania DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid. Te pozaoperacyjne koszty stanowią około 6,4 % szacunkowej rocznej kwoty wynoszącej 10,2 mld EUR, zaplanowanej na ogólne (operacyjne i administracyjne) zobowiązania DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid w jej portfelu wydatków, finansowanym z budżetu ogólnego UE i Europejskiego Funduszu Rozwoju na lata 2014-2020.

W kosztach zarządzania uwzględniono wszystkich pracowników DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid w siedzibie głównej oraz w delegaturach, infrastrukturę, podróże, szkolenia, monitorowanie, zamówienia na ocenę i audyt (w tym zamówienia udzielane przez beneficjentów).

DG ds. Rozwoju i Współpracy EuropeAid planuje zmniejszyć z czasem współczynnik zarządzania/działalności operacyjnej w ramach lepszych i uproszczonych przepisów w odniesieniu do nowych instrumentów, w oparciu o zmiany, które mogą nastąpić na podstawie zmienionego rozporządzenia finansowego. Podstawowe korzyści tych kosztów zarządzania rozpatruje się w kategoriach realizacji celów polityki, efektywnego i skutecznego wykorzystania środków oraz stosowania zdecydowanych oszczędnych środków zapobiegawczych i przeprowadzania kontroli mających na celu zapewnienie zgodnego z przepisami i prawidłowego wykorzystania funduszy.

Jakkolwiek będzie nadal następować poprawa pod względem charakteru i ukierunkowania działań w zakresie zarządzania i kontroli zgodności w odniesieniu do portfela, to w ogólnym rozrachunku ponoszenie tych kosztów jest niezbędne dla efektywnej i skutecznej realizacji celów instrumentów przy zachowaniu minimalnego ryzyka braku zgodności (poniżej 2 % błędu rezydualnego). Są one znacznie mniejsze niż koszty ryzyka związanego z wyeliminowaniem lub ograniczeniem kontroli wewnętrznej w tym obszarze obciążonym wysokim ryzykiem.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

UWAGA:

W komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady zatytułowanym „Przygotowanie wieloletnich ram finansowych dotyczących finansowania współpracy UE na rzecz państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku oraz krajów i terytoriów zamorskich na lata 2014–2020 (11. Europejski Fundusz Rozwoju)” również zaproponowano, aby pula środków finansowych dla krajów i terytoriów zamorskich została włączona do 11. EFR.

W tym celu przygotowano uproszczoną ocenę skutków finansowych - „OCENA SKUTKÓW 11. EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU NA DZIAŁ V”, (COM(2011) 837 final, Bruksela, 7.12.2011).